

EUROOPAN KESKUSPANKKI

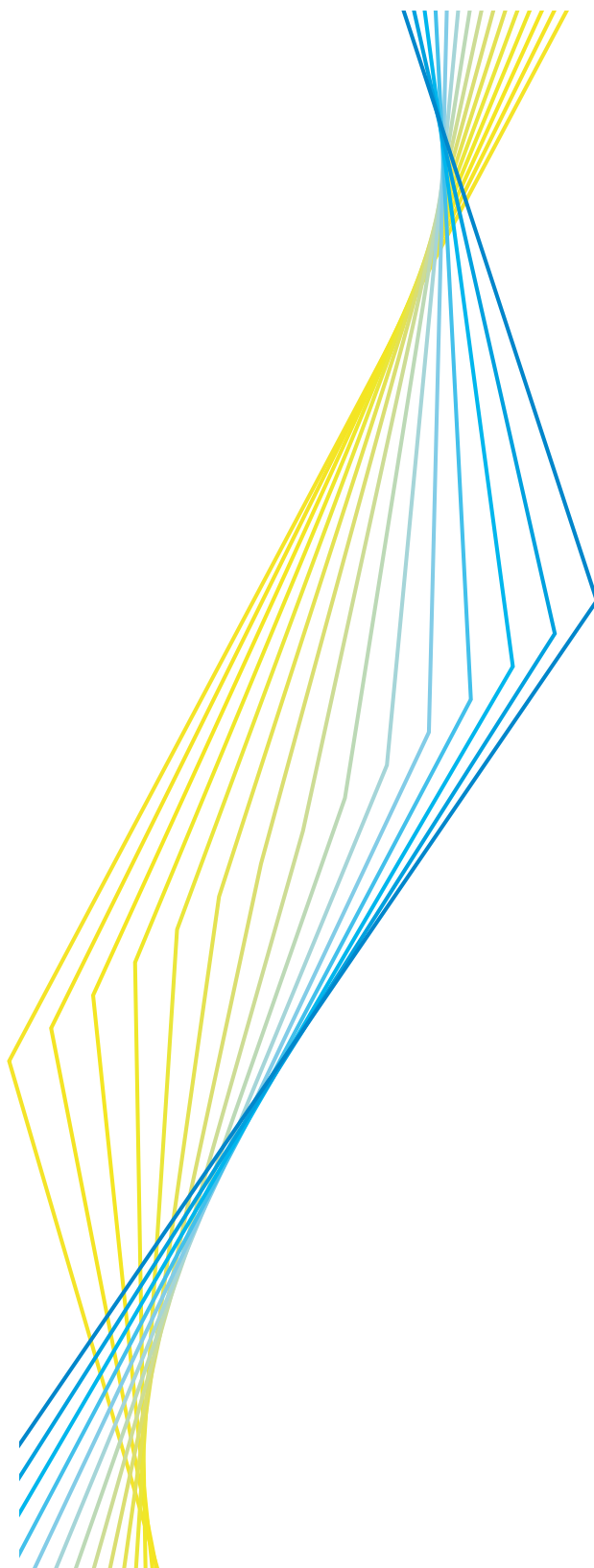
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Joulukuu 2000

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Joulukuu 2000

© Euroopan keskuspankki, 2000

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja osaa ”Euroalueen talousnäkyymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot” lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsauksen voi tilata Suomen Pankista osoitteesta Suomen Pankki, osoiterekisteri, PL 160, 00101 HELSINKI; puh. (09) 1831, faksi (09) 174 872; sähköposti: publications@bof.fi.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 13.12.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin muuten paitsi osa ”Euroalueen talousnäkyymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”, joka perustuu 9.11.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	9
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	9
Hintakehitys	28
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	36
Julkinen talous	44
Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot	49
Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase	55
Kehikot:	
1 Rahan määrän kasvulle asetetun viitearvon tarkistaminen vuosittain	10
2 Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.11.2000 päättyneenä pitoajanjaksona	19
3 Analyysi hintakehityksestä: YKHI:n kokonaisindeksi erittäin	28
4 Inflaatioerot euroalueella	32
5 Verouudistukset euroalueella	47
6 Talousnäkyviä koskevissa eurojärjestelmän asiantuntija-arvioissa käytettävät menetelmät ja tekniikat	49
7 Muiden laitosten ennusteet	54
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	71*
TARGET-maksujärjestelmä	75*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	77*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM4	IMF:n maksutasekäsikirja (4. laitos)
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
repo	takaisinosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

Joulukuun 14.päivänä 2000 pitämässään kokouksessa EKP:n neuvosto vahvisti lavean raha-aggregaatin M3:n kasvulle asetetun 4½ prosentin viitearvon. Päätöstä edelsi viitearvon taustalla olevien oletusten vuosittainen tarkastelu. Oletukset koskevat M3:n kiertonopeuden hidastumistrendiä ja potentiaalisen tuotannon trendikasvua. Sekä viitearvoon liittyvien kokemusten että viitearvon viimevuotisen tarkastelun jälkeen saatujen uusien tietojen perusteella päätettiin, että M3:n kiertonopeuden trendihidastumista ja potentiaalisen tuotannon trendikasvua koskevat oletukset pidetään ennallaan ½–1 prosenttina ja 2–2½ prosenttina. EKP:n neuvosto totesi, ettei vielä ole selviä merkkejä siitä, että euroalueen tuottavuuden merkittävä ja kestävä kasvu vaatisi potentiaalisen BKT:n trendikasvua koskevan oletuksen huomattavaa tarkistamista ylöspäin. Tästä huolimatta euroalueen potentiaalisen tuotannon kasvun keskipitkän aikavälin kehityksen arviointiin liittyvät epävarmuustekijät ovat painotuneet nopeamman kasvun suuntaan. Tätä taustaa vasten EKP:n neuvosto seuraa huolellisesti tietoja, jotka koskevat tuottavuuden kasvun nopeutumista euroalueella. Mahdolliset muutokset otetaan luonnollisesti huomioon EKP:n rahapolitiikassa. Viitearvopäätöstä selvitetään tarkemmin kehikossa I tämän Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euroalueen talouskehitys”.

EKP:n neuvosto on kokoontunut kolme kertaa EKP:n Kuukausikatsauksen edellisen numeron julkaisemisen jälkeen, 16.11., 30.11. ja 14.12.2000. Tarkasteltuaan käytettävissä olleita tietoja raha- ja reaalitalouden kehityksestä EKP:n neuvosto päätti kussakin näistä kokouksista pitää EKP:n korot ennallaan. Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaksi jäi siten edelleen 4,75 %. Maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko pidettiin ennallaan 5,75 ja 3,75 prosenttina.

Tavanomaisesta raha- ja reaalitalouden kehityksen tarkastelusta voidaan ensimmäisen pilarin osalta todeta, että M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo oli 5,5 % elo-lokuussa 2000. Luku oli jokseenkin ennallaan verrattuna kolmen kuukauden keskiarvoon heinäkuusta syyskuuhun 2000 (5,4 %), mikä viittaa siihen, että M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli edelleen noin prosenttiyksikön verran 4 ½ prosen-

tin viitearvoa nopeampi. M3:n kasvuvauhti on kuitenkin viime kuukausina jonkin verran tasaantunut pääasiassa siksi, että sen likvideimpien, M1:een sisältyvien erien kasvu on hidastunut. Myös luottojen kokonaismäärän kasvussa havaittiin jonkinasteista hidastumista. Taustalla olivat julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen määrän huomattava väheneminen ja yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen määrän nopeana pysynyt kasvuvauhti, jotka kumpikin heijastivat osaltaan eräiden yritysten suorittamia kolmannen sukupolven matkapuhelinverkkojen (UMTS) toimituksiin liittyviä maksuja. Kun otetaan huomioon, että M3:n kasvu on jo pitkään ollut viitearvoaan nopeampaa ja että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen määrän kasvuvauhti on edelleen nopea, rahan määrän kehityksestä aiheutuvat hintavakauteen kohdistuvat riskit antavat edelleen aihetta varovaisuuteen.

Toiseen pilariin liittyvien keskeisten indikaattorien ja tietojen arviointia vaikeuttaa tällä hetkellä aiempaa suurempi epävarmuus. Kun tarkastellaan maailmantalouden kasvu- ja inflaatiotrendejä, tämä epävarmuus liittyy suurelta osin taloudellisen toimeliaisuuden hidastumiseen Yhdysvalloissa ja öljyn hintakehitykseen. Tällä hetkellä käytettävissä olevien ennusteiden mukaan maailmantalouden kasvu tulee kaikesta huolimatta pysymään nopeana alkavana vuonna.

Lyhyen aikavälin näkymien perusteella euroalueen BKT:n määrän kasvuvauhti tasaantuu jonkin verran, mikä on havaittavissa Eurostatin ensimmäisestä vuoden 2000 kolmatta neljänestä koskevasta arviosta. Kasvu on kuitenkin edelleen pohjimmiltaan vilkasta. Työttömyys on jatkuvasti vähentynyt ja kapasiteetin käyttöaste on parantunut entisestään. Kotitalouksien ja yritysten luottamus on näin ollen pysynyt lujana kuluvan vuoden viimeiseen neljännekseen saakka.

Kuten yleensäkin tähän aikaan vuodesta, julkisuuteen on tullut useita talouskehitystä koskevia arvioita ja ennusteita, mukaan lukien eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatima arvio. Euroalueen talousnäkyviä koskeva eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvio julkaistaan nyt ensimmäistä kertaa (ks. tämän Kuukausikatsauksen artikkelin osa 5). Eurojärjestelmä laatii arvioita kahdesti vuodessa, ja ne ovat osa EKP:n neuvoston kokouksia

varten valmistettavaa aineistoa. Asiantuntija-arvioiden pohjana on joukko teknisiä oletuksia, joiden mukaan muun muassa lyhyet korot ja valuuttakurssit pysyvät muuttumattomina. Sekä eurojärjestelmän asiantuntija-arvion että muualla laadittujen ennusteiden mukaan BKT:n määrän kasvuvauhti hidastuu vuoden 2000 noin 3,5 prosentista mutta pysyy edelleen nopeana vuosina 2001 ja 2002.

Euroalueen joukkolainamarkkinoiden kehitys marraskuussa ja joulukuun alussa 2000 osoittaa, että markkinat odottavat kasvukehityksen jatkuvan samansuuntaisena ja hintavakauden säilyvän keskipitkällä aikavälillä. Markkinoiden näkemys euroalueen talouden perustekijöistä vaikutti yhdessä Yhdysvaltain talouskasvun hidastumista koskevien tietojen kanssa siihen, että euron valuuttakurssi vahvistui vuoden 2000 marraskuun loppua kohden pysytyään suhteellisen kapealla vaihteluvälillä kuukauden ensimmäisten viikkojen aikana. Joulukuun 13. päivänä 2000 euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli lähes 4 % korkeampi kuin lokakuun lopussa 2000.

Kuluttajahintojen kehityksen tarkastelu osoittaa, että euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousuvauhti oli vuoden 2000 lokakuussa 2,7 % oltuaan edellisessä kuussa 2,8 %. Inflaatiovauhdin kehitys heijastaa edelleen pääasiassa öljyn hinnan ja euron valuuttakurssin kehitystä. Samaan aikaan muiden teollisuustuotteiden kuin energian sekä palvelujen hintojen nousuvauhti on viime kuukausina hieman kiihtynyt heijastaen osittain aiemman öljyn hinnannousun asteittaista välittymistä kuluttajahintoihin.

Energian hinnasta johtuvat YKHIn kokonaisindeksiin kohdistuvat nousupaineet poistuvat todennäköisesti vähitellen, mutta saattaa kestää jonkin aikaa, ennen kuin YKHI-inflaatio palautuu takaisin alle 2 prosentin. Sekä eurojärjestelmän asiantuntija-arvion että tällä hetkellä käytettävissä olevien ennusteiden mukaan kuluttajahintojen vuotuinen nousuvauhti jää hieman alle 2,5 prosentin vuonna 2000. Eurojärjestelmän asiantuntija-arvion mukaan YKHIn nousuvauhti on 1,8–2,8 % vuonna 2001 ja 1,3–2,5 % vuonna 2002. Vaihteluvälien avulla halutaan korostaa arvioihin sisältyviä epävarmuustekijöitä. Arvioitu kehitys

heijastaa oletusta, että öljyn hinta laskee. Kotimaisten hintapaineiden asteittaisen lisääntymisen arvioidaan kuitenkin heikentävän laskun vaikutusta.

Kuten aiemmin, myös tämänkertaista eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimaa arviota on käytetty teknisenä aineistona EKP:n neuvoston kokouksessa. On varsin tavallista, että keskeisiin teknisiin oletuksiin liittyvät tiedot ehtivät muuttua. Sen jälkeen kun ulkoisia muuttujia koskevat oletukset marraskuun alussa 2000 muodostettiin, euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi on vahvistunut ja öljyn hinta laskenut. Nämä muutokset heijastavat yhtä kokonaistaloudellisten arvioiden merkittävimmistä heikkouksista eli niiden voimakasta riippuvuutta keskeisistä teknisistä oletuksista. Kokonaistaloudellisista arvioista jää myös pois osa toiseen pilariin liittyvistä tiedoista, eikä niissä oteta lainkaan huomioon EKP:n rahapolitiikan strategian ensimmäisen pilarin mukaiseen analyysiin kuuluvia tietoja. Näin ollen eurojärjestelmän asiantuntija-arvioilla on hyödyllinen mutta rajallinen rooli rahapolitiikan strategiassa.

Tarkasteltuaan kaikkia 14.12.2000 pidetyssä kokouksessa käytettävissä olleita tietoja EKP:n neuvosto katsoo, että rahapolitiikan strategian molemmista pilareista saatujen tietojen perusteella hintoihin kohdistuu keskipitkällä aikavälillä edelleen nousupaineita. EKP:n neuvosto tulee määrätietoisesti torjumaan hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä kohdistuvia riskejä reagoimalla niihin hyvissä ajoin. Tämänhetkiset odotukset, joiden mukaan talouskasvu jatkuu ja hintavakaus säilyy keskipitkällä aikavälillä, heijastavat viime vuosina saavutettua edistystä vakauteen tähtäävän politiikan ja talousuudistusten saralla. Tätä kehitystä tukemaan tarvitaan rakenteellisia uudistuksia työ- ja hyödykemarkkinoilla, maltillisena jatkuvaa palkkakehitystä sekä vakaus- ja kasvusopimuksen mukaista julkisen talouden tervehdyttämistä.

Tätä taustaa vasten EKP:n neuvosto piti tärkeänä, että kaikki talouden toimijat ottavat oikealla tavalla huomioon kuluttajahintainflaation tilapäisen kiihtymisen. Työmarkkinaosapuolet voivat erityisesti luottaa siihen, että rahapolitiikassa sitoudutaan hintavakauden ylläpitämiseen, ja nii-

den tulisi jatkaa viime vuosien palkkamalttia. Näin ne auttavat osaltaan säilyttämään hintavakauden näkymät suotuisina ja tukevat samalla työpaikkojen määrän nopean kasvun jatkumista ja työttömyyden asteittaista vähenemistä.

Julkisen sektorin päätöksentekijöiden tulisi pitää menojen kasvu kurissa, jottei se entisestään kasvattaisi hintojen nousupaineita. Tässä suhteessa monien euroalueen maiden vuoden 2001 budjettisuunnitelmissa havaittava finanssipolitiikan löystyminen uhkaa lisätä kysyntäjohteisia inflaatiopaineita euroalueella. Nykyisessä makrotaloudellisessa tilanteessa tällainen kehitys ei ole perusteltua, varsinkaan maissa, joissa kasvu on vil-

kasta ja inflaatio nopeaa. Monien euroalueen maiden suunnittelemat tai jo toteuttamat verouudistukset ovat tervetulleita, mutta niiden vastapainoksi ei ole tehty riittäviä menojen leikkauksia. Verouudistusten yhteydessä tai jopa ennen niiden toimeenpanoa tulisi julkisen sektorin menopolitiikkaa uudistaa. Julkisen talouden rahoitusrakennetta olisi jatkuvasti kehitettävä kestävämmäksi, ja siksi hallitusten tulisi asettaa itselleen kunnianhimoisempia tavoitteita, kun ne päivittävät vakausohjelmiaan. Entistä suurempiin ponnistuksiin on aihetta erityisesti sellaisissa maissa, joissa budjetti ei ole tasapainossa, julkisella sektorilla on paljon velkaa ja väestön ikääntyminen aiheuttaa merkittäviä haasteita.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

EKP:n neuvosto päätti 16. ja 30.11.2000 sekä 14.12.2000 pitämässään kokouksissa, että korkotarjousten alaraja on perusrahoitusoperaatioissa edelleen 4,75 %. Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Talletuskorko on niin ikään edelleen 3,75 % ja maksuvalmiusluoton korko 5,75 % (ks. kuvio 1).

M3:n kasvu hidastunut viime kuukausina

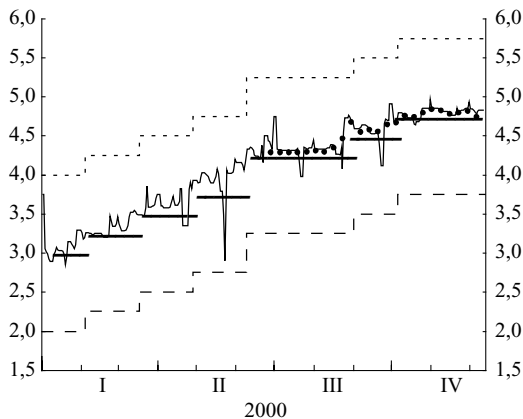
M3:n kasvu on viime kuukausina ollut hieman hitaampaa kuin aikaisemmin. Lokakuussa M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli 5,3 %, kun se syyskuussa oli ollut 5,4 % ja nopeimmillaan 6,6 % huhtikuussa 2000. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo elokuusta lokakuuhun 2000 oli 5,5 % eli lähes sama kuin heinä-syys-

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivävahaintoja)

- - - Maksuvalmiusluoton korko
- - - Talletuskorko
- - - Perusrahoitusoperaation korko / korkotarjousten alaraja¹⁾
- Yön yli -korko (eonia)
- Perusrahoitusoperaation marginaalikorko

Lähteet: EKP ja Reuters.

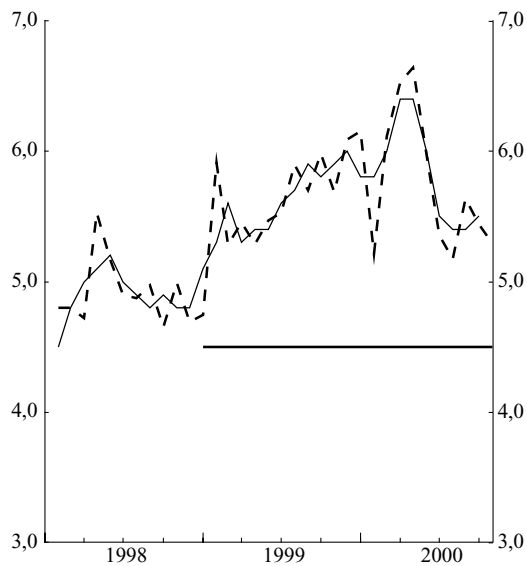
1) Siitä perusrahoitusoperaatiosta alkaen, jonka maksujen suorituspäivä oli 28.6.2000, perusrahoitusoperaation korolla tarkoitetaan korkotarjousten alarajaa vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa.

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(vuotuinen prosenttimuutos)

- - M3
- M3 (kolmen kuukauden keskitetty liukuva keskiarvo pyöristettynä ensimmäiseen desimaaliin)
- M3:n viitearvo (4½%)

Lähde: EKP.

kuussa (5,4 %). Siten M3:n kasvu poikkesi noin 1 prosenttiyksikön 4½ prosentin viitearvosta (ks. kuvio 2 ja kehikko I ”Rahan määrän kasvulle asetetun viitearvon tarkistaminen vuosittain”). M3:n kasvuvauhdin hienoista hidastumista osoittavat myös kausivaihtelusta puhdistetut tiedot. Kausivaihtelusta puhdistettuna ja vuositasolle korotettuna M3:n kuuden kuukauden kasvuvauhti oli lokakuussa 3,8 % eli hieman nopeampi kuin syyskuussa (3,4 %) mutta huomattavasti hitaampi kuin huhtikuussa (7,0 %).

Vuoden 2000 toisesta neljänneksestä lähtien havaittavissa ollut M3:n kasvuvauhdin hidastuminen johtuu luultavasti euroalueen rahapolitiikan asettaisesta kiristämisestä marraskuusta 1999 lähtien. Tätä arviota tukee se, että M3:n kasvuvauhdin heikkenemiseen vaikutti lähinnä sen likvideimpien, M1:een kuuluvien erien kasvun hidastuminen. Lyhyet korot ovat näiden likvidien matalakorkoisten tai korottomien instrumenttien vaihtokustannus.

Kehikko I.

Rahan määrän kasvulle asetetun viitearvon tarkistaminen vuosittain

Joulukuun 14. päivänä 2000 pitämässään kokouksessa EKP:n neuvosto tarkasteli rahan määrän kasvulle asetettua viitearvoa. Neuvosto arvioi tarkoin niitä oletuksia, joiden perusteella viitearvo on laskettu, ja päätti sen jälkeen pitää rahan määrän eli lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuiselle kasvuvauhdille asetetun 4½ prosentin viitearvon edelleen ennallaan. Päätös perustui siihen, että ne oletukset, joiden perusteella viitearvo laskettiin ensimmäisen kerran joulukuussa 1998 (ja vahvistettiin joulukuussa 1999), eli euroalueen potentiaalisen tuotannon trendikasvua ja M3:n kiertonopeuden hidastumistrendiä koskevat oletukset ovat edelleen perusteltuja. Tähän kehikkoon on koottu taustatietoa EKP:n neuvoston päätöksestä.

EKP:n rahapolitiikan strategia perustuu kahteen pilariin, joilla tulevaan hintavakauteen kohdistuvia riskejä arvioidaan (ks. marraskuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkeli ”EKP:n rahapolitiikan strategian kaksi pilaria”). Strategian ensimmäinen pilari on rahan määrälle annettava merkittävä asema. Rahan määrän merkittävästä asemasta viestii M3:n kasvuvauhdille asetetun kvantitatiivisen viitearvon ilmoittaminen. Useista tutkimuksista saatu empiirinen aineisto tukee merkittävän aseman antamista M3:lle. Tämä aineisto vahvistaa myös, että euroalue täyttää viitearvon asettamisen edellytykset, joita ovat erityisesti rahan kysynnän vakaa suhde ja M3:n tulevaa inflaatiota ennakoivan indikaattorin tyydyttävät ominaisuudet.

M3:n kasvun viitearvo on laskettu niin, että on otettu huomioon rahan määrän ja hintojen, BKT:n määrän ja rahan kiertonopeuden välinen suhde. Yhteisen rahapolitiikan keskipitkän aikavälin viritystä kuvastaa se, että viitearvo on laskettu EKP:n hintavakaumusmääritelmän ja potentiaalisen tuotannon keskipitkän aikavälin trendikasvua sekä M3:n kiertonopeutta koskevien arvioiden perusteella.

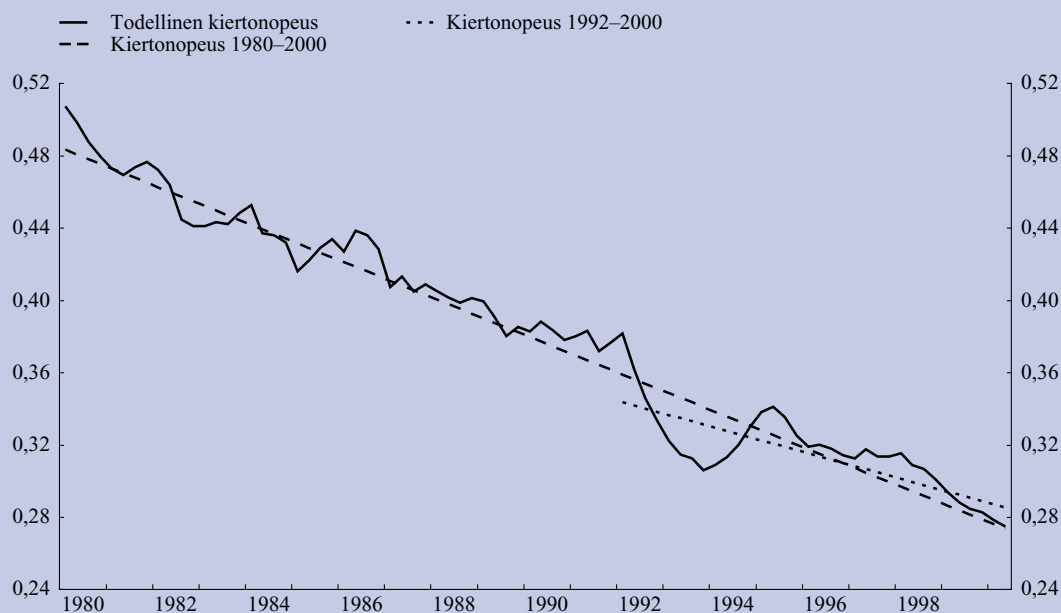
EKP:n neuvosto tarkasteli keskipitkän aikavälin oletuksia potentiaalisen tuotannon kasvusta ja rahan kiertonopeudesta sen perusteella, millaisia kokemuksia viitearvosta on saatu ja mitä lisätietoja on saatu viime vuotisen tarkastelun jälkeen.

Vuodet 1980–2000 kattavan otoksen perusteella on arvioitu M3:n kiertonopeuden hidastumista ja se on suhteellisen lähellä 1 prosentin vuosikeskiarvoa (ks. oheinen kuvio). Pelkän trendin tarkastelu ei kuitenkaan välttämättä tuota parasta mahdollista arviota tulevasta keskipitkän aikavälin trendeistä, koska siinä ei oteta huomioon, että kiertonopeus hidastui kahtena viime vuosikymmenenä osittain nimelliskorkojen laskun ja inflaatiovauhdin hidastumisen myötä. Näiden tekijöiden olisi itse asiassa pitänyt tehdä likvidien varojen hallussapito muita vaihtoehtoja houkuttelevammaksi. Koska inflaatiovauhti on viime vuosina hidastunut ja nimelliskorot laskeneet tasolle, joka on sopusoinnussa hintavakauden kanssa, näiden muuttujien trendi ei enää tulevaisuudessa ole merkittävästi hidastuva tai laskeva. Käytävissä olevissa rahan kysyntämalleissa otetaan huomioon inflaation ja korkojen muutoksista johtuvat vaikutukset kiertonopeuteen. Näiden tutkimusten käyttö olisi siten suotavaa todellista kiertonopeuden trendiä laskettaessa ja ne puoltavat näkemystä, että rahan kiertonopeus hidastuu keskipitkällä aikavälillä ½–1 % vuodessa. (Ks. esimerkiksi EKP:n Working Paper Series -julkaisut: no. 6 Coenen ja Vega, The demand for M3 in the euro area, 1999, ja no. 39 Brand ja Cassola, A money demand system for euro area M3, 2000.) Näiden näkökohtien perusteella EKP:n neuvosto päätti pitää ennallaan oletuksen, jonka perusteella viitearvo laskettiin joulukuussa 1998 (ja vahvistettiin joulukuussa 1999) ja jonka mukaan M3:n kiertonopeus hidastuu ½–1 % vuodessa.

EKP:n neuvosto päätti pitää ennallaan myös viitearvon laskemisen perustana olevan oletuksen, että potentiaalisen tuotannon trendikasvu on 2–2½ % vuodessa. EKP:n neuvosto katsoi, että euroalueen rakenteelliset uudistukset ovat edistyneet. Vielä ei kuitenkaan ole selviä merkkejä siitä, että euroalueen tuottavuuden kasvu olisi nopeutunut havaittavasti ja pysyvästi ja antaisi siten aihetta tarkistaa oletusta potentiaalisen tuotannon trendikasvusta ja arvioida kasvu huomattavasti aiemmin odotettua nopeammaksi.

Euroalueen M3:n kiertonopeuden kehitys

(log-asteikko)

Lähteet: Eurostat, kansalliset tilastot ja EKP.

Huom. Kiertonopeus määritellään BKT:n arvon ja M3:n suhteena. Tilastojen perustana olevat neljännesvuosisarjat, jotka sisältävät (alustavasti) Kreikan tiedot, on puhdistettu kausivaihtelusta. Ne on laadittu laskemalla yhteen kansalliset luvut, jotka on muutettu euromääräisiksi käyttämällä 31. joulukuuta 1998 ilmoitettuja kiinteitä muuntokursseja ja Kreikan osalta 19.6.2000 määritellyjä muuntokursseja. M3:n aikasarja perustuu korjatuista kantatiedoista johdettuun indeksiin (lisätietoja tilasto-osan teknisessä huomautuksessa).

EKP:n neuvosto kuitenkin totesi, että euroalueen potentiaalisen tuotannon kasvun keskipitkän aikavälin kehitystä koskeviin arvioihin liittyvä epävarmuus on painottunut aiempaa nopeamman kasvuvauhdin suuntaan. Näin ollen EKP:n neuvosto on ilmoittanut seuraavansa tarkasti tietoja euroalueen tuottavuuden kasvun mahdollisesta kiihtymisestä. Se myös korosti, että potentiaalisen tuotannon kasvua voidaan vahvistaa jatkamalla työ- ja hyödykemarkkinoiden rakenteellisia uudistuksia. Tällaiset muutokset otettaisiin luonnollisesti asianmukaisesti huomioon EKP:n rahapolitiikassa.

EKP:n neuvosto tulee edelleen analysoimaan rahan määrän kehitystä viitearvoon nähden ja selostamaan yleisölle, miten analyysi vaikuttaa rahapoliittisiin päätöksiin. Koska kuukausihavainnot ovat toisinaan epä-tarkkoja, rahan määrän kehitystä arvioidaan edelleenkin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden liukuvan keskiarvon perusteella.

EKP:n neuvosto totesi myös, että viitearvon vahvistaminen uudelleen merkitsee rahapolitiikan strategian pysymistä ennallaan. Viitearvo on tarkoitus tarkistaa seuraavan kerran joulukuussa 2001.

Lopuksi on syytä painottaa, että strategian ensimmäisen pilarin mukaisessa rahan määrän kehityksen arvioinnissa on aina otettava huomioon strategian toinen pilari, johon kuuluu muiden reaalitaloutta ja rahoitusmarkkinoita kuvaavien indikaattorien analysointi. Viitearvon ilmoittaminen ei merkitse sitä, että eurojärjestelmä sitoutuisi rahan määrän kasvun viitearvopoikkeamien korjaamiseen mekanistisesti. Rahan määrän ja muiden indikaattorien kehitystä arvioidaan aina huolellisesti, jotta voidaan varmistua siitä, miten nämä muututjat vaikuttavat hintavakauteen kohdistuviin riskeihin keskipitkällä aikavälillä.

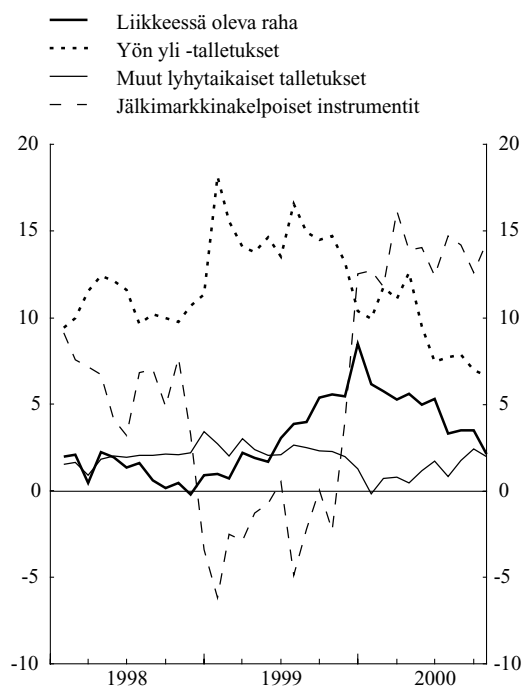
Kahden viime vuosineljänneksen aikana M1:n kasvuvauhti on hidastunut hyvin voimakkaasti. Kausivaihtelusta puhdistettuna ja vuositasolle korotettuna M1 pysyi käytännössä muuttumattomana touko-lokakuussa 2000, kun se oli kasvanut 11,4 % huhtikuussa päättyneen kuuden kuukauden ajanjakson aikana. Lisäksi M1:n vuotuinen kasvuvauhti heikkeni merkittävästi eli 5,8 prosenttiin lokakuussa 2000, kun se oli huhtikuussa ollut 11,4 %.

Viime kuukausina M3:n likvideihin eriin sisältyvien instrumenttien lyhyiden korkojen nousu on kaiken kaikkiaan näyttänyt enemmän hidastaneen koko M3-aggregaatin kasvua kuin piristäneen sellaisten instrumenttien kysyntää, joiden tuotto seuraa tiiviisti markkinoiden kehitystä. Näitä ovat etenkin enintään kahden vuoden määräaikaistalletukset ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit.

Kuvio 3.

M3:n erät

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

M3:n yksittäisistä eristä (ks. kuvio 3) liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti hidastui merkittävästi lokakuussa 2000 eli 2,1 prosenttiin syyskuun 3,5 prosentista. Tämä hidastuminen liittyy osittain vuoden lopun kalenterivaikutukseen, mutta myös rahan kysynnän laskusuuntaukseen, joka on ollut havaittavissa vuoden 2000 toisesta neljänneksestä alkaen. Yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 6,6 prosenttiin lokakuussa 2000, kun se oli syyskuussa ollut 6,9 %. Kuten edellä todettiin, näiden instrumenttien kasvuvauhdin hidastuminen vuoden 1999 ja vuoden 2000 alun huippuvauhdista johtui todennäköisesti lyhyiden korkojen noususta euroalueella.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 1,9 prosenttiin lokakuussa 2000, kun se oli syyskuussa ollut 2,4 %. Tämä vuoden alusta alkanut hidastuminen sisältää kahden aluerän keskenään vastakkaisen kehityksen. Enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten kysyntä on elpynyt voimakkaasti vuoden aikana. Tämän erän vuotuinen kasvuvauhti oli lokakuussa 11,8 %, kun se oli ollut negatiivinen helmikuuhun 2000 saakka. Toisaalta irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten määrä on supistunut voimakkaasti vuoden alusta lähtien. Vuotuinen supistumisvauhti oli 4,8 % lokakuussa 2000.

Näiden kahden instrumentin kysynnän erilainen kehitys johtuu niille maksettujen korkojen erilaisesta kehityksestä. Irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletukset vähenivät, kun lyhyiden markkinakorkojen ja pankkien näille instrumenteille maksaman koron välinen ero kasvoi vähittäin vuoden 1999 puolivälistä lähtien (ks. kuvio 6). Sitä vastoin enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten runsas kysyntä aiheutui siitä, että pankkien näille instrumenteille maksamat korot ovat seuranneet tiiviimmin lyhyiden markkinakorkojen nousua. M2-aggregaatin vuotuinen kasvuvauhti hidastui lokakuussa 3,8 prosenttiin syyskuun 4,2 prosentista, kun M1:n ja muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui.

Lokakuussa M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kysyntä oli edelleen voimakasta (vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 14,3 pro-

Taulukko I.

M3 ja sen pääerät

(kuukauden lopun määrät ja kausivaihtelusta puhdistetut kuukausimuutokset)

	Lokakuu 2000	Elokuu 2000		Syyskuu 2000		Lokakuu 2000		Elo-lokakuu	
	Määrä	Muutos		Muutos		Muutos		2000	
	Mrd. euroa	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%
M3	4 970,2	30,6	0,6	7,2	0,1	26,2	0,5	21,4	0,4
Liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset (= M1)	1 988,9	16,1	0,8	-6,6	-0,3	1,1	0,1	3,5	0,2
Muut lyhytaikaiset talletukset (= M2 – M1)	2 175,5	10,7	0,5	12,1	0,6	3,1	0,1	8,6	0,4
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit (= M3 – M2)	805,7	3,8	0,5	1,8	0,2	22,1	2,8	9,2	1,2

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n erien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

senttiin syyskuun 12,6 prosentista). Tämä on saatanut johtua euroalueen lyhyiden korkojen noususta syksystä 1999 lähtien ja sitä vastaavasta korkojen aikarakenteen loivenemisestä. Tämän erän nopea kasvu viime kuukausina perustuu lähinnä euroalueen rahalaitosten rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuuksien ja rahamarkkinapaperien runsaaseen kysyntään. Lisäksi enintään kahden vuoden velkapaperien ja takaisinostosopimusten kysyntä oli verrattain voimakasta. Lokakuussa jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kysyntää saattoi lisätä myös sijoittajien varovaisuus, koska osakemarkkinat olivat erittäin epävakaita kaikkialla maailmassa. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kehitystä olisi tulkittava varovasti, koska eurojärjestelmän nykyisessä tilastointijärjestelmässä ei voida yksilöidä, mikä osuus näistä instrumenteista on euroalueen ulkopuolisten hallussa. Euroalueen ulkopuolisten ostot ovat todennäköisesti nopeuttaneet M3:n kokonaiskasvua vuonna 2000.

Julkisen sektorin luottojen kasvuvauhti hidastunut, mutta luotonanto yksityiselle sektorille yhä kasvussa

Luottojen kokonaismäärän kasvu on viime kuukausina hidastunut jonkin verran. Euroalueella oleville myönnettyjen luottojen kokonaismäärän

vuotuinen kasvuvauhti oli 6,4 % lokakuussa 2000, kun se oli syyskuussa 7,0 % ja vuoden alussa noin 8 %.

Hidastuminen johtui lähinnä julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen määrän supistumisesta (vuotuinen muutosvauhti hidastui lokakuussa –6,5 prosenttiin, kun se oli ollut –4,4 % syyskuussa 2000 ja 4,6 % marraskuussa 1999). Rahalaitosten luotonanto julkisyhteisöille on marraskuusta 1999 lähtien vähentynyt jatkuvasti useimpien euroalueen maiden julkisen talouden tämänhetkisen kehityksen vuoksi. Julkista taloutta ovat äskettäin kohentaneet UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot, jotka on suurelta osin käytetty velanmaksuun.

Samaan aikaan yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti, joka heinäkuussa 2000 heikkeni 9,8 prosenttiin huhtikuun 11,3 prosentista, on viime kuukausina jälleen kiihtynyt ja oli lokakuussa 10,8 %. Nopeutumisen pääsyyinä näyttää olevan asianomaisten telealan yritysten matkapuhelintoimilupien rahoitus.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen eristä lainojen vuotuinen kasvuvauhti oli lokakuussa 9,7 %, kun se oli ollut syyskuussa 9,9 % ja heinäkuussa 9,1 %. Vuoden 2000 kolmannen vuosineljänneksen ennakkotiedot lainoista sektorin, käyttötarkoituksen ja maturiteetin mukaan eri-

teltyinä osoittavat, että tämä jatkuva nopea kasvuvauhti johtuu yrityksille myönnettyjen lainojen huomattavasta kasvusta (ks. taulukko 2). Niiden vuotuinen kasvuvauhti oli kolmannella neljänneksellä 12,0 %, kun se oli vuoden 2000 toisella neljänneksellä ollut 9,7 %. On todennäköistä, että tämä merkittävä kasvu johtuu edellä mainitusta matkapuhelintoimilupien rahoittamisesta. Lisäksi investointien voimakas kasvu ja suotuisat talousnäkymät oletettavasti lisäävät yrityslainojen kysyntää. Myös euroalueen sisäiset fuusiot ja yritysostot sekä suorat sijoitukset ulkomaille ovat saattaneet vaikuttaa kysyntään.

Kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2000 kolmannella vuosineljänneksellä 7,8 prosenttiin, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 8,4 % ja ensimmäisellä 9,1 %. Syynä oli asuntoluottojen huomattava väheneminen: vuotuinen kasvuvauhti oli kolmannella vuosineljänneksellä 8,8 %, kun se oli ollut 10,1 % toisella ja 11,0 % ensimmäisellä neljänneksellä. Asuntoluottojen kysynnän hidastuminen johtuu todennäköisesti siitä, että näiden luottojen korot ovat vähitellen nousseet kesästä 1999 lähtien (ks. kuvio 7). Kulutusluottojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi kolmannella vuosinel-

jänneksellä 7,9 prosenttiin kahden edellisen neljänneksen 7,1 prosentista. Nopeutuminen johtui kuitenkin ainakin osittain vertailuajankohdan vaikutuksista.

M3:n muista vastaeristä rahalaitosten pitkäaikaisen velkojen vuotuinen kasvuvauhti on hidastunut hieman viime kuukausina. Lokakuussa se oli 6,7 %, kun se syys- ja heinäkuussa oli ollut 7,1 %. Yksittäiset erät kehittyivät kuitenkin eri tavoin. Yli kahden vuoden määräaikaistalletusten vuotuinen kasvuvauhti on heikentynyt toukokuusta 2000 lähtien. Tämä saattaa liittyä siihen, että ne on korvattu enintään kahden vuoden määräaikaistalletuksilla, koska näiden kahden instrumentin välinen korkoero on pienentynyt.

Pitkäaikaisten velkojen tärkeimmän erän eli yli kahden vuoden pituisten velkapaperien vuotuisen muutosvauhti hidastui niin ikään. Sitä vastoin irtisanomisajaltaan yli kolmen kuukauden talletusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi voimakkaasti. Ilmeisesti nämä lähes yksinomaan kotitalouksien talletukset ovat saavuttaneet viime aikoina uudelleen suosiota sen jälkeen, kun niiden vuotuinen kasvuvauhti oli negatiivinen sekä koko vuoden 1999 että vuoden 2000 toukokuuhun

Taulukko 2.

Lainat yrityksille ja kotitalouksille¹⁾

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia ajanjakson lopun tietoja, vuotuinen prosenttimuutos)

	Yritykset	Kotitaloudet	Kotitaloudet		
			Kulutusluotot ²⁾	Asuntoluotot ²⁾	Muu luotonanto
Kanta					
2000/II	2 552,2	2 815,6	456,4	1 771,5	587,5
III	2 628,2	2 870,9	469,1	1 812,2	589,6
Vuotuinen kasvuvauhti					
1999/II	7,7	10,4	10,4	11,4	8,1
III	7,3	10,7	9,0	12,0	8,3
IV	7,4	10,4	7,7	12,1	8,1
2000/I	10,3	9,1	7,1	11,0	5,4
II	9,7	8,4	7,1	10,1	4,7
III	12,0	7,8	7,9	8,8	4,8

Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhdit on laskettu saatavissa olleiden kantojen muutoksia koskevien tietojen perusteella. Sektorit vastaavat EKT 95:n määritelmää. Tarkempia tietoja on tilasto-osan taulukon 2.5 alaviitteessä 1 sekä samaa taulukkoa koskevassa teknisessä huomautuksessa. Välisummien ja niiden erien väliset erot johtuvat pyöristyksistä.

2) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.

Taulukko 3.

M3 ja sen vastaerät

(kuukauden lopun kantatiedot ja 12 kuukauden virtatiedot, mrd. euroa)

	Kanta-	12 kk:n virtatiedot					
	tiedot	2000	2000	2000	2000	2000	2000
	Lokakuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu
1 Luotot yksityiselle sektorille	6 715,9	648,7	584,0	582,7	601,5	646,3	653,1
2 Luotot julkisyhteisöille	1 927,7	-14,7	-21,6	-25,6	-49,3	-88,6	-133,2
3 Ulkomaiset saamiset, netto	242,6	-181,7	-112,3	-134,3	-96,6	-137,6	-115,6
4 Pitkäaikaiset velat	3 813,6	254,0	236,9	244,1	253,9	247,1	237,4
5 Muut vastaerät (nettovelat)	102,4	-76,6	-34,5	-61,6	-58,4	-79,0	-79,5
M3 (= 1 + 2 + 3 - 4 - 5)	4 970,2	275,0	247,7	240,2	260,2	252,0	246,4

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi M3:n vastaerien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

saakka. Näiden talletusten suhteellisen suuri suosio kuvaa niiden pankkikorkojen kehitystä verrattuna irtisanomisajaltaan lyhyempien eli enintään kolmen kuukauden talletusten korkojen kehitykseen. Näiden kahden talletusvaihtoehdon korkojen ero oli lokakuussa 2000 noin 1,8 prosenttiyksikköä, eli ero on jatkuvasti kasvanut huhtikuusta 1999, jolloin se oli 0,5 prosenttiyksikköä. On kuitenkin muistettava, että irtisanomisajaltaan yli kolmen kuukauden talletusten osuus rahalaitosten pitkäaikaisista veloista oli alle 5 % lokakuussa 2000.

Lokakuussa 2000 euroalueen rahalaitossektorin ulkomaisten nettosaamisten määrä supistui absoluuttisten ja kausivaihtelusta puhdistamattomien lukujen perusteella 12 miljardia euroa. Rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset vähenivät lokakuuhun 2000 ulottuneen 12 kuukauden jakson aikana 116 miljardia euroa (ks. taulukko 3). Viime kuukausina väheneminen on ollut hitaampaa kuin vuoden alussa. Rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset supistuivat tammikuuhun 2000 ulottuneen 12 kuukauden jakson aikana 190 miljardia euroa ja huhtikuuhun 2000 ulottuneen 12 kuukauden jakson aikana 208 miljardia euroa. Maksutasetiedot viittaavat siihen, että nettosaamisten aiempaa hitaampi supistuminen on saattanut liittyä euroalueen ulkopuolelle tehtyjen suorien sijoitusten ja arvopaperisijoitusten vähenemiseen vuoden alusta lähtien.

Rahan määrän kehityksestä aiheutuvien hintapaineiden arviointi

Kun otetaan huomioon kaikki tiedot rahatalouden muuttujista, voidaan päätellä, että rahan määrän kehityksestä aiheutuneet hintapaineet ovat tasaantuneet. M3:n kasvu on hidastunut merkittävästi viime kuukausina. Lisäksi M1:een sisältyvien M3:n likvideimpien erien kasvun hidastuminen saattaa olla merkki siitä, että mahdolliset kulutuksen kasvupaineet ovat osittain laantuneet.

Samalla on otettava huomioon se, että talous- ja rahaliiton (EMUn) kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen muodostunut M3:n kasvun ja viitearvon välinen ero ("money gap") on pysynyt positiivisena. Tätä tietoa tulkittaessa on kuitenkin muistettava tietyt asiat. On esimerkiksi mahdollista, että etenkin EMUn kolmannen vaiheen alkaessa M3:n kasvuun ovat vaikuttaneet erityistekijät. Lisäksi on otettava huomioon, että osasy M3:n aiempaan viitearvoa nopeampaan kasvuun on öljyn äkillisen hinnannousun aiheuttama inflaatio. Näistä syistä M3:n kasvun ja viitearvon välisen eron merkitystä tulevan inflaation ennustamisessa ei saa yliarvioida. Siitä huolimatta sekä tämä indikaattori että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen voimakkaan kasvun jatkuminen merkitsevät sitä, että hintavakauteen kohdistuviin, nopeamman inflaation suuntaan viittaa-

viin riskeihin on jatkuvasti kiinnitettävä erityistä huomiota.

Jatkossa euroalueen talouskasvun suotuisten näkymien odotetaan edistävän M1:n ja M3:n kysyntää transaktiotarkoituksiin. Lisäksi yritysten investointien ja kotitalouksien kulutuksen odotettavissa olevan voimakas kasvu todennäköisesti lisää edelleen yksityisen sektorin lainankysyntää. Lyhyiden korkojen viimeaikaisen nousun vaikutus ei vielä näy läheskään kokonaisuudessaan, joten sen voidaan olettaa edelleen hidastavan sekä rahan että luottojen määrän kasvua.

Velkapaperien emissiot vähenivät hieman syyskuussa

Euroalueen liikkeeseenlaskijat laskivat velkapapereita nettomääräisesti liikkeeseen huomattavasti vähemmän syyskuussa 2000 kuin syyskuussa 1999. Määrä oli myös huomattavasti pienempi kuin 12 edellisen kuukauden keskiarvo. Niinpä euroalueen liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui elokuun 8,5 prosentista 8,0 prosenttiin syyskuussa ja oli siten hyvin lähellä ensimmäisen osan vuotta 2000 vallinnutta vauhtia (ks. kuvio 4). Tämä kehitys johtui pitkäaikaisten (eli maturiteetiltaan yli vuoden pituisten) velkapaperien vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta elokuun 7,9 prosentista 7,3 prosenttiin syyskuussa 2000. Samaan aikaan lyhytaikaisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti pysyi ennallaan eli 14,7 prosentissa syyskuussa 2000.

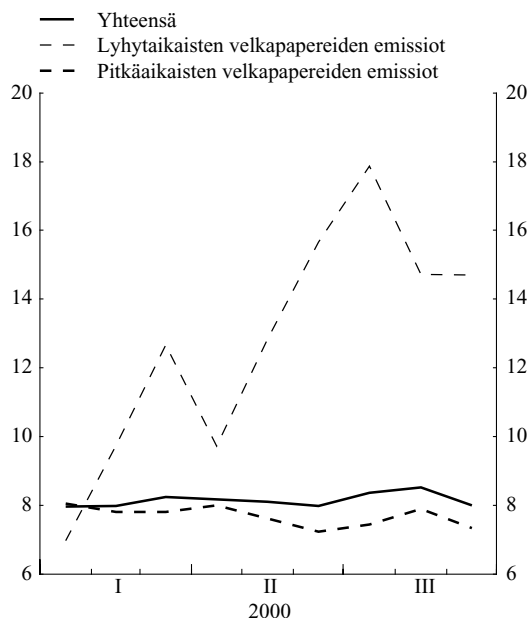
Velkapaperien erittely valuutoittain osoittaa, että euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui elokuun 7,1 prosentista syyskuun 6,4 prosenttiin, mikä oli tähän mennessä hitain kasvuvauhti tänä vuonna. Sen sijaan muiden kuin euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui syyskuussa 28,4 prosenttiin, kun se oli elokuussa 2000 ollut 27,0 %, eli vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä alkanut voimakas kasvu jatkui edelleen.

Velkapaperien erittely sektoreittain puolestaan osoittaa, että tärkein syy euroalueen liikkeeseen-

Kuvio 4.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapaperien kanta

(vuotuinen prosenttimuutos)

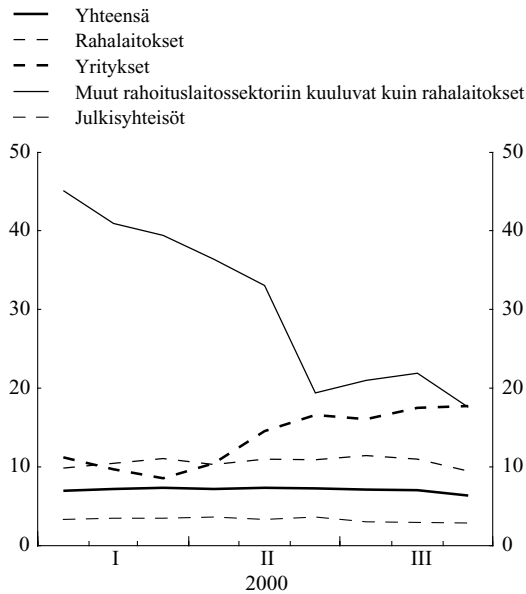
Lähde: EKP.

laskijoiden liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kokonaiskannan kasvuvauhdin hidastumiseen oli yksityisen sektorin nettomääräisten emissioiden väheneminen syyskuussa 2000 (ks. kuvio 5). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti oli 9,5 % syyskuussa 2000 eli tähän mennessä hitain vuonna 2000. Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui entisestään syyskuussa; kasvuvauhti oli aiemmin erittäin nopea, mutta on hidastunut kutakuinkin jatkuvasti vuoden alusta lähtien. Tämä kehitys johtui muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta 17,6 prosenttiin syyskuussa, kun se oli ollut 21,9 % elokuussa 2000. Sitä vastoin yrityssektorin liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi hieman eli 17,8 prosenttiin syys-

Kuvio 5.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapapereiden kanta

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

kuussa, kun se oli ollut 17,5 % elokuussa 2000. Osaksi tämän sektorin kasvuvauhti on pysynyt nopeana euroalueella meneillään olevien yritysten uudelleenjärjestelyjen vuoksi. Kasvuvauhtia on saattanut lisätä myös se, että yritykset käyttävät yhä enemmän vakuuspohjaista rahoitusta perinteisten pankkilainojen vaihtoehtona.

Valtion liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen syyskuussa 2000 eli 2,8 prosenttiin elokuun 2,9 prosentista. Melko hidas kasvuvauhti johtuu siitä, että valtion luotonoton tarve on euroalueella jatkuvasti pienentynyt. Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti pysyi syyskuussa 2000 samana kuin elokuussa eli 6,0 prosentissa.

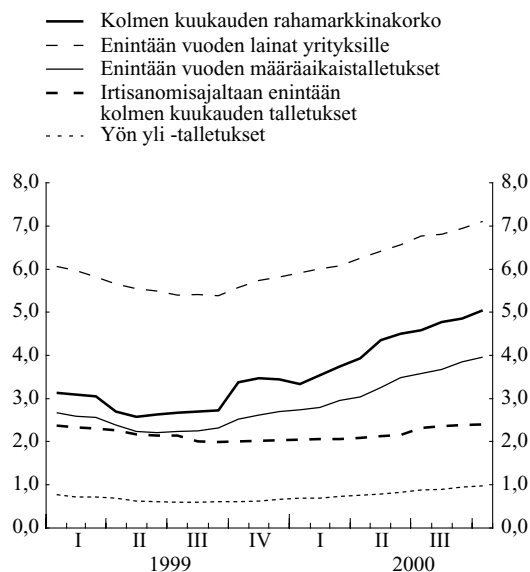
Pankkien lyhyet korot nousivat lokakuussa mutta pitkät korot pysyivät ennallaan

Lokakuussa 2000 euroalueen pankkien lyhyet korot nousivat edelleen vähitellen (ks. kuvio 6). Tämä johtui EKP:n koronnostoihin liittyneestä rahamarkkinakorkojen noususta edeltäneinä kuukausina. Pankkien lyhyiden korkojen nousu lokakuussa edelliseen kuukauteen eli syyskuuhun 2000 verrattuna vaihteli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten korkojen kahden peruspisteen noususta 17 peruspisteen nousuun yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen koroissa. Pitemmällä aikavälillä eli elokuusta 1999 (jolloin rahamarkkinakorkojen nousutrendi alkoi) lokakuuhun 2000 ovat sekä enintään vuoden pituisten määräaikaistalletusten että yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen keskikorot nousseet noin 170 peruspistettä. Sitä vastoin irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten ja yön yli -talletusten keskikorot ovat samana ajanjaksona nousseet noin 40 peruspistettä. Kaikki nämä pankkien lyhyiden korkojen muutokset

Kuvio 6.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat määttävät tiedot ja Reuters.

ovat olleet vähäisempiä kuin keskimääräisen kolmen kuukauden rahamarkkinakoron nousu elokuun 1999 ja lokakuun 2000 välisenä aikana. Se oli noin 230 peruspistettä. Tämä saattaa kuvastaa sitä, että markkinakorkojen nousu välittyi jokseenkin hitaasti pankkien korkoihin.

Pankkien pitkät korot pysyivät lokakuussa 2000 kutakuinkin ennallaan syyskuun 2000 korkoihin verrattuna, mihin vaikutti se, että edeltäneinä kuukausina valtion joukkolainojen tuotot olivat pysyneet vakaina (ks. kuvio 7). Etenkin kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen korot pysyivät muuttumattomina ja olivat 6,6 %. Myös yli kahden vuoden määräaikaistalletusten korot pysyivät ennallaan 4,8 prosentissa. Näistä hieman poiketen yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen korko nousi 8 peruspistettä ja oli 6,5 % lokakuussa 2000. Kun pankkien pitkien korkojen kehitystä tarkastellaan pitkällä aikavälillä eli alkaen toukokuusta 1999, jolloin euroalueen pitkät korot alkoivat nousta, käy ilmi, että pankkien pitkien korkojen nousu on vaihdellut yli kahden vuoden määräaikaistalletusten keskikoron 156 peruspisteen noususta 175 peruspisteen

nousuun sekä yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen että kotitalouksien asuntolainojen keskikoroissa. Samana ajanjaksona valtion viiden vuoden joukkolainojen keskimääräinen tuotto kasvoi 187 peruspistettä.

Rahamarkkinakorot laskivat marraskuussa

Suurimman osan vuotta 2000 jatkunut rahamarkkinakorkojen nousu taittui lokakuun lopun tienoilla ja rahamarkkinakorot alkoivat laskea. Rahamarkkinoiden tuottokäyrä (12 kuukauden ja 1 kuukauden euriborkoron välisenä erona mitattuna), joka oli loiventunut asteittain elokuun 2000 alusta lähtien, kääntyi joulukuun alussa negatiiviseksi. Vuonna 2001 erääntyvien futuuri-sopimusten pohjalta johdetut kolmen kuukauden euriborkorot ovat niin ikään laskeneet elokuusta 2000 lähtien. Marraskuun loppupuolella ja joulukuun alussa niiden lasku on ollut erityisen tuntuva.

Eoniaikorkona mitattu yön yli -korko pysyi 23.11.2000 päättyneenä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksona jokseenkin vakaana noin 4,80 prosentissa. Yön yli -korko pysyi ennallaan myös seuraavan pitoajanjakson alussa. Joulukuun 13. päivänä eoniaikorko oli 4,81 %. EKP:n perusrahoitusoperaatioissa, joiden maksujen suorituspäivät olivat marraskuussa ja joulukuun alussa, marginaalikorko vaihteli 4,75 prosentista 4,84 prosenttiin. Perusrahoitusoperaatioissa, jonka maksut suoritettiin 13.12.2000, marginaalikorko oli 4,76 % ja keskikorko 4,78 %.

Yhden kuukauden euriborkorko laski suurimman osan marraskuuta. Vuoden lopun vaikutus nosti kuitenkin tätä korkoa noin 15 peruspistettä 29.11.2000 (ks. kuvio 8). Tällainen vuoden lopun vaikutus johtuu siitä, että rahoituslaitokset haluavat korjailta taseitaan ennen vuodenvaihdetta. Marraskuun 29. päivän nousun jälkeen yhden kuukauden euriborkorko alkoi taas laskea ja 13.12.2000 se oli 4,98 % eli 2 peruspistettä korkeampi kuin lokakuun lopussa.

Kolmen kuukauden euriborkorko laski 17 peruspistettä lokakuun lopun ja 13.12.2000 välisenä aikana. Eurojärjestelmän pitempiaikaisessa

Kuvio 7.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat määrittäiset tiedot ja Reuters.

Kehikko 2.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.11.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

Likviditeetin jakaminen rahapoliittisissa operaatioissa

Pitoajanjaksona 24.10.–23.11.2000 eurojärjestelmä toteutti viisi perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiaikaisen rahoitusoperaation.

Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin vaihtuvakorkoisina huutokauppoina, joissa korkotarjouksilla oli alaraja. Kaikissa viidessä perusrahoitusoperaatioissa korkotarjousten alaraja oli 4,75 %. Jaetun likviditeetin määrä oli 90 miljardista eurosta 108 miljardiin euroon. Tarjousten määrän suhde jaetun likviditeetin määrään vaihteli 1,38:sta 1,77:ään ja oli keskimäärin 1,56. Marginaalikorko vaihteli 4,78 prosentista 4,84 prosenttiin. Kaikissa operaatioissa painotettu keskikorko oli joko 1 tai 2 peruspistettä suurempi kuin marginaalikorko. Huutokauppoihin osallistuneita vastapuolia oli 565–614.

Eurojärjestelmä toteutti pitempiaikaisen rahoitusoperaation 25.10.2000 vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa jaettavan likviditeetin määräksi oli ilmoitettu 15 miljardia euroa. Operaatioon osallistui 241 vastapuolta, ja tehtyjen tarjousten kokonaismäärä oli 43,1 miljardia euroa. Operaation marginaalikorko oli 5,06 % ja painotettu keskikorko yhden peruspisteen korkeampi eli 5,07 %.

Pitoajanjakson alussa eoniakorko oli 4,84 %. Korko pysyi 4,85 prosentissa 31.10.2000 asti, jolloin se nousi 4,97 prosenttiin tavanomaisten kuukauden lopun vaikutusten vuoksi. Lokakuun lopun jälkeen eoniakorko laski vähitellen ja oli hetkellisesti alimmillaan 17.11.2000, jolloin se oli 4,76 %. Tämä johtui oletettavasti suureksi osaksi siitä, että markkinoiden näkemyksen mukaan likviditeettiä oli runsaasti. Pitoajanjakson lähelessä loppuaan eoniakorko nousi 4,86 prosenttiin 21.11.2000, koska likviditeettitilanne tilapäisesti kiristyi. Kun pitoajanjakson viimeinen huutokaupan jako-osuuksia koskeva päätös oli tehty, eoniakorko kuitenkin laski jälleen, ja jakson viimeisenä päivänä se oli 4,81 %.

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö

Edelliseen pitoajanjaksoon verrattuna maksuvalmiusluoton keskimääräinen päivittäinen käyttö väheni 0,5 miljardista eurosta 0,2 miljardiin euroon. Sitä vastoin talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö pysyi samansuuruisena ja oli 0,2 miljardia euroa.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.10.–23.11.2000

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Netto- vaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	228,9	0,2	+ 228,7
Perusrahoitusoperaatiot	183,7	-	+ 183,7
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	45,0	-	+ 45,0
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,2	0,2	+ 0,0
Muut operaatiot	0,0	0,0	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	398,6	511,6	- 113,0
Liikkeessä olevat setelit	-	352,7	- 352,7
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	49,8	- 49,8
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	398,6	-	+ 398,6
Muut tekijät, netto	-	109,1	- 109,1
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (a) + (b)			115,7
(d) Varantovelvoite			115,1

Lähde: EKP.

Pyöristysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

Muut kuin rahapolitiikkaan liittyvät likviditeettiin vaikuttavat tekijät

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien tekijöiden (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien tekijöiden) likviditeettiä sitova nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 113,0 miljardia euroa, mikä on 5,0 miljardia euroa enemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Tämä johtui pääasiassa siitä, että valtion talletusten määrä kasvoi hieman ja että eurojärjestelmän valuuttainterventiot sitoivat likviditeettiä. Riippumattomien tekijöiden päivittäinen vaikutus vaihteli 105,2 miljardista eurosta 129,6 miljardiin euroon.

Valuuttainterventioiden likviditeettivaikutukset otettiin huomioon interventioita seuraavien perusrahoitusoperaatioiden jako-osuuksia koskevissa päätöksissä. Valuuttainterventioita tehtiin 3.11. (maksujen suorituspäivä 7.11.), 6.11. (maksujen suorituspäivä 8.11.) ja 9.11. (maksujen suorituspäivä 13.11.).

Riippumattomiin tekijöihin perustuvista keskimääräisistä likviditeettitarpeista julkistetut arviot vaihtelivat 110,4 miljardista eurosta 117,2 miljardiin euroon. Arvioiden ja toteutuneiden lukujen erot vaihtelivat -0,8 miljardista eurosta 1,6 miljardiin euroon.

Vastapuolten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä

Sekkitilitalletukset olivat keskimäärin 115,7 miljardia euroa ja varantovelvoitteet 115,1 miljardia euroa. Näiden välinen ero oli 0,6 miljardia euroa eli 0,2 miljardia euroa pienempi kuin edellisenä pitoajanjaksona. Eron pieneneminen johtui siitä, että varantovelvoitteen ylittävät talletukset pienenivät 0,6 miljardista eurosta 0,4 miljardiin euroon. Kuten edellisenäkin pitoajanjaksona, sekkitilitalletuksista 0,2 miljardia euroa oli sellaisia talletuksia, jotka eivät liity varantovelvoitteen täyttämiseen.

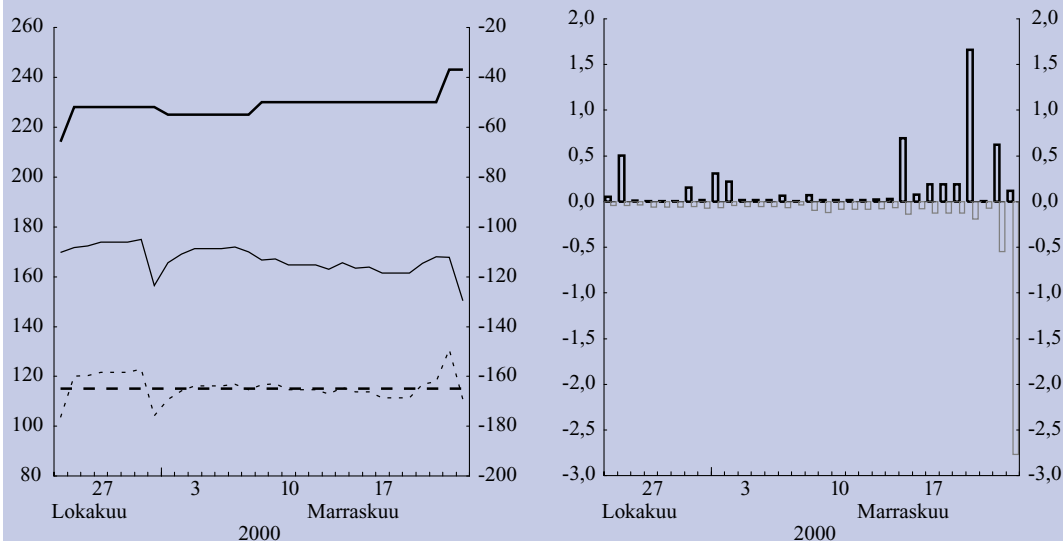
Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

23.11.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

(mrd. euroa, päivähavaintoja)

- Rahapoliittisilla operaatioilla tarjottu likviditeetti (vasen asteikko)
- - Varantovelvoite (vasen asteikko)
- - - Päivittäiset talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (vasen asteikko)
- Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät (oikea asteikko)

- █ Maksuvalmiusluotot
- █ Maksuvalmiusjärjestelmän talletukset

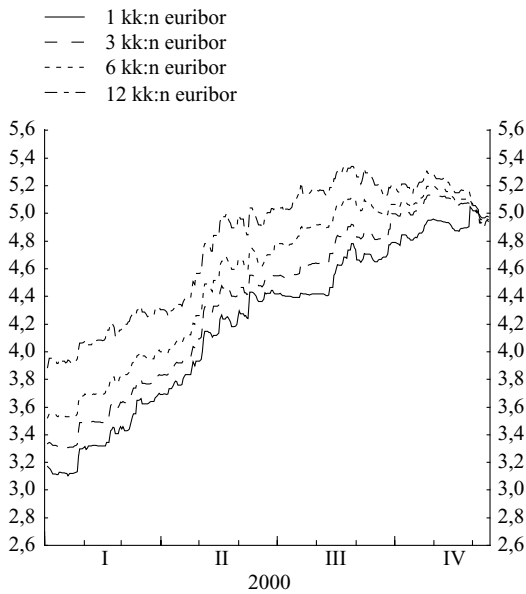

Lähde: EKP.

Kuvio 8.

Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

rahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritettiin 30.11.2000, marginaalikorko oli 5,03 % ja keski-korko 5,05 %. Marginaalikorko oli 4 peruspistetä ja keskikorko 2 peruspistettä alempi kuin kolmen kuukauden euriborkorko operaation toteut-tamispäivänä.

Pitkät rahamarkkinakorot laskivat samana ajan-jaksiona lyhyitä korkoja tuntuvammin. Lokakuun lopun ja 13.12.2000 välisenä aikana kuuden kuukauden euriborkorko laski 24 peruspistettä ja 12 kuukauden euriborkorko 35 peruspistettä. Joulukuun 13. päivänä kaikki eripituiset euribor-korot 1 kuukauden euriborista 12 kuukauden euriboriin vaihtelivat 4,98 ja 4,94 prosentin välil-lä.

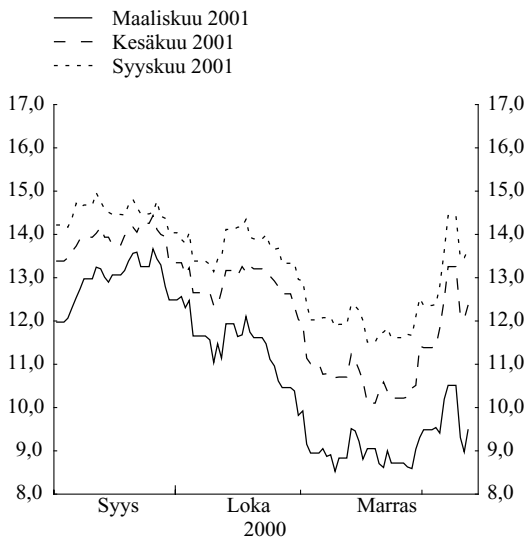
Vuonna 2001 erääntyvien futuurisopimusten hin-tojen pohjalta johdetut kolmen kuukauden euri-borkorot vuonna 2001 laskivat merkittävästi loka-kuun lopun ja 13.12.2000 välisenä aikana. Jou-lukuun 13. päivänä maaliskuussa 2001 eräänty-vien futuurisopimusten pohjalta johdettu kolmen

kuukauden euriborkorko oli 4,86 %, kesäkuussa 2001 erääntyvien pohjalta johdettu korko 4,74 % ja syyskuussa 2001 erääntyvien pohjalta johdet-tu korko 4,66 %. Niinpä maaliskuussa 2001 erään-tyvien sopimusten pohjalta johdettu korko oli 36 peruspistettä, kesäkuussa erääntyvien pohjalta johdettu 46 peruspistettä ja syyskuussa erään-tyvien pohjalta johdettu 52 peruspistettä alempi kuin lokakuun lopussa. Tämä viesti siitä, että mar-raskuussa ja joulukuun alussa odotuksia korko-ten tulevista kehityksestä korjattiin huomatta-vasti aiempia korko-odotuksia pienemmiksi.

Maaliskuussa, kesäkuussa ja syyskuussa 2001 erääntyviin futuurisopimuksiin perustuvien op-tioiden pohjalta johdetun kolmen kuukauden euriborkoron volatilitieetti väheni hieman suu-rimman osan marraskuuta ja jatkoi tuolloin syys-kuun 2000 loppupuolelta alkanutta suuntausta (ks. kuvio 9). Volatilitieetin väheneminen muuttui kuitenkin kasvuksi marraskuun lopussa ja joulu-kuun alussa, ja etenkin pitkissä maturiteeteissa volatilitieetti lisääntyi selvästi samanaikaisesti kun

Kuvio 9.

Kolmen kuukauden euriborfutuuressiin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitieetti

Lähde: Bloomberg.

korko-odotukset laskivat tuntuvasti. Tämä viittaa siihen, että epävarmuus lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä kasvoi joulukuun alussa.

Pitkien joukkolainojen tuotot pienenevät marras- ja joulukuussa

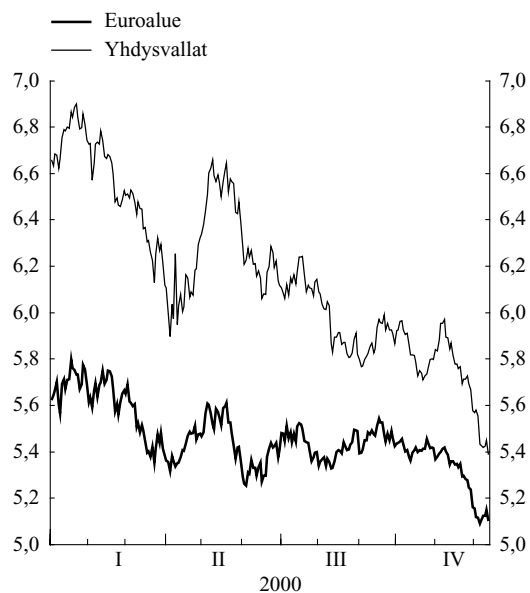
Vuoden 2000 kesällä ja syksyllä euroalueen joukkolainamarkkinat pysyivät jokseenkin vakaina, mutta marraskuussa ja joulukuun alussa valtion pitkien joukkolainojen tuotot pienenevät huomattavasti (ks. kuvio 10). Euroalueen kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto vaihteli kesäkuun lopun ja lokakuun lopun välisenä aikana vain vähän eli 5,35 prosentista 5,55 prosenttiin, mutta sen jälkeen se pieneni noin 30 peruspistettä 13.12. mennessä, jolloin se oli 5,1 % eli alimmillaan yli vuoteen.

Vastaavasti Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoilla valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuotot pienenevät noin 40 peruspistettä lokakuun lopun ja joulukuun 13. päivän välisenä aikana. Koska Yhdysvaltojen joukkolainojen tuotot pienenevät marraskuussa ja joulukuun alussa jonkin verran euroalueen joukkolainojen tuottoja enemmän, Yhdysvaltojen kymmenen vuoden joukkolainojen tuottojen ja euroalueen vastaavien tuottojen välinen ero kaventui tänä aikana noin 10 peruspisteen verran noin 30 peruspisteeseen. Tämä ero, joka kaventui nopeasti kesäkuukausien aikana, on pysynyt loppukesästä 2000 lähtien suurin piirtein ennallaan.

Yhdysvaltojen valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto pienentyi huomattavasti lokakuun 2000 lopun jälkeen ja oli 13.12. noin 5,4 %. Marraskuussa ja joulukuun alussa ilmeni merkkejä siitä, että Yhdysvaltojen keskuspankin tiukka rahapolitiikka asteittain höllentyi. Nämä merkit saivat sijoittajat uskomaan, että Yhdysvaltojen korot saattaisivat lähitulevaisuudessa laskea, mikä johtaisi pitkien joukkolainojen tuottojen pienenemiseen. Epävarmuus taloudellisista näkymistä näytti myös aiheuttavan sen, että sijoituksia siirrettiin edelleen volatiileilta osakemarkkinoilta joukkolainamarkkinoille. Tämä lisäsi osaltaan Yhdysvaltojen joukkolainojen tuottoihin kohdistuvia supistuspaineita. Yhdysvaltojen talouskasvun hidastumiseen ja markkinoiden tul-

Kuvio 10. Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiaan lähimpiä vastaavia lainoja.

kintoihin Yhdysvaltojen keskuspankin viimeaikaisista signaaleista näytti lisäksi liittyvän pitkän aikavälin inflaatio-odotusten heikkeneminen. Tätä osoittaa se, että Yhdysvaltojen tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti hidastui eli kymmenen vuoden joukkolainan nimellistuoton ja saman pituisen indeksisidonnaisen joukkolainan tuoton välinen ero kaventui.

Verrattuna edelliseen, tammikuun 2000 huipputasoon Yhdysvaltojen kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto on 13.12.2000 mennessä pienentynyt kaikkiaan yli 150 peruspisteen verran, ja se on nyt alimmillaan sitten toukokuun 1999. Tuottojen pienentymistä voidaan selittää lähinnä kahdella tekijällä, jotka ovat vaikuttaneet tuottojen kehitykseen vaihtelevassa määrin vuoden aikana. Ensinnäkin joukkolainojen takaisinostosta johtuva ns. niukkuuspremio oli keskeisessä asemassa varsinkin vuoden alkukuukausina. Toiseksi sijoittajien keskuudessa vahvistuivat vuoden mittaan Yhdysvaltojen talouden kasvuvauh-

din asteittaista hidastumista koskevat odotukset, joista tuli joukkolainamarkkinoiden tuottotrendejä hallitseva tekijä. Tämä sijoittajien talouskasvuodotusten asteittainen muutos näytti perustuvan siihen, että enenevässä määrin julkaistiin tietoja, joiden mukaan Yhdysvaltain talouskasvu olisi aiempia odotuksia hitaampaa.

Japanissa valtion joukkolainojen tuotot ovat olleet jokseenkin vakaat ja suhteellisen pienet suuren osan vuodesta 2000, mutta viime kuukausina niiden volatilitteetti on kasvanut. Pitkien joukkolainojen tuotot kasvoivat tuntuvasti elokuun 2000 alussa, mikä johtui siitä, että odotukset keskuspankkikorkojen noususta ja taloudellisen toimeliaisuuden nopeasta elpymisestä voimistuivat, mutta marraskuun lopun jälkeen tilanne muuttui päinvastaiseksi ja tuotot pienenevät huomattavasti. Tuottoihin kohdistuneet supistuspaineet johtuivat ilmeisesti useista tekijöistä, kuten siitä, että markkinaosapuolten odotukset taloudellisen toimeliaisuuden kehityksestä muuttuivat vähemmän optimistisiksi, ja siitä, että Japanissa vallitsi poliittinen epävarmuus. Näin ollen Japanin valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto pieneni noin 15 peruspisteen verran lokakuun lopusta joulukuun 13. päivään, jolloin se oli noin 1,7 %.

Kuten edellä todettiin, euroalueen pitkien joukkolainojen tuotot olivat marraskuussa ja joulukuun alussa enimmäkseen pienenevässä. Vaikka tuottojen pieneminen ilmeisesti johtui osittain kansainvälisten joukkolainamarkkinoiden kehityksestä tänä ajanjaksona, myös kotimaisilla tekijöillä oli siinä keskeinen osuus. Euroalueen joukkolainojen tuottoihin tuntui kohdistuvan jonkin verran supistuspaineita etenkin siksi, että markkinaodotukset olivat asteittain muuttuneet, ja euroalueen lyhyen aikavälin talouskasvun odotettiin nyt olevan hieman aiemmin arvioitua hitaampaa. Tämä sijoittajien tekemä uudelleenarviointi saattoi heijastella sekä euroalueella marraskuussa ja joulukuun alussa julkaistuja talouslukuja että vientiodotusten heikkenemistä siksi, että odotuksia talouskasvusta euroalueen ulkopuolella, erityisesti Yhdysvalloissa, oli tarkistettu aiempia pessimistisemmiksi. Euroalueen joukkolainojen nimellistuottoja ilmeisesti pienensi osaltaan myös se, että inflaatio-odotukset hieman pienenevät. Inflaatio-odotusten pieneminen liit-

tyi mahdollisesti öljyn hinnan laskuun ja euron valuuttakurssin vahvistumiseen. Samanaikaisesti kun markkinoilla tapahtui kasvu- ja inflaatio-odotusten uudelleenarviointia, sijoittajien odotukset euroalueen lyhyiden korkojen uusista nousuista näyttivät heikkenevän, mikä osaltaan lisäsi joukkolainojen tuottoihin kohdistuvia supistuspaineita. Lisäksi euroalueen osakkeiden hintakehityksen levottomuus pienensi valtion joukkolainojen tuottoja, kun sijoituksia siirtyi pois osakemarkkinoilta.

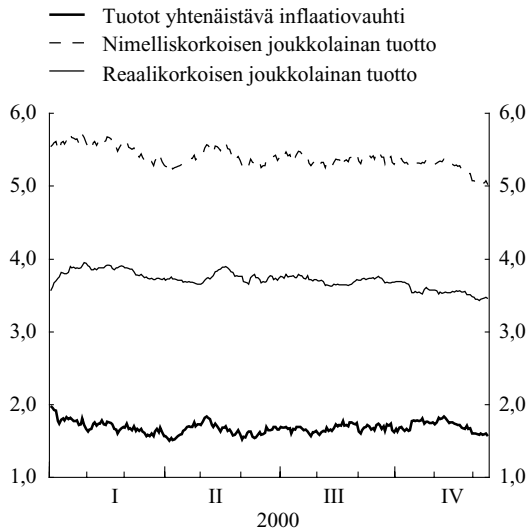
Ranskassa valtion indeksisidonnaisten joukkolainojen tuotot olivat valtion joukkolainojen nimellistuottojen tavoin varsin vakaat suuren osan vuodesta 2000, kunnes ne pienenevät hieman marraskuussa ja joulukuun alussa. Ranskan valtion kymmenen vuoden indeksisidonnaisten joukkolainojen tuotto pieneni noin 10 peruspisteen verran lokakuun lopusta joulukuun 13. päivään, jolloin se oli noin 3,5 %. Ranskan valtion kymmenen vuoden nimelliskorkoisten ja indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottojen perusteella laskettu ns. tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti hidastui tänä ajanjaksona noin 20 peruspisteen verran ja oli 13.12. noin 1,6 % (ks. kuvio 11). Indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottojen ja tuotot yhtenäistävän inflaatiovauhdin kehitystä on aina tulkittava hyvin varoen, koska niihin voi sisältyä eri ajankohtina eri suuruisia riskipremioita ja muitakin perustekijöiden tulkintaa vaikeuttavia tekijöitä. Kun kuitenkin otetaan huomioon inflaatio-odotusten muutokset hieman pidemmällä aikavälillä, havaitaan, että kymmenen vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on vuoden 1999 puolivälistä lähtien vaihdellut enimmäkseen varsin vähän. Muutokset ovat olleet 1,5 prosentista 2,0 prosenttiin huolimatta öljyn hinnan ja valuuttakurssien huomattavista vaihteluista. Näin ollen voidaan olettaa, että markkinaosapuolet suhtautuvat hyvin luottavaisesti siihen, että EKP pitää yllä hintavakautta keskipitkällä aikavälillä.

Marraskuussa ja joulukuun alussa euroalueen kymmenen vuoden valtion joukkolainojen tuottojen ja kolmen kuukauden euriborkoron erona mitattu tuottokäyrä loiveni edelleen, kuten on tapahtunut jo vuoden 2000 alusta alkaen. On erityisesti huomattava, että tuottokäyrän jyrkkyyttä näin mitattuna väheni noin 15 peruspistettä lo-

Kuvio 11.

Ranskan kuluttajahintaindeksistä laskettu tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

(prosentteina, päivähavaintoja)

Lähteet: Ranskan valtiovarainministeriö, ISMA ja Reuters. Huom. Reaalikorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) Ranskan kuluttajahintaindeksiin sidottujen Ranskan valtion vuonna 2009 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista. Nimelliskorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu Ranskan kiinteäkorkoisten, myös vuonna 2009 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista.

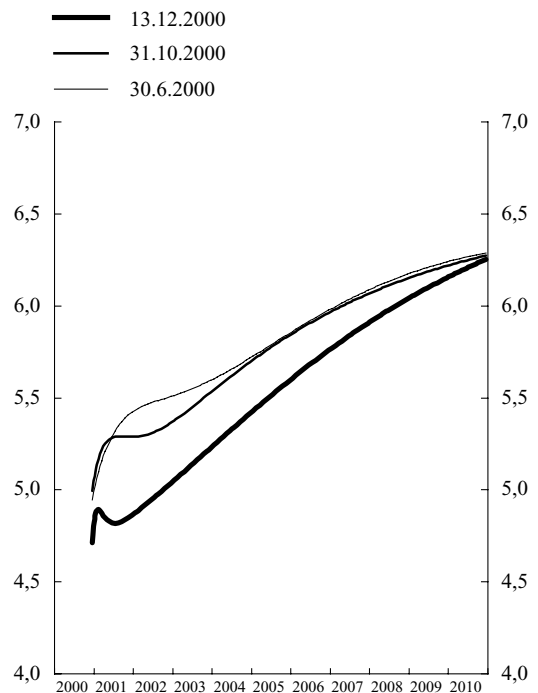
kakuun lopusta joulukuun 13. päivään, jolloin se oli noin 10 peruspistettä. Vuoden kymmenen ensimmäisen kuukauden aikana tuottokäyrä loiveni lähes yksinomaan lyhyiden korkojen nousun vuoksi, kun taas käyrän loiveneminen marraskuussa ja joulukuun alussa johtui joukkolainojen tuottojen pienenemisestä. Tuotot pienenevät eniten keskipitkissä maturiteeteissa, minkä vuoksi tuottokäyrän tässä osassa oli notkahdus. Kaiken kaikkiaan kehitys saattaa viitata siihen, että sijoittajat ovat korjanneet lyhyen aikavälin kasvuo-dotuksiaan vähemmän optimistisiksi, kun taas pitkällä aikavälillä kasvun odotetaan vakaantuvan lähes nykyiselle tasolle. Samankaltainen kuva saadaan euroalueen implisiittisen yön yli -termiini-korkokäyrän kehityksestä; lyhyiden korkojen päässä käyrä on siirtynyt huomattavasti alemmaksi ja siinä on notkahdus, kun taas pitkien maturiteettien päässä käyrä ei ole juurikaan muuttunut lokakuun lopun tilanteesta (ks. kuvio 12).

Valtion pitkien joukkolainojen implisiittisen volatilitteetin kehityksen avulla voidaan mitata rahoitusmarkkinoilla vallitsevaa epävarmuutta valtion joukkolainojen tuottojen perustekijöistä, kuten pitkän aikavälin kasvu- ja inflaatio-odotuksista. Saksan valtion kymmenen vuoden lainoihin perustuvien futuurisopimusten implisiittinen volatilitteetti väheni jatkuvasti vuoden 2000 kymmenen ensimmäisen kuukauden ajan, mutta kasvoi noin 60 peruspisteen verran lokakuun lopusta joulukuun 13. päivään, jolloin se oli yli 4,5 % (ks. kuvio 13). Vaikka tämä lukema on pitkän aikavälin keskiarvoihin nähden suhteellisen pieni, implisiittisen volatilitteetin tuntuva äkillinen kasvu on osoitus epävarmuudesta, joka liittyy valtion pitkien joukkolainojen lyhyen aikavälin tuottonäykmiin euroalueella. Tätä puolestaan voidaan pitää merkinä siitä, että sijoittajien epävarmuus perustekijöiden tulevasta kehityksestä on hieman lisääntynyt viime viikkoina.

Kuvio 12.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

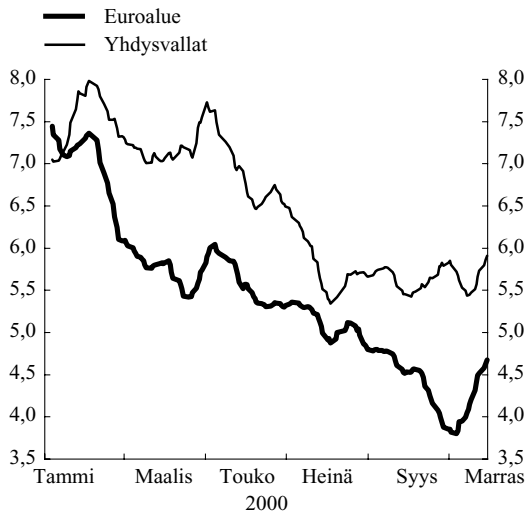

Lähde: EKP:n arvio. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiini-korkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihotosopimuksista.

Kuvio 13.

Saksan ja Yhdysvaltojen 10 vuoden valtionlainoihin perustuvista futuurisopimuksista laskettu volatiliiteetti

(vuotuinen prosentti; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat Bloombergin määritelmän mukaisesti lähimmän geneerisen futuurisopimuksen implisiittistä volatiliiteettiä vähintään 20 päivää ennen erääntymistä. Näin ollen implisiittisen volatiliiteetin laskemiseksi käytetty erääntymistä lähinnä oleva sopimus vaihdetaan 20 päivää ennen erääntymistä toiseen, erääntymistä seuraavaksi lähinnä olevaan sopimukseen.

Osakkeiden hinnat laskivat marraskuussa volatiileilla markkinoilla

Keskeisten osakemarkkinoiden heilahtelut jatkuivat marraskuussa ja joulukuun alussa samaan tapaan kuin suurena osana vuodesta 2000. Syynä tähän oli lähinnä markkinaosapuolten lisääntynyt epävarmuus yritysten kannattavuusnäkymistä, koska maailmantalouden toimeliaisuus osoitti hidastumisen merkkejä.

Lokakuun lopun ja joulukuun 13. päivän välisenä aikana osakkeiden hinnat laskivat euroalueella Dow Jones Euro Stoxx -indeksin mukaan mitattuna 4 % ja Yhdysvalloissa Standard and Poor's 500 -indeksin mukaan mitattuna 5 %. Sitä vas-

toin Japanissa osakkeiden hinnat nousivat samana ajanjaksona Nikkei 225 -indeksillä mitattuna 4 % (ks. kuvio 14). Loppuvuodesta 1999 joulukuun 13. päivään osakkeiden hinnat ovat laskeutuneet euroalueella 3 %, Yhdysvalloissa 7 % ja Japanissa 19 %.

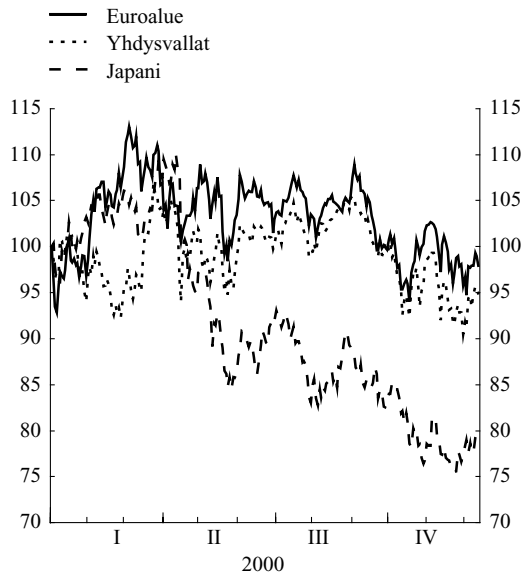
Osakemarkkinoiden kansainvälisestä ympäristöstä voidaan todeta, että marraskuussa ja joulukuun alussa tapahtunut osakkeiden hintojen lasku johtui useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Tänä ajanjaksona korjattiin aiempaa pessimistisemmiksi niitä markkinoiden lyhyen aikavälin odotuksia, jotka koskivat laajaan Standard and Poor's 500 -indeksiin kuuluvien yritysten lyhyen aikavälin tuloskehitystä. Tämä johtui aiempien öljyn hinnan nousujen haitallisista vaikutuksista sekä kustannuksiin että kokonaiskysyntään, Yhdysvaltain dollarin vahvuudesta ja lisääntyvistä Yhdysvaltain talouskasvun hidastumiseen viittaavista merkeistä. Koska tietotekniikkayritysten tuloskehitykseen kohdistuvat odotukset heikkenivät eniten, "vanhan talouden ja "uuden talouden" osakkeiden hinnat kehittyivät selvästi eritavalla. Dow Jones Industrial Average -indeksi, joka perustuu perinteisiin vakavaraisten yritysten osakkeisiin, laski 2 % lokakuun lopun ja joulukuun 13. päivän välisenä aikana. Markkinoiden voimakas volatiliiteetti ilmeneekin siinä, että Nasdaq Composite -indeksi, joka koostuu lähinnä tietotekniikkayritysten osakkeista, laski joulukuun alussa tilapäisesti peräti 23 % verrattuna lokakuun loppuun, vaikka kaiken kaikkiaan indeksi laski lokakuun lopun ja joulukuun 13. päivän välisenä aikana 16 %. Näin ollen Nasdaq Composite -indeksi laski 31 % alle loppuvuoden 1999 tason ja 44 % alle maaliskuussa 2000 saavutetun kaikkien aikojen ennätystason.

Vaikka osakkeiden hintojen nousu Japanissa lokakuun lopun ja joulukuun alun välisenä aikana poikkesi muualla havaitusta kehityksestä, osakkeiden hinnat Japanissa kuitenkin heilahtelivat melkoisesti tänä ajanjaksona. Tämä johtui lähinnä osakkeiden hintojen vaihtelusta Yhdysvalloissa, mistä etenkin tietotekniikkayritysten osakkeiden volatiliiteetin vaikutukset levisivät laajempiin markkinaindekseihin Japanissa. Se, ettei Nikkei 225 -indeksissä tapahtunut merkittäviä muutoksia, näytti kuitenkin johtuvan japanilaisten sijoitusrahastojen lisääntyneistä osakehankinnoista.

Kuvio 14.

Osakeindeksit

(1.1.2000 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard and Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Euroalueella osakkeiden hinnat nousivat huomattavasti lokakuun jälkipuoliskolla mutta kääntyivät jälleen laskuun lokakuun lopun ja joulukuun alun välisenä aikana ja jatkoivat maaliskuussa 2000 alkanutta yleistä laskusuuntausta. Kun hintojen lasku jatkui, Dow Jones Euro Stoxx -indeksi laski tasolle, joka 13.12. alitti 7.3.2000 saavutetun huipputason 13 prosentilla. Viimeaikaiset euroalueen osakkeiden hintojen laskut johtuvat lähinnä Yhdysvaltojen tietotekniikka-alan osakemarkkinoiden vaikutuksista ja euroalueen televiestintä- ja tietotekniikkayritysten osakkeiden tuotto-odotusten jatkuvasta heikkenemisestä. Osakkeiden hinnat paitsi laskivat yleisesti, myös vaihtelivat melkoisesti. Tämä johtuu ilmeisesti siitä, että markkinaosapuolet reagoivat aiempaa herkemmin euroalueen yritysten tuloskehitysnäkymiä koskeviin viesteihin. Tätä osoittaa se, että osakkeiden hintojen vaihtelu lisääntyi tuntuvasti vuo-

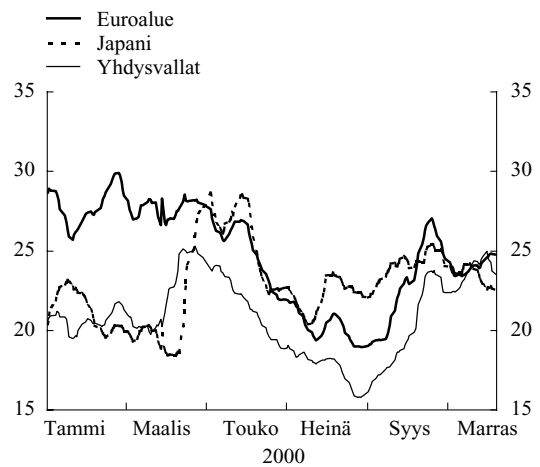
den 2000 kolmannen neljänneksen 13 prosentista seuraavan tarkastelujakson 22 prosenttiin (ks. taulukko 4). Implisiittinen volatilitteetti, joka ilmaisee markkinaosapuolten epävarmuutta osakemarkkinoiden tulevasta kehityksestä, kasvoi hieman lokakuun lopun ja joulukuun alun välisenä aikana (ks. kuvio 15).

Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin kuuluvat televiestintäyritysten osakkeet kärsivät eniten heikentyneistä tuloskehitysnäkymistä, ja niiden hinnat laskivat eniten eli 12 % lokakuun lopun ja joulukuun 13. päivän välisenä aikana. Näin ollen 13.12. televiestintäyritysten osakkeiden hinnat olivat 34 % alhaisemmat kuin vuoden 1999 lopussa. Myös Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin

Kuvio 15.

Osakekurssien implisiittinen volatilitteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen kymmenen päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden hinnannuutosten keskijointaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatilitteettiä kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx euroalueen osalta, Standard and Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

kuuluvien syklisiä kulutustavaroita tuottavien yritysten osakkeiden hinnat laskivat lokakuun lopun ja joulukuun 13. päivän välisenä aikana huomattavasti, 7 %, joten loppuvuodesta 1999 hinnat olivat laskeneet kaiken kaikkiaan 15 %. Aiempaa selvemmat merkit euroalueen taloudellisen toimeliaisuuden kasvuvauhdin tasaantumisesta ovat kenties voimistaneet tämän alan osakkeiden hintojen laskua viime aikoina.

Euroalueen osakemarkkinoilla eri toimialojen kehityksessä on viime kuukausina ollut huomattavaa laaja-alainen volatiliteetin kasvu syyskuun lopun jälkeen vuoden kolmanteen neljännekseen verrattuna. Tietotekniikka- ja televiestintäalan osakkeiden volatiliteetti on jälleen kasvanut eniten, mikä on osoitus markkinaosapuolten lisääntyneestä epävarmuudesta näiden alojen tuloskehityksestä.

Taulukko 4.

Hintojen toimialoittaiset muutokset ja vaihtelut Dow Jones Euro Stoxx -indeksissä

(hintojen muutokset prosentteina, hintojen vaihtelut vuotuisina prosentteina)

	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykliset)	Kulutus- tavarat (ei- sykliset)	Energia	Rahoitus	Terveysten- hoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele- viestintä	Perus- palvelut	Euro Stoxx
Hintojen muutokset											
II/2000	-13,3	-5,3	6,0	5,0	6,9	21,4	-6,5	-0,8	-21,5	-8,2	-3,7
III/2000	-1,2	-0,2	0,6	3,0	5,0	17,5	-3,9	-8,8	-21,7	-1,4	-3,1
Syyskuun 2000 loppu – 13.12.2000	15,6	-6,9	-1,8	-5,7	-0,4	-1,6	1,2	1,8	-9,3	-3,0	-1,9
Hintojen vaihtelut											
II/2000	20,1	24,6	13,9	20,4	17,0	23,7	21,8	59,1	52,8	17,7	24,4
III/2000	14,4	13,8	14,2	22,1	10,3	21,3	13,2	38,1	34,2	10,1	13,4
Syyskuun 2000 loppu – 13.12.2000	22,5	24,5	13,8	24,3	18,2	22,2	18,4	57,7	42,0	16,1	22,2

Lähteet: Stoxx ja EKP:n laskelmat.

Huom. Hintojen vaihtelut on laskettu jakson päivittäisten indeksimuutosten vuositason korotettuna keskihajontana. Toimialakohtaiset indeksit on esitetty tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osassa.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaatio hidastui hieman lokakuussa 2000 ja oli 2,7 prosenttia

Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousuvauhti euroalueella lokakuussa 2000 hidastui hieman eli syyskuun 2,8 prosentista 2,7 prosenttiin. Näin se heijasti edelleen öljyn hinnan ja valuuttakurssien kehitystä tämän vuoden aikana. Kun energian hinnan ja hieman vähemmän elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui syys-lokakuussa 2000, mui-

den teollisuustuotteiden kuin energian ja palveluiden hintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui hieman. Näin ollen ilman kausielintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHIn vuotuinen muutosvauhti nopeutui edelleen eli 1,5 prosenttiin lokakuussa 2000 (ks. kehikko 3, jossa euroalueen hintakehitystä analysoidaan YKHIn erien perusteella).

YKHIn kokonaisindeksin lasku lokakuussa 2000 johtui lähinnä energian hinnan vuotuisen nousuvauhdin hidastumisesta syyskuun 15,5 prosen-

Kehikko 3.

Analyyssi hintakehityksestä: YKHIn kokonaisindeksi erittäin

EKP:n neuvosto on määritellyt hintavakauden euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) kehityksen perusteella. EKP:n rahapolitiikan strategiaa toimeenpantaessa YKHIn aiempaa ja vallitsevaa kehitystä analysoidaan huolellisesti osana rahapolitiikan toisen pilarin mukaista useiden erilaisten indikaattorien arviointia. YKHIn kokonaisindeksin kehityksessä näkyvät muutokset YKHIn sisältyvien erilaisten erien hinnoissa, jotka on painotettu niiden osuuksilla kulutusmenoista. Tällä hetkellä Eurostat julkaisee tilastoja 94:stä YKHIn aluerästä. Jotta kuluttajahintojen kehitystä olisi helpompi analysoida, on luotu lisää aggregoituja alaindeksejä (ks. etenkin kehikko 1 ”Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi” artikkelissa ”Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa” huhtikuun 1999 Kuukausikatsauksessa). Kuukausikatsauksessa julkaistavassa säännöllisessä hintakehitysanalyysissä EKP yleensä keskittyy YKHIn kokonaisindeksiin sekä sen viiteen erään (jalostamattomat elintarvikkeet, jalostetut elintarvikkeet, energia, muut teollisuustuotteet kuin energia sekä palvelut).

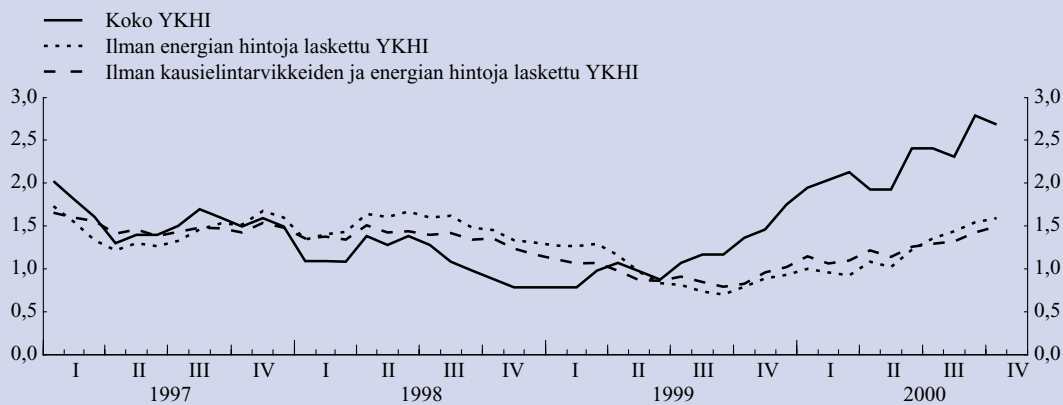
Yksittäisten hintasarjojen ryhmittely viiteen edellä mainittuun erään perustuu taloudellisiin näkökohtiin. Kukin erä sisältää yleensä hintoja, jotka liittyvät toisiinsa joko käytön tai tuotannon perusteella ja siten niiden kehitykseen vaikuttavien tekijöiden perusteella. Esimerkiksi jalostamattomien elintarvikkeiden (esim. liha, kala, hedelmät ja vihannekset) hintojen määräytymiseen vaikuttavat voimakkaasti kausitekijät ja säät, kun taas energian hintakehitys liittyy läheisesti öljyn maailmanmarkkinahinnan kehitykseen. Näin ollen näihin kahteen erään kuuluviin osaindekseihin vaikuttavat pikemminkin eksogeeniset eli ulkoiset tekijät kuin kotimaiset tekijät, ja niiden hinnat voivat vaihdella merkittävästi lyhyellä aikavälillä. Sitä vastoin muihin eriin kuuluviin hintoihin, jotka vaihtelevat suhteellisesti vähemmän, vaikuttaa pikemminkin kotimaisten tekijöiden, kuten palkkojen ja voittomarginaalien, kehitys. Koska niihin kuitenkin vaikuttaa myös välituotteiden tuotantopanosten kustannuskehitys, voi niihin vaikuttaa myös tuontihintojen muutosten välittyminen kotimaisen tuotantoketjun myöhemmissä vaiheissa.

YKHIn erien yksityiskohtaisen analysoinnin avulla voidaan tunnistaa ja kuvata kokonaisinflaation taustalla vaikuttavia tekijöitä. Analysointitarkoituksessa voi lisäksi olla hyödyllistä tarkastella joistakin eristä muodostettuja aggregaatteja. Tämä vastaa ilman tiettyjä erä lasketun YKHIn tarkastelua, jolloin voi olla kyseessä esimerkiksi ilman energiaa laskettu YKHI tai ilman kausielintarvikkeita ja energiaa laskettu YKHI (jos kausielintarvikkeisiin lisätään lihan hinta, saadaan jalostamattomien elintarvikkeiden erä). Nämä suppeammat kuluttajahintainflaation mittarit ovat hyödyllisiä, sillä niiden avulla voidaan vallitsevaa hintakehitystä tarkasteltaessa selvittää, minkä luonteisia hintakehitystä uhkaavat sokit ovat. Niistä on myös hyötyä hintavakautta keskipitkällä aikavälillä uhkaavien riskien arvioinnissa. Sokin luonne kuitenkin vaikuttaa siihen, mikä erä milloinkin olisi hyödyllisintä poistaa.

Esimerkiksi tällä hetkellä on analysoinnin kannalta mielekäästä poistaa energian hinta YKHIn kokonaisindeksistä. Öljyn maailmanmarkkinahinnan kolminkertaistuminen tammikuun 1999 jälkeen on johtanut siihen, että YKHIn energiaerän vuotuinen nousuvauhti on kiihtynyt merkittävästi kahden viime vuoden aikana. Ilman energiaerää lasketun YKHIn nousuvauhti lokakuussa 2000 oli 1,6 %, kun YKHIn kokonaisindeksin nousuvauhti oli 2,7 % (ks. oheinen kuvio). Näiden kahden indeksin vertailu osoittaa, että kokonaisinflaation nopeutuminen viime kuukausina on suurelta osin seurannut energian hinnan nousun aiheuttamia välittömiä vaikutuksia. Samalla se osoittaa, että ilman energiaa lasketut kuluttajahinnat ovat myös nousseet vuoden 1999 lopusta.

Euroalueen YKHI

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Kausielintarvikkeiden (eli kalan, hedelmien ja vihannesten) hintojen tai jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen poistaminen YKHInstä voi toisinaan myös helpottaa inflaation analysointia. Kun esimerkiksi vuoden 1999 puolivälissä säiden suotuisuus johti hedelmien ja vihannesten tavallista voimakkaampaan hintojen laskuun, olivat sääolot vuoden 2000 puolivälissä melko huonot ja johtivat hedelmien ja vihannesten hintojen nousuun. Molemmat seikat ilmenevät kausielintarvikkeiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin merkittävänä kiihtymisenä kesällä 2000. Näin ollen ilman kausielintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHIn vuotuinen muutosvauhti lokakuussa 2000 oli 1,5 % ja siis hieman hitaampi kuin vain ilman energiaa lasketun YKHIn muutosvauhti. Vaikka säät tai muut kausitekijät eivät merkittävästi vaikuta lihan hintaan, on sekin heilahdellut huomattavasti viime aikoina, koska kysyntä on supistunut terveystietoisuuteen liittyneen huolestuneisuuden vuoksi. Ilman jalostamattomia elintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHIn vuotuinen nousuvauhti lokakuussa 2000 oli 1,4 %.

On huomattava, että tiettyjen erien poistaminen YKHIn kokonaisindeksistä ei merkitse sitä, että niiden kehityksellä ei olisi merkitystä rahapolitiikan kannalta. Euroalueen kotitalouksien täytyy viime kädessä voida luottaa kaikkien ostamiensa tavaroiden ja palveluiden hintavakauden säilymiseen. Ensimmäinen euroalueen hintavakauden tavoite on sen vuoksi – ja syystäkin – määritelty YKHIn kokonaisindeksin perusteella. Sitä paitsi esimerkiksi energian hinta saattaa myöhemmin aiheuttaa epäsuoria ja kerrannaisvaikutuksia YKHIn muiden erien hintakehitykseen. Näin on etenkin silloin, jos sokki on jokseenkin pitkäkestoinen. Tässä suhteessa YKHIn suppeimmat indeksit ovat hyödyllisiä työkaluja, jotka helpottavat kokonaisinflaation analysointia ja kuvaamista. Ne eivät kuitenkaan ole rahapolitiikan tavoitteena.

Taulukko 5.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1997	1998	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				IV	I	II	III	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi	1,6	1,1	1,1	1,5	2,0	2,1	2,5	2,4	2,4	2,3	2,8	2,7	.
<i>josta:</i>													
Tavarat	1,1	0,7	0,9	1,5	2,3	2,3	2,9	2,7	2,8	2,7	3,3	3,2	.
Elintarvikkeet	1,4	1,6	0,6	0,4	0,4	0,9	1,9	1,2	1,6	2,0	2,1	2,0	.
Jalostetut elintarvikkeet	1,4	1,4	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0	1,1	1,3	1,2	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,4	1,9	0,0	-0,3	-0,4	0,7	3,1	1,5	2,6	3,3	3,3	3,2	.
Teollisuustuotteet	1,0	0,1	1,0	2,1	3,3	3,0	3,4	3,5	3,3	3,0	4,0	3,8	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,5	0,9	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,8	0,9	.
Energia	2,7	-2,6	2,4	7,9	13,7	12,3	13,6	14,5	13,4	11,9	15,5	14,5	.
Palvelut	2,4	1,9	1,5	1,4	1,6	1,7	1,8	1,7	1,7	1,8	1,8	1,9	.
Muut hinta- ja kustannusindikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ¹⁾	1,1	-0,7	-0,4	2,1	4,3	5,2	5,7	5,6	5,6	5,5	6,1	6,3	.
Yksikkötyökustannukset ²⁾	0,7	0,2	1,3	0,3	0,6	0,5	.	-	-	-	-	-	-
Työn tuottavuus ²⁾	1,6	1,2	0,7	1,4	1,7	1,3	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/työntekijä ²⁾	2,3	1,4	1,9	1,7	2,3	1,8	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/tunti ³⁾	2,5	1,8	2,2	2,4	3,6	3,7	.	-	-	-	-	-	-
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	17,1	12,0	17,1	23,0	27,1	29,1	33,9	31,5	30,6	33,6	37,4	36,8	38,0
Raaka-aineiden hinnat ⁵⁾	12,9	-12,5	-3,1	14,0	19,9	18,3	18,0	12,9	14,3	18,3	21,4	23,1	18,2

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, International Petroleum Exchange, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

1) Ei sisällä rakentamista.

2) Koko kansantalous.

3) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.

5) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina; joulukuuhun 1998 asti ecuina.

tista (lukua on korjattu 0,5 prosenttiyksikköä aiemmin kirjattua pienemmäksi)¹⁾ 14,5 prosenttiin lokakuussa. Energian hinnan vuotuisen nousuvauhdin hidastumiseen taas vaikutti öljyn halpeneminen syyskuun 37,4 eurosta barreilta 36,8 euroon barreilta lokakuussa (ks. taulukko 5). Myös elintarvikkeiden hinnat vaikuttivat YKHI:n kokonaisindeksin laskuun lokakuussa 2000, joskin vähemmän kuin energian hinta. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui 0,1 prosenttiyksikköä 3,2 prosenttiin ja jalostettujen niin ikään 0,1 prosenttiyksikköä 1,2 prosenttiin lokakuussa 2000. Näyt-

täisi siis siltä, että jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin viimeaikainen kiihtyminen on pysähtynyt. Tähän nousun kiihtymiseen vaikuttivat vuoden 2000 puolivälin huono sää sekä jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen voimakas lasku vertailuajan kohtana eli vuoden 1999 puolivälissä.

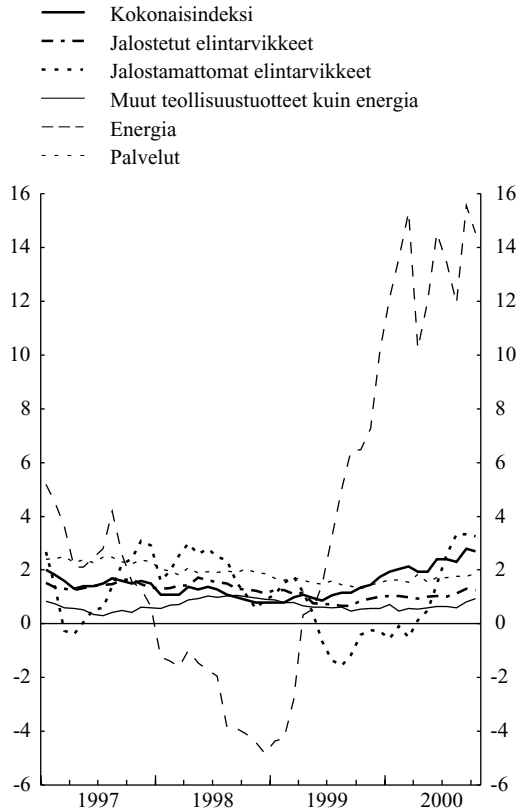
Energian ja elintarvikkeiden hintojen kehityksestä poiketen muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui hieman lokakuussa 2000 eli 0,9 prosenttiin. Myös palveluiden hintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui ja oli 1,9 prosenttia. Syyskuusta molempien hintojen nousuvauhti oli kiihtynyt 0,1 prosenttiyksikköä (ks. kuvio 16). Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuisen nousuvauhdin nopeutuminen – mukaan lukien sen 0,2 prosenttiyksikön nopeutuminen syyskuussa

¹⁾ Vaikka YKHI-lukuja korjataan varsin harvoin, Eurostat on hiljattain korjannut joidenkin maiden indeksejä, painoarvoja ja inflaatiiovauhtia sekä joitain euroalueen aggregaatteja. Eurostat teki nämä enimmäkseen pienet korjaukset osana meneillään olevaa tilastojen laatimismenetelyjen tarkistustaan.

Kuvio 16.

Euroalueen YKHI-inflaatio eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

2000 – johtuu todennäköisesti osaksi siitä, että viimeaikaiset hinnannousut tuotantoprosessin aikaisemmissa vaiheissa ovat välittyneet edelleen muihin hintoihin, mikä on ollut nähtävissä teollisuuden tuottajahintojen nousuna. Palveluiden hintojen vuotuinen muutosvauhti on vähitellen nopeutunut vuoden 1999 lopusta, toisin sanoen siinä näkyy mm. energiasta riippuvaisten erien kuten kuljetuksen hintojen nousu. Tämä on jälleen yksi merkki siitä, että aikaisemmat öljyn hinnan nousut ovat vähitellen siirtyneet kuluttajahintoihin.

Näiden taustatietojen perusteella on olemassa joitain viitteitä siitä, että euroalueen maiden inflaatiovauhtien väliset erot ovat suurentuneet hieman. Tähän liittyviä inflaatioeroja euroalueen sisällä analysoidaan kehikossa 4.

Tuottajahinnat nousivat aikaisempaa enemmän lokakuussa 2000

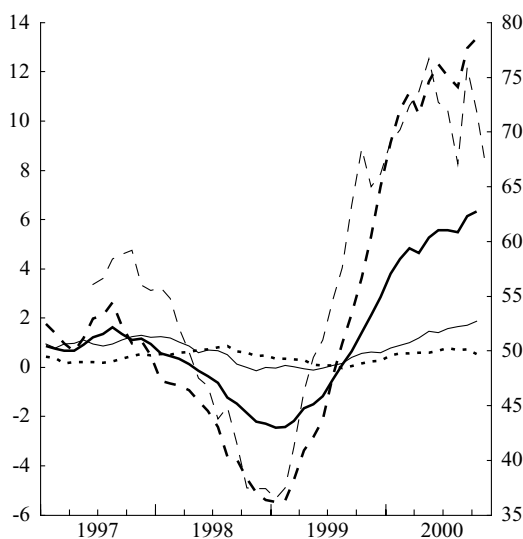
Teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti euroalueella nopeutui syyskuun 6,1 prosentista 6,3 prosenttiin lokakuussa 2000 ja jatkoi viime vuodesta lähtien havaittavissa ollutta suuntausta. Koko teollisuuden tuottajahintojen vuotuisen muutosvauhdin nopeutuminen johtui välituotteiden ja kulutustavaroiden hintojen kehityksestä (ks. kehikko 17). Huolimatta öljyn euroina lasketun hinnan lievistä laskusta syyslokakuussa 2000, välituotteiden hintojen vuotuisen muutosvauhti nopeutui syyskuun 13,0 prosentista 13,4 prosenttiin lokakuussa 2000. Tuorein hintojen nousu johtui todennäköisesti niistä viivästyneistä vaikutuksista, joita öljyn hinnan voimakas nousu elo-syyskuussa 2000 sai aikaan. Euron taannoisen heikkenemisen vuoksi on

Kuvio 17.

Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella

(kuukausihavaintoja)

- Tuottajahintaindeksi (vasen asteikko) ¹⁾
- - - Välituotteet (vasen asteikko)
- · · · Pääomahyödykkeet (vasen asteikko)
- Kulutustavarat (vasen asteikko)
- - - EPI (oikea asteikko) ²⁾

Lähteet: Eurostat ja Reuters.

1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.

2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun.

Kehikko 4.

Inflaatioerot euroalueella

Euroalueen maiden inflaatiovauhtien voidaan yleisesti odottaa eroavan toisistaan useista syistä.¹ Ensiksikin maakohtaiset tekijät voivat johtaa siihen, että yhden maan inflaatiovauhti poikkeaa muiden maiden inflaatiovauhteista. Toiseksi normaalit sokit voivat vaikuttaa inflaatiovauhtiin eri tavoin eri maissa, koska euroalueen maiden kaupan rakenteet ja kulutuskäyttäytyminen, tuotantorakenteet, verotusjärjestelmät ja rahoitus- ja institutionaaliset rakenteet vaihtelevat. Kolmanneksi inflaatioerot voivat myös osittain johtua euroalueen maiden hintatasojen jatkuvasta lähentymisestä. Yhteinen rahapolitiikka, yhteismarkkinat ja eri maiden hintatasojen vertailtavuus ovat pienentäneet mahdollisuuksia ylläpitää merkittäviä hintaeroja avoimen sektorin tuotteiden välillä. Tuottavuuden ja elintason lähentyminen pitkällä aikavälillä pitäisi myös johtaa sellaisten tavaroiden ja palvelujen hintatasojen lähentymiseen, joilla ei voida tehdä helposti kauppaa maasta toiseen. Siirtymäkaudella esiintyy kuitenkin inflaatioeroja.

Tilastojen mukaan inflaatioerot kasvaneet euroalueella

Euroalueen maiden inflaatiovauhdit ovat lähentyneet huomattavasti viime vuosikymmenen aikana.² Maastrichtin sopimuksen lähentymiskriteereillä on ollut ratkaiseva vaikutus siihen, että euroalueen maiden inflaatiovauhteja on onnistuttu hidastamaan kohti hintavakautta. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että euroalueen maiden inflaatiovauhtien hajonta on kasvanut vuoden 1997 puolivälin jälkeen.

Euroalueen maiden inflaatiovauhtien eroja voidaan mitata useilla eri tavoilla, ja oheisessa kuviossa esitetään joitakin yleisimmin käytettyjä inflaatiovauhtien hajontojen laskentatapoja. Yksinkertaisin tapa on mitata euroalueen maiden nopeimman ja hitaimman YKHI-inflaation välinen ero. Tämä ero pieni tarkastelujakson alusta vuoden 1997 puoliväliin saakka, ja sen jälkeen se on suurentunut. Koska laskentatapa osoittaa hajonnan ääripäiden välisen eron, se painottaa liikaa niitä inflaatiovauhteja, jotka eroavat toisistaan eniten kunakin ajankohtana. Toinen yksinkertainen tapa mitata inflaatioeroja on laskea kolmen nopeimman ja kolmen hitaimman YKHI-inflaation (painottamattomien) keskiarvojen välinen ero. Tällä tavoin saadaan edustavampi näkemys, kun poikkeavien havaintojen vaikutus pienenee.

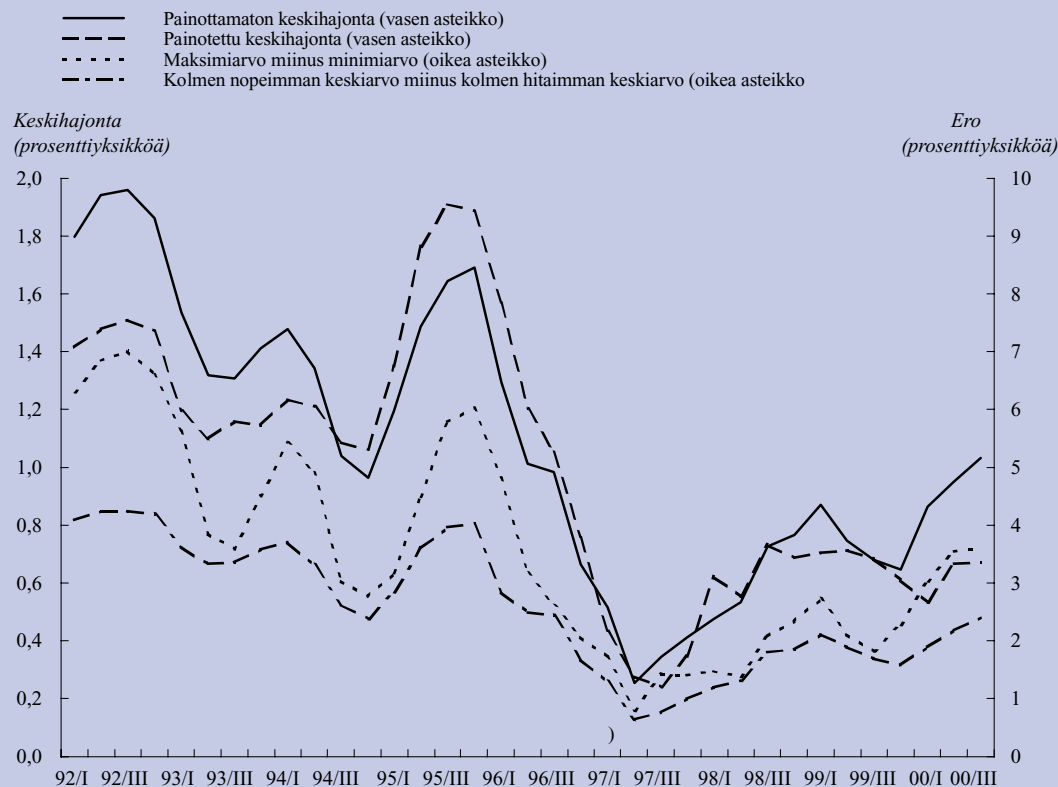
Inflaatioeroja voidaan mitata myös eri maiden inflaatiovauhtien keskihajonnoilla. Kuviossa on euroalueen keskimääräisen YKHI-inflaation painotettu ja painottamaton keskihajonta. Painotetussa keskihajonnassa maiden koot on otettu huomioon hajonnan laskemisessa, kun taas painottamattomassa keskihajonnassa maiden koolla ei ole merkitystä. Keskihajonnoilla mitattu hajonta kehittyi samalla tavoin kuin nopeimman ja hitaimman inflaation välinen ero, eli hajonta pieni vuoden 1997 puoliväliin asti, ja kasvoi sen jälkeen, vaikka painotettu keskihajonta onkin pysynyt suurin piirtein ennallaan vuoden 1998 puolivälistä asti. Kaikki käytetyt mittarit näyttävät osoittavan, että YKHI-inflaatiot lähentyivät vuoden 1997 puoliväliin asti, mihin selvästi vaikutti Maastrichtin sopimuksessa oleva vaatimus inflaatiovauhtien hidastumisesta kohti hintavakautta. Inflaatiovauhtien hajonta näyttää tämän jälkeen hieman suurentuneen.

Ymmärtääksemme paremmin viime vuosien inflaatioerojen kasvun syitä, on ehkä hyvä tarkastella YKHIn erien kehitystä vuoden 1997 kolmannesta neljänneksestä lähtien (ks. taulukko). Taulukosta käy ilmi useita kehityskulkuja. Ensiksikin suurimmat ja vaihtelevimmat inflaatioerot olivat sellaisissa tuoteryhmissä kuin *elintarvikkeet* ja *energia*. Elintarvikkeiden hinnat ovat yleensä olleet haavoittuvimpia sääolojen ja kausivaihteluihin liittyvien erityisten sokkien suhteen. Mitatut hajonnat osoittavat, että jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen erot kasvoivat tarkastelujaksolla, mutta hajonnassa ei ole selkeää trendiä. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen nousun suuri hajonta vuonna 2000 johtuu osittain välillisten verojen korotuksista

1 Yleiskatsaus rahaliiton inflaatioerojen syistä on esitetty lokakuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Inflaatioerot rahaliitossa".

2 Yleiskatsaus kuluttajahintainflaation pitkän aikavälin eroista on esitetty heinäkuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelu euroalueen maissa".

YKHI-inflaation hajontaa euroalueella kuvaavat suuret

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

eräässä euroalueen maassa. Energian hintainflaation hajonnassa on nähtävissä selkeä kasvusuuntaus. Tämä näyttää johtuneen öljyn hinnan jyrkästä noususta ja euron pitkään jatkuneesta heikkenemisestä, kun euroalueen maiden kaupan rakenteet ja energian kulutus ovat olleet erilaisia. Hintaeroihin ovat voineet vaikuttaa myös maiden erilaiset reaktiot öljyn hintasokkiin. Toiseksi YKHI:n erän *muut teollisuustuotteet kuin energia* inflaatioerot olivat pienimmät ja ne myös vaihtelivat vähiten. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian inflaatioerot eivät ole viime aikoina kasvaneet huolimatta siitä, että euroalueen maiden alttius tuontihintojen ja energian hintojen nousulle vaihtelee – vaikka näiden tekijöiden vaikutukset ovat vasta osittain siirtyneet hintoihin. Tämä näyttäisi johtuvan kilpailun vaikutuksesta avoimen sektorin tuotteiden hintoihin erityisesti yhteismarkkinoilla, kun yhteinen raha on käytössä. Kolmanneksi *palveluiden* hintainflaation hajonnassa näkyy kaikkien mittarien mukaan selkeä kasvusuuntaus. Palveluiden hintojen inflaatioerojen suurentuminen voi johtua kansallisten yksikkötyökustannusten erojen kasvusta ja maiden erilaisista suhdannevaihteluista, jotka molemmat tekijät vaikuttavat voittomarginaaleihin. Palveluiden hintojen inflaatioerojen suurentumiseen voi myös osittain vaikuttaa se, että euroalueen maiden työmarkkinoiden uudistukset ja televiestintä- ja peruspalvelumarkkinoiden sääntelyn purkaminen edistyvät epätasaisesti, mikä kasvattaa hintaeroja. Korkea öljyn hinta on myös voinut siirtyä kuljetuspalveluiden hintoihin vaihtelevissa määrin.

Inflaatioerojen viimeaikainen suurentuminen euroalueella voi liittyä ensinnäkin siihen, että maiden alttius öljyn hinnan kehitykselle ja öljyn hinnan muutosten siirtyminen kuluttajahintoihin vaihtelevat. Tätä vahvistavat hallinnollisten hintojen ja välillisten verotusten kansalliset muutokset. Toiseksi inflaatioerojen kasvu voi liittyä palveluiden hintojen inflaatioerojen kasvuun, mikä on johtunut kotimaisten kustannusten ja hintojen nousupaineiden eroista. Mikäli öljyn hinta pysyy vakaana tai laskee seuraavina neljänneksinä – kuten futuurimarkkinoilla odotetaan – se osa inflaatioerojen kasvusta, joka on johtunut energian hinnan jyrkästä noususta, osoittautuu todennäköisesti tilapäiseksi.

YKHI-inflaation ja sen erien hajonta euroalueella

(hajontaa kuvaavat suureet prosenttiyksikköinä)

	1997/III	1998/III	1999/III	2000/III
YKHI				
Maksimiarvo miinus minimiarvo	1,4	2,1	1,9	3,7
Kolmen nopeimman keskiarvo miinus kolmen hitaimman keskiarvo	0,8	1,8	1,7	2,4
Painottamaton keskihajonta	0,3	0,7	0,7	1,0
Painotettu keskihajonta	0,2	0,7	0,7	0,6
Jalostamattomat elintarvikkeet				
Maksimiarvo miinus minimiarvo	6,2	6,6	5,6	4,7
Kolmen nopeimman keskiarvo miinus kolmen hitaimman keskiarvo	4,4	4,6	4,6	3,3
Painottamaton keskihajonta	1,8	1,9	1,9	1,4
Painotettu keskihajonta	1,9	1,3	1,5	1,6
Jalostetut elintarvikkeet				
Maksimiarvo miinus minimiarvo	4,7	3,9	3,9	7,2
Kolmen nopeimman keskiarvo miinus kolmen hitaimman keskiarvo	3,5	2,1	3,0	3,9
Painottamaton keskihajonta	1,5	1,0	1,2	1,9
Painotettu keskihajonta	1,2	0,3	1,3	1,0
Energia				
Maksimiarvo miinus minimiarvo	8,1	6,6	9,6	13,3
Kolmen nopeimman keskiarvo miinus kolmen hitaimman keskiarvo	3,8	4,4	6,0	8,5
Painottamaton keskihajonta	2,1	1,8	2,6	3,4
Painotettu keskihajonta	1,7	1,1	2,4	1,7
Muut teollisuustuotteet kuin energia				
Maksimiarvo miinus minimiarvo	3,1	2,3	2,7	2,6
Kolmen nopeimman keskiarvo miinus kolmen hitaimman keskiarvo	2,1	1,6	2,2	1,9
Painottamaton keskihajonta	0,9	0,7	0,9	0,8
Painotettu keskihajonta	0,6	0,7	0,6	0,8
Palvelut				
Maksimiarvo miinus minimiarvo	2,5	2,7	3,2	5,6
Kolmen nopeimman keskiarvo miinus kolmen hitaimman keskiarvo	2,1	2,4	2,4	3,7
Painottamaton keskihajonta	0,8	0,9	1,0	1,5
Painotettu keskihajonta	0,7	0,9	1,0	1,1

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Taulukossa verrataan tuoreinta saatavissa olevaa neljännesvuosittietoa aiempien vuosien vastaavien jaksojen tietoihin.

Yhteisen rahapolitiikan ja kansallisen talouspolitiikan merkitys

Euroalueen maiden erilainen inflaatiokehitys ei välttämättä anna aihetta huoleen, niin kauan kuin erot pysyvät verrattain pieninä ja tilapäisinä tai kun ne johtuvat eräiden euroalueen maiden tuottavuuden ja elintasojen lähentymisestä muihin euroalueen maihin. Mikäli kuitenkin yhden euroalueen maan inflaatio eroaisi huomattavasti muiden euroalueen maiden inflaatioista, ja ero kasvaisi jatkuvasti ja olisi kestävä, olisi kansallisilla päätöksentekijöillä syytä huoleen. EKP:n yhteisessä rahapolitiikassa on tähdättävä koko euroalueen hintavakauteen, ja se ei voi vaikuttaa inflaatiovauhtien hajontaan euroalueella. Mikäli inflaatioerot antaisivat aihetta toimenpiteisiin, olisi kansallisten päätöksentekijöiden reagoitava. Tällöin kansallisella finanssipolitiikalla tulisi voida vaikuttaa tilanteeseen. Terve julkinen talous sallii automaattisten vakauttajien tehdä tehtävänsä. Kun tuotanto kasvaa voimakkaasti, kansallisessa finanssipolitiikassa olisi pidättäydettävä antamasta tarpeetonta elvyttävää sysäystä taloudelle. Työmarkkinaosapuolet voivat myös vaikuttaa inflaatioeroihin, sillä niiden on huolehdittava, että palkkakehitys tukee kotimaista hintavakautta ja työllisyyden korkeaa tasoa. On myös tärkeää jatkaa hyödyke-, työ- ja pääomamarkkinoiden uudistuksia, jotka lisäävät talouden joustavuutta. Tämä parantaisi myös maiden kykyä absorboida maakohtaisia tai euroalueen laajuisia sokkeja ja reagoida niihin.

todennäköistä, että muiden kuin energiaraaka-aineiden hinnat, joiden euroina laskettu vuotuinen nousuvauhti lokakuussa 2000 oli 23,1 %, ovat myös lisänneet hintojen nousupaineita jonkin verran.

Tuottajahintojen muista eristä myös kulutustavaroiden vuotuinen muutosvauhti nopeutui syyskuusta 0,2 prosenttiyksikköä ja oli 1,9 % lokakuussa 2000. Tämä johtui siitä, että kestävien ja ei-kestävien kulutustavaroiden hintojen nousut olivat aiempaa suuremmat. Kulutustavaroiden hintojen vuotuinen muutosvauhti on ollut lievästi nopeutuva vuoden 1999 puolivälistä lähtien. Tuorein eli 0,2 prosenttiyksikön nopeutuminen tukee edelleen käsitystä, että raaka-aineiden ja välituotteiden tuotantopanosten hintojen nousu on alkanut jossain määrin nostaa tuottajahintoja tuotantoketjun myöhemmissä vaiheissa. Sitä vastoin pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui 0,1 prosenttiyksikköä 0,6 prosenttiin syys-lokakuussa 2000. Tämän erän hinta on kehittynyt melko vaimeasti kuluvan vuoden alusta lähtien.

Jos tarkastellaan tuottajahintojen todennäköistä kehitystä marraskuussa 2000, öljyn hinnan nousun lokakuun 36,8 eurosta barreilta 38,0 euroon barreilta marraskuussa voidaan odottaa aiheuttavan lisää nousupaineita tuottajahintoihin. Lisäksi voidaan odottaa, että viimeaikainen välituotteiden hintojen nousu siirtyy edelleen asteittain lopputuotteiden ja etenkin kulutustavaroiden hintoihin. Myös euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi (Eurozone Price Index, EPI) on pysynyt viimeaikaisesta laskustaan huolimatta suhteellisen korkeana marraskuussa 2000, mikä viittaa siihen, että tuottajahintojen nousu euroalueella jatkuu edelleen.

Palkkakehitys pysyi maltillisena vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla

Vaikka palkkakehitys pysyi kaiken kaikkiaan maltillisena vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla, tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset nousivat voimakkaasti. Kuten jo marraskuun Kuukausikatsauksessa kerrottiin, tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset euroalueella nousivat 3,6 % vuoden 2000 ensimmäisellä neljän-

neksellä ja 3,7 % toisella neljänneksellä. Näin ollen tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousuvauhti on nopeutunut huomattavasti vuodesta 1999. Tähän nousuvauhtiin ovat kuitenkin jossain määrin vaikuttaneet useat kertaluonteiset vaikuttavat syyt. Esimerkiksi bonukset ja muut kertaluonteiset palkkiot useissa euroalueen maissa kiihdyttivät tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousuvauhtia vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä. Lisäksi vuoden 2000 alkupuoliskolla nousuvauhtia kiihdytti merkittävästi 35-tuntisen työviikon käyttöönotto Ranskassa. Niinpä tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousua viime vuosineljännesten aikana olisi syytä tulkita varovasti.

Työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten ja yksikkötyökustannusten kehityksen perusteella palkkakehitys on ollut edellä kuvattua maltillisempaa. Työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten vuotuinen muutosvauhti hidastui vuoden 2000 ensimmäisestä neljänneksestä 0,5 prosenttiyksikköä ja oli toisella 1,8 %. Yksikkötyökustannusten kasvuvauhti hidastui tämän vuoksi kuitenkin vain hieman eli ensimmäisen neljänneksen 0,6 prosentista 0,5 prosenttiin toisella neljänneksellä, sillä samana ajanjaksona työn tuottavuuden kasvuvauhti heikkeni 0,4 prosenttiyksikköä. Kaiken kaikkiaan yksikkötyökustannusten nousu vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla oli huomattavasti vähäisempää kuin vuonna 1999.

YKHI:n kokonaisindeksin nousuvauhti pysynee yli 2 prosenttina jonkin aikaa

Euroalueen kuluttajahintojen kehityksen lyhyen aikavälin näkyymiin vaikuttavat ratkaisevasti ulkoiset tekijät, etenkin öljyn hinnan ja euron valuuttakurssin kehitys. Marraskuun 2000 puolivälistä lähtien öljyn maailmanmarkkinahinta on laskenut huomattavasti, ja marraskuun lopussa ja joulukuun alussa euron valuuttakurssi vahvistui. Jos tämä kehitys jatkuu, energian hinnan vuotuinen nousuvauhti hidastuu todennäköisesti ennakoitua nopeammin halvemman öljyn hinnan välittömien vaikutusten sekä myös vertailuajankohdan vaikutusten vuoksi, kun aiemmat energian hinnan nousut eivät ole mukana vertailussa vuoden-

takaiseen muutosvauhtiin. Näin ollen energian hinnan vaikutus YKHI:n kokonaisindeksiin saattaa edelleen vähentyä tulevina kuukausina. Lähinnä euron valuuttakurssin kehityksen vuoksi ja siksi, että raaka-aineiden hintojen kehitys tulevaisuudessa on epävarmaa, saattaa kuitenkin kulua jonkin aikaa, ennen kuin YKHI-inflaatio hidastuu alle 2 prosenttiin.

Energian hinnan kehitys saattaa vaikuttaa inflaatioon hidastavasti, ja sitä lieventävät tuonti- ja tuottajahintojen aikaisempien nousujen aiheuttamat epäsuorat vaikutukset, joiden voidaan odottaa lisäävän nousupaineita YKHI:n muiden erien kuin energian hintoihin vielä jonkin aikaa.

Hintojen kehitykseen vaikuttavat myös kotimaiset tekijät yleensä. Voimakkaana jatkuva talouskasvu, korkea kapasiteetin käyttöaste sekä työmarkkinoiden kiristyminen voivat aiheuttaa nousupaineita voittomarginaaleihin ja palkkoihin kahden seuraavan vuoden aikana (ks. ”Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot” tämän Kuukausikatsauksen osassa 5). Useimpien euroalueen maiden voimassa olevat palkkasopimukset viittaavat laajalti siihen, että maltillinen palkkakehitys jatkuu vuonna 2000 ja myös osaksi vuonna 2001. Tästä eteenpäin hintojen kehitykseen vaikuttavat suurelta osin uudet palkkasopimukset, jotka neuvotellaan vuosien 2001 ja 2002 aikana.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrän kasvu hidastui hieman vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä

Eurostatin ensimmäisen arvion mukaan euroalueen BKT:n määrän kasvu kolmannella neljänneksellä hidastui hieman edellisestä neljänneksestä eli 0,7 prosenttiin (ks. taulukko 6). BKT:n määrä oli kasvanut yhden prosentin vuoden 1999 kolmantena ja neljäntenä neljänneksenä, 0,9 % vuoden 2000 ensimmäisenä ja 0,8 % toisena neljänneksenä. Kun otetaan huomioon öljyn hinnan nopea ja pitkäaikainen nousu viime kuukausina, BKT:n määrän kasvu on hidastunut kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä vain lievästi. Sen vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2000 toisen neljänneksen 3,7 prosentista 3,4 prosenttiin kolmannella neljänneksellä.

BKT:n määrän kasvun lievä hidastuminen vuoden 2000 kolmanteen neljännekseen asti johtui nettoviennin aiempaa pienemmästä kasvuvaiikutuksesta. Nettoviennin vaikutus BKT:n määrän kasvuun oli ollut positiivinen neljän neljänneksen ajan vuoden 1999 toisesta neljänneksestä alkaen, mutta muuttui -0,1 prosenttiyksikköä negatiiviseksi vuoden 2000 toisella neljänneksellä. Kolmannella neljänneksellä nettoviennin kasvuvaiikutus pieneni edelleen ja oli -0,2 prosenttiyksikköä. Viennin määrä kasvoi voimakkaasti kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä, ja sen neljännesvuosikasvu oli 3 % eli kasvu oli nopeam-

paa kuin vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla. Tätä tasoitti kuitenkin se, että tuonti kasvoi vieniä nopeammin. Tuonin neljännesvuosikasvu kolmannella neljänneksellä oli 3,7 %, kun se vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla oli ollut keskimäärin 2,5 %.

Kotimaisen kysynnän eristä yksityisen kulutuksen kasvun hidastuminen pienensi kotimaisen lopputuotekysynnän kasvuvaiikutusta (ilman varastojen muutoksia). Yksityisen kulutuksen neljännesvuosikasvu vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä oli 0,4 %, kun se vuoden ensimmäisellä puoliskolla oli ollut keskimäärin 0,8 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastui enemmän kuin kuluttajien luottamuksesta ja työllisyyden odotusten mukaan voimakkaana jatkuvasta kasvusta kolmannella neljänneksellä olisi voinut päätellä. Julkisen kulutuksen neljännesvuosikasvu oli 0,2 %, mikä vastaa vuoden alkupuoliskon keskimääräistä kasvuvauhtia. Investointien kasvu pysyi yhtä vahvana kuin se oli ollut vuoden alkupuoliskolla keskimäärin: investointien neljännesvuosikasvu oli kolmannella neljänneksellä 1,3 %. Varastojen muutosten kasvuvaiikutus vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä oli 0,3 prosenttiyksikköä, mikä tasoitti yksityisen kulutuksen kasvuvauhdin hidastumisen vaikutusta. Siten ilman varastojen muutoksia lasketun kotimaisen kysynnän kasvuvaiikutus on pysynyt jokseenkin vakaasti noin 0,8 prosenttiyksikössä neljän viime neljänneksen ajan.

Tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi voimakkaasti kolmannella neljänneksellä

Euroalueen tehdasteollisuutta koskevien tilastojen mukaan kasvu jatkui voimakkaana kolmannella neljänneksellä öljyn korkeasta hinnasta huolimatta. Tehdasteollisuuden tuotannon neljännesvuosikasvu oli 1,8 % ja vuotuinen kasvuvauhti 6,3 %, joten kasvuvauhdit pysyivät ennallaan edellisestä neljänneksestä (ks. taulukko 7). Erityisesti pääomahyödykkeiden ja kestävien kulutustavaroiden tuotannon kasvu nopeutti teollisuustuotannon kasvuvauhtia vuoden kolmannella neljänneksellä. Pääomahyödykkeiden tuotannon neljännesvuosikasvu oli 2,7 % ja kestävien kulutustavaroiden 2,1 %. Välituotteiden tuotannon neljännesvuosikasvu hidastui hieman eli 0,9 prosenttiin. Öljyn hinnan nousu on johtanut välituotteiden hintojen nopeaan nousuun, mikä on voinut hillitä tämän sektorin tuotteiden kysyntää.

Teollisuustuotannon (rakentamista lukuun ottamatta) ja tehdasteollisuuden tuotannon kasvuvauhdit ovat olleet hyvin samankaltaisia vuoden 1999 alusta lähtien. Niiden kasvuvauhdit poikkesivat kuitenkin huomattavasti toisistaan vuoden

2000 kolmannella neljänneksellä: tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi voimakkaasti ja teollisuustuotannon (rakentamista lukuun ottamatta) kasvu hidastui merkittävästi. Euroalueen teollisuustuotannon (rakentamista lukuun ottamatta) neljännesvuosikasvu oli kolmannella neljänneksellä 1,0 %, kun se toisella neljänneksellä oli ollut 1,7 %. Tehdasteollisuuden osuus on miltei 90 % teollisuudesta (rakentamista lukuun ottamatta), ja näiden sektorien erilainen kehitys johtuu kaivosteollisuuden (mineraalien kaivun) tuotannon kehityksestä. Kuukausitilastoista voidaan päätellä, että kaivosteollisuuden tuotanto on vaihdellut suuresti vuoden 2000 alusta lähtien. Öljyn hinnan kehitykseen liittyvät epävarmuudet ovat voineet korostaa vaihtelua. Tehdasteollisuutta koskevista tilastoista voi siten tällä hetkellä saada paremman kuvan teollisuustuotannon (rakentamista lukuun ottamatta) kehityksen taustalla vaikuttavista trendeistä. Rakennusalan tuotanto kasvoi hieman vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä laskettuaan jonkin verran kahden edellisen neljänneksen aikana. Vuoden 1999 hyvin nopean kasvun jälkeen rakennusalan tuotanto on kuluvana vuonna pysynyt suurin piirtein ennallaan tähän asti.

Taulukko 6.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosimuutos ¹⁾									Neljännesvuosimuutos ²⁾				
	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	1999	1999	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	III	III	IV	I	II	III	
Bruttokansantuotteen määrä <i>josta:</i>	2,3	2,7	2,5	2,6	3,3	3,5	3,7	3,4	1,0	1,0	0,9	0,8	0,7	
Kotimainen kysyntä	1,7	3,4	3,0	3,0	2,9	2,6	3,1	3,4	0,6	0,8	0,8	0,9	0,9	
Yksityinen kulutus	1,5	3,0	2,7	2,6	2,6	2,5	2,9	2,6	0,7	0,6	0,9	0,7	0,4	
Julkinen kulutus	0,9	1,1	1,5	1,6	1,5	1,7	1,6	1,4	0,4	0,4	0,7	0,2	0,2	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	2,2	4,8	5,3	5,8	5,4	5,4	4,9	4,3	1,9	0,2	1,8	0,9	1,3	
Varastojen muutos ^{3), 4)}	0,1	0,4	0,0	-0,1	-0,1	-0,3	0,0	0,6	-0,3	0,3	-0,2	0,3	0,3	
Nettovienti ³⁾	0,6	-0,6	-0,5	-0,3	0,5	0,8	0,7	0,1	0,4	0,2	0,1	-0,1	-0,2	
Vienti ⁵⁾	10,4	7,0	4,7	5,7	10,2	12,8	12,1	11,7	3,3	3,4	2,6	2,2	3,0	
Tuonti ⁵⁾	9,0	9,5	6,4	7,1	9,2	10,8	10,7	12,0	2,4	2,9	2,4	2,6	3,7	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

Taulukko 7.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	2000 Heinä	2000 Elo	2000 Syys	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
						Heinä	Elo	Syys	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo
						Kuukausimuutos			3 kk:n liukuva keskiarvo				
Koko teollisuus													
pl. rakentaminen	4,2	1,9	5,4	6,5	5,7	0,6	0,5	0,8	2,1	1,7	1,2	0,6	1,0
Tehdasteollisuus	4,7	1,9	5,7	7,2	6,1	1,4	1,7	-0,6	2,1	1,8	1,4	1,1	1,8
<i>pääaloittain:</i>													
Väli tuotteet	4,0	2,3	5,0	6,2	4,8	1,0	0,3	0,6	1,9	1,4	1,2	0,2	0,9
Pääomahyödykkeet	6,5	1,5	8,1	11,9	10,1	0,8	1,9	0,7	3,1	2,8	2,3	2,2	2,7
Kulutustavarat	5,6	3,0	6,8	8,7	5,7	1,9	2,2	-1,8	2,4	2,1	1,5	1,4	1,9
Kestävät	6,3	3,2	7,8	10,5	6,2	2,2	2,5	-2,1	2,5	2,0	1,4	1,4	2,1
Ei-kestävät	1,9	1,5	1,6	1,4	2,3	0,1	0,3	0,3	1,6	2,9	2,0	1,4	0,9

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot, joita verrataan vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon, on laskettu käyttämällä tietoja, jotka on puhdistettu kausivaihtelusta ja korjattu työpäivien lukumäärällä.

Kyselytietojen perusteella teollisuustuotannon kasvuvauhti voi hidastua vuoden 2000 lopussa

Viimeaikaisista kyselytiedoista voidaan päätellä, että teollisuustuotannon kasvuvauhti voi hidastua vuoden 2000 viimeisinä kuukausina. Yrityksiä koskevan Euroopan komission suhdannekyselyn

perusteella teollisuuden luottamus heikkeni hie-man marraskuussa 2000 (ks. taulukko 8). Luottamus on kuitenkin pysynyt hyvänä, ja marraskuussa se oli lähellä kesäkuussa 2000 mitattua huippuarvoa. Kasvun lievä hidastuminen vuoden puolivälin vauhdista käy ilmi myös yritysilmastoa mittaavasta indikaattorista. Tämä indikaattori perustuu yrityksiä koskevaan komission suhdan-

Taulukko 8.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	
				IV	I	II	III	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	
Talouden luottamusindeksi ¹⁾		2,4	2,9	0,0	1,0	1,1	0,2	-0,4	0,0	0,0	0,0	-1,0	-0,1	-0,1
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾		-4	6	8	10	11	11	10	10	11	12	8	8	8
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾		3	6	0	6	10	13	13	15	14	13	13	13	12
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾		-12	2	14	18	21	23	23	24	23	26	20	23	20
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾		-4	2	0	-2	5	8	3	12	2	2	4	4	2
Suhdanneindikaattori ³⁾		0,3	0,7	-0,1	0,5	1,1	1,4	1,4	1,7	1,4	1,4	1,4	1,4	1,2
Kapasiteetin käyttöaste, % ³⁾		81,4	82,9	82,0	82,5	83,4	83,8	84,3	-	83,9	-	-	84,7	-

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Prosenttimuutos edellisestä kaudesta.

2) Saldoluvut prosentteina. Esitetyt tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

3) Poikkeama keskiarvosta keskihajontoina mitattuna.

4) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot ovat neljännesvuosihavaintojen keskiarvoja.

nekyselyyn, jonka julkistamisen komissio on vastikään aloittanut. Indikaattori nousi tasaisesti vuonna 1999 ja vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla ja saavutti huippuarvonsa kesäkuussa 2000. Sen jälkeen se laski hieman ja pysyi muuttumattomana heinäkuusta lokakuuhun, kunnes laski edelleen marraskuussa 2000. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) laski myös hieman marraskuussa 2000, vaikka se edelleen osoitti tehdasteollisuuden tuotannon kasvaneen (ks. kuvio 18). Tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi on laskenut selvästi toukokuusta 2000 lähtien, mikä viittaa teollisuustuotannon kasvun selvään hidastumiseen. Tilastot eivät kuitenkaan

tue tätä havaintoa. Sen sijaan teollisuustuotantoa koskevien tilastotietojen kehitys on vastannut teollisuuden luottamuksen kehitystä. Yrityksiä ja kuluttajia koskevien Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan rakennusalan luottamus heikkeni marraskuussa 2000 edellisestä vaikka se pysyikin miltei yhtä vahvana kuin koko kuluvana vuonna todetut huippulukemat ja oli selvästi pitkän aikavälin keskiarvoa vahvempi.

Kuluttajien luottamus pysyi ennallaan syyskuusta marraskuuhun 2000

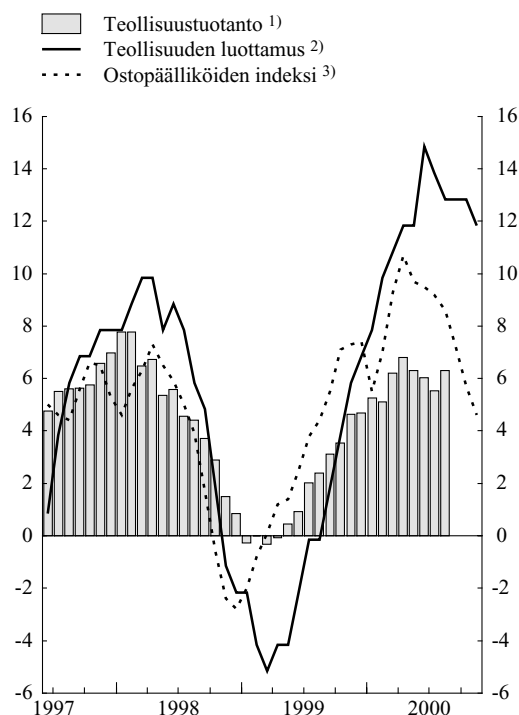
Kuluttajien luottamus pysyi muuttumattomana syyskuusta marraskuuhun 2000, vaikka olikin hieman heikompi kuin elokuussa 2000 mitattu huippu ja vuoden alusta asti suurena pysyneet luottamuslukemat. Kuluttajien luottamuksen heikkeneminen viime kuukausina johtuu pääasiassa siitä, että kotitalouksien näkemykset tulevasta yleisestä taloustilanteesta olivat hieman aiempia kielteisempiä. Öljyn korkean hinnan vaikutuksiin liittyvät epävarmuudet ovat todennäköisesti vaikuttaneet kielteisesti kotitalouksien optimistiseen käsitykseen talousnäkymistä. Kotitalouksien arvio tämänhetkisestä ja tulevasta taloudellisesta tilanteestaan on kuitenkin pysynyt kutakuinkin muuttumattomana koko kuluvan vuoden. Erityisesti työllisyyden jatkuva kasvu ja tasaisesti pienenevä työttömyys ovat voineet tukea kotitalouksien myönteistä arviota omasta taloudellisesta tilanteestaan ja edistää yksityisen kulutuksen kasvua.

Öljyn hinnan nousun kielteinen vaikutus yksityiseen kulutukseen voi siten pysyä pienenä. Tämän arvion mukaisesti vähittäiskaupan myynnin määrä jatkoi vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä kasvuaan, vaikkakin hieman hitaampana. Vähittäiskaupan myynnin määrän vuotuinen kasvuvauhti kolmannella neljänneksellä oli 2,8 % ja neljännesvuosikasvu 0,5 % (ks. kuvio 19). Erityisesti kotitalouksien myynti kasvoi 4,4 % vuositasolla ja 0,9 % edellisestä neljänneksestä. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit lisääntyivät marraskuussa 1,9 % edellisestä. Tammikuusta marraskuuhun 2000 uusien henkilöautojen rekisteröinnit vähenivät 2,5 % vuoden 1999 vastaavasta ajanjaksosta. Näitä lukuja on kuitenkin syytä tulkita varoen, mikäli niistä koetetaan pää-

Kuvio 18.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavainnot)

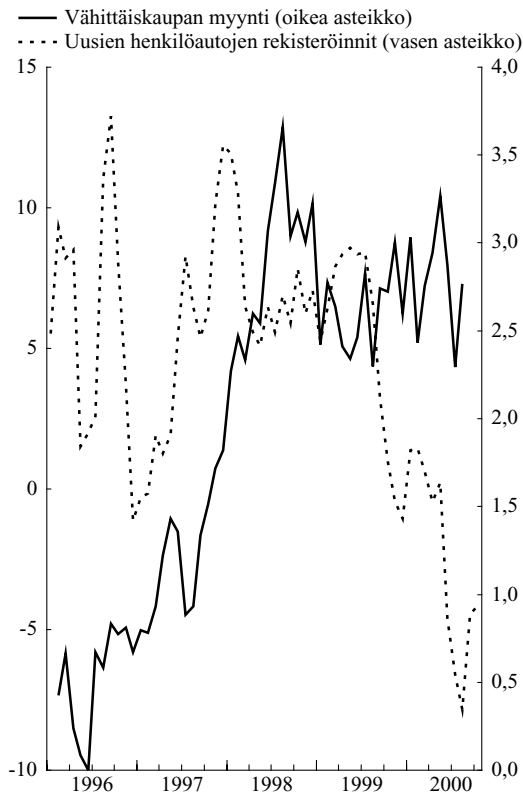
Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosentimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvut prosentteina; poikkeamat keskiarvosta tammikuusta 1985 lähtien.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

Kuvio 19.

Uusien henkilöautojen rekisteröinnit ja vähittäiskaupan myynti euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistetut tiedot)

Lähteet: Eurostat ja ACEA/A.A.A. (European Automobile Manufacturers' Association, Bryssel).

tellä kulutuskysynnän kokonaiskehitystä, sillä uusien autojen rekisteröinteihin yleensä vaikuttavat alalle ominaiset tekijät.

Kasvunäkymät edelleen suotuisia

Kyselytiedoista voidaan päätellä, että euroalueen talouskasvu on saattanut hidastua hieman kuluvan vuoden jälkipuoliskolla. Öljyn pitkään korkeana pysynyt hinta on todennäköisesti heikentänyt reaalityulojen ja voittojen kasvua ja kasvattanut epävarmuutta tulevasta kehityksestä. Tämä on vaikuttanut kielteisesti yksityiseen kulutukseen ja tuotantoon. Käytettävissä olevat ja kuluvan

vuoden kolmannelle neljännekselle ulottuvat taloustiedot tukevat kuitenkin käsitystä, jonka mukaan euroalueen talous kestää nykyisin paremmin tällaisia sokkeja kuin 1970-luvulla, ja öljyn korkean hinnan vaikutus reaalitalouteen voi kaiken kaikkiaan jäädä lieväksi. Erityisesti investointien voimakkaana jatkuva kasvu ja teollisuuden vahva luottamus kolmannella neljänneksellä viittaavat siihen, että yritykset suhtautuvat luottavaisesti tuleviin kasvunäkymiin. Eri laitosten enusteissa ja eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa (ks. tämän Kuukausikatsauksen osa "Euroalueen talousnäkömiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot") esitetyn yleisen näkemyksen mukaan öljyn hinnan vaikutus reaalitalouteen voi jäädä lieväksi. Euroalueen talouskasvua tukevat myös muut tekijät lähivuosina. Yksityistä kulutusta tukevat erityisesti välittömän verotuksen keveneminen ja työmarkkinoiden toimivuuden tehostuminen edelleen. Korkean kannattavuuden ja kapasiteetin käyttöasteen pitäisi myös edistää investointeja. Kotimaisen kysynnän näkymät ovat siten suotuisia. Ulkomaisista tekijöistä maailmantalouden voimakkaan kasvun ja kilpailukykyyn aiemman kohenemisen pitäisi tukea euroalueen vientiä.

Euroalueen talouden kasvunäkymiin liittyvät epävarmuudet johtuvat pääasiassa ulkomaisista tekijöistä. Erityisesti maailmantalouden kasvu voi hidastua nykyisiä arvioita nopeammin, mikä voisi heikentää euroalueen vientiä. Öljyn hinnan viimeaikainen kehitys on ollut suotuisaa, mutta tuleva hintakehitys on yhä epävarma. Tässä yhteydessä öljyn korkeana pysyvä hinta voi johtaa siihen, että vaikka kotitaloudet ja yritykset voivat reagoida öljyn hinnan tilapäisenä pidettyyn nousuun alentamalla säästämisastetta tai lisäämällä lainanottoa, kotitalouksien ja yritysten odotukset voivat muuttua, mikä voi vähentää kulutuksen ja investointien kasvua.

Alustavien arvioiden mukaan työllisyyden kasvu on jatkunut vahvana vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä

Käytettävissä oleviin kansallisiin tietoihin perustuvan alustavan arvion mukaan euroalueen työllisyyden kasvuvauhti jäi vuoden 2000 kolmannella

Taulukko 9.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1998	1999	1999	1999	2000	2000	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000
			III	IV	I	II	III	IV	I	II			
	Neljännesvuosimuutokset ¹⁾										Touko	Kesä	Heinä
Koko kansantalous ²⁾	1,6	1,8	1,8	1,8	1,8	2,1	0,5	0,4	0,6	0,6	-	-	-
Koko teollisuus													
pl. rakentaminen	0,2	-0,7	-0,9	-0,7	-0,3	-0,1	-0,2	0,0	0,2	0,0	-0,1	0,0	0,2
Tehdasteollisuus	0,5	-0,5	-0,8	-0,5	0,0	0,4	-0,1	0,1	0,3	0,1	0,4	0,5	0,6

Lähteet: Kansalliset tiedot ja Eurostat (Short-term Business Statistics).

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

2) Ei sisällä Belgian ja Irlannin tietoja.

neljänneksellä hieman hitaammaksi kuin kahden ensimmäisen neljänneksen kasvuvauhti, joka oli neljännesvuositasolla 0,6 %. Kasvuvauhti on lähellä keskimääräistä kasvuvauhtia, joka on tilastoitu nykyisen vuonna 1997 alkaneen työllisyyden kasvun vaiheen aikana. Arvion perusteella myös työpaikkojen nettomäärän vuotuinen kasvu hidastui hieman vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna, mikä on taloudellisen toimeliaisuuden viimeaikaisen kehityksen mukaista.

Tehdasteollisuuden tilanteen paraneminen tuki edelleen ilman rakentamista lasketun teollisuuden työllisyyden kasvua vuoden 2000 toiselle neljännekselle saakka (ks. taulukko 9). Vuoden 1999 viimeisestä neljänneksestä jatkunut tehdasteollisuuden työllisyyden myönteinen kehitys on johtanut siihen, että ilman rakentamista lasketun koko teollisuuden työllisyys on neljännesvuositasolla itse asiassa alkanut kasvaa viime aikoina. Vaikka rakennusalan työllisyys on hieman heikentynyt, kehitys kuvastaa koko teollisuuden työllisyyden kasvun olevan edelleen kaiken kaikkiaan positiivinen. Samaan aikaan palvelualan työllisyyden kasvu jatkui vahvana vuoden 2000 toiselle neljännekselle asti, mikä vastaa kotimaisen kysynnän voimakkaana jatkunutta kasvua.

Työllisyyden odotetaan edelleen kohenevan

Euroalueen työllisyysodotusten perusteella työllisyyden kasvu jatkuu edelleen vahvana vuoden 2000 toisella puoliskolla. Tehdasteollisuuden työllisyysodotukset, jotka ovat aiemmin ennakoineet

luotettavasti työllisyyden kasvua tehdasteollisuudessa, antavat viitteitä työpaikkojen nettomäärän kasvusta vuoden 2000 toisella puoliskolla. Euroopan komission yrityksiä ja kuluttajia kos-

Kuvio 20.

Euroalueen tehdasteollisuuden työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, työllisyysodotusten saldoluuvut prosentteina)

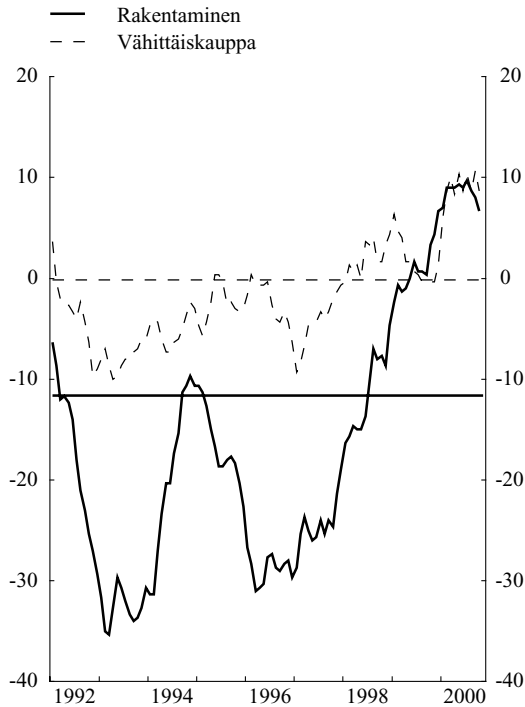
Lähteet: Eurostat ja yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuora viiva osoittaa työllisyysodotusten keskiarvoa vuodesta 1985 alkaen.

Kuvio 21.

Euroalueen työllisyysodotukset

(saldoluvut prosenttiyksikköinä, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat työllisyysodotusten keskiarvoa rakennusosalalla vuoden 1985 tammikuusta lähtien ja vähittäiskaupassa vuoden 1986 helmikuusta lähtien.

kevistä vuoden 2000 kolmannen ja neljännen neljänneksen suhdannekyselyistä saatujen tietojen mukaan työllisyysodotukset ovat edelleen suotuisat (ks. kuvio 20). Myös rakennusala ja vähittäiskaupaa koskevat tiedot viittaavat suotuisiin näkymiin. Niiden työllisyysodotukset ovat pysyneet lokakuuhun 2000 saakka historiallisesti katsoen erittäin myönteisinä (ks. kuvio 21). Tämä tukee merkkejä siitä, että rakennusalan ja vähittäiskaupan työllisyyden kasvu jatkuu vakaana vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä. Myös tehdasteollisuuden ja palvelusektorin työllisyyttä koskevien ostopäälliköiden kyselyjen tulokset viittaavat työllisyyden kasvun jatkumiseen vuoden kolmannella neljänneksellä.

Työttömyysaste kääntyi laskuun lokakuussa 2000

Lokakuussa 2000 euroalueen standardoitu työttömyysaste laski 8,9 prosenttiin työvoimasta pysyttyään vakaana eli 9,0 prosentissa kolmen edellisen kuukauden aikana (ks. kuvio 22). Työttömyysaste pysyi vuoden 1999 tapaan ennallaan kesäkuukausien aikana, minkä voidaan katsoa johtuneen siitä, että työttömyysasteen kausivaihtelu on muuttunut viime vuosina. Työttömien määrä väheni syyskuusta lokakuuhun yli 140 000:lla ja yli 1,1 miljoonalla viime vuoden lokakuusta. Väheneminen oli selvästi suurempaa kuin keskimäärin vuoden ensimmäisellä puoliskolla.

Työttömyysasteen lasku vuoden 2000 lokakuussa kosketti muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta laajasti kaikkia maita. Vuoden 2000 aikana työttömyys on vähentynyt kaikkein eniten maissa, joissa työttömyysasteet ovat korkeimmat. Tämä johtuu osittain vahvasta talouskasvusta mutta myös siitä, että työmarkkinuudistuksissa on edistytty. Maittaisten työttömyysasteiden väliset erot ovat siten pienentyneet edelleen vuoden 2000 aikana.

Ikäryhmittäinen tarkastelu osoittaa yli 25-vuotiaiden työttömyysasteen olleen vuoden 2000 lokakuussa 7,8 % eli pysyneen samana kuin syyskuussa 2000 (ks. taulukko 10). Syyskuun työttömyysastetta korjattiin 0,1 prosenttiyksikköä pienemmäksi. Samaan aikaan nuorten (alle 25-vuotiaiden) työttömyysaste laski syyskuun 17,3 prosentista lokakuun 17,1 prosenttiin. Syyskuun työttömyysastetta korjattiin 0,2 prosenttiyksikköä pienemmäksi. Kuukausitasolla sekä nuorten että yli 25-vuotiaiden työttömyysaste laski lokakuussa 2000. Luvut vastasivat vuoden ensimmäisen puoliskon lukuja, mutta olivat korkeampia kuin viime kuukausilta tilastoidut luvut. Vuositason kehitys osoittaa kuitenkin, että nuorten työttömyyden väheneminen on hidastunut hieman vuoden alusta lähtien, samalla kun yli 25-vuotiaiden työttömyyden väheneminen on nopeutunut. Tämä saattaa johtua siitä, että vuosien 1998 ja 1999 tapaan nuorten osallistuminen työmarkkinoille on lisääntynyt.

Taulukko 10.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				IV	I	II	III	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka
Yhteensä	11,6	10,9	10,0	9,7	9,5	9,2	9,0	9,2	9,1	9,0	9,0	9,0	8,9
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	23,2	21,3	19,1	18,2	18,0	17,5	17,4	17,5	17,3	17,3	17,5	17,3	17,1
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat ²⁾	9,9	9,4	8,7	8,5	8,3	8,0	7,9	8,0	8,0	7,9	7,9	7,8	7,8

Lähde: Eurostat.

Huom. ILO:n suositusten mukaan.

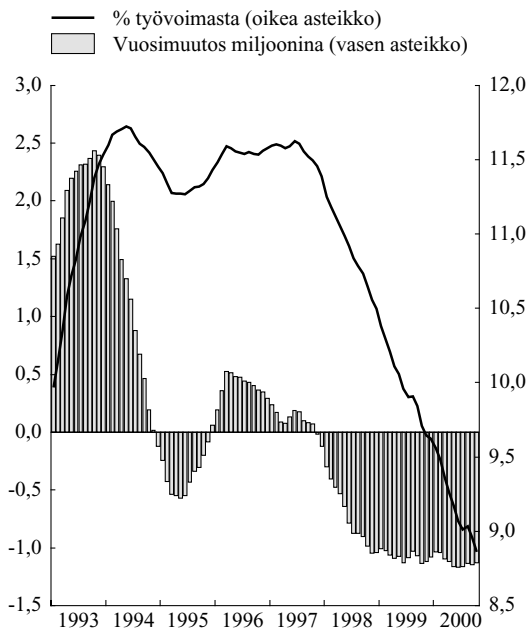
1) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 23,3 %.

2) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 76,7 %.

Kuvio 22.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Työmarkkinatilanteen odotetaan paranevan edelleen

Merkit työllisyyden kasvun jatkumisesta ja työttömyysasteen laskusta edelleen viittaavat siihen, että työmarkkinatilanne on yhä kohentunut lyhyellä aikavälillä. Kehitys johtuu pääasiassa euroalueen voimistuneesta talouskasvusta ja työmarkkinapoliittisten toimenpiteiden (kuten osa-aikaisien työsopimusten kannustaminen ja sosiaaliturvamaksujen vähentäminen) toteuttamisesta sekä maltillisesta palkkakehityksestä.

Keskipitkällä aikavälillä työllisyyden odotetaan kohenevan edelleen ja johtavan työttömyyden vähenemisen jatkumiseen. Työ- ja hyödykemarkkinoilla on kuitenkin pyrittävä toteuttamaan rakenteellisia uudistuksia euroalueen rakenteellisen työttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinoille osallistumisen lisäämiseksi. Näillä toimenpiteillä voidaan lieventää mahdollista työvoimapulaa talouskasvun jatkuessa ja siten vähentää palkkoihin kohdistuvia huomattavia nousupaineita.

4 Julkinen talous

Voimakkaasta talouskasvusta huolimatta julkinen talous kohenee vain vähän vuosina 2000 ja 2001

Tämänhetkiset arviot julkisen talouden kehityksestä vuonna 2000 vastaavat alkukesällä vallinneita näkemyksiä. Euroopan komission tuoreimpien talousennusteiden mukaan euroalueen julkisen talouden keskimääräinen BKT:hen suhteutettu alijäämä (sen jälkeen kun UMTS-toimilupien myyntitulot on vähennetty) tulee olemaan noin 0,8 % eli puoli prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 1999 (ks. taulukko I I). Alijäämäsuhte on komission keväistä ennustetta (0,9 %) hiukan pienempi (ks. kesäkuun 2000 Kuukausikatsaus). Myös euroalueen perusyli jäämän odotetaan kohentuvan hieman eli 3,0 prosentista 3,3 prosenttiin BKT:stä, kun sen keväällä ennustettiin kohenevan vain 3,1 prosenttiin. Kun UMTS-toimilupien myynneistä saadut kertaluonteiset tulot otetaan huomioon, julkisen talouden BKT:hen suhteutettu alijäämä muuttuu Euroopan komis-

sion ja OECD:n arvioiden mukaan 0,3 prosentin ylijäämäksi.

Komission tuoreimpien ennusteiden mukaan jäsenvaltioiden tarkistetuissa vakausohjelmissa esitetyt budjettitavoitteet vuodeksi 2000 keskimäärin jopa ylitettäisiin euroalueella, vaikka tämä ei välttämättä koske jokaista yksittäistä maata. Pääsyyinä vakausohjelmien aiempaa myönteisempään arvioon ovat tulot, jotka suhteessa BKT:hen olivat noin 1 prosenttiyksikön verran odotettua suuremmat. Tämä johtuu suotuisasta kokonaistaloudellisesta tilanteesta ja joissakin maissa lisäksi siitä, että kasvuoletukset olivat alun perin melko varovaisia. Öljyn hinnan ja omaisuushintojen nousu on myös saattanut tilapäisesti kasvattaa arvonlisäverosta ja pääomatuloihin liittyvistä veroista saatuja tuloja. BKT:hen suhteutetut tulot pysyvät vuonna 2000 näin ollen lähes yhtä ennätyksellisen suurina kuin vuonna 1999. Tulojen lisäyksellä ei kuitenkaan nopeuteta alijäämän supistamista, vaan lisäys käytetään suu-

Taulukko I I.

Euroalueen julkisen talouden kehitystä koskevia ennusteita

(% BKT:stä)

		1999	2000	2001
Rahoitusjäämä (pl. matkapuhelintoimilupien myynnistä saadut tulot)	Euroopan komissio ¹⁾	-1,3	-0,8	-0,7
	OECD ²⁾	-	-	-
	Vakaushjelmat ³⁾	-1,4	-1,1	-1,0
Rahoitusjäämä (ml. matkapuhelintoimilupien myynnistä saadut tulot)	Euroopan komissio ¹⁾	-1,3	+0,3	-0,5
	OECD ²⁾	-1,3	+0,3	-0,5
	Vakaushjelmat ³⁾	-	-	-
Rakenteellinen rahoitusjäämä (pl. matkapuhelintoimilupien myynnistä saadut tulot)	Euroopan komissio ¹⁾	-0,8	-0,7	-0,8
	OECD ²⁾	-0,6	-0,6	-0,8
	Vakaushjelmat ³⁾	-	-	-
Perusjäämä (pl. matkapuhelintoimilupien myynnistä saadut tulot)	Euroopan komissio ¹⁾	+3,0	+3,3	+3,2
	OECD ²⁾	-	-	-
	Vakaushjelmat ³⁾	+3,0	+3,1	+3,1
Bruttovelka	Euroopan komissio ¹⁾	72,1	69,8	67,5
	OECD ²⁾	-	-	-
	Vakaushjelmat ³⁾	72,4	71,1	69,7

¹⁾ Talousennusteet, syksy 2000.

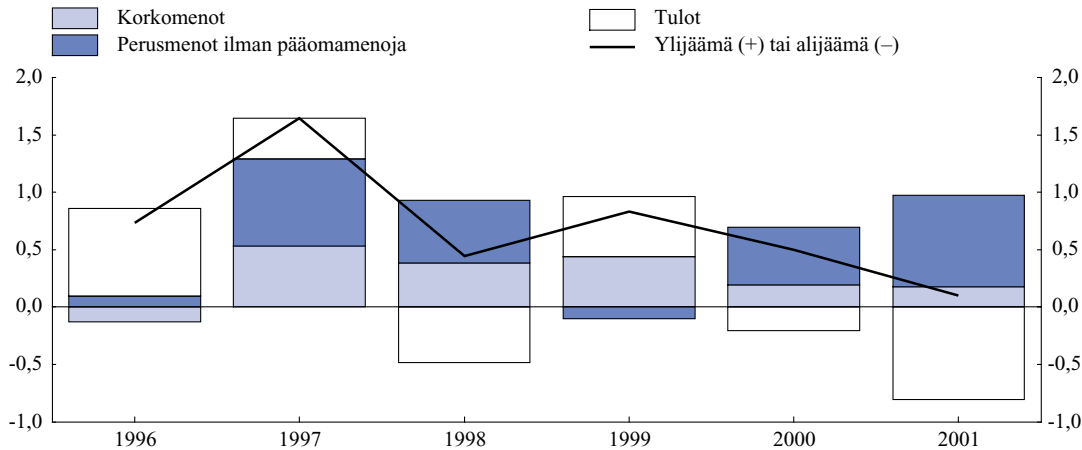
²⁾ Economic Outlook, alustava versio, marraskuu 2000. Ei sisällä Luxemburgia, mutta sisältää Kreikan tiedot kultakin vuodelta.

³⁾ Vuoden 1999 lopussa ja vuoden 2000 alussa laadittuihin hallitusten tarkistettuihin vakausohjelmiin perustuvia Euroopan komission lukuja.

Kuvio 23.

Vuotuiset muutokset euroalueen julkisen talouden keskimääräisessä rahoitusasemassa: tulojen, perusmenojen (ilman pääomamenoja) ja korkomenojen vaikutukset

(prosenttiyksikköä BKT:stä)

Lähteet: Euroopan komissio ja EKP:n laskelmat.

Huom. Positiivinen arvo tarkoittaa, että vaikutus on ollut alijäämää supistava, ja negatiivinen arvo, että vaikutus on ollut alijäämää lisäävä.

Matkapuhelintoimilupien myynnistä saadut tulot eivät sisälly tietoihin.

reksi osaksi lisämenojen rahoittamiseen. Menojen arvioidaan nyt kasvavan lähes yhtä paljon kuin tulojen eli enemmän kuin komissio keväällä ennusti, vaikka työttömyydestä aiheutuviin menoihin liittyvät paineet ovat lieventyneet.

Arvioiden mukaan euroalueen julkisen talouden velan määrä suhteessa BKT:hen vuonna 2000 jää keskimäärin pienemmäksi kuin komissio keväällä ennusti ja luku alittaa myös tarkistetuissa vakausohjelmissa velkasuhteelle asetettujen tavoitteiden keskiarvon. Euroalueen velkasuhteen ennustetaan supistuvan yli 2 prosenttiyksikköä eli alle 70 prosenttiin. Tämä johtuu myös UMTS-toimilupien myyntituloista, jotka olivat noin 1,1 % suhteessa euroalueen BKT:hen ja jotka käytetään suureksi osaksi valtion velan lyhentämiseen.

Vuonna 2001 euroalueen julkinen talous (ilman UMTS-toimiluvista saatuja tuloja) kohenee komission ennusteen mukaan vain hiukan. Keskimääräinen BKT:hen suhteutettu alijäämä supistuisi 0,7 prosenttiin, kun sekä tulojen että menojen odotetaan pienentyvän noin 1 prosentti-

yksikön suhteessa BKT:hen. Kun otetaan huomioon UMTS-myyntitulojen vaikutus (0,2 % suhteessa BKT:hen vuonna 2001), alijäämä olisi 0,5 % suhteessa BKT:hen. Euroalueen keskimääräinen julkisen talouden velkasuhde supistuisi edelleen yli 2 prosenttiyksikköä eli 67,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Arvioiden mukaan nykyisistä euroalueen maista suunnilleen joka toisessa julkinen talous on ylijäämäinen vuonna 2001, kun sen sijaan neljässä maassa alijäämäsuhte on yli 1 %. Kahden maan velkasuhde on yhä paljon suurempi kuin 60 %, ja yhden maan velkasuhteen odotetaan osoittautuvan suuremmaksi kuin vuonna 1999.

Vuosina 2000–2001 alijäämän supistuminen (ilman UMTS-myyntituloja) johtuu siitä, että suhteessa BKT:hen menot pienenevät kumpunkin vuonna jonkin verran nopeammin kuin tulot (ks. kuvio 23, jossa julkisen talouden menojen BKT-osuuden supistuminen ja tulojen BKT-osuuden kasvu esitetään rahoitusjäämää kohentavana tekijänä). Näinä kahtena vuotena ja pääasiassa vuon-

na 2001 BKT:hen suhteutettujen tulojen odotetaan supistuvan 1,1 prosenttiyksikköä. Menojen BKT-osuuden odotetaan pienenevän 1,7 prosenttiyksikköä. Tämä koheneminen johtuu suurelta osin voimakkaan talouskasvun myönteisestä vaikutuksesta julkisiin perusmenoihin. Korkomenojen vähentyminen vaikuttanee molempina vuosina merkittävästi menojen ja alijäämsuhteen supistumiseen.

Elvyttävä finanssipolitiikka ilmentää menojen riittämätöntä hillintää

Komission ennusteet viittaavat siihen, että alijäämien koheneminen vuosina 2000–2001 ei johdu rakenteellisista tekijöistä. Finanssipolitiikan virityksen ennustetaan euroalueella olevan pikemminkin elvyttävää varsinkin vuonna 2001. Julkisen talouden vakauttamisen pysähtyminen näkyy perusjäämässä (ilman UMTS-myyntituloja). Perusjäämän odotetaan kohenevan vain hiukan vuonna 2000 ja heikentyvän vuonna 2001 ensimmäistä kertaa sitten 1990-luvun alkuvuosien. Myös

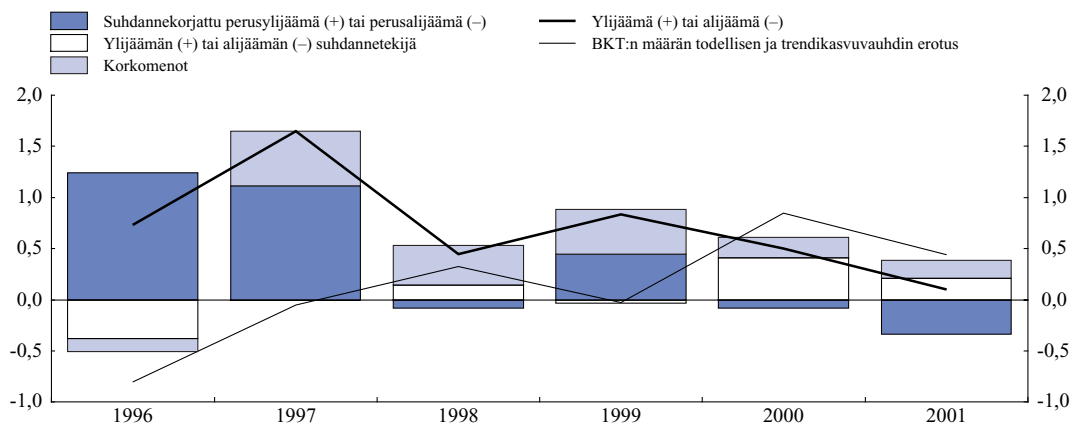
komission arviot suhdannevaihteluista puhdistetusta perusjäämästä viittaavat keveään finanssipolitiikkaan. Suhdannekorjatun perusjäämän odotetaan heikentyvän vuonna 2000 hiukan ja vuonna 2001 enemmän (ks. kuvio 24). Itse asiassa kuvio 24 käy selvästi ilmi, että julkisen talouden vakauttaminen ei juuri ole edennyt vuoden 1998 jälkeen ja että vuoden 2001 lopussa suhdannekorjattu perusylijäämä tulee olemaan suunnilleen vuoden 1997 tasolla.

Finanssipolitiikan odotettu elvyttävä linja johtuu siitä, että useimmissa jäsenmaissa on ryhdytty uudistamaan verotusta. Parhailtaan toteutettavat tai suunnitteilla olevat verouudistukset merkitsevät huomattavia henkilöiden ja yritysten tulo-verotuksen ja sosiaaliturvamaksujen alennuksia (ks. kehikko 5). Näiden merkittävien verouudistusten yhteydessä ei kuitenkaan toteuteta menojen rakenteellisia supistuksia eikä kulutusta hillitä riittävästi lyhyellä aikavälillä. Sen sijaan veronalennukset rahoitetaan osaksi aiempaa suuremmilla suhdanneluonteisilla ja tilapäisillä verotuloilla.

Kuvio 24.

Vuotuiset muutokset euroalueen julkisen talouden keskimääräisessä rahoitusasemassa ja muutosten taustatekijät

(prosenttiyksikköä BKT:stä)

Lähteet: Euroopan komissio ja EKP:n laskelmat.

Huom. Positiivinen arvo tarkoittaa, että vaikutus on ollut alijäämää supistava, ja negatiivinen arvo, että vaikutus on ollut alijäämää lisäävä.

Matkapuhelintuottojen myynnistä saadut tulot eivät sisälly tietoihin.

Kehikko 5.

Verouudistukset euroalueella

Verotusta ollaan merkittävästi uudistamassa euroalueella

Useimmissa euroalueen maissa toteutetaan parhaillaan tai suunnitellaan merkittäviä kevennyksiä työntekijöiden ja yritysten tuloverotukseen ja sosiaaliturvamaksuihin. Tavoitteet ovat kaikissa maissa jokseenkin samat: 1) edistää työllistämistä ja investointeja aiempaa alhaisemman marginaaliverotuksen ja sosiaaliturvamaksujen avulla, 2) tasapuolistaa säästöjen ja rahoitusinstrumenttien verotusta, 3) tehostaa verohallintoa ja 4) yksinkertaistaa verovähennyksiä. Tämän odotetaan lisäävän euroalueen kokonaistarjontaa ja kasvupotentiaalia ilman, että inflaatio kiihtyy.

Verouudistukset ovat tarpeellisia myös kansainvälisestä näkökulmasta tarkasteltuna. Useimmissa euroalueen maissa keskimääräinen veroaste on paljon korkeampi kuin tärkeimmissä euroalueen ulkopuolisissa teollisuusmaissa. Jos verrataan vuoden 2000 alussa ilmoitettuihin suunnitelmiin, verouudistukset ovat saaneet lisävauhtia kaikissa euroalueen maissa: suunnitelmien aikatauluja on aikaistettu ja joissakin tapauksissa toimenpiteitä on toteutettu ilmoitettua aikaisemmin. Vero- ja sosiaaliturvamaksujen alennusten määrällinen vaikutus on varsin merkittävä, koska uudistukset ovat monissa euroalueen maissa mittavia. Samanaikaisesti jotkin välillisten verojen kiristykset, veropohjan laajentaminen ja veronkannon tehostuminen kompensoivat pieneltä osin verotulojen menetyksiä. Euroalueen veronkevennykset ovat vuosina 2000 ja 2001 yhteensä keskimäärin noin 1 % BKT:stä. Monissa maissa verotusta suunnitellaan kevennettävän lisää vuonna 2002 ja sitä myöhemmin.

Eri maiden uudistukset ovat keskenään samankaltaisia ja oikean suuntaisia

Verouudistukset ovat kaikissa euroalueen maissa saman suuntaisia, vaikka niiden laajuus ja rakenne vaihtelevat maittain. Euroalueen maista noin puolessa veronkevennysten odotetaan nousevan yli 1 prosenttiin BKT:stä vuosina 2000–2001. Yhdessä maassa verotuksen odotetaan sen sijaan kiristyvän. Useimmissa maissa veronkevennykset hyödyttävät enemmän kotitalouksia kuin yrityksiä.

Useimmat euroalueen maat ovat keventäneet tai aikovat keventää yritysten ja henkilöiden tuloveroja merkittävästi. Yleensä henkilöverotuksen keventämisestä hyötyvät kaikki tuloryhmät, vaikka monissa maissa suositaan pienituloisia. Monet maat ilmaisevat selvästi, että niiden tavoitteena on karsia köyhyys- ja työttömyysloukkuja, muuttaa verojärjestelmiä oikeudenmukaisemmiksi ja piristää työvoiman kysyntää ja tarjontaa. Työllistämisen edistäminen on tavoitteena myös sosiaaliturvamaksujen alennuksissa, joita toteutetaan suurin piirtein joka toisessa euroalueen maassa.

Useimmissa maissa on myös kevennetty tai aiotaan keventää yritysverotusta. Tähän liittyvät kustannukset katetaan osin veropohjan laajenuksella, joka toteutetaan rajoittamalla verotuksessa hyväksyttävien poistojen. Monet maat ovat organisoineet pääomatulojen verotuksen uudelleen ja järkipäristäneet sitä. Tavoitteena on eri lähteistä saadun tulon (eli osinkotulon, korkotulon ja pääomavoittojen) aiempaa neutraalimpi verotus investointi- ja rahoituspäätösten vääristymien vähentämiseksi. Joissakin maissa on veromuutosten avulla edistetty yritysten organisaation ja rakenteen muutoksia. Monissa maissa on uusin säädöksin tai entistä lainsäädäntöä muuttamalla suosittu pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

Joissakin maissa veron- ja sosiaaliturvamaksujen kevennyksiä kompensoidaan osittain nostamalla välillisiä ja ympäristöveroja. Kaikissa maissa verotuksen tehostumisen ja verovilpin estämisen odotetaan vaikuttavan myönteisesti julkiseen talouteen. Kolmessa maassa on selvästi ilmaistu tämän suuntaiset tavoitteet. Monissa maissa pyritään myös yksinkertaistamaan verojärjestelmien eri osia.

Menojen kasvu näyttää edelleen suhteellisen vaikeasti hillittävältä, joten ei ehkä ole olemassa tarpeeksi joustovaraa näin kunnianhimoisten verouudistusten rahoittamiseksi lyhyellä aikavälillä. Jäsenmaiden vuotta 2001 koskeissa talousarviosuunnitelmissa asetetut menotavoitteet eivät ole riittävän kunnianhimoisia eikä tavoitteiden edellyttämiä rakenteellisia toimenpiteitä ole juuri täsmennetty. Tämä viittaa siihen, että menopolitiikan ja siten myös etuusjärjestelmien uudistamisessa ei juuri ole edistytty. Selkeiden uudistus suunnitelmien puuttuminen saattaa myös johtaa menotavoitteiden ylittymiseen vuosina 2000 ja 2001. Myös muita riskejä liittyy arvioihin tulevaisuudessa saatavista verotuloista. Verouudistusten todelliset kustannukset voivat osoittautua hallitusten suunnitelmissa ennakoitua suuremmiksi, ja UMTS-toimilupien myynnit saattavat heikentää yritysten kannattavuutta. Näin ollen eteneminen kohti tasapainoista julkista taloutta ei ainoastaan ole liian hidasta, vaan vaarana on myös menettää se, mitä julkisen talouden vakauttamisessa on aiemmin saavutettu.

Julkisen talouden vakauttamista ja laajaa rakenneuudistusta on jatkettava

Finanssipolitiikan elvyttävä linja on epätoivottava nykyisessä kokonaistaloudellisessa tilanteessa. Kun talouskasvu vuosina 2000 ja 2001 on nopeaa, finanssipolitiikan keventyminen saattaa aiheuttaa kysynnästä johtuvia inflaatiopaineita. Elvyttävä painotus koko euroalueen tasolla syntyy siitä, että puolet euroalueen maista on keventänyt finanssipolitiikkaansa vuonna 2000 ja useimmat aikovat keventää sitä vuonna 2001. Vielä huolestuttavampaa on, että finanssipolitiikkaansa keventävät etupäässä maat, joissa talous uhkaa ylikuumentua tai joissa julkinen talous on edelleen merkittävästi epätasapainossa tai hyvin velkaantunut.

Useimmissa maissa rakenneuudistuksissa keskitytään edelleen verouudistuksiin. Meneillään ja

suunnitteilla olevat verouudistukset ovat epäilemättä tervetulleita ja jopa kiireellisiä, koska ne vaikuttavat myönteisesti talouden tarjontaan keskipitkällä aikavälillä. Menojen kasvuun olisi kuitenkin aiheellista suhtautua nykyistä varovaisemmin sekä kokonaistaloudellisten että rakenteellisten näkökohtien vuoksi. Verouudistusten yhteydessä, ellei jo niitä ennen, pitäisi asettaa kunnianhimoisia menotavoitteita, jotka on huolellisesti suunniteltu ja joilla on pysyviä vaikutuksia. Näin voitaisiin välttää viime vuosina saavutetun julkisen talouden vakautumisen mitätöityminen ja edistää jäljelle jääneiden tasapainottomuuksien korjaamista. Lisäksi tällainen strategia voisi tehostaa verouudistusten myönteisiä vaikutuksia tarjontaan. Menoja olisi priorisoitava ja järkiperäistettävä sekä etenkin etuusjärjestelmiä uudistettava. Tällaiset uudistukset laaja-alaiseen strategiaan liitettynä kannustaisivat hakeutumaan työmarkkinoille ja lisäisivät talouden dynaamisuutta euroalueella.

Hallitusten olisi otettava nämä näkökohdat huomioon vakausohjelmiensa tarkistuksissa. Komission vuoden 2000 talouspolitiikan laajoissa suuntaviivoissa jäsenvaltioita kehoitetaan nopeuttamaan julkisen talouden vakauttamista ja välttämään finanssipolitiikan keventämistä nykyisessä kokonaistaloudellisessa tilanteessa. Maiden pitäisi saada julkisen taloutensa rahoitusjäämä lähelle tasapainoa tai ylijäämäiseksi mahdollisimman pian ja jopa nopeammin kuin niiden edellisissä tarkistetuissa vakausohjelmissä ennakoitiin (ks. kehikko 3 heinäkuun 2000 Kuukausikatsauksessa). Hallitusten olisi tarpeen hillitä perusmenojen kasvua tiukasti ja toteuttaa menojen leikkauksia verouudistuksista aiheutuvien tulonmenetysten vastapainoksi. Talouspolitiikan suuntaviivoissa käsitellään myös julkisen talouden rakenneuudistuksia. On syytä keskittyä jälleen julkisen hallinnon keskeisiin tehtäviin ja muuttaa julkisten menojen rakennetta suosimaan aiempaa enemmän alueita, joilla on muita paremmat mahdollisuudet lisätä talouden kasvumahdollisuuksia ja luoda työpaikkoja.

5 Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot

Eurojärjestelmän asiantuntijat ovat laatineet marraskuun 2000 alkuun mennessä saatavissa olleiden tietojen perusteella vuoteen 2002 ulottuvan arvion euroalueen (ml. Kreikka) talouskehityksestä.¹ Eurojärjestelmän arviot tuotetaan EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijoiden yhteistyönä (ks. kehikko 6 ”Talousnäkyviä koskevissa eurojärjestelmän asiantuntija-arvioissa käytettävät menetelmät ja tekniikat”). Näitä arvioita käytetään kahdesti vuodessa aineistona EKP:n rahapolitiikan strategian toiseen pilariin kuuluvassa EKP:n neuvoston arviossa hintakehityksestä ja hintavakauteen kohdistuvista riskeistä. Viimeinen päivä, jolta tiedot ja oletuksia on otettu mukaan tämänkertaiseen arvioon, oli 9.11.2000.

¹ Koska Kreikka ottaa euron käyttöön 1.1.2001, se on otettu mukaan tähän tulevaisuuteen suuntautuvaan arvioon sisältyviin euroalueen tilastoihin.

Talousnäkyviä koskevat asiantuntija-arviot perustuvat useille ”ehdollistaville oletuksille”, jotka koskevat mm. korkoja, valuuttakursseja, öljyn hintaa ja euroalueen ulkopuolista maailmankauppaa. Teknisenä oletuksena on erityisesti, että lyhyet korot pysyvät muuttumattomina arviointijaksos aikana. Näin pyritään helpottamaan EKP:n neuvoston työskentelyä antamalla viitteitä siitä, mitä mahdollisia seurauksia olisi rahapolitiikan pitämisestä muuttumattomana arviointijaksolla. Tästä syystä asiantuntija-arviot eivät kuitenkaan välttämättä ole paras mahdollinen ennuste tulevasta talouskehityksestä etenkin pitkällä aikavälillä, koska rahapolitiikka reagoi aina hintavakauteen kohdistuviin riskeihin.

Koska arvioihin liittyy paljon epävarmuutta, kaikkien muuttujien arvot esitetään vaihteluväleinä. Vaihteluvälien leveys on laskettu siten, että eu-

Kehikko 6.

Talousnäkyviä koskevissa eurojärjestelmän asiantuntija-arvioissa käytettävät menetelmät ja tekniikat

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatiman talousnäkyviä koskevan arvioinnin tulokset ovat osa EKP:n neuvoston kokouksia varten valmisteltavaa aineistoa. Arvioinnin laatii ennustetyöryhmä, joka koostuu EKP:n ja kansallisten keskuspankkien asiantuntijoista. Ennustetyöryhmä toimii rahapolitiikan komitean (joka koostuu EKP:n ja kansallisten keskuspankkien korkean tason asiantuntijoista) vastuulla ja ohjauksessa. Eurojärjestelmä laatii talousnäkyviä koskevan arvion kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä, ja tulokset toimitetaan EKP:n neuvostolle sen kokoontuessa kesäkuun ja joulukuun alussa.

Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan sekä kasvu- että inflaationäkyviä. Arviot perustuvat tiettyihin oletuksiin, joita kuvataan varsinaisessa tekstissä. Yhteistyön avulla varmistetaan, että euroaluetta koskevissa arvioissa on otettu huomioon yksittäisten maiden arviot eli kaikki käytettävissä oleva asiantuntemus siten, että tuloksena on eurojärjestelmän asiantuntijoiden yksimielinen arvio.

Arviot tuotetaan yhdistelemällä ekonometrisiä malleja ja malleihin perustumatonta harkintaa. Näin menetellään, koska ekonometrisiä malleja käytettäessä ei arvioissa aina pystytä ottamaan huomioon viimeisimpiä talouden kehityssuuntia, sektorikohtaista kehitystä tai poikkeuksellisia tekijöitä tai talouden rakenteellisia muutoksia. Käytössä on useita ekonometrisiä malleja, joiden avulla pystytään tuottamaan itse arvioita sekä niiden analyyttistä tukimateriaalia. Ekonometriset mallit antavat arvioille yksityiskohtaisen rakenteen, jonka avulla varmistetaan, että arviot ovat johdonmukaisia ja että eri muuttujien väliset vaikutussuhteet ovat sopu-soinnussa talousteorian ja ekonometrisen aineiston kanssa. Euroaluetta, jäsenvaltioita ja eri sektoreita koskevissa arvioissa hyödynnetään myös redusoidun muodon yhtälöjärjestelmiä, aikasarjamalleja, ennakoivia indikaattoreita ja arvion laatijoiden omaa asiantuntemusta. Siten myös tarkat tiedot institutionaalisesta ympäristöstä ja muut arvion laatijoiden erityistiedot ovat olennainen osa arviota.

roalueen kansallisten keskuspankkien monina aikaisempina vuosina laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisen erojen itseisarvojen keskiarvo on kerrottu kahdella. Vaihteluväli on yleensä eri muuttujilla erilainen ja riippuu arviointijakson pituudesta. Vaihteluvälit heijastavat arvioinnin vaikeutta, joka on erilainen eri muuttujilla ja arviointijaksoilla. Lisäksi ne heijastavat oletuksien poikkeamia toteutuneesta kehityksestä. On huomattava, että useimpien vaihteluvälien taipumus laajentua arviointijakson loppua kohden perustuu siihen, että myöhempiä vuosia koskeviin arvioihin liittyy suu- rempaa epävarmuutta.

Korkoja ja valuuttakursseja koskevat tekniset oletukset

Taloussnäkyä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot perustuvat euroalueen lyhyitä korkoja ja euron valuuttakurssia koskeviin *tekni- siin oletuksiin*. Lyhyiden korkojen oletetaan pysy- vän arviointijaksolla muuttumattomina. Myös euron valuuttakurssien oletetaan pysyvän muut- tumattomina arviointijaksolla. Pitkiä korkoja kos- kevat oletukset perustuvat markkinaodotuksiin, ja niiden mukaan pitkät korot eivät juurikaan muutu arviointijaksolla.

Kansainvälistä ympäristöä koskevat oletukset

Kuten muidenkin kansainvälisten laitosten ennus- teissa, myös eurojärjestelmän arviossa kansain- välisen ympäristön näkymien oletetaan olevan verrattain suotuisat. *Euroalueen ulkopuolisen maa- ilman BKT:n määrän* kasvuvauhdin oletetaan ole- van 5 % vuonna 2000 ja hieman yli 4 % vuosina 2001 ja 2002. Vaikka öljyn hinnan kallistuminen lisääkin jonkin verran inflaatiopaineita koko maa- ilmassa, sen maailmantalouden kasvua hidastavan vaikutuksen oletetaan jäävän suhteellisen vähäi- seksi. Yhdysvaltain kotimaisen kysynnän oletetaan heikentyvän ja BKT:n määrän kasvun hidastuvan vuonna 2001. Japanissa on ollut merkkejä talou- dellisen toimeliaisuuden voimistumisesta, mutta maan talouskasvun oletetaan pysyvän verrattain hitaana arviointijaksolla. Muiden teollisuusmaiden talouskasvun oletetaan tasaantuvan jonkin ver-

ran, mutta pysyvän silti voimakkaana. Käytettä- vissä olevat tiedot useimmista kehittyvistä mark- kinatalouksista viittaavat siihen, että talouskasvu näissä maissa jatkuisi voimakkaana. Taloudellisen toimeliaisuuden oletetaan pysyvän vilkkaana muualla Aasiassa kuin Japanissa mutta hidastu- van jonkin verran korkeana pysyttelevän öljyn hinnan vuoksi. Latinalaisen Amerikan talouksien oletetaan jatkavan kasvuaan. Maailmantalouden suotuisten näkymien oletetaan tukevan Keski- ja Itä-Euroopan ja entisen Neuvostoliiton siirtymä- talouksien talouskasvua, ja energian korkean hin- nan oletetaan vahvistavan Venäjän talouskasvua. Öljyn korkean hinnan ja maailmantalouden jat- kuvan kasvun oletetaan johtavan BKT:n kasvu- vauhdin nopeutumiseen öljynviejämaissa.

Koko maailman BKT:n määrän kasvua koskevia oletuksia heijastaen *euroalueen ulkomaisten vien- timarkkinoiden* kasvuvauhdin arvioidaan olevan 10 % tänä vuonna ja hidastuvan 8 prosenttiin vuonna 2001 ja 7½ prosenttiin vuonna 2002.

Eurojärjestelmän asiantuntija-arviossa käytetyt oletukset *öljyn hinnasta* perustuvat futuurimark- kinoiden hintakehitykseen. Siten öljyn maailman- markkinahinnan oletetaan laskevan jonkin ver- ran arviointijaksolla. Öljyn dollareissa lasketun hinnan oletetaan pysyvän keskimäärin ennallaan vuosina 2000 ja 2001 ja laskevan keskimäärin noin 15 prosentilla vuonna 2002. *Muiden raaka-ainei- den kuin energian hintojen* oletetaan nousevan hie- man arviointijaksolla.

Maailmantalouden voimakas kasvu ja öljyn kor- kea hinta ovat johtaneet *maailmantalouden inflaa- tion* kiihtymiseen. Euroalueen tärkeimpien kaup- pakumppanimaiden inflaation oletetaan kuiten- kin kiihtyneen vain tilapäisesti. Erityisesti Yhdys- valtain talouskasvun oletetun vaimenemisen odo- tetaan hidastavan inflaatiota. Näin ollen maailman- talouden inflaatiovauhdin oletetaan hidastuvan arviointijakson aikana.

BKT:n määrän kasvua koskevat arviot

Euroalueen *BKT:n määrän* kasvuvauhdin arvioi- daan olevan selvästi yli 3 % vuonna 2000 (vaihte- luvälillä 3,2–3,6 %). Kasvuvauhdin arvioidaan hi- dastuvan seuraavina vuosina hieman, mutta py-

Taulukko 12.

Kokonaistaloudellinen arvio*

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	1999	2000	2001	2002
YKHI	1,1	2,3 – 2,5	1,8 – 2,8	1,3 – 2,5
BKT:n määrä	2,5	3,2 – 3,6	2,6 – 3,6	2,5 – 3,5
josta:				
Yksityinen kulutus	2,8	2,3 – 2,7	2,2 – 3,2	1,7 – 3,3
Julkinen kulutus	1,4	0,8 – 2,0	0,6 – 1,6	0,9 – 1,9
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	5,3	4,7 – 5,7	3,3 – 6,3	3,1 – 6,3
Vienti (tavarat ja palvelut)	4,6	9,8 – 12,6	6,5 – 9,7	5,6 – 8,8
Tuonti (tavarat ja palvelut)	6,2	8,8 – 11,4	6,0 – 9,4	5,3 – 8,7

* Jokaisen muuttujan ja arviointijakson vaihteluvälit perustuvat euroalueen kansallisten keskuspankkien aiempien arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisten erojen itseisarvojen keskiarvoon.

syvän edelleen nopeana eli 2,6–3,6 prosenttina vuonna 2001 ja 2,5–3,5 prosenttina vuonna 2002. Oletettu kasvun jatkuminen vahvana arviointijaksolla perustuu kotimaisen kysynnän voimakkaan kasvun jatkumiseen, jota tukevat suotuisaksi arvioitu rahoitustilanne sekä vuodeksi 2001 suunnitellut huomattavat välittömien verojen leikkaukset. Öljyn hinnan nousun arvioidaan hidastavan hieman yksityisen kulutuksen reaalista kasvua arviointijaksolla. Koska taloudellinen toimeiliasuus on koko maailmassa vilkasta ja euroalueen vientikilpailukyky on hyvä, nettoviennin arvioidaan vaikuttaneen merkittävästi BKT:n määrän kasvuun tänä vuonna. Nettoviennin vaikutuksen BKT:n määrän kasvuun odotetaan kuitenkin vähitellen supistuvan arviointijakson aikana, vaikka sen vaikutus pysyykin edelleen positiivisena.

BKT:n kysyntäeristä yksityisen kulutuksen odotetaan kehittyvän samansuuntaisesti mutta huomattavasti maltillisemmin kuin kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitytulot. Myös joidenkin maiden kotitalouksien rahoitus- ja asuntovarallisuuden viimeaikaisen voimakkaan kasvun odotetaan vaikuttavan yksityiseen kulutukseen. Huolimatta siitä, että öljyn korkea hinta vähentää käytettävissä olevia reaalitytuloja, yksityisen kulutuksen kasvuvauhdin arvioidaan olevan 2,3–2,7 % vuonna 2000, kiihtyvän ehkä väliaikaisesti vuonna 2001 ja hidastuvan taas vuonna 2002. Vaikka BKT:n määrän kasvu on ollut vahvaa, käytettävissä ole-

vien reaalitytulojen arvioidaan kasvaneen tänä vuonna hitaasti energian hinnan nousun vuoksi. Koska työllisyyden kasvu jatkuu voimakkaana ja välittömiä veroja leikataan huomattavasti useissa maissa, kotitalouksien käytettävissä olevien reaalitytulojen kasvun arvioidaan vahvistuvan vuonna 2001. Kasvun arvioidaan hidastuvan vuonna 2002 huolimatta työtulojen reaalisen kasvun hienoisesta vahvistumisesta, koska merkittäviä uusia veronkevennyksiä ei tällä hetkellä ole suunnitteilla. Säästämisasteen arvioidaan laskeneen suotuisien varallisuusvaikutusten vuoksi vuoden 2000 aikana ja vaimentaneen käytettävissä olevien reaalitytulojen verrattain hitaan kasvun vaikutuksia. Säästämisasteen odotetaan ensin nousevan vuonna 2001 kulutusmenojen kasvaessa käytettävissä olevia tuloja hitaammin ja vakaantuvan sitten vuonna 2002.

Tämänhetkisten budjettisuunnitelmien perusteella euroalueen julkisen kulutuksen määrän oletetaan kasvavan maltillisesti kaikkina kolmena arvon kattamana vuotena. Euroalueen julkisen kulutuksen määrän nettokasvu liittyy etupäässä tavaroiden ja palveluiden ostoihin, erityisesti terveydenhuollossa, kun taas julkisen sektorin työntekijöiden määrän odotetaan pysyvän jokseenkin ennallaan.

Arvion mukaan bruttoinvestoinnit kasvavat määrältään voimakkaasti vuonna 2000, jolloin niiden reaalin kasvuvauhti on mahdollisesti ylittänyt

5 %, ja kasvun arvioidaan pysyvän vahvana koko arviointijakson ajan. Erityisesti yritysten investointien kasvun arvioidaan vaimenevan tästä vuodesta alkaen mutta pysyvän edelleen vilkkaana. Näitä investointeja tukevat kova kysyntä, kapasiteetin korkea käyttöaste, hyvä kannattavuus sekä oletusten mukaan edelleen suotuisana pysyvä rahoitustilanne. Sitä vastoin asuntoinvestointien kasvun odotetaan heikentyvän vuosina 2000 ja 2001 joissakin maissa esiintyvän liikakapasiteetin vuoksi, mutta elpymään sitten hieman vuonna 2002.

Nettoviennin arvioidaan vaikuttaneen osaltaan merkittävästi tämän vuoden talouskasvuun. Vaikutuksen arvioidaan pysyvän positiivisena koko arviointijakson ajan, joskin se vähitellen pienee. Kilpailukyvyyn paranemisen, vientimarkkinoiden vahvan kasvun – sekä euroalueen sisäisen että sen ulkopuolelle kohdistuvan viennin – ja vuoden 1999 jälkipuoliskon voimakkaasta talouskasvusta viipeellä aiheutuvan vaikutuksen arvioidaan yhdessä johtavan siihen, että *koko viennin määrän* (mukaan lukien euroalueen sisäinen vienti) kasvuvauhti kiihtyy 9,8–12,6 prosenttiin vuonna 2000. Viennin kasvuvauhdin arvioidaan hidastuvan huomattavasti eli 6,5–9,7 prosenttiin vuonna 2001 ja 5,6–8,8 prosenttiin vuonna 2002 maailmankaupan kasvun oletetun hidastumisen myötä. *Tuonnin* (mukaan lukien euroalueen sisäinen tuonti) arvioidaan kasvaneen voimakkaasti vuonna 2000 eli 8,8–11,4 %. Tuonnin kasvu hidastuu arviointijaksolla (6,0–9,4 prosenttiin vuonna 2001 ja 5,3–8,7 prosenttiin vuonna 2002), mikä on sopusoinnussa euroalueen kokonaiskysynnän arvioidun kehityksen ja erityisesti euroalueen ulkopuolisen viennin kasvuvauhdin hidastumisen kanssa.

Työllisyysnäkyvät pysyvät suotuisina, mikä heijastaa sitä, että taloudellisen toimeliaisuuden arvioidaan vilkastuvan, palkkaratkaisujen oletetaan jatkuvan maltillisina ja osa-aikaisten työpaikkojen suhteellinen osuus kaikista työpaikoista jatkaa kasvuaan. Lisäksi tuloverojen ja sosiaaliturvamaksujen leikkaukset useissa maissa tukevat työllisyyden kasvua yksityisellä sektorilla. Työvoiman tarjonnan odotetaan kuitenkin jatkavan vahvaa kasvuaan yhä suurenevan työvoimaosuuden ansiosta. Edellyttäen, että tulevat palkkaratkaisut ovat edelleen maltillisia, *työttömyyden* arvioidaan vähentyvän arviointijaksolla, mutta työvoiman

tarjonnan kasvun vuoksi työttömyyden väheneminen jää kuitenkin huomattavasti vähäisemmäksi kuin työllisyyden kasvu.

Hinta- ja kustannusnäkyvät

Edellä kuvattujen oletusten perusteella *yhdenmuikaistetun kuluttajahintaindeksin* (YKHI) keskimääräisen nousuvauhdin arvioidaan olevan hieman alle 2,5 % (vaihteluvälillä 2,3–2,5 %) vuonna 2000. Nousuvauhti pysynee verrattain nopeana eli 1,8–2,8 prosenttina vuonna 2001 ja palautuu sitten 1,3–2,5 prosenttiin vuonna 2002. YKHIn kokonaisindeksin kehityksessä heijastuu oletus öljyn hinnan laskusta, jota tasapainottaa kotimaisten hintapaineiden asteittainen lisääntyminen.

Arviossa käytettyjen oletusten perusteella *euroalueen tuontihintojen* odotetaan kallistuvan huomattavasti sekä tänä vuonna että vuonna 2001 suurelta osin öljyn hinnan aiemman nousun ja euron ulkoisen arvon heikentymisen viipeellä ilmenevien vaikutusten vuoksi. Maailmantalouden maltillisen inflaatiokorjauksen sekä muuttumatonta euron valuuttakurssia ja öljyn hinnan laskua koskevien teknisten oletusten perusteella tuontihintainflaation odotetaan olevan vaimea vuonna 2002.

YKHI-inflaation arvioituun kehitykseen vaikuttaa merkittävästi *energian hinnan* kehitys. Öljyn euroina laskettu hinta on noussut huomattavasti vuoden 2000 aikana euron valuuttakurssin heikentymisen ja öljyn dollarimääräisen maailmanmarkkinahinnan nousun vaikutuksesta. Nyt julkaistavassa arviossa euron valuuttakurssin oletetaan kuitenkin pysyvän muuttumattomana, kun taas öljyn hinnan oletetaan futuurihintojen perusteella laskevan arviointijaksolla. Näiden oletusten perusteella energian hinnan arvioidaan vaikuttaneen YKHIn kokonaisindeksin nousuvauhdin kiihtymiseen noin 1/4 prosenttiyksiköllä vuonna 2000. Energian hinnan arvioidaan vaikuttavan kokonaisinflaatioon merkittävästi myös vuonna 2001, mutta vähemmän kuin vuonna 2000. Koska öljyn hinnan oletetaan laskevan edelleen vuonna 2002, sen vaikutuksen YKHI-inflaatioon arvioidaan olevan kyseisenä vuonna lievästi negatiivinen.

BKT:n deflaattorilla mitattuna markkinahintaisen kotimaisen inflaation arvioidaan kiihtyvän vuoden 2000 yli yhdestä prosentista (1,2–1,4 prosentista) 1,7–2,5 prosenttiin vuonna 2001 ja pysyvän lähes samanlaajuisessa vaihteluvälissä eli 1,5–2,5 prosenttina vuonna 2002. Hidastuvista tuontihintainflaatiosta ja energian hintainflaatiosta poiketen sekä työvoimakustannuksiin että kotimaisiin hyödykemarkkinoihin kohdistuvien paineiden arvioidaan osaltaan lisäävän kotimaisten hintojen nousupaineita arviointijaksolla. Tuotannon kasvuvauhdin arvioidaan pysyvän koko arviointijakson aikana tavanomaisin menetelmin arviointua potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtia nopeampana. Lisäksi työmarkkinoiden arvioidaan kiristyvän ja työttömyysasteen laskevan edelleen. Sekä työvoimakustannusten että voittomarginaalien arvioidaan nousevan vähäisessä määrin edellä mainittujen kehityssuuntien myötä. Kuten edellä todettiin, tuontihintojen välittömien vaikutusten arvioidaan vähenevän arviointijaksolla, mutta tuontihintojen aiemman nousun asteittaisen välittymisen kotimaiseen tuotantoketjuun arvioidaan edelleen aiheuttavan nousupaineita kotimaisiin hintoihin. Sosiaaliturvamaksuihin ja välittömiin veroihin suunnitellut leikkaukset hillinnevät kotimaisia kustannuksia, mutta välillisten verojen korotussuunnitelmat joissakin maissa kumoavat osittain näiden leikkausten hintavaikutukset.

Viime vuosien yleisesti ottaen maltillisen palkka-kehityksen on oletettu jatkuvan arviointijaksolla, tosin jonkin verran vähemmän maltillisena kuin aikaisemmin. Aiemmin neuvoteltujen sopimusten ja palkkaliukumien maltillisen kehityksen ansiosta *palkkojen nousuvauhti* ei ole tänä vuonna juurikaan osoittanut kiihtymisen merkkejä. Eräs eurojärjestelmän asiantuntija-arvion keskeisistä olettamuksista on, että palkkojen nousuvauhti reagoi vain hyvin vähän kokonaisinflaation tilapäiseen kiihtymiseen vuoden 2000 lopussa. Palkkojen nousun arvioidaan kuitenkin hieman nopeutuvan vuosina 2001 ja 2002 työmarkkinoiden mahdollisesti kiristyessä entisestään. Finanssipoliittisten toimien ja niistä erityisesti sekä jo toimeen-

pantujen että suunniteltujen sosiaaliturvamaksujen leikkausten odotetaan sitä vastoin hillitsevän hieman työvoimakustannusten nousua.

Yksikkötyökustannusten odotetaan kasvavan arviointijaksolla palkkojen nousun myötä, koska tuottavuuden kasvun arvioidaan kohentuvan vain hieman. Tuottavuuden kasvu nopeutui tänä vuonna pääosin suhdannekehityksen vuoksi, minkä ei odoteta enää toistuvan arviointijakson aikana. Koska kapasiteetin käyttöaste nousee eikä euroalueen ulkopuolisten vientiyritysten taholta tuleva hintakilpailu ole voimakasta, myös voittomarginaalien arvioidaan kasvavan arviointijaksolla. Säännöstelyn purkamisella lienee kuitenkin pieni hintojen nousua ja *voittomarginaalien* kasvua hillitsevä vaikutus joillakin sektoreilla, erityisesti sähköteollisuudessa ja televiestintäalalla. *Välittömien verojen* inflaatiovaikutuksen arvioidaan olevan suhteellisen neutraali vuosina 2000 ja 2001, kun taas vuodelle 2002 suunnitelluilla verouudistuksilla tulee olemaan pieni positiivinen inflaatiovaikutus.

Muiden YKH:n erien kuin energian kehityksen voidaan odottaa pääosin heijastavan kotimaisten hintapaineiden kasvua. Näistä eristä *palvelujen* hinnat ovat alkaneet vähitellen nousta vuonna 2000, ja niiden nousuvauhdin odotetaan nopeutuvan vuonna 2001 työvoimakustannusten kasvua. *Muiden teollisuustuotteiden kuin energian* hinnat ovat sitä vastoin nousset verrattain viimeksi vuonna 2000, sillä ne ovat hyötyneet eniten globalisaation ja euroalueen sisämarkkinoiden kilpailun vaikutuksista. Näiden hintojen nousuvauhdin odotetaan silti nopeutuvan jonkin verran vuonna 2001 tuontihintojen ja öljyn hinnan nousun välittymisen, työvoimakustannusten kasvamisen ja kapasiteetin käyttöasteen nousemisen myötä. *Elintarvikkeiden* hintojen nousu on nopeutunut vuoden 2000 aikana tarjontapuolen häiriöiden ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuodentakaisen matalan vertailutason vuoksi, mutta sen odotetaan hidastuvan jonkin verran vuoden 2001 kuluessa.

Kehikko 7.

Muiden laitosten ennusteet

Mm. useat kansainväliset organisaatiot ja yksityiset ennustelaitokset ovat viime aikoina julkaisseet ennusteita euroalueen talousnäkymistä vuoteen 2002 saakka. Näistä mainittakoon erityisesti EKP:n kokoaman Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimuksen tulokset. Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään tai eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimien arvioiden kanssa, koska ne perustuvat erilaisiin oletuksiin ja ne on laadittu eri aikoina käytettävissä olleiden tietojen perusteella. Toisin kuin eurojärjestelmän arviot, nämä ennusteet eivät yleensä perustu oletuksiin muuttumattomista koroista, ja siksi niissä otetaan huomioon rahapolitiikan reagointi. Esimerkiksi OECD toteaa selkeästi olettavansa, että euroalueen lyhyet korot tulevat nousemaan. Lisäksi eri ennusteet perustuvat erilaisiin oletuksiin valuuttakursseista, öljyn hinnasta ja maailmantaloudesta. Consensus Economics Forecast -ennusteissa ja EKP:n Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimuksessa käytetään monia tarkemmin määrittelemättömiä oletuksia.

Käytettävissä olevissa ennusteissa arvioidaan niiden erilaisista oletuksista huolimatta varsin yksimielisesti, että euroalueen BKT:n määrän kasvuvauhti on nopeutunut selvästi yli 3 prosenttiin vuonna 2000 ja että vuosina 2001 ja 2002 se hidastuu, mutta pysyy edelleen nopeana (ks. oheinen taulukko). Kasvun odotettu maltillinen hidastuminen arviointijakson aikana johtuu pääosin nettoviennin kehityksestä, jonka vaikutuksen BKT:n kasvuun useimmat ennustelaitokset odottavat vähenevän tasaisesti. Samanaikaisesti kotimaisen kysynnän odotetaan jatkuvan vilkkaana ja sen kasvuvaikutuksen olevan vuosittain 2,5–3,0 prosenttiyksikköä. Taloudellisen toimeliaisuuden suotuisan kehityksen arvioidaan johtavan uusien työpaikkojen syntymiseen, minkä vuoksi kaikki ennustelaitokset odottavat työttömyysasteen laskevan.

Euroalueen BKT:n määrän kasvuennusteiden vertailua

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamisajankohta	1999	2000	2001	2002
Euroopan komissio	marraskuu 2000	2,5	3,5	3,2	3,0
IMF	lokakuu 2000	2,4	3,5	3,4	.
OECD	marraskuu 2000	2,5	3,5	3,1	2,8
Consensus Economics Forecasts	marraskuu 2000	2,4	3,3	3,1	.
Survey of Professional Forecasters	marraskuu 2000	2,5	3,5	3,1	2,8

Lähteet: Euroopan komission syksyn ennuste, IMF World Economic Outlook, OECD Economic Outlook, Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.

Myös hintakehityksen suhteen vallitsee laaja yksimielisyys siitä, että euroalueen kuluttajahintainflaation kiihtyminen vuonna 2000 on vain väliaikaista ja että kokonaisinflaatio hidastuu hieman vuosina 2001 ja 2002 (ks. oheinen taulukko). Hintojen odotetaan kuitenkin nousevan noin 2 % kaikkina kolmena arviovuotena.

Euroalueen kuluttajahintainflaatioennusteiden vertailua¹

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamisajankohta	1999	2000	2001	2002
Euroopan komissio	marraskuu 2000	1,1	2,3	2,2	1,9
IMF	lokakuu 2000	1,2	2,1	1,7	.
OECD	marraskuu 2000	1,2	2,2	2,3	2,0
Consensus Economics Forecasts	marraskuu 2000	1,0	2,2	2,0	.
Survey of Professional Forecasters	marraskuu 2000	1,1	2,3	2,0	1,8

Lähteet: Euroopan komission syksyn ennuste, IMF World Economic Outlook, OECD Economic Outlook, Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.

¹ YKHI; IMF:n ennusteissa ja Consensus Economics Forecast -ennusteissa kuluttajahintaindeksi; OECD:n ennusteissa yksityisen kulutuksen deflaattori.

6 Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase

Maailmantalouden näkymät yhä myönteisiä

Sen jälkeen kun EKP:n edellinen neljännesvuosikatsaus julkaistiin syyskuussa 2000, epävarmuus maailmantalouden näkymistä on jonkin verran lisääntynyt. Tästä huolimatta maailmantalouden kasvu vuonna 2000 tulee olemaan nopeinta ainakin kymmeneen vuoteen. Myös vuonna 2001 taloudellisen toimeliaisuuden odotetaan yleisesti jatkuvan vahvana. Vuoden 2000 alkupuoliskolla maailmantalouden kasvu oli nopeaa, mutta se hidastui kolmannella neljänneksellä. Taloudellisen toimeliaisuuden heikkeneminen oli ilmeistä varsinkin Yhdysvalloissa. Vaikka siellä kasvun hidastuminen olikin laajalti odotettua, se osoittautui hieman jyrkemmäksi kuin markkinat olivat ennakoineet. Merkittävä epävarmuuden lähde olivat jatkuvasti korkeina pysyttelevät öljyn hinnat. Tätä taustaa vasten kehittyvien talouksien kasvunäkymät ovat muuttuneet hieman aiempaa epävarmemmiksi, ja lisäksi niihin ovat vaikuttaneet yksittäiset rahoitusmarkkinoiden häiriöt Argentiinassa ja Turkissa.

Yhdysvalloissa vuoden 2000 kolmas neljännes merkitsi kahdeksanvuotisen talouskasvun selvää hidastumista. Tuoreimmat tiedot osoittavat, että BKT:n määrän kasvu on hidastunut toisen neljänneksen 5,6 prosentista (vuositasolle korotettuna) kolmannen neljänneksen 2,4 prosenttiin. Tämä johtuu varastojen kasvun hidastumisesta, muuhun kuin asuntorakentamiseen liittyvien kiinteiden investointien kasvun hidastumisesta ja julkisten menojen supistuksista. Lisäksi yksityisen kulutuksen kasvu jäi hitaammaksi kuin vuoden 1999 ja vuoden 2000 ensimmäisen puoliskon kasvu keskimäärin. Kun varastojen kasvun hidastumista ja julkisten menojen supistumista voidaan osittain pitää korjausliikkeenä poikkeuksellisen vahvan toisen neljänneksen jälkeen, olisi yksityisten investointien huomattava supistuminen nähtävä selvimpänä merkinä Yhdysvaltojen talouskasvun asteittaisesta hidastumisesta. Nykytilanteessa ainoa keskeinen, suhteellisen vahvalta näyttävä Yhdysvaltojen talouden osa-alue on kiinteistöala, jota asuntolainojen korkojen lasku on vahvistanut. Kolmenkymmenen vuoden asuntolaino-

jen vuotuinen korko on vuoden 2000 aikana laskenut toukokuun 8,5 prosentista marraskuun 7,7 prosenttiin. Tämä johtuu osittain siitä, että sijoittajat ovat siirtyneet osakkeista kiinteäkorkeisiin instrumentteihin.

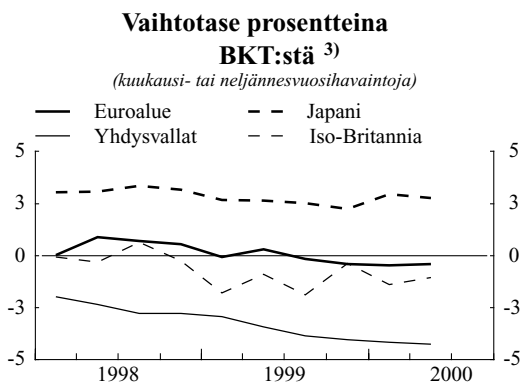
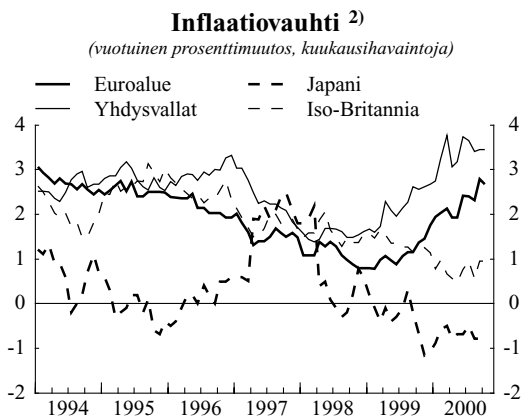
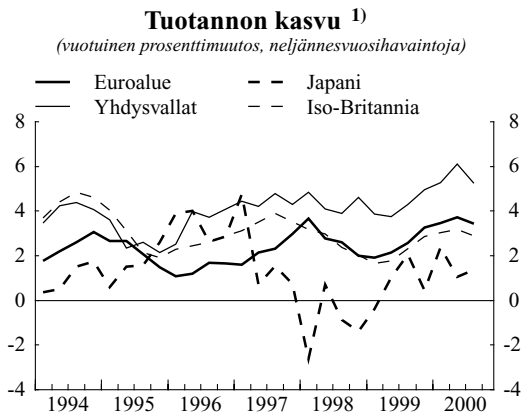
Tulevan kasvun odotetaan yleisesti jäävän ennakoitua vaatimattommaksi. Odotettavissa oleva kasvun hidastuminen johtuu todennäköisesti pääasiassa yksityisen yrityssektorin investointien vähenemisestä. Sitä osoittavat tehdasteollisuuden heikko tilauskanta ja puolustusteollisuuteen kuuluvien pääomahyödykkeiden toimitusten vähyys lokakuussa (tilaukset vähenivät 12,1 % ja toimitukset 1,2 % edellisestä kuukaudesta). Lisäksi siitä viestivät sekä ennakointien indikaattorien yhdistelmäindeksin lasku lokakuussa että NAPM (National Association of Purchasing Management) -indeksin lasku marraskuussa lähelle vuoden 1996 alussa tilastoitua tasoa.

Inflaatio nopeutui Yhdysvalloissa vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä. Vuotuisen kuluttajahintainflaation kuukausikeskiarvo nousi toisen neljänneksen 3,3 prosentista 3,5 prosenttiin lähinnä öljyn hinnannousun vuoksi. Myös tulevaa inflaatiokehitystä ennakoivat signaalit ovat ristiriitaisia. Yhtäältä öljyn hinnan tämänhetkinen aleneminen ja alustavat merkit työmarkkinatilanteen helpottumisesta saattaisivat viitata siihen, että inflaatiopaineet hellittävät. Toisaalta merkinä inflaatiovauhdin kiihtymisestä voivat olla tuottavuuden kasvun hidastuminen vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä (3,2 prosenttiin toisen neljänneksen 6 prosentista vuositasolle korotettuna neljännesvuosikasvuna) ja yksikkötyökustannusten jyrkkä nousu (vuositasolle korotettu nousu edellisestä neljänneksestä oli 3,0 %, kun kustannukset olivat vuoden 2000 toisella neljänneksellä laskeneet 0,4 %).

Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitea (FOMC) päätti 15.11.2000 jättää federal funds -tavoitekoron ennalleen 6,5 prosenttiin eli tasolle, josta komitea oli päättänyt 16.5.2000 pitämässään kokouksessa. FOMC mainitsi lehdistötiedotteessaan pitävänsä mahdollisena, että BKT:n määrän kasvu saattaa lähtitulevaisuudes-

Kuvio 25.

Talousoikeutuksen keskeisissä teollistuneissa talouksissa

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot.

2) Vuoteen 1995 asti euroaluetta koskevat tiedot ovat kansallisiin kuluttajahintaindeksitietoihin perustuvia arvioita YKHI-inflaatiovauhdista. Vuoden 1995 jälkeen tiedot perustuvat YKHIin.

3) EKP:n ja Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. Yhdysvaltain, Ison-Britannian ja Japanin BKT- ja vaihtotasetuluvut on puhdistettu kausivaihteluista. Euroalueen BKT-luvut on puhdistettu kausivaihtelusta, mutta vaihtotasetulukuja ei.

sa jäädä potentiaalisen kasvun alapuolelle, jos inflaatiopaineet jatkuvat.

Japanissa hidas talouden elpymiskehitys jatkuu, vaikka joitakin epävarmuus- ja tasapainottomuustekijöitä onkin yhä olemassa. Vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä BKT kasvoi vuositasolle korotettuna 1,0 %. Kun kansantalouden tilinpidon tilastojen yleisen päivityksen yhteydessä toisenkin neljänneksen kasvuvauhtia tarkistettiin huomattavasti pienemmäksi eli 0,9 prosenttiin, nämä tekijät yhdessä osoittavat Japanin elpymisen olevan vielä epävarmalla pohjalla. Yksityisen yrityssektorin investoinnit ovat edelleen suurin kasvua vauhdittava tekijä. Niiden määrä kasvoi kolmannella neljänneksellä vuositasolle korotettuna 35,1 %, kun investoinnit olivat edellisellä neljänneksellä supistuneet tilapäisesti 9,6 %. Julkiset investoinnit supistuivat puolestaan merkittävästi (36,5 %), kun edellisen vuoden lisäbudjetin vaikutukset alkoivat hälvetä. Yksityinen kulutus kasvoi kolmannella neljänneksellä vuositasolle korotettuna 0,1 % lisääntyttyään toisella neljänneksellä 0,5 %, eikä se osoittanut vielä elpymisen merkkejä.

Japanin talouden elpymisen odotetaan jatkuvan yritysten suhteellisen suurten kiinteiden investointien varassa. Tähän viittaavat kone- ja laitetilaukset ja pääomamenoja koskevat suunnitelmat sekä yritysten myönteinen tuloskehitys. Rahoitusalan ja yrityssektorin pysyvä rakenteellinen heikkous vaikuttaa kuitenkin tulevaisuudennäkymiin edelleen kielteisesti. Kun lisäksi ulkomaisen kysynnän odotetaan jonkin verran heikenevän, yrityssektorin toimeliaisuuden jatkuminen vahvana pitkällä aikavälillä riippuu yksityisestä kulutuksesta, jonka näkymät ovat ristiriitaiset. Vaikka kotitalouksien viime aikoina kasvaneet reaalitytulot eivät vielä näykään reaalisessa kulutuksessa, työmarkkina-indikaattoreista saadaan entistä myönteisempiä signaaleja tehtyjen ylityötuntien määrästä, avointen työpaikkojen ja työnhakijoiden määrien välisestä suhteesta sekä reaalitypalkkojen kehityksestä. Koska kuluttajahinnat ovat jatkuvasti laskeneet viime vuodesta, Japanin keskuspankki jätti 30.11.2000 pitämässään kokouksessa vakuudettomien yön yli -luottojen koron ennalleen 0,25 prosenttiin.

Isossa-Britanniassa BKT:n määrän kasvu hidastui vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä 2,8 pro-

sentin vuosivauhtiin, kun kasvuvauhti oli ollut toisella neljänneksellä 3,2 %. Hidastuminen johtui pääasiassa nettoviennin supistumisesta kolmannelle neljänneksellä, sillä tuonti kasvoi edelleen nopeasti ja viennin kasvu hidastui. Kotitalouksien kulutus ja vähäisemmässä määrin julkinen kulutus olivat edelleen tärkeimmät tuotannon kasvuun vaikuttavat tekijät. Kotitalouksien kulutus kasvoi 4,0 prosentin vuosivauhtia, kun edellisen kolmen kuukauden kasvuvauhti oli ollut 3,7 %. Julkisen kulutuksen kolmannen neljänneksen vuotuinen kasvuvauhti oli 2,3 %, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 1,7 %. Sen sijaan investointien vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen kolmannelle neljänneksellä ja oli 1,3 %, kun edellisen kolmen kuukauden kasvuvauhti oli ollut 1,9 %.

Työttömyyden aleneminen jatkui Isossa-Britanniassa, ja vuoden 2000 kolmannelle neljänneksellä työttömyysaste oli 5,4 %. Palkkojen nousu jäi maltilliseksi erityisesti työmarkkinoiden kireyden vuoksi. Heinäkuusta syyskuuhun ansiotulot kasvoivat vuositasolla keskimäärin 4,1 % eli yhtä paljon kuin huhti-kesäkuussa. RPIX-indeksin (vähittäishintaindeksi, josta on poistettu asuntolainojen korkomenot) mukaan mitattu kuluttajahintainflaatio pysyi selvästi virallisen 2½ prosentin tavoitteen alapuolella. Lokakuussa 2000 RPIX-inflaatio oli 2,0 %.

Aasian kehittyvien talouksien kasvu muodostuu vuonna 2000 erittäin vahvaksi. BKT kasvaa vähintään 8 % Hongkongissa, Singaporessa, Etelä-Koreassa, Malesiassa ja Kiinassa. Vaikka BKT:n kasvu Indonesiassa ja Thaimaassa on hitaampaa, sen odotetaan kuitenkin päätyvän varsin vahvalle 4–5 prosentin tasolle. Vuoden 2000 toisella puoliskolla vientisektori on laimean kotimaisen kulutuksen oloissa pääasiassa vastannut kasvusta, mutta se on kuitenkin osoittanut heikkenehmissä merkkejä. Tämä on jossain määrin hillinnyt talouden kasvunäkymiä. Syinä ovat öljyn hinnannousu ja tietotekniikka-, media- ja televiestintäalan (TMT) komponenttien kysynnän laimeneminen, mikä on vaikuttanut osakemarkkinoihin koko alueella.

Aasian kehittyvien talouksien tulevaisuudennäkymiä haitannee edelleen viennin kasvun hidastuminen. Vaikka kotitalouksien kulutuksen odotetaan lisääntyvän, se tasoittaa viennin heikke-

nemistä vain osittain. Tämän alueen talouskasvuun vuonna 2001 todennäköisesti vaikuttavista tekijöistä ovat avainasemassa maailmantalouden kehitys – erityisesti Yhdysvalloissa – ja useissa näissä maissa kyky säilyttää hallittu tasapaino raha- ja finanssipolitiikkansa välillä.

Suurimpien EU:n jäsenyyttä hakeneiden maiden yleiset kasvunäkymät jatkuvat myönteisinä, mikä johtuu osittain siitä, että ne ovat läheisessä yhteydessä euroalueen talousnäkyymiin. Näkymät ovat myönteiset, vaikka alueen rahoitusmarkkinoiden tila on hienoisesti heikentynyt viime aikoina. Puolassa kasvun odotetaan jatkuvan vahvana, joskin hieman hidastuvana. Unkarin kasvunäkymät jatkuvat positiivisina huolimatta siitä, että inflaation hidastuminen vaikuttaa hieman epävarmalta. Tšekin elpyminen jatkuu odotetusti, vaikka huoli julkisen talouden rahoitusaseman viimeaikaisesta heikkenemisestä onkin lisääntynyt.

Venäjällä julkistetut uusimmat tiedot vahvistavat talouden olevan vahvasti elpymässä. Tuotannon kasvuvauhdin odotetaan ylittävän 6 % vuonna 2000, ja myös ulkoinen tasapaino ja julkinen talous ovat kohentuneet. Vaikka taloustilanteen vahvuus lupaa hyvää ensi vuodelle, viime aikoina merkittävästi lisääntyneet joukkolainojen korkoerot korostavat jälleen Venäjän riskialttiutta ja rakenteellisten uudistusten kiireellisyyttä.

Indikaattoreista viime aikoina saadut tiedot viittaavat yleisesti siihen, että Latinalaisen Amerikan näkymät jatkuvat myönteisinä. Alueen taloudellista kasvua uhkaavat kuitenkin heikentää Argentiinan rahoitusmarkkinoiden äskettäinen levottomuus, monien maiden poliittiset epävarmuustekijät ja huoli Yhdysvaltain talouskasvun hidastumisen laajuudesta. Brasiliassa tuotannon kasvun odotetaan hidastuvan vuoden 2000 kolmannen neljänneksen vahvan kasvun jälkeen (kasvua oli yli 4 % edellisestä vuodesta), jolloin vienti oli vahvaa ja investointikysyntä vilkasta. Meksikon BKT:n määrän odotetaan kasvavan vuonna 2000 noin 7 prosentin vauhtia. Ensi vuonna Meksikon talouden mahdollisen ylikuumenemisen vaaran odotetaan väistyvän, kun Yhdysvaltojen talouskasvu hidastuu, öljyn hinta laskee ja budjetti pidetään suhteellisen tiukkana. Argentiinan talouskasvu on edelleen heikkoa (tuotannon kasvun odotetaan vuonna 2000 jäävän alle yhteen pro-

senttiin), vaikka IMF:n johtamaa rahoitustukiohjelmaa koskevien neuvottelujen todennäköinen päätökseen saattaminen voi kuitenkin johtaa toimeliaisuuden elpymiseen ensi vuonna.

Euro vahvistui marraskuun lopulla

Marraskuun alkupuolella EKP toteutti valuuttamarkkinoilla yksipuolisia interventioita euron tukemiseksi, kun euron kurssikehityksen maailmanlaajuiset ja kotimaiset vaikutukset aiheuttivat huolta. Marraskuun toisen ja kolmannen viikon aikana euro vakautui ja vaihteli melko vähän kaikkiin muihin keskeisiin valuuttoihin nähden. Marraskuun lopusta lähtien Yhdysvaltojen talouskasvun hidastumiseen viittaavat tiedot lisääntyivät ja Yhdysvaltain dollari heikkeni suhteessa euroon. Joulukuun 13.päivään mennessä euro oli vahvistunut useimpiin keskeisiin valuuttoihin nähden lokakuun lopun kurseista, ja euron nimellinen efektiivinen kurssi oli palautunut vuoden 2000 syyskuun alun tasolle.

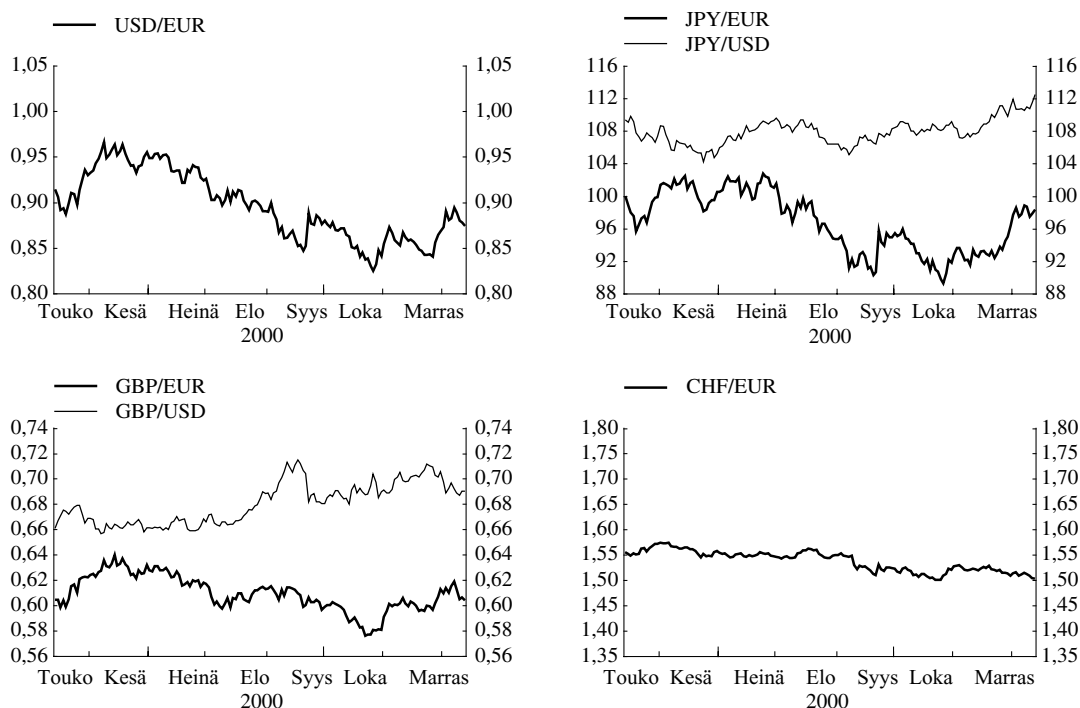
Euro vahvistui suhteessa Yhdysvaltain dollariin, kun tuoreimmat tilastot vahvistivat, että Yhdysvaltojen talouden pitkään jatkunut kasvu oli hidastumassa. Tämä puolestaan antoi viitteitä euroalueen ja Yhdysvaltojen välisen talouden kasvukuilun kaventumisesta. Euron dollarikurssi oli vaihdellut 0,84:stä 0,87:ään marraskuun ensimmäisinä viikkoina, ja euro vahvistui kuukauden loppua kohden, kun Yhdysvaltojen BKT:n kolmannen neljänneksen tarkistetut luvut julkaistiin. Euro vahvistui tämän jälkeen edelleen joulukuun alussa, kun suhdannekyselyt osoittivat yritysten luottamuksen heikentyneen ja osakekurssit laskivat erityisesti Yhdysvaltojen tietotekniikkasektorilla. Joulukuun 13. päivänä euron dollarikurssi oli 0,87 eli melkein 4 % korkeampi kuin lokakuun lopussa, mutta yli 13 % alempi kuin 3.1.2000.

Marraskuun aikana euro vaihteli suhteessa Japanin jeniin ensin melko vähän (92:sta 94:ään jeniin). Myöhemmin eli marraskuun viimeisestä viikosta lähtien euro vahvistui jeniin nähden, koska merkit Japanin talouden elpymisen vahvuudesta

Kuvio 26.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

olivat hieman ristiriitaisia. Samalla jeni heikkeni suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja oli alimmillaan yli vuoteen. Joulukuun 13. päivänä euron jenikurssi oli 98,4 eli yli 7 % korkeampi kuin lokakuun lopussa ja yli 4 % alempi kuin 3.1.2000.

Euro kehittyi Englannin puntaan nähden marraskuussa melko samalla tavoin kuin suhteessa muihin keskeisiin valuuttoihin. Marraskuun puolivälissä euron puntakurssi pysyi suhteellisen vakaina noin 0,60:ssä, mutta vahvistui marraskuun lopussa ja joulukuun alussa, kun ilmassa oli merkkejä Ison-Britannian talouden kasvuvauhdin mahdollisesta hidastumisesta. Lokakuun lopusta lähtien euron puntakurssi on vahvistunut 4 % ja oli 13. joulukuuta 0,60, mutta oli miltei 3½ % alempi kuin 3.1.2000.

ERM II:een kuuluvista valuutoista Tanskan kruunu pysyi marraskuussa kaiken kaikkiaan vakaana. Joulukuun 13. päivänä euron kurssi Tanskan kruunuun nähden oli 7,46 eli lähellä kruunun eurokeskuskurssia. Kreikan drakma heikkeni edelleen tasaisesti ja vähitellen keskuskurssiaan kohti ja myötäili siten Kreikan keskuspankin 14.11. ja 12.12.2000 tekemiä päätöksiä keskeisten ohjaukorkojen alentamisesta. Joulukuun 13. päivänä drakman kurssi euroon nähden oli 340,7 eli alle 0,1 % keskuskurssinsa yläpuolella.

Euron suhteesta muihin keskeisiin eurooppalaisiin valuuttoihin voidaan todeta, että euro pysyi marraskuussa ja joulukuun alkupuolella suhteellisen vakaana Sveitsin frangiin nähden – kurssi vaihteli 1,50:stä 1,53 frangiin – samoin kuin Ruotsin kruunuunkin nähden.

Euron nimellinen efektiivinen kurssi vaihteli suhteellisen vähän marraskuun ensimmäisinä viikkoina, mutta vahvistui kuukauden lopulla ja pysyi suurin piirtein vakaana joulukuun alkupuolella. Joulukuun 13. päivänä euron nimellinen efektiivinen kurssi – euroalueen 13 tärkeimmän kaupakumppanin valuuttoihin nähden mitattuna – oli vahvistunut 3,7 % lokakuun lopusta ja oli noin 6½ % alempi kuin vuoden alussa. Kuluttajahintaindeksillä, teollisuuden tuottajahintaindeksillä ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusindeksillä deflatoitujen efektiivisten valuuttaindeksien muutokset seurasivat edelleen melko tiiviisti nimellisten indeksien muutoksia.

Vaihtotaseen alijäämä supistui syyskuussa

Syyskuussa 2000 euroalueen vaihtotaseen alijäämä supistui 1,5 miljardiin euroon vuoden 1999 syyskuun 3,3 miljardista eurosta. Alijäämän supistuminen johtui lähinnä tulonsiirtojen alijäämän supistumisesta (5,4 miljardista eurosta 3,4 miljardiin euroon) ja tätä vähemmän tuotannontekijäkorvausten alijäämän supistumisesta. Näiden vaikutus yhteensä oli suurempi kuin palvelutaseen alijäämän hienoinen kasvu ja tavarakaupan taseen ylijäämän vähäinen supistuminen.

Vuoden 2000 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana euroalueen vaihtotaseen kumulatiivinen alijäämä oli 20,4 miljardia euroa, kun vuoden 1999 vastaavana ajankohtana vaihtotase oli 0,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Tämä johtui pääasiassa tavarakaupan kumulatiivisen ylijäämän supistumisesta 21,0 miljardilla eurolla (62,5 miljardista eurosta 41,5 miljardiin euroon). Vaikka tavaraviennin arvo kasvoi 20 % vuoden 2000 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta, tuonnin arvo kasvoi tätä nopeammin (26,4 %). Tuonnin arvon vahva kasvu johtui öljyn hinnan nousun aiheuttamasta tuontihintojen noususta ja euron heikkeneemisestä sekä euroalueen taloudellisen toimeliaisuuden vahvuudesta ja tuontikysynnästä. Sitä vastoin viennin arvon kasvu johtui lähinnä viennin määrän kasvusta. Tämä puolestaan johtui etupäässä hintakilpailukyvyyn paranemisesta euron heikkemisen myötä ja vahvasta ulkomaisesta kysynnästä. Käytettävissä olevat toimialakohtaiset tiedot vuoden 2000 kahdeksalta ensimmäiseltä kuukaudelta osoittavat, että tavarakaupan taseen supistuminen johtui pääasiallisesti energiataseen alijäämän kaksinkertaistumisesta sekä raaka-aineiden taseen alijäämän syvenemisestä vuoden 1999 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Sen sijaan muut kuin energiasektorit näyttävät hyödyntäneen hintakilpailukyvyyn kohenemisen, mikä näkyy esimerkiksi kauppataaseen ylijäämän kasvuna kemikaaleissa (noin 26 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta) ja koneissa ja kuljetuslaitteissa (noin 17 %).

Palvelutaseen kumulatiivinen alijäämä tämän vuoden kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä supistui hieman eli 7,3 miljardiin euroon. Vastaava-

na ajankohtana tuotannon tekijäkorvausten kumulatiivinen alijäämä supistui 2,0 miljardilla eurolla (21,0 miljardiin euroon), mikä jokseenkin kompensoi tulonsiirtojen alijäämän kasvun 31,3 miljardista eurosta 33,5 miljardiin euroon.

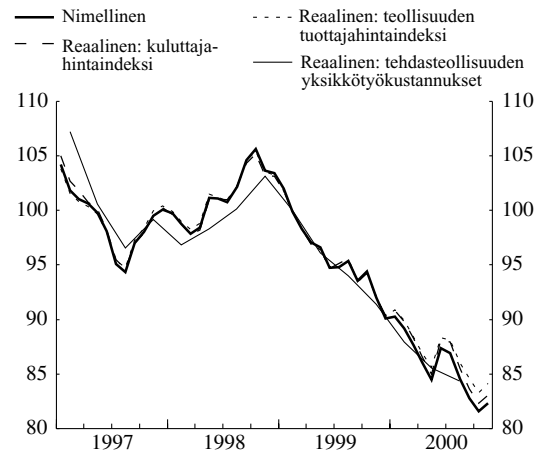
Pääoman nettovienti suorina sijoituksina jatkui syyskuussa

Syyskuussa pääomaa vietiin suorina sijoituksina nettomääräisesti 34,3 miljardia euroa, mikä johtui siitä, että euroalueelta tehtiin suoria sijoituksia ulkomaille 47,2 miljardin euron arvosta ja ulkomailta tehtiin suoria sijoituksia euroalueelle 13,0 miljardin euron arvosta. Noin kolmannes pääoman nettoviennistä liittyi ns. muun pääoman eriin, joita olivat lähinnä konsernin sisäiset lainat. Sitä vastoin pääoman nettotuonti arvopaperisijoituksina oli 3,9 miljardia euroa, mikä johtui vel-

Kuvio 28.

Nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia keskiarvoja, 1999/1 = 100)

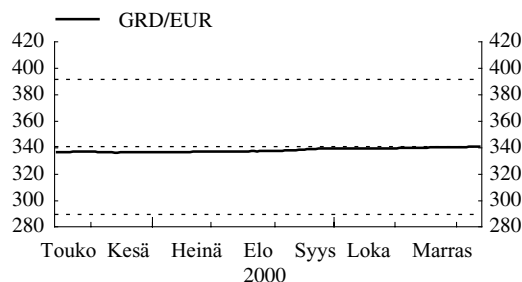
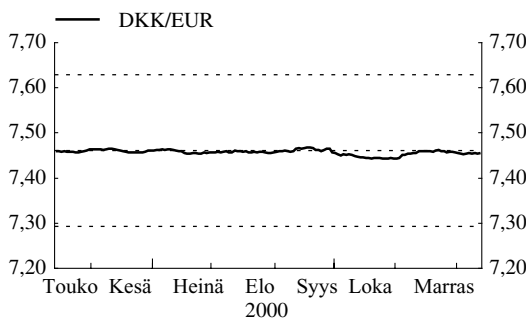
Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat EKP:n laskelmiin (ks. huhtikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkeli). Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat havainnot ovat marraskuulta 2000 ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten osalta vuoden 2000 kolmannelta neljännekseltä.

Kuvio 27.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa

(päähavaintoja)

Lähde: EKP.

Huom. Vaakasurat viivat osoittavat keskuskurssia (DKK 7,46 ja GRD 340,75 [17.1.2000 alkaen]) ja vaihteluvälit (DKK $\pm 2,25\%$ ja GRD $\pm 15\%$).

kapapereihin liittyvästä pääoman nettotuonnista (8,7 miljardia euroa). Tämä oli selvästi enemmän kuin osakkeisiin liittyvä pääoman nettovienti (4,8 miljardia euroa).

Vuoden 2000 yhdeksän ensimmäisen kuukauden kumulatiivisesta kehityksestä ilmenee, että pääoman nettovienti suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina oli yhteensä 89,0 miljardia euroa eli vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 1999 (113,0 miljardia euroa). Yhteenlasketun nettoviennin supistuminen johtui siitä, että korkoinstrumentteihin eli arvopaperisijoituksiin sisältyviin velkapapereihin liittyvä pääoman nettovienti muuttui pääoman nettotuonniksi, joka kompensoi ulkomaisiin yrityksiin tehtyihin sijoituksiin liittyvän pääoman nettoviennin eli nettomääräisten suorien sijoitusten ja osakkeisiin liittyvien arvopaperisijoitusten yhteismäärän kasvun.

Yksittäisten erien yksityiskohtaisempi tarkastelu tammikuusta syyskuuhun 2000 osoittaa, että

velkapapereihin liittyvää pääomaa tuotiin nettomääräisesti 116,2 miljardin euron arvosta, kun vastaavana ajankohtana vuonna 1999 pääomaliikkeet olivat lähes tasapainossa (nettopääomavienti 0,8 miljardia euroa). Pääoman nettotuonti johtui pääasiassa huomattavista ulkomaisista sijoituksista euroalueen joukkolainoihin. Euroalueen ja Yhdysvaltojen välisen korkoeron kaventuminen tammikuusta 2000 lähtien on saattanut osaltaan vilkastuttaa ulkomaisia sijoituksia euroalueen joukkolainoihin. Vastaavana ajankohtana myös suorien sijoitusten nettopääomavirrat kääntyivät tuontivoittoisiksi (38,5 miljardia euroa), kun pääomaa oli vuoden 1999 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana viety nettomääräisesti 73,9 miljardia euroa. Pääomantuonti johtui lähinnä suuresta yrityskaupasta vuoden 2000 alkupuolella. Toisaalta osakkeisiin liittyvä pääoman nettovienti vuoden 2000 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana kasvoi voimakkaasti eli 243,8 miljardiin euroon (38,3 miljardista eurosta vastaavana ajankohtana vuonna 1999). Tämä johtui osittain suorien sijoitusten maksamisesta osakkeilla.

Euroalueen ulkomainen nettovarallisuus vuoden 1999 lopussa: nettovelat vähenivät

Euroalueen ulkomainen nettovarallisuus eli ulkomaisten saamis- ja velkavarantojen erotus (jonka EKP julkaisee kerran vuodessa) suhteessa muuhun maailmaan kertoo suorien sijoitusten ja arvopaperisijoitusten, johdannaisten, muiden sijoitusten ja valuuttavarannon nettomääräiset kannat (ks. Kuukausikatsauksen tilastoliitteen taulukko 8.7). Nämä tilastot täydentävät maksutasetilastoja, joissa esitetään rahoitustaseen saamisen ja velkojen virrat.

Euroalueen ulkomainen nettovarallisuusasema osoitti vuoden 1999 lopussa 131,0 miljardin euron velkaenemmyttä (2,1 % BKT:stä), kun vastaava velkaenemmys vuoden 1998 lopussa oli 175,3 miljardia euroa (3 % BKT:stä).

Ulkomaisen velkaenemmyden supistuminen 44,3 miljardilla eurolla vuodesta 1998 vuoteen 1999 johtui pääasiassa siitä, että nettosaamisten kanta kasvoi sekä suorissa sijoituksissa (237,0 miljardia euroa) että valuuttavarannossa (43,1 miljardia euroa). Toisaalta myös nettovelkojen kanta lisääntyi arvopaperisijoituksissa (26,3 miljardia euroa) ja muissa sijoituksissa nettosaamiset kääntyivät (209,3 miljardilla eurolla) nettoveloiksi.

Ulkomaisen nettovarallisuuden muutokset vuosien loppujen välillä selittyvät välissä olevan vuoden maksutasevirroilla ja arvostusmuutosten vaikutuksilla, jotka johtuvat lähinnä varallisuushintojen ja valuuttakurssin muutoksista. Kuten vuonna 1998 rahoitusvaateiden hintojen ja valuuttakurssin muutokset selittävät suurimman osan arvostusmuutoksista.

Yksittäisten erien yksityiskohtaisempi tarkastelu osoittaa, että noin puolet suoriin sijoituksiin kuuluvien nettosaamisten muutoksesta vuoden 1998 lopun ja vuoden 1999 lopun välillä (237 miljardia euroa) liittyi maksutaseen virtoihin (121 miljardia euroa vuonna 1999), kun taas erilaiset arvostusmuutokset kasvattivat nettosaamisia noin 117 miljardilla eurolla. Samanlainen vaikutus nettoasemaan oli nähtävissä pitkäaikaisissa velkapapereissa (nettoaseman 133 miljardin euron muutoksesta selittyy maksutasevirroilla vain 45 miljardia euroa) ja valuuttavarannossa (nettoasema kasvoi 43 miljardia euroa maksutasevirtojen 10 miljardin euron supistumisesta huolimatta). Arvostusmuutosten vaikutus kantojen kokonaisuutokseen oli tätäkin selvempi arvopaperisijoituksiin sisältyvissä osakkeissa. Vaikka maksutaseen luvut osoittivat nettosaamisten kasvaneen noin 49 miljardilla eurolla vuonna 1999, ulkomainen varallisuusasema itse asiassa osoitti nettovelkojen kasvaneen (noin 121 miljardilla eurolla). Tämä johtui ensisijaisesti euroalueen ulkopuolisten hallussa olevien euroalueen osakkeiden arvostusmuutoksista euroalueen osakemarkkinoiden vahvan kehityksen myötä.

Taulukko 13.

Euroalueen maksutase

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	1999 Tammi-syyskuu	1999 Syyskuu	2000 Tammi-syyskuu	2000 Heinäkuu	2000 Elokuu	2000 Syyskuu
Vaihtotase	0,7	-3,3	-20,4	-2,2	-2,2	-1,5
Tulot	978,0	112,5	1 133,5	132,2	120,8	133,2
Menot	977,3	115,8	1 153,8	134,4	123,0	134,7
Tavarat	62,5	5,0	41,5	8,4	4,6	4,5
Vienti	587,3	70,7	704,9	83,9	75,5	85,3
Tuonti	524,8	65,8	663,4	75,5	70,9	80,9
Palvelut	-7,6	-1,1	-7,3	0,6	0,3	-1,5
Vienti	178,4	20,9	195,8	24,8	23,4	22,3
Tuonti	186,0	22,0	203,1	24,2	23,1	23,7
Tuotannontekijäkorvaukset	-23,0	-1,8	-21,0	-5,7	-1,6	-1,1
Tulonsiirrot	-31,3	-5,4	-33,5	-5,5	-5,6	-3,4
Pääomansiirrot	7,8	0,3	6,4	0,5	0,1	0,7
Rahoitustase	16,5	-18,8	44,5	7,0	-3,9	-3,5
Suorat sijoitukset	-73,9	0,1	38,5	-11,3	-45,7	-34,3
Ulkomailla	-147,2	-11,9	-246,0	-9,9	-53,7	-47,2
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	-87,5	-9,7	-180,6	-21,2	-55,3	-26,2
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	-59,6	-2,2	-65,4	11,3	1,6	-21,1
Euroalueelle	73,2	12,0	284,6	-1,5	8,0	13,0
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	36,7	6,4	228,0	9,2	3,6	4,7
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	36,5	5,6	56,6	-10,7	4,4	8,3
Arvopaperisijoitukset	-39,1	12,0	-127,6	-5,9	15,3	3,9
Osakkeet	-38,3	0,1	-243,8	-14,5	-0,0	-4,8
Saamiset	-100,0	-10,6	-219,0	-22,2	-17,5	-8,1
Velat	61,7	10,7	-24,8	7,7	17,5	3,3
Velkapaperit	-0,8	11,9	116,2	8,6	15,3	8,7
Saamiset	-123,1	-5,8	-99,2	-8,6	-4,2	-18,5
Velat	122,4	17,8	215,4	17,2	19,4	27,2
Lisätieto: Suorat sijoitukset (netto) ja arvopaperisijoitukset yhdistettynä	-113,0	12,1	-89,0	-17,3	-30,4	-30,4
Johdannaiset	8,5	1,5	5,5	-3,2	-0,6	2,0
Muut sijoitukset	110,3	-33,1	120,7	28,0	25,9	20,6
Valuuttavaranto	10,8	0,7	7,3	-0,5	1,2	4,2
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	-24,9	21,8	-30,5	-5,3	6,1	4,3

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku sen vähennystä. Yksityiskohtaiset tilastot esitetään tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan taulukoissa 8.1–8.7.

Euroalueen tilastot

Tilastot

	Yhteenveto euroalueen taloustilastoista	5*
I	Rahapolitiikkatilastot	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
	1.2 EKP:n korot	8*
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
	1.4 Vähimmäisvarantotilastot	10*
	1.5 Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous	
	2.1 Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	12*
	2.2 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	13*
	2.3 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
	2.4 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät	16*
	2.5 Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	19*
	2.6 Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan	20*
	2.7 Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät	21*
	2.8 Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuuttoittain	22*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
	3.1 Rahamarkkinakorot	24*
	3.2 Valtion lainojen tuotot	25*
	3.3 Osakeindeksit	26*
	3.4 Pankkien luotto- ja talletuskorot	27*
	3.5 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	28*
	3.6 Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	30*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
	4.1 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	36*
	4.2 Muut hinnat ja kustannukset	37*
5	Euroalueen reaalitytöt	
	5.1 Kansantalouden tilinpito	38*
	5.2 Muita keskeisiä reaalitytöiden tilastoja	40*
	5.3 Suhdanekyselyt	41*
	5.4 Työmarkkinat	42*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	43*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	
	7.1 Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä	44*
	7.2 Velka	45*
	7.3 Velan muutos	46*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
	8.1 Maksutase	47*
	8.2 Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	48*
	8.3 Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	49*
	8.4 Maksutase: suorat sijoitukset	50*
	8.5 Maksutase: arvopaperisijoitukset	51*
	8.6 Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	52*
	8.7 Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	54*

9	Euroalueen ulkomaankauppa	56*
10	Valuuttakurssit	60*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	62*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
	12.1 Taloudellinen kehitys	63*
	12.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	64*
	Tekninen huomautus	65*
	Yleistä	67*

Taulukkomerkintöjen selityksiä

- ”.” Tiedot puuttuvat.
- ”-” Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
- ”..” Nolla tai merkityksetön.
- ”miljardia” 10⁹
- ^(p) Ennakkotieto.
- kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.

Yhteenveto euroalueen talustilastoista

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ¹⁾		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
				3 kk:n liukuva keskiarvo				
	1	2	3	4	5	6	7	8
1999	12,3	6,8	5,6	-	10,0	30,9	2,96	4,66
2000	.	.	.	-
1999 IV	12,0	6,5	5,9	-	10,0	37,3	3,43	5,32
2000 I	10,0	4,8	5,9	-	9,3	23,3	3,55	5,61
II	9,5	4,9	6,2	-	10,1	20,3	4,27	5,43
III	6,9	4,0	5,4	-	9,4	18,4	4,74	5,44
IV	.	.	.	-
2000 kesä	7,1	4,2	5,4	5,5	9,4	17,8	4,50	5,35
heinä	6,9	3,7	5,2	5,4	9,1	18,1	4,58	5,45
elo	7,1	4,2	5,6	5,4	9,5	19,4	4,78	5,40
syys	6,3	4,2	5,4	5,5	9,9	17,7	4,85	5,47
loka	5,8	3,8	5,3	.	9,7	.	5,04	5,42
marras	5,09	5,34

2. Hintojen ja reaalitalouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuustuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste teollisuudessa %	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (% työvoimasta)
1999	1,1	-0,4	2,2	2,5	1,9	81,8	1,7	10,0
2000	83,8	.	.
1999 IV	1,5	2,1	2,4	3,3	4,2	81,9	1,7	9,7
1999 I	2,0	4,3	3,6	3,5	4,8	83,0	1,9	9,5
II	2,1	5,2	3,7	3,7	6,0	83,7	2,2	9,2
III	2,5	5,7	.	3,4	5,8	83,9	.	9,0
IV	84,7	.	.
2000 kesä	2,4	5,6	-	-	3,8	-	-	9,1
heinä	2,4	5,6	-	-	5,4	-	-	9,0
elo	2,3	5,5	-	-	6,5	-	-	9,0
syys	2,8	6,1	-	-	5,7	-	-	9,0
loka	2,7	6,3	-	-	.	-	-	8,9
marras	.	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1991/I = 100)		USD/euro
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Niistä: tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
1999	7,7	83,4	-120,6	-41,7	372,3	96,6	95,8	1,066
2000
1999 IV	-0,7	20,9	-46,6	-2,7	372,3	94,2	92,6	1,038
2000 I	-5,0	9,3	148,0	-192,6	385,4	91,1	89,5	0,986
II	-4,3	14,7	-18,2	51,9	385,8	88,4	86,6	0,933
III	-4,7	17,6	-91,3	13,2	408,1	87,3	85,3	0,905
IV
2000 kesä	-0,4	5,9	-10,6	55,8	385,8	89,9	88,1	0,949
heinä	-1,7	8,4	-11,3	-5,9	391,4	89,4	87,6	0,940
elo	-2,2	4,6	-45,7	15,3	402,6	87,0	85,1	0,904
syys	-0,8	4,5	-34,3	3,9	408,1	85,3	83,3	0,872
loka	416,2	84,4	82,1	0,855
marras	85,1	82,6	0,856

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, neljännesvuosittaiset ja vuosittaiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja.

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja kultasaamiset	Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Euromääräiset luotot euroalueen rahoitussektorille	Perusrahoitusoperaatiot	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Käänteiset hienosäätöoperaatiot
		1	2	3	4	5	6	7	8
2000 heinä	14.	120 911	261 515	18 115	4 425	217 434	157 002	59 907	0
	21.	120 911	262 887	17 539	4 020	212 425	152 004	59 907	0
	28.	120 911	264 105	16 676	3 776	226 277	170 999	54 911	0
elo	4.	120 911	263 524	16 329	3 708	218 337	163 001	54 911	0
	11.	120 911	262 539	15 693	4 065	211 125	156 002	54 911	0
	18.	120 911	264 354	15 066	4 442	220 131	165 002	54 911	0
	25.	120 911	263 684	15 254	4 214	222 715	166 999	54 911	0
syys	1.	120 911	263 927	15 735	4 392	231 172	180 999	49 999	0
	8.	120 911	265 579	14 347	4 094	226 322	176 001	49 999	0
	15.	120 911	264 117	15 566	4 211	221 510	171 002	49 999	0
	22.	120 911	262 962	14 775	3 904	219 766	167 000	49 999	0
	29.	124 948	281 673	16 566	4 017	230 305	185 002	44 998	0
loka	6.	124 948	283 395	16 403	3 949	225 352	180 000	44 998	0
	13.	124 948	283 318	15 993	4 154	220 315	175 001	44 998	0
	20.	124 947	283 352	15 003	3 896	214 625	168 998	44 998	0
	27.	124 947	282 393	14 219	3 651	228 509	182 998	45 001	0
marras	3.	124 947	281 110	15 515	3 553	225 430	180 003	45 001	0
	10.	124 947	276 420	15 423	3 518	230 418	185 000	45 001	0
	17.	124 947	272 580	16 032	3 535	230 467	185 000	45 001	0
	24.	124 947	271 963	16 321	4 000	243 319	197 998	45 001	0
joulu	1.	124 947	271 907	16 655	3 514	245 234	200 000	45 000	0
	8.	124 947	273 559	16 393	3 564	265 329	220 000	45 000	0

2. Vastattavaa

		Liikkeessä olevat setelit	Euromääräiset velat euroalueen rahoitussektorille	RTGS-tilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	Talletusmahdollisuus	Määräaikaiset talletukset	Käänteiset hienosäätöoperaatiot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset
		1	2	3	4	5	6	7	8
2000 heinä	14.	359 514	109 930	109 883	45	0	0	2	6 265
	21.	357 627	114 910	111 113	3 794	0	0	3	6 265
	28.	358 533	113 458	113 406	49	0	0	3	6 265
elo	4.	362 200	115 833	115 797	34	0	0	2	6 265
	11.	361 546	106 584	106 343	240	0	0	1	6 265
	18.	357 961	116 105	115 983	122	0	0	0	6 265
	25.	353 848	106 518	106 487	29	0	0	2	6 265
syys	1.	355 876	119 054	119 021	27	0	0	6	6 265
	8.	357 489	113 148	112 951	197	0	0	0	6 265
	15.	355 314	110 780	110 689	91	0	0	0	6 265
	22.	352 633	114 194	112 587	1 607	0	0	0	6 265
	29.	354 797	115 333	114 892	441	0	0	0	4 574
loka	6.	357 485	116 723	116 645	67	0	0	11	4 574
	13.	355 766	112 074	111 962	110	0	0	2	4 574
	20.	352 508	116 184	115 944	238	0	0	2	4 574
	27.	352 108	121 748	121 687	61	0	0	0	4 574
marras	3.	355 687	116 263	116 209	54	0	0	0	3 784
	10.	354 127	114 790	114 706	84	0	0	0	3 784
	17.	351 946	111 494	111 366	128	0	0	0	3 784
	24.	350 140	113 697	113 581	116	0	0	0	3 784
joulu	1.	356 421	125 647	125 539	108	0	0	0	3 784
	8.	363 755	116 443	116 335	108	0	0	0	3 784

Lähde: EKP.

Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut luotot	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset	Yhteensä			
				13	14	15	16			
9	10	11	12	13	14	15	16			
0	61	15	449	25 083	58 986	84 710	791 179	2000	heinä	14.
0	156	9	349	25 310	58 986	84 613	786 691			21.
0	1	25	341	25 435	58 986	84 559	800 725			28.
0	62	24	339	25 382	58 986	84 909	792 086		elo	4.
0	48	17	147	25 487	58 986	84 972	783 778			11.
0	5	65	148	25 539	58 986	84 860	794 289			18.
0	614	45	146	25 474	58 986	85 730	796 968			25.
0	17	16	141	25 271	58 986	82 024	802 418		syys	1.
0	68	114	140	25 400	58 986	82 127	797 766			8.
0	166	90	253	25 324	58 986	82 158	792 783			15.
0	2 392	118	257	25 594	58 994	81 604	788 510			22.
0	29	141	135	25 623	58 867	84 311	826 310			29.
0	182	47	125	25 678	58 867	83 029	821 621		loka	6.
0	101	23	192	25 497	58 867	83 230	816 322			13.
0	297	27	305	25 639	58 867	83 467	809 796			20.
0	7	48	455	25 826	58 867	83 674	822 086			27.
0	15	44	367	25 869	58 762	86 095	821 281		marras	3.
0	18	34	365	26 069	58 762	86 361	821 918			10.
0	186	17	263	25 941	58 762	86 692	818 956			17.
0	12	45	263	26 033	58 762	87 758	833 103			24.
0	39	77	118	26 077	58 762	87 488	834 584		joulu	1.
0	89	77	163	25 936	58 772	87 468	855 968			8.

Euro-määräiset velat muille euroalueella oleville	Euro-määräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tilit	Pääoma ja rahastot	Yhteensä			
								13	14		15
9	10	11	12	13	14	15	16	17			
54 117	7 206	812	11 300	6 691	59 319	120 895	55 130	791 179	2000	heinä	14.
45 923	7 364	812	11 181	6 691	59 892	120 895	55 131	786 691			21.
60 120	7 296	814	11 784	6 691	59 738	120 895	55 131	800 725			28.
45 761	7 149	840	11 199	6 691	60 121	120 895	55 132	792 086		elo	4.
48 055	7 299	841	10 108	6 691	60 361	120 895	55 133	783 778			11.
50 689	7 549	800	10 821	6 691	61 380	120 895	55 133	794 289			18.
65 464	8 120	800	10 727	6 691	62 506	120 895	55 134	796 968			25.
60 743	7 427	827	11 057	6 691	58 448	120 895	55 135	802 418		syys	1.
60 261	7 195	827	11 493	6 691	58 366	120 895	55 136	797 766			8.
58 973	7 460	827	11 244	6 692	59 196	120 895	55 137	792 783			15.
54 225	7 187	854	11 541	6 692	58 886	120 895	55 138	788 510			22.
58 097	9 167	927	11 667	7 077	65 376	144 156	55 139	826 310			29.
48 795	9 072	912	13 173	7 077	64 521	144 152	55 137	821 621		loka	6.
49 355	9 502	900	13 277	7 077	64 507	144 152	55 138	816 322			13.
41 782	9 429	896	12 734	7 077	65 320	144 152	55 140	809 796			20.
49 420	9 291	866	11 838	7 077	65 870	144 152	55 142	822 086			27.
51 113	9 501	864	12 216	7 077	65 481	144 152	55 143	821 281		marras	3.
54 257	9 888	864	11 988	7 077	65 846	144 152	55 145	821 918			10.
56 484	10 870	865	9 998	7 077	67 139	144 152	55 147	818 956			17.
67 442	11 394	860	10 335	7 077	69 071	144 152	55 151	833 103			24.
51 678	10 733	861	10 701	7 077	68 376	144 152	55 154	834 584		joulu	1.
73 400	10 656	860	12 169	7 077	68 515	144 152	55 157	855 968			8.

Taulukko 1.2

EKP:n korot

(korke vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos
	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Korko	Korko			
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi 1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi 4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25

Lähde: EKP.

- Päiväys viittaa talletuskoroon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä lähtien seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokaupoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisia korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7
2000 kesä 7.	8 491 195	75 000	3,75	-	-	-	14
15.	3 544 808	68 000	4,25	-	-	-	13
21.	1 867 673	74 000	4,25	-	-	-	14
28. ²⁾	201 612	99 000	-	4,25	4,29	4,32	14
heinä 5.	171 848	58 000	-	4,25	4,29	4,30	14
12.	192 977	99 000	-	4,25	4,29	4,30	14
19.	160 519	53 000	-	4,25	4,29	4,30	14
26.	211 485	118 000	-	4,25	4,30	4,31	14
elo 2.	172 252	45 000	-	4,25	4,31	4,31	14
9.	199 922	111 000	-	4,25	4,30	4,31	14
16.	173 995	54 000	-	4,25	4,35	4,37	14
23.	218 102	113 000	-	4,25	4,47	4,50	14
30.	149 939	68 000	-	4,25	4,68	4,71	14
syys 6.	190 506	108 000	-	4,50	4,55	4,57	14
13.	158 302	63 000	-	4,50	4,58	4,59	14
20.	168 230	104 000	-	4,50	4,56	4,58	14
27.	159 098	81 000	-	4,50	4,65	4,68	14
loka 4.	174 302	99 000	-	4,50	4,67	4,68	14
11.	128 731	76 000	-	4,75	4,76	4,78	14
18.	107 602	93 000	-	4,75	4,75	4,76	14
25.	159 063	90 000	-	4,75	4,80	4,82	14
marras 1.	150 445	90 000	-	4,75	4,84	4,85	14
8.	147 173	95 000	-	4,75	4,83	4,84	14
15.	130 251	90 000	-	4,75	4,78	4,80	14
22.	148 887	108 000	-	4,75	4,80	4,82	14
29.	147 060	92 000	-	4,75	4,82	4,83	14
joulu 6.	129 916	128 000	-	4,75	4,75	4,79	14
13.	116 112	91 000	-	4,75	4,76	4,78	14

Lähde: EKP.

- Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetyistä (sarakeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- Ks. taulukon 1.2 alaviite 3. Marginaalikorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla likviditeettiä jaettiin.

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6
1999 tammi 14.	79 846	15 000	-	3,13	-	42
14.	39 343	15 000	-	3,10	-	70
14.	46 152	15 000	-	3,08	-	105
helmi 25.	77 300	15 000	-	3,04	-	91
maalis 25.	53 659	15 000	-	2,96	2,97	98
huhti 29.	66 911	15 000	-	2,53	2,54	91
touko 27.	72 294	15 000	-	2,53	2,54	91
heinä 1.	76 284	15 000	-	2,63	2,64	91
29.	64 973	15 000	-	2,65	2,66	91
elo 26.	52 416	15 000	-	2,65	2,66	91
syys 30.	41 443	15 000	-	2,66	2,67	84
loka 28.	74 430	25 000	-	3,19	3,42	91
marras 25.	74 988	25 000	-	3,18	3,27	98
joulu 23.	91 088	25 000	-	3,26	3,29	98
2000 tammi 27.	87 052	20 000	-	3,28	3,30	91
maalis 2.	72 960	20 000	-	3,60	3,61	91
30.	74 929	20 000	-	3,78	3,80	91
huhti 27.	64 094	20 000	-	4,00	4,01	91
kesä 1.	64 317	20 000	-	4,40	4,42	91
29.	41 833	20 000	-	4,49	4,52	91
heinä 27.	40 799	15 000	-	4,59	4,60	91
elo 31.	35 417	15 000	-	4,84	4,87	91
syys 28.	34 043	15 000	-	4,84	4,86	92
loka 26.	43 085	15 000	-	5,06	5,07	91
marras 30.	31 999	15 000	-	5,03	5,05	91

3. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7
2000 tammi 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	3,00	3,00	7
kesä 21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	4,26	4,28	1

3) Ks. alaviite 2.

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
1999 loka	9 083,7	4 967,3	129,0	178,5	1 180,3	554,2	2 074,5
marras	9 295,2	5 079,6	135,9	202,9	1 193,3	562,6	2 121,0
joulu	9 187,4	5 123,4	113,5	169,3	1 204,9	503,5	2 072,8
2000 tammi	9 265,7	5 164,6	108,0	156,8	1 210,3	547,9	2 078,2
helmi	9 338,9	5 189,6	114,5	164,5	1 220,7	553,1	2 096,4
maalis	9 490,8	5 306,7	117,1	174,9	1 231,3	543,8	2 116,9
huhti	9 629,4	5 411,5	116,7	174,7	1 243,2	537,5	2 145,9
touko	9 641,5	5 390,3	118,4	188,4	1 241,3	541,4	2 161,7
kesä	9 539,4	5 316,9	120,4	184,7	1 250,6	506,7	2 160,1
heinä	9 590,1	5 348,0	119,8	192,3	1 258,0	489,9	2 182,2
elo	9 686,5	5 393,8	122,9	197,1	1 269,0	502,5	2 201,3
syys	9 773,3	5 465,7	123,6	193,6	1 270,2	502,1	2 218,2
loka ³⁾	9 922,3	5 532,8	127,0	199,7	1 282,6	531,9	2 248,3

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosenttivähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjakso alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko, % ⁶⁾
	1	2	3	4	5
1999 joulu	104,9	105,4	0,5	0,0	3,00
2000 tammi	107,7	108,5	0,8	0,0	3,00
helmi	107,5	107,9	0,4	0,0	3,12
maalis	108,0	108,4	0,5	0,0	3,27
huhti	108,7	109,5	0,8	0,0	3,50
touko	111,3	111,8	0,5	0,0	3,67
kesä	113,4	113,9	0,5	0,0	3,90
heinä	113,3	114,0	0,7	0,0	4,28
elo	111,8	112,3	0,5	0,0	4,32
syys	112,6	113,1	0,5	0,0	4,57
loka	113,7	114,2	0,5	0,0	4,69
marras	115,1	115,5	0,4	0,0	4,81
joulu ³⁾	116,6	-	-	-	-

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päättyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen konttsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päättyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekitilät ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- rahat) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmä kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset- rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾								1	2	3	4
1999 loka	349,7	143,0	45,0	0,3	0,0	0,6	0,0	342,5	45,4	45,9	103,5	446,7				
marras	351,8	140,5	53,7	0,3	0,0	0,4	0,0	343,1	51,5	47,3	104,2	447,6				
joulu	351,7	150,4	65,0	0,3	0,0	1,0	0,0	354,3	59,0	47,5	105,6	460,8				
2000 tammi	362,3	138,5	75,0	1,9	0,0	0,5	3,3	363,0	41,0	61,2	108,7	472,3				
helmi	367,8	130,9	70,5	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	49,2	64,2	108,1	455,9				
maalis	369,2	136,1	66,2	0,2	0,0	0,3	0,0	347,6	51,7	63,5	108,6	456,4				
huhti	377,1	136,7	61,0	0,2	0,0	0,9	0,0	349,7	45,6	69,1	109,7	460,3				
touko	378,8	142,6	60,0	0,4	0,0	2,3	0,0	353,8	41,9	71,8	112,0	468,2				
kesä	378,1	140,9	59,9	0,3	0,2	0,8	0,0	354,1	38,3	72,1	114,2	469,1				
heinä	380,8	157,9	59,9	0,4	0,0	0,5	0,0	357,0	50,4	76,8	114,2	471,7				
elo	382,0	163,1	55,4	0,1	0,0	0,3	0,0	359,2	48,8	80,0	112,4	471,9				
syys	381,6	173,1	51,1	0,3	0,0	0,2	0,0	354,8	56,6	81,2	113,3	468,3				
loka	396,3	176,5	45,7	0,5	0,0	0,2	0,0	354,5	47,4	102,5	114,4	469,1				
marras	398,6	183,7	45,0	0,2	0,0	0,2	0,0	352,7	49,8	109,2	115,7	468,6				

Lähde: EKP.

1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitalisaldojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.

2) Sisältää kansallisten keskuspankkien EMU:n toisessa vaiheessa tekemät rahapoliittiset operaatiot, joiden eräntyminen ajoittuu kolmanteen vaiheeseen.

3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.

4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.

5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkitalien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat				Hallussa				Hallussa			Ulko- maiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	euro- alueelle	Raha- laitoksille	Julkis- yhtei- söille	Muille	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopape- rit kuin osakkeet	Raha- laitosten	Julkis- yhtei- söjen	Muiden	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Raha- laitosten	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	237,2	215,5	21,1	0,6	114,0	0,7	111,8	1,5	2,9	0,5	2,4	324,1	7,0	51,6	736,7
1998 IV	225,2	204,6	20,4	0,1	87,8	1,1	86,2	0,5	5,5	1,8	3,7	322,3	7,9	49,3	698,0
1999 I	608,5	587,9	20,4	0,2	94,0	1,5	91,9	0,6	8,1	4,0	4,1	427,3	9,3	52,5	1 199,9
1999 II	788,8	768,3	20,4	0,2	92,4	1,5	90,0	0,9	8,7	4,4	4,3	498,6	9,7	47,4	1 445,6
1999 III	456,9	436,3	20,4	0,2	92,4	1,4	89,9	1,1	8,7	4,3	4,4	427,9	9,8	48,2	1 044,0
1999 loka	567,0	546,4	20,4	0,2	92,4	1,9	89,4	1,2	8,6	4,3	4,3	432,6	9,9	54,2	1 164,6
1999 marras	508,4	487,8	20,4	0,2	92,6	2,1	89,4	1,1	8,8	4,2	4,6	410,3	9,9	56,3	1 086,4
1999 joulou	442,3	422,1	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	56,2	1 012,2
2000 tammi	465,0	444,6	19,8	0,6	90,3	1,7	87,6	1,0	14,2	4,4	9,8	424,3	9,9	52,4	1 056,1
2000 helmi	382,2	361,8	19,8	0,6	93,2	1,8	90,4	1,0	14,2	4,3	9,8	417,5	9,8	52,5	969,3
2000 maalisk	443,2	424,3	18,4	0,5	96,2	2,4	92,7	1,1	14,4	4,3	10,1	439,1	9,8	49,0	1 051,7
2000 huhti	465,5	446,6	18,4	0,5	96,7	2,6	93,0	1,1	14,4	4,3	10,1	438,0	9,9	51,4	1 075,9
2000 touko	469,2	450,3	18,4	0,5	97,1	2,7	93,2	1,2	14,4	4,4	10,1	441,9	10,0	51,9	1 084,5
2000 kesä	580,7	561,8	18,4	0,5	97,4	2,6	93,6	1,2	14,7	4,4	10,4	453,5	10,0	52,2	1 208,5
2000 heinä	501,4	482,6	18,4	0,5	98,2	2,5	94,5	1,2	14,7	4,4	10,3	449,7	10,1	51,6	1 125,7
2000 elo	482,5	463,7	18,4	0,5	98,5	2,8	94,4	1,3	14,7	4,4	10,3	435,4	10,2	52,4	1 093,5
2000 syys	493,1	474,4	18,2	0,5	98,5	2,9	94,6	1,0	14,6	4,4	10,2	459,1	10,2	54,4	1 129,8
2000 loka ^(p)	478,8	460,1	18,2	0,5	98,7	2,6	94,9	1,2	15,0	4,4	10,7	454,7	10,5	53,9	1 111,7

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro- alueelta	Raha-			Raha- markkina- paperit	Liikkeeseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulko- maiset velat ²⁾	Muut velat	Yhteensä
			Raha- laitosten	Valtion	Muiden julkis- yhteisöjen/ muiden						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1997	354,9	147,0	91,9	51,7	3,4	13,4	14,8	106,0	33,4	67,2	736,7
1998 IV	359,1	152,0	94,2	54,4	3,5	8,5	5,3	97,1	18,6	57,4	698,0
1999 I	348,6	549,5	486,6	54,4	8,5	4,9	5,3	138,0	97,9	55,8	1 199,9
1999 II	356,1	724,3	672,3	43,1	8,9	4,9	5,3	140,7	171,4	43,0	1 445,6
1999 III	359,7	390,5	332,9	50,1	7,6	3,3	5,3	146,3	88,8	50,1	1 044,0
1999 loka	361,5	500,6	440,8	50,2	9,5	3,3	5,3	150,6	93,8	49,4	1 164,6
1999 marras	363,2	443,0	368,3	64,1	10,6	3,3	4,6	150,3	69,5	52,4	1 086,4
1999 joulou	393,3	339,3	277,1	53,4	8,8	3,3	4,6	175,1	49,8	46,9	1 012,2
2000 tammi	366,2	388,9	333,4	47,1	8,4	3,3	4,6	175,7	72,6	44,7	1 056,1
2000 helmi	363,8	311,8	246,7	56,7	8,4	3,3	4,6	175,1	64,4	46,3	969,3
2000 maalisk	366,2	372,0	319,6	43,3	9,1	1,7	4,6	186,9	75,1	45,3	1 051,7
2000 huhti	372,7	388,3	334,5	43,4	10,3	1,7	4,6	189,7	75,2	43,8	1 075,9
2000 touko	371,8	390,7	345,1	34,1	11,5	1,7	4,6	188,7	82,4	44,6	1 084,5
2000 kesä	374,3	498,4	432,8	53,1	12,5	1,7	4,6	193,8	92,0	43,6	1 208,5
2000 heinä	377,7	414,9	354,7	49,7	10,5	1,7	4,6	196,6	84,6	45,6	1 125,7
2000 elo	373,2	401,0	336,1	53,8	11,2	1,7	4,6	200,1	66,6	46,3	1 093,5
2000 syys	373,5	404,2	346,1	45,6	12,5	0,0	4,6	222,1	75,0	50,6	1 129,8
2000 loka ^(p)	372,6	388,1	323,3	51,1	13,7	0,0	4,6	226,3	69,5	50,6	1 111,7

Lähde: EKP.

1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.

2) TARGETin toimintaan liittyvät eurojärjestelmän väliaikaiset bruttosäämiset ja -velat euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisiin keskuspankkeihin nähdään on tammikuun 1999 alusta laskettu ulkomaisiin saamisiin ja velkoihin. Tammikuun 2000 lopussa niitä oli noin 46 miljardia euroa, helmikuun 2000 lopussa noin 40 miljardia euroa, maaliskuun 2000 lopussa noin 51 miljardia euroa, huhtikuun 2000 lopussa noin 47 miljardia euroa, toukokuun 2000 lopussa noin 53 miljardia euroa, kesäkuun 2000 lopussa noin 65 miljardia euroa, heinäkuun 2000 lopussa noin 59 miljardia euroa, elokuun 2000 lopussa noin 41 miljardia euroa, syyskuun 2000 lopussa noin 47 miljardia euroa ja lokakuun 2000 lopussa noin 41 miljardia euroa. Vuoden 1999 kunkin kuukauden lopun tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun 2000 numerossa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

																Yhteensä
	Lainat euroalueelle	Rahalaitoksille	Julkisyhteisöille	Muille	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Rahalaitosten	Julkisyhteisöjen	Muiden	Rahamarkkinapaperit	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet	Rahalaitosten	Muiden	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1997	8 436,1	2 905,6	821,4	4 709,1	1 868,5	635,5	1 050,8	182,3	99,8	329,8	94,2	235,6	1 594,8	238,9	796,9	13 365,0
1998 IV	9 098,4	3 181,5	821,2	5 095,8	2 012,4	721,3	1 102,4	188,7	107,2	424,2	123,3	300,8	1 579,9	243,9	777,4	14 243,4
1999 I	9 252,2	3 277,4	816,8	5 158,0	2 087,9	761,4	1 131,9	194,7	99,2	469,2	126,0	343,2	1 627,5	244,6	876,2	14 656,8
II	9 450,5	3 328,7	816,5	5 305,3	2 138,9	800,6	1 125,9	212,3	102,1	484,6	124,7	359,8	1 646,0	250,0	866,2	14 938,2
III	9 568,3	3 384,1	809,4	5 374,7	2 180,2	828,3	1 134,6	217,3	111,3	481,7	129,8	352,0	1 653,3	258,9	813,1	15 066,8
1999 loka	9 697,3	3 457,5	818,7	5 421,2	2 203,1	840,9	1 147,2	215,1	115,0	484,6	131,2	353,4	1 686,1	261,1	850,9	15 298,2
marras	9 859,3	3 541,9	831,7	5 485,8	2 218,0	850,0	1 145,0	223,0	128,1	497,6	129,9	367,7	1 764,4	265,3	898,9	15 631,6
joulu	9 764,2	3 420,2	827,5	5 516,6	2 175,6	827,5	1 121,6	226,5	129,9	521,4	138,0	383,4	1 702,2	281,2	917,7	15 492,3
2000 tammi	9 832,8	3 450,8	819,5	5 562,5	2 193,4	834,8	1 131,1	227,5	121,1	528,7	141,5	387,1	1 723,7	282,5	935,9	15 618,1
helmi	9 836,7	3 425,3	814,9	5 596,5	2 216,1	845,4	1 137,2	233,5	130,8	546,2	144,7	401,5	1 768,3	282,1	952,1	15 732,4
maalis	10 002,5	3 515,2	820,3	5 667,0	2 221,3	868,9	1 124,8	227,6	131,9	594,3	155,1	439,2	1 804,3	287,5	976,1	16 017,6
huhti	10 049,6	3 499,6	822,4	5 727,6	2 216,0	877,8	1 102,5	235,7	149,1	609,4	157,1	452,3	1 904,4	288,9	1 017,1	16 234,4
touko	10 126,8	3 554,7	816,0	5 756,1	2 228,4	894,5	1 091,2	242,7	157,4	628,6	162,1	466,5	1 888,5	288,8	1 016,5	16 334,9
kesä	10 107,6	3 468,6	816,3	5 822,7	2 206,8	894,3	1 069,7	242,8	155,2	588,1	157,4	430,7	1 868,5	270,9	1 019,3	16 216,4
heinä	10 061,0	3 395,8	813,9	5 851,2	2 213,7	920,0	1 042,8	250,8	152,7	586,2	149,7	436,4	1 897,8	272,7	1 068,2	16 252,1
elo	10 120,4	3 447,4	802,2	5 870,8	2 212,5	926,6	1 031,0	255,0	152,9	586,8	150,3	436,5	1 958,5	275,2	1 106,3	16 412,5
syys	10 209,6	3 463,9	795,3	5 950,3	2 228,4	939,7	1 030,7	258,1	145,1	589,9	150,9	439,0	1 971,7	276,5	1 051,2	16 472,2
loka ^(p)	10 282,8	3 487,3	797,2	5 998,3	2 220,6	936,5	1 017,4	266,7	151,1	591,0	152,5	438,5	2 029,2	278,5	1 121,8	16 675,1

2. Velat

																Yhteensä
	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden	Muiden				Rahamarkkinapaperit	Liikkeen lasketut velkapaperit	Rahamarkkinapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat	
						Yön yli	Määräaikaiset	Irta-omistukset	Repot							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1997	0,4	7 773,9	3 009,3	102,1	4 662,5	1 229,6	1 901,2	1 326,3	205,4	252,2	1 924,8	138,8	687,5	1 373,5	1 213,9	13 365,0
1998 IV	0,4	8 279,3	3 311,7	95,3	4 872,3	1 382,7	1 924,1	1 388,8	176,7	241,4	2 116,0	160,8	742,4	1 500,4	1 202,7	14 243,4
1999 I	0,5	8 330,3	3 390,5	78,9	4 860,8	1 387,1	1 984,9	1 310,6	178,3	280,1	2 194,0	180,5	759,3	1 618,0	1 294,1	14 656,8
II	0,5	8 445,6	3 437,3	81,9	4 926,5	1 479,6	1 961,2	1 319,1	166,4	305,7	2 268,9	183,2	781,9	1 666,6	1 285,7	14 938,2
III	0,6	8 508,2	3 503,8	83,1	4 921,3	1 466,9	1 976,7	1 317,1	160,6	307,5	2 329,3	204,1	795,0	1 688,5	1 233,6	15 066,8
1999 loka	0,6	8 605,0	3 584,7	84,8	4 935,5	1 467,4	1 996,7	1 314,0	157,5	307,6	2 355,7	214,6	801,2	1 753,8	1 259,7	15 298,2
marras	0,7	8 735,1	3 679,7	81,9	4 973,5	1 501,1	2 005,0	1 308,7	158,6	310,2	2 376,8	243,5	805,2	1 839,5	1 320,7	15 631,6
joulu	0,7	8 709,1	3 579,4	88,6	5 041,0	1 532,3	2 037,4	1 327,1	144,2	309,8	2 364,7	242,1	836,3	1 774,7	1 255,0	15 492,3
2000 tammi	0,7	8 708,7	3 555,5	86,5	5 066,7	1 561,7	2 023,0	1 327,1	154,9	326,3	2 370,7	221,6	856,6	1 837,0	1 296,5	15 618,1
helmi	0,7	8 706,9	3 548,0	87,7	5 071,2	1 554,6	2 040,3	1 316,9	159,4	343,6	2 396,3	233,0	864,2	1 874,7	1 313,0	15 732,4
maalis	0,7	8 785,1	3 604,4	86,9	5 093,8	1 562,7	2 047,0	1 307,0	177,1	343,1	2 423,3	248,8	878,9	1 991,2	1 346,6	16 017,6
huhti	0,7	8 797,8	3 578,4	88,2	5 131,2	1 597,1	2 055,3	1 299,4	179,5	409,7	2 452,2	248,1	888,0	2 068,3	1 369,7	16 234,4
touko	0,6	8 847,7	3 640,7	79,8	5 127,2	1 580,6	2 074,6	1 291,3	180,8	412,7	2 470,7	260,0	895,2	2 066,4	1 381,5	16 334,9
kesä	0,6	8 824,2	3 615,1	93,3	5 115,8	1 590,5	2 072,0	1 285,9	167,3	410,3	2 479,6	261,1	886,9	1 956,7	1 397,0	16 216,4
heinä	0,6	8 744,1	3 536,7	84,9	5 122,5	1 588,8	2 082,3	1 279,3	172,0	408,9	2 503,6	272,6	892,2	1 998,4	1 431,7	16 252,1
elo	0,0	8 776,3	3 570,6	86,6	5 119,0	1 561,2	2 113,8	1 274,6	169,4	419,1	2 530,8	276,1	895,3	2 059,1	1 455,7	16 412,5
syys	0,0	8 827,9	3 584,9	107,5	5 135,5	1 573,0	2 123,4	1 267,0	172,0	409,1	2 551,5	272,5	901,3	2 104,2	1 405,8	16 472,2
loka ^(p)	0,0	8 878,8	3 618,2	118,4	5 142,2	1 573,7	2 135,8	1 258,9	173,8	412,5	2 574,3	280,8	905,9	2 171,9	1 451,0	16 675,1

Lähde: EKP.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä¹⁾)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

		Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999	maalis	5 995,4	837,2	5 158,2	1 419,0	1 223,8	195,2	347,3	2 054,8	253,9	897,3	10 967,8
	huhti	6 009,5	830,0	5 179,5	1 421,9	1 219,5	202,4	359,9	2 058,4	255,9	864,0	10 969,7
	touko	6 042,1	830,2	5 211,9	1 445,0	1 236,2	208,7	372,9	2 009,2	257,1	850,0	10 976,3
	kesä	6 142,3	836,9	5 305,5	1 429,1	1 216,0	213,2	364,1	2 144,6	259,7	880,9	11 220,7
	heinä	6 169,0	828,8	5 340,2	1 420,8	1 204,2	216,6	361,6	2 081,9	264,4	863,2	11 160,9
	elo	6 160,1	824,8	5 335,3	1 433,3	1 208,5	224,8	360,4	2 055,8	265,2	844,5	11 119,3
	syys	6 204,8	829,8	5 374,9	1 442,9	1 224,5	218,4	356,4	2 081,2	268,7	828,4	11 182,4
	loka	6 260,4	839,1	5 421,3	1 452,8	1 236,5	216,2	357,7	2 118,7	271,0	872,6	11 333,1
	marras	6 338,0	852,1	5 486,0	1 458,5	1 234,4	224,1	372,2	2 174,8	275,3	921,5	11 540,3
	joulu	6 364,3	847,2	5 517,1	1 435,3	1 207,7	227,6	393,3	2 102,8	291,1	929,8	11 516,6
2000	tammi	6 402,4	839,3	5 563,1	1 447,2	1 218,7	228,5	396,9	2 148,0	292,4	954,4	11 641,3
	helmi	6 431,8	834,7	5 597,1	1 462,1	1 227,5	234,6	411,4	2 185,9	291,9	971,3	11 754,3
	maalis	6 506,2	838,7	5 667,5	1 446,2	1 217,5	228,6	449,3	2 243,3	297,3	992,8	11 935,1
	huhti	6 568,9	840,8	5 728,1	1 432,2	1 195,4	236,8	462,4	2 342,4	298,8	1 033,0	12 137,6
	touko	6 591,0	834,4	5 756,6	1 428,2	1 184,3	243,9	476,5	2 330,3	298,7	1 033,6	12 158,4
	kesä	6 657,8	834,7	5 823,1	1 407,3	1 163,3	244,0	441,1	2 321,9	280,8	1 037,8	12 146,8
	heinä	6 683,9	832,2	5 851,7	1 389,3	1 137,3	252,0	446,7	2 347,4	282,8	1 084,6	12 234,8
	elo	6 691,8	820,6	5 871,3	1 381,7	1 125,4	256,3	446,8	2 393,8	285,3	1 123,4	12 322,9
	syys	6 764,3	813,6	5 950,8	1 384,3	1 125,3	259,1	449,2	2 430,7	286,6	1 071,0	12 386,2
	loka ^(p)	6 814,2	815,4	5 998,8	1 380,2	1 112,3	267,9	449,2	2 483,9	289,1	1 139,9	12 556,5

2. Velat: kannat

		Liik- keessä oleva raha	Valtion talletuk- set	Muiden julkisyh- teistöjen/ muiden talletuk- set euro- alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markki- napaperit	Liikkee- seen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	maalis	317,7	133,4	4 869,3	1 395,6	1 984,9	1 310,6	178,3	366,2	1 436,4	767,2	1 715,9	1 350,0	11,7	10 967,8
	huhti	319,8	115,8	4 883,7	1 411,1	1 986,9	1 314,0	171,7	387,7	1 453,1	778,0	1 731,0	1 300,1	0,4	10 969,7
	touko	321,5	120,7	4 904,6	1 442,8	1 974,7	1 314,7	172,4	389,3	1 463,5	782,6	1 720,7	1 257,8	15,5	10 976,3
	kesä	324,0	125,0	4 935,3	1 488,5	1 961,2	1 319,1	166,4	391,7	1 472,1	793,3	1 837,9	1 328,7	12,6	11 220,7
	heinä	332,0	134,9	4 938,7	1 474,7	1 979,1	1 321,3	163,7	383,5	1 476,5	797,9	1 770,4	1 313,2	13,7	11 160,9
	elo	326,5	137,8	4 916,7	1 445,7	1 988,1	1 320,2	162,6	396,8	1 484,5	796,6	1 776,9	1 282,4	1,0	11 119,3
	syys	327,4	133,2	4 928,8	1 474,4	1 976,7	1 317,1	160,6	403,6	1 504,9	807,1	1 777,3	1 283,7	16,2	11 182,4
	loka	329,7	135,0	4 945,1	1 476,9	1 996,7	1 314,0	157,5	410,5	1 518,2	816,3	1 847,6	1 309,1	21,7	11 333,1
	marras	330,2	146,0	4 984,1	1 511,7	2 005,0	1 308,7	158,6	428,9	1 529,3	821,4	1 909,0	1 373,1	18,3	11 540,3
	joulu	350,0	142,0	5 049,8	1 541,1	2 037,4	1 327,1	144,2	425,2	1 539,8	869,2	1 824,5	1 301,9	14,3	11 516,6
2000	tammi	333,0	133,6	5 075,1	1 570,1	2 023,0	1 327,1	154,9	430,1	1 538,7	886,4	1 909,6	1 341,2	-6,5	11 641,3
	helmi	331,2	144,4	5 079,6	1 563,0	2 040,3	1 316,9	159,4	449,1	1 553,7	890,3	1 939,1	1 359,3	7,6	11 754,3
	maalis	334,6	130,2	5 102,9	1 571,8	2 047,0	1 307,0	177,1	461,7	1 556,6	906,3	2 066,3	1 391,9	-15,5	11 935,1
	huhti	337,8	131,6	5 141,6	1 607,4	2 055,3	1 299,4	179,5	510,4	1 576,3	916,3	2 143,6	1 413,4	-33,3	12 137,6
	touko	337,6	113,9	5 138,8	1 592,1	2 074,6	1 291,3	180,8	517,1	1 578,0	917,4	2 148,8	1 426,2	-19,3	12 158,4
	kesä	341,2	146,4	5 128,3	1 603,0	2 072,0	1 285,9	167,3	517,9	1 587,2	918,9	2 048,7	1 440,7	17,5	12 146,8
	heinä	343,1	134,6	5 132,9	1 599,3	2 082,3	1 279,3	172,0	530,4	1 585,7	934,7	2 083,0	1 477,3	13,0	12 234,8
	elo	338,0	140,4	5 130,2	1 572,4	2 113,8	1 274,6	169,4	544,1	1 606,1	940,8	2 125,6	1 502,0	-4,4	12 322,9
	syys	339,0	153,0	5 148,0	1 585,5	2 123,4	1 267,0	172,0	536,4	1 613,6	968,1	2 179,2	1 456,3	-7,3	12 386,2
	loka ^(p)	336,7	169,5	5 155,9	1 587,4	2 135,8	1 258,9	173,8	542,2	1 639,7	975,3	2 241,3	1 501,6	-5,8	12 556,5

Lähde: EKP.

- 1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.
- 2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokitelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 3) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 2.

3. Saamiset: virrat²⁾

											Yhteensä	
		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		Julkis-yhteisöille	Muulle		Julkis-yhteisöjen	Muiden						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999	huhti	12,7	-8,7	21,4	2,8	-4,4	7,2	11,9	-8,9	2,0	-33,4	-12,8
	touko	31,6	0,1	31,5	21,1	14,7	6,4	11,8	-60,3	1,1	-14,0	-8,7
	kesä	101,3	6,6	94,8	-13,1	-17,6	4,5	-9,0	126,2	2,4	30,4	238,3
	heinä	29,5	-8,0	37,5	-13,6	-16,7	3,1	-3,3	-35,3	4,7	-17,7	-35,7
	elo	-9,9	-4,1	-5,8	17,8	9,8	7,9	-0,1	-43,9	0,8	-18,8	-54,1
	syys	46,2	5,1	41,1	16,8	24,1	-7,3	-5,4	19,9	3,5	-9,3	71,7
	loka	54,2	9,1	45,1	19,6	22,3	-2,7	1,2	20,9	2,2	44,3	142,5
	marras	74,0	12,7	61,2	11,6	4,1	7,5	9,0	20,9	4,3	48,8	168,6
	joulu	30,0	-5,2	35,1	-28,5	-31,7	3,2	15,8	-77,5	16,0	5,2	-39,0
2000	tammi	33,8	-8,0	41,8	15,1	13,9	1,2	3,4	23,0	1,4	24,6	101,3
	helmi	30,1	-4,6	34,7	15,3	9,1	6,2	12,9	32,8	-0,5	16,8	107,3
	maalis	71,5	5,0	66,6	-13,6	-6,9	-6,8	36,3	30,9	5,4	22,1	152,7
	huhti	55,6	1,7	53,9	-16,4	-21,4	5,0	12,3	12,7	1,5	33,3	99,0
	touko	21,0	-6,2	27,2	-0,4	-7,8	7,4	13,1	11,1	-0,1	0,5	45,2
	kesä	60,2	0,1	60,2	-17,0	-18,0	1,0	-35,6	7,7	-17,6	4,6	2,3
	heinä	21,9	-2,0	23,9	-19,2	-26,7	7,5	4,6	-4,2	2,0	46,5	51,6
	elo	8,3	-8,4	16,7	-5,8	-9,5	3,6	0,4	4,3	2,5	38,6	48,4
	syys	59,1	-7,2	66,3	1,6	-3,0	4,6	2,5	13,7	1,3	-53,1	25,0
	loka ^(p)	42,9	1,6	41,3	-6,4	-14,8	8,4	0,7	9,9	2,4	68,8	118,3

4. Velat: virrat²⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Liikkeeseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	
1999	huhti	2,1	-17,6	13,2	15,1	1,3	3,4	-6,6	20,9	15,6	11,5	6,7	-54,3	-11,0	-12,8
	touko	1,7	4,9	19,6	31,2	-13,0	0,6	0,8	1,3	9,0	5,2	-19,3	-46,3	15,1	-8,7
	kesä	2,4	4,2	29,3	45,2	-14,3	4,5	-6,0	1,4	7,4	13,9	109,4	74,4	-4,2	238,3
	heinä	8,0	10,0	6,6	-12,6	19,7	2,2	-2,7	-7,8	7,3	5,0	-45,6	-19,7	0,5	-35,7
	elo	-5,5	2,9	-24,2	-29,8	7,8	-1,1	-1,1	13,1	4,7	0,8	-4,9	-28,9	-12,1	-54,1
	syys	0,9	-4,7	13,0	29,2	-11,1	-3,1	-2,0	6,5	21,8	5,8	4,2	8,9	15,2	71,7
	loka	2,3	1,8	13,9	1,7	18,6	-3,2	-3,2	6,4	10,9	7,7	54,8	39,4	5,5	142,5
	marras	0,5	11,0	34,5	33,1	5,7	-5,3	1,1	17,8	6,3	4,1	32,4	65,5	-3,3	168,6
	joulu	19,5	-4,0	65,7	29,4	32,3	18,5	-14,4	-14,7	10,6	31,2	-87,8	-59,5	0,0	-39,0
2000	tammi	-16,9	-8,4	22,9	28,1	-15,7	-0,2	10,7	0,8	-3,0	18,8	67,8	42,8	-23,5	101,3
	helmi	-1,8	10,8	4,1	-7,2	17,0	-10,2	4,5	19,0	14,8	5,3	25,1	16,1	14,1	107,3
	maalis	3,4	-14,3	20,2	7,5	5,0	-9,9	17,6	12,0	1,3	14,6	106,5	31,9	-22,9	152,7
	huhti	3,3	1,4	33,0	33,4	4,9	-7,7	2,3	2,3	14,6	9,6	35,2	14,8	-15,1	99,0
	touko	-0,2	-17,7	0,1	-11,9	19,9	-9,2	1,4	9,8	5,6	3,2	26,2	12,0	6,2	45,2
	kesä	3,7	32,6	-7,4	12,2	-0,8	-5,3	-13,5	-3,7	15,7	-3,2	-78,5	17,5	25,5	2,3
	heinä	1,9	-11,8	1,0	-5,1	7,4	-6,0	4,7	12,0	-7,4	15,6	7,7	39,7	-7,1	51,6
	elo	-5,1	5,8	-7,1	-28,8	29,2	-4,8	-2,7	12,6	12,1	6,9	5,5	33,0	-15,4	48,4
	syys	1,0	12,6	11,9	12,1	4,8	-7,6	2,6	-8,0	3,6	20,6	39,1	-50,7	-5,1	25,0
	loka ^(p)	-2,2	16,5	2,5	-0,1	9,1	-8,3	1,8	4,7	17,4	6,4	21,8	49,7	1,6	118,3

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

		M1							M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahastot- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit
		Yhteensä		Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	9	10	11			
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1999	maalis	317,7	1 469,1	1 786,8	100,51	874,0	1 250,1	3 910,9	100,11	178,3	366,2	48,9	
	huhti	319,8	1 481,4	1 801,2	101,29	874,3	1 255,1	3 930,7	100,59	171,7	387,7	52,8	
	touko	321,5	1 510,6	1 832,2	103,01	864,5	1 259,9	3 956,5	101,23	172,4	389,3	57,6	
	kesä	324,0	1 551,2	1 875,1	105,40	841,5	1 265,7	3 982,4	101,86	166,4	391,7	59,2	
	heinä	332,0	1 543,6	1 875,6	105,48	854,3	1 270,4	4 000,3	102,38	167,7	383,5	61,7	
	elo	326,5	1 513,6	1 840,1	103,44	857,3	1 270,3	3 967,7	101,50	162,6	396,8	63,0	
	syys	327,4	1 537,5	1 864,9	104,87	843,8	1 267,3	3 976,1	101,74	160,6	403,6	75,5	
	loka	329,7	1 542,0	1 871,7	105,20	858,6	1 265,5	3 995,7	102,15	157,5	410,5	74,0	
	marras	330,2	1 575,9	1 906,1	107,04	857,9	1 260,4	4 024,4	102,79	158,6	428,9	75,6	
	joulu	350,0	1 609,4	1 959,3	110,01	878,5	1 282,9	4 120,8	105,24	144,2	425,2	88,4	
2000	tammi	333,0	1 637,7	1 970,7	110,60	862,0	1 283,8	4 116,5	105,09	154,9	430,1	86,6	
	helmi	331,2	1 629,2	1 960,4	110,01	876,8	1 272,5	4 109,7	104,95	159,4	449,1	90,1	
	maalis	334,6	1 637,5	1 972,2	110,60	885,0	1 262,1	4 119,3	105,13	177,1	461,7	89,9	
	huhti	337,8	1 675,6	2 013,4	112,80	893,0	1 254,6	4 161,1	106,08	179,5	510,4	89,0	
	touko	337,6	1 657,0	1 994,5	111,93	910,7	1 246,1	4 151,4	105,92	180,8	517,1	86,7	
	kesä	341,2	1 668,5	2 009,7	112,85	909,4	1 238,8	4 157,9	106,16	167,3	517,9	86,2	
	heinä	343,1	1 666,5	2 009,6	112,77	919,4	1 231,1	4 160,1	106,15	172,0	530,4	75,9	
	elo	338,0	1 637,8	1 975,8	110,76	948,5	1 225,0	4 149,3	105,78	169,4	544,1	80,3	
	syys	339,0	1 651,1	1 990,1	111,51	957,4	1 214,7	4 162,2	106,05	172,0	536,4	81,6	
	loka ³⁾	336,7	1 652,1	1 988,9	111,33	969,5	1 206,1	4 164,4	106,00	173,8	542,2	89,6	

2. Virrat⁴⁾

		M1				M2			Repot	Raha- markkina- rahastojen rahastot- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit			
		Yhteensä		Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾				9	10	11
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset											
		1	2	3	4	5	6	7				8	9	10
1999	huhti	2,1	11,9	14,0	11,5	-0,3	5,0	18,7	6,4	-6,6	20,9	1,1		
	touko	1,7	28,8	30,5	12,1	-10,3	4,7	24,9	6,5	0,8	1,3	4,5		
	kesä	2,4	40,0	42,5	11,5	-23,6	5,8	24,7	6,3	-6,0	1,4	1,4		
	heinä	8,0	-6,5	1,6	14,1	14,1	4,8	20,5	7,7	-2,7	-7,8	2,9		
	elo	-5,5	-30,8	-36,3	12,8	2,0	-0,1	-34,3	7,0	-1,1	13,1	1,0		
	syys	0,9	24,5	25,4	12,8	-13,3	-3,0	9,1	6,9	-2,0	6,5	0,8		
	loka	2,3	3,6	5,9	13,0	12,2	-1,9	16,1	7,0	-3,2	6,4	-1,9		
	marras	0,5	32,2	32,8	11,8	-2,5	-5,2	25,1	6,4	1,1	17,8	0,7		
	joulu	19,5	33,4	52,9	10,0	20,6	22,6	96,1	5,2	-14,4	-14,7	13,1		
2000	tammi	-16,9	27,4	10,4	9,3	-17,4	0,8	-6,2	4,1	10,7	0,8	-2,1		
	helmi	-1,8	-8,7	-10,5	10,7	16,3	-11,3	-5,5	5,2	4,5	19,0	3,5		
	maalis	3,4	7,0	10,5	10,0	7,1	-10,5	7,0	5,0	17,6	12,0	-1,0		
	huhti	3,3	36,0	39,3	11,4	5,7	-7,6	37,3	5,5	2,3	2,3	-0,1		
	touko	-0,2	-15,3	-15,5	8,7	18,9	-9,6	-6,2	4,6	1,4	9,8	-1,7		
	kesä	3,7	12,8	16,5	7,1	0,3	-7,3	9,4	4,2	-13,5	-3,7	1,9		
	heinä	1,9	-3,3	-1,4	6,9	8,2	-7,4	-0,6	3,7	4,7	12,0	-10,8		
	elo	-5,1	-30,6	-35,7	7,1	27,5	-6,2	-14,4	4,2	-2,7	12,6	3,3		
	syys	1,0	12,3	13,3	6,3	7,8	-10,4	10,7	4,2	2,6	-8,0	0,9		
	loka ³⁾	-2,2	-1,0	-3,2	5,8	9,8	-8,7	-2,1	3,8	1,8	4,7	7,5		

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- 2) Kun joulukuun 1998 (kausivaihtelusta puhdistamaton) kanta = 100, indeksi osoittaa virroista lasketun kumulatiivisen prosenttimuutoksen kyseisenä ajankohdana, kuten alaviitteessä 4 on esitetty. Indeksien prosenttimuutos kahden ajankohdan välillä vastaa aggregaatin muutosta uudelleenluokittelun ja muiden vastaavien tekijöiden vaikutusta.

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	14	Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset	23		
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾				
12	13		15	16	17	18	19	20	21	22	23			
4 504,3	100,90		1 111,6	120,9	1 387,5	767,2	2 061,0	5 700,7	5 158,2	102,32	338,9	1999	maalis	
4 542,9	101,67		1 113,6	118,7	1 400,3	778,0	2 049,5	5 741,9	5 179,5	102,75	327,4		huhti	
4 575,8	102,37		1 111,2	115,1	1 405,9	782,6	2 066,4	5 793,5	5 211,9	103,37	288,6		touko	
4 599,7	102,85		1 120,7	114,2	1 412,9	793,3	2 052,8	5 882,7	5 305,5	105,25	306,6		kesä	
4 609,1	103,14		1 125,4	111,9	1 414,9	797,9	2 032,9	5 918,4	5 340,2	105,99	311,5		heinä	
4 590,1	102,66		1 131,5	111,0	1 421,5	796,6	2 033,3	5 920,5	5 335,3	105,88	278,9		elo	
4 615,8	102,98		1 133,6	111,2	1 429,5	807,1	2 054,4	5 949,7	5 374,9	106,70	303,9		syys	
4 637,7	103,37		1 138,6	110,6	1 444,2	816,3	2 075,6	5 995,2	5 421,3	107,59	271,1		loka	
4 687,5	104,37		1 147,6	110,6	1 453,7	821,4	2 086,4	6 082,3	5 486,0	108,81	265,8		marras	
4 778,5	106,15		1 159,3	112,8	1 451,5	869,2	2 054,9	6 138,0	5 517,1	109,50	278,3		joulu	
4 788,1	106,22		1 161,4	111,8	1 452,1	886,4	2 058,0	6 188,4	5 563,1	110,33	238,4	2000	tammi	
4 808,4	106,70		1 164,0	112,8	1 463,5	890,3	2 062,2	6 243,1	5 597,1	111,02	246,8		helmi	
4 848,0	107,49		1 162,4	113,6	1 466,7	906,3	2 056,3	6 345,4	5 667,5	112,34	177,1		maalis	
4 939,9	108,42		1 162,7	113,2	1 487,3	916,3	2 036,2	6 427,2	5 728,1	113,41	198,8		huhti	
4 935,9	108,49		1 164,3	114,4	1 491,4	917,4	2 018,7	6 477,0	5 756,6	113,95	181,6		touko	
4 929,2	108,36		1 163,1	115,9	1 501,1	918,9	1 998,0	6 508,2	5 823,1	115,14	273,3		kesä	
4 938,5	108,48		1 163,4	117,0	1 509,8	934,7	1 969,5	6 550,5	5 851,7	115,61	264,4		heinä	
4 943,1	108,45		1 165,7	118,6	1 525,8	940,8	1 946,0	6 574,3	5 871,3	115,94	268,2		elo	
4 952,3	108,59		1 166,4	120,8	1 532,0	968,1	1 938,8	6 659,0	5 950,8	117,25	251,5		syys	
4 970,2	108,84		1 166,6	121,6	1 550,1	975,3	1 927,7	6 715,9	5 998,8	118,06	242,6		loka ^(p)	

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	3 kk:n liukuva keskiarvo	Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset	23		
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
34,1	5,3	5,4	1,8	-2,2	14,5	11,5	-13,1	40,5	21,4	9,6	-15,6	1999	huhti	
31,5	5,5	5,4	-2,7	-3,6	4,5	5,2	14,8	49,7	31,5	9,9	-41,0		touko	
21,5	5,5	5,6	9,3	-1,0	6,0	13,9	-11,0	90,3	94,8	10,4	16,8		kesä	
12,8	5,9	5,7	5,3	-2,3	4,4	5,0	-24,7	37,3	37,5	10,2	10,2		heinä	
-21,3	5,7	5,9	5,8	-0,9	3,7	0,8	5,8	2,0	-5,8	10,0	-39,0		elo	
14,4	6,0	5,8	2,2	0,2	21,0	5,8	29,2	28,5	41,1	9,9	15,6		syys	
17,4	5,7	5,9	6,2	-0,6	12,8	7,7	31,4	43,6	45,1	10,0	-33,9		loka	
44,7	6,1	6,0	8,2	0,1	5,5	4,1	16,8	77,8	61,2	10,2	-11,4		marras	
80,1	6,2	5,8	11,7	2,1	-2,5	31,2	-36,9	54,1	35,1	9,5	10,4		joulu	
3,2	5,2	5,8	1,7	-0,9	-0,9	18,8	5,9	46,4	41,8	8,7	-44,9	2000	tammi	
21,5	6,1	6,0	0,8	1,0	11,2	5,3	4,4	53,8	34,7	9,4	7,7		helmi	
35,7	6,5	6,4	-2,1	0,8	2,3	14,6	-1,9	96,1	66,6	9,8	-75,6		maalis	
41,8	6,6	6,4	-0,8	-0,4	14,7	9,6	-19,6	71,1	53,9	10,4	-22,4		huhti	
3,2	6,0	6,0	1,0	1,2	7,4	3,2	-14,1	47,8	27,2	10,2	-15,2		touko	
-5,8	5,4	5,5	-1,1	1,5	13,8	-3,2	-18,0	25,6	60,2	9,4	86,2		kesä	
5,3	5,2	5,4	-0,9	1,4	3,4	15,6	-28,7	36,0	23,9	9,1	-11,9		heinä	
-1,3	5,6	5,4	1,6	1,7	8,9	6,9	-17,9	20,7	16,7	9,5	-1,2		elo	
6,2	5,4	5,5	-3,0	2,2	2,7	20,6	-10,1	73,3	66,3	9,9	-25,4		syys	
11,8	5,3	-	-0,7	0,8	9,9	6,4	-13,2	50,3	41,3	9,7	-11,9		loka ^(p)	

3) Luottoihin kuuluvat rahalaitosten lainat euroalueella sijaitseville ei-rahallaisille ja sijoitukset euroalueella sijaitsevien ei-rahallaisien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihtelusta puhdistetut kannat

		M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)	
		M1				Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾
		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	maalis	1 798,7	101,18	2 118,0	99,50	3 916,7	100,26	587,7	105,41	4 504,5	100,91	5 160,0	102,36
	huhti	1 810,0	101,79	2 122,3	99,67	3 932,2	100,63	602,1	107,38	4 534,3	101,48	5 187,3	102,90
	touko	1 829,3	102,85	2 124,0	99,72	3 953,3	101,14	605,9	107,97	4 559,2	102,00	5 227,3	103,68
	kesä	1 846,1	103,76	2 118,1	99,42	3 964,2	101,40	614,0	109,19	4 578,2	102,37	5 284,7	104,84
	heinä	1 871,3	105,24	2 130,5	100,07	4 001,8	102,42	608,6	108,39	4 610,4	103,17	5 318,9	105,57
	elo	1 873,0	105,30	2 131,4	100,06	4 004,4	102,44	615,7	109,55	4 620,1	103,33	5 355,0	106,27
	syys	1 883,8	105,93	2 131,1	100,06	4 014,8	102,73	637,9	111,37	4 652,7	103,81	5 389,1	106,98
	loka	1 893,7	106,44	2 139,3	100,32	4 033,0	103,10	646,5	112,72	4 679,5	104,30	5 434,7	107,86
	marras	1 906,1	107,04	2 141,5	100,33	4 047,7	103,38	662,2	115,19	4 709,8	104,87	5 489,6	108,88
	joulu	1 907,4	107,10	2 140,3	100,27	4 047,7	103,38	685,0	117,22	4 732,7	105,13	5 480,7	108,78
2000	tammi	1 949,3	109,39	2 123,9	99,46	4 073,1	103,98	690,5	117,37	4 763,6	105,68	5 556,5	110,20
	helmi	1 974,5	110,80	2 133,0	99,96	4 107,5	104,89	696,3	118,34	4 803,7	106,60	5 607,5	111,23
	maalis	1 989,0	111,54	2 138,8	100,17	4 127,8	105,34	721,7	122,43	4 849,5	107,52	5 668,7	112,36
	huhti	2 005,6	112,36	2 144,0	100,30	4 149,6	105,79	765,5	122,25	4 915,1	107,87	5 736,9	113,58
	touko	1 999,3	112,20	2 152,6	100,70	4 151,9	105,93	767,5	123,15	4 919,4	108,13	5 774,5	114,30
	kesä	1 984,3	111,42	2 156,4	100,96	4 140,7	105,72	766,7	122,70	4 907,3	107,88	5 799,4	114,67
	heinä	1 998,3	112,14	2 162,9	101,20	4 161,2	106,17	779,0	124,49	4 940,2	108,52	5 825,7	115,10
	elo	2 016,4	113,04	2 175,3	101,70	4 191,7	106,86	785,0	125,09	4 976,8	109,19	5 893,5	116,38
	syys	2 010,9	112,67	2 188,6	102,26	4 199,4	107,00	787,6	125,37	4 987,0	109,35	5 967,3	117,58
	loka ⁴⁾	2 013,9	112,73	2 194,0	102,40	4 208,0	107,10	811,4	128,89	5 019,4	109,92	6 013,6	118,36

4. Kausivaihtelusta puhdistetut virrat⁵⁾

		M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)	
		M1				Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %
		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	maalis	18,5	1,0	8,8	0,4	27,3	0,7	-2,2	-0,4	25,1	0,6	35,7	0,7
	huhti	10,8	0,6	3,7	0,2	14,5	0,4	11,0	1,9	25,5	0,6	27,5	0,5
	touko	18,9	1,0	1,1	0,1	20,0	0,5	3,3	0,6	23,3	0,5	39,1	0,8
	kesä	16,3	0,9	-6,5	-0,3	9,8	0,2	6,8	1,1	16,7	0,4	58,6	1,1
	heinä	26,3	1,4	13,8	0,7	40,1	1,0	-4,5	-0,7	35,6	0,8	36,9	0,7
	elo	1,0	0,1	-0,1	0,0	0,9	0,0	6,5	1,1	7,4	0,2	35,2	0,7
	syys	11,3	0,6	-0,1	0,0	11,1	0,3	10,2	1,7	21,3	0,5	35,6	0,7
	loka	9,0	0,5	5,6	0,3	14,6	0,4	7,7	1,2	22,3	0,5	44,2	0,8
	marras	10,8	0,6	0,2	0,0	11,0	0,3	14,2	2,2	25,2	0,5	51,5	0,9
	joulu	1,0	0,1	-1,1	-0,1	-0,1	0,0	11,7	1,8	11,5	0,2	-5,0	-0,1
2000	tammi	40,9	2,1	-17,4	-0,8	23,5	0,6	0,9	0,1	24,4	0,5	71,7	1,3
	helmi	25,1	1,3	10,6	0,5	35,7	0,9	5,7	0,8	41,4	0,9	51,6	0,9
	maalis	13,2	0,7	4,5	0,2	17,7	0,4	24,1	3,5	41,8	0,9	57,4	1,0
	huhti	14,6	0,7	2,8	0,1	17,4	0,4	-1,1	-0,1	16,3	0,3	61,5	1,1
	touko	-2,9	-0,1	8,7	0,4	5,8	0,1	5,6	0,7	11,4	0,2	36,2	0,6
	kesä	-13,8	-0,7	5,5	0,3	-8,3	-0,2	-2,8	-0,4	-11,1	-0,2	18,6	0,3
	heinä	12,7	0,6	5,0	0,2	17,7	0,4	11,2	1,5	28,9	0,6	21,6	0,4
	elo	16,1	0,8	10,7	0,5	26,8	0,6	3,8	0,5	30,6	0,6	65,0	1,1
	syys	-6,6	-0,3	12,1	0,6	5,5	0,1	1,8	0,2	7,2	0,1	60,5	1,0
	loka ⁴⁾	1,1	0,1	3,1	0,1	4,2	0,1	22,1	2,8	26,2	0,5	39,6	0,7

Lähde: EKP.

1) Ks. sivu 16* alaviite 1.

2) Ks. sivu 16* alaviite 2. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

3) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

4) Jälkimarkkinakelpoisin instrumentteihin kuuluvat reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit sekä enintään 2 vuoden velkapaperit.

5) Ks. sivu 17* alaviite 4.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Lainat muille kuin rahoituslaitossektorille ja julkisyhteisöille

	Yritykset ^{2,3)}				Kotitaloudet ^{2,3)}	Kulutusluotot ⁴⁾			Asuntoluotot ⁴⁾			Muu luotonanto			Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ²⁾
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ³⁾	
1998 IV	2 286,8	813,3	316,2	1 157,3	2 479,6	84,6	128,4	199,8	28,2	42,0	1 419,6	114,3	82,0	380,7	36,9
1999 I	2 259,9	817,1	338,4	1 104,3	2 527,8	86,0	149,0	188,4	15,4	66,9	1 464,0	135,0	98,0	325,1	35,8
II	2 330,0	842,4	351,3	1 136,4	2 594,4	84,1	154,4	194,0	18,7	63,7	1 513,7	138,3	98,4	329,1	35,7
III	2 346,2	829,9	362,3	1 154,1	2 653,3	85,6	157,2	196,5	19,5	64,3	1 561,7	135,7	96,1	336,8	36,2
IV	2 418,5	856,2	372,2	1 190,1	2 718,1	88,1	156,3	195,5	19,9	60,4	1 619,2	141,4	98,4	338,9	37,4
2000 I	2 495,7	899,9	392,2	1 203,6	2 761,3	88,4	160,2	199,6	20,2	58,8	1 650,2	140,8	100,3	342,8	39,1
II	2 552,2	916,2	405,3	1 230,6	2 815,6	93,3	161,5	201,6	21,2	60,6	1 689,7	144,6	102,0	340,9	37,6
III ⁴⁾	2 628,2	943,0	423,7	1 261,5	2 870,9	96,8	165,0	207,3	22,6	63,1	1 726,5	142,9	101,6	345,1	37,6

2. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
								16
1998 IV	264,0	158,0	52,9	53,0	27,8	19,0	2,5	6,3
1999 I	298,7	183,4	54,8	60,5	35,9	27,0	3,0	5,9
II	304,9	192,2	51,7	61,0	40,2	28,7	2,7	8,8
III	297,4	181,1	53,3	62,9	41,7	32,9	2,8	6,0
IV	313,4	190,5	54,6	68,3	29,2	20,6	2,7	5,9
2000 I	333,8	206,6	55,8	71,4	37,0	25,6	4,0	7,4
II	378,8	244,7	60,3	73,8	38,6	29,0	3,8	5,8
III ⁴⁾	380,6	244,7	64,3	71,6	33,0	25,5	2,8	4,7

3. Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt ²⁾										Sosiaaliturvarahastot
	Valtio ⁵⁾	Muut julkisyhteisöt									
		Osavaltiohallinto					Paikallishallinto				
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta				
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1998 IV	841,7	201,6	291,2	11,4	13,5	266,3	334,9	18,9	10,9	305,2	14,0
1999 I	837,2	220,7	276,7	12,1	20,9	243,7	327,4	19,4	12,5	295,5	12,4
II	836,9	212,1	279,2	11,5	20,5	247,1	328,2	19,9	10,9	297,4	17,3
III	829,8	206,2	278,4	10,1	21,3	247,0	328,4	19,8	10,4	298,2	16,8
IV	847,2	199,8	292,9	15,0	25,1	252,7	338,9	20,5	11,6	306,8	15,6
2000 I	838,7	193,9	291,9	13,2	27,4	251,3	337,0	21,2	10,8	305,1	15,9
II	834,6	187,1	290,0	9,9	28,1	252,1	337,8	21,5	11,4	304,9	19,7
III ⁴⁾	813,6	172,8	288,4	8,9	27,2	252,4	334,9	21,1	11,1	302,8	17,4

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

4) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.

5) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaamaa.

Taulukko 2.6

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan ¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset

	Yritykset ^{2),3)}					Kotitaloudet ^{2),3)}				
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot
	1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1998 IV	743,2	435,6	252,4	25,6	29,5	3 313,1	794,1	1 116,4	1 355,0	47,7
1999 I	726,1	393,2	285,9	23,5	23,5	3 222,6	797,3	1 110,7	1 275,1	39,5
II	738,9	425,7	263,6	25,8	23,8	3 236,2	840,2	1 082,5	1 280,8	32,7
III	743,3	427,3	268,4	25,4	22,1	3 232,1	843,5	1 075,9	1 278,7	33,9
IV	768,2	443,6	279,3	23,8	21,5	3 299,3	870,1	1 098,7	1 291,1	39,4
2000 I	783,7	438,2	290,1	24,3	31,1	3 289,1	884,8	1 092,1	1 269,8	42,4
II	813,6	457,0	305,7	24,0	26,9	3 278,6	886,4	1 096,2	1 249,4	46,6
III ^(p)	845,2	463,9	330,7	24,3	26,3	3 272,0	876,9	1 113,0	1 230,4	51,7

2. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten talletukset

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ^{2),3)}					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot
	1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1998 IV	259,2	79,1	83,4	9,3	87,3	410,9	28,6	367,5	4,6	10,2
1999 I	375,5	127,4	141,9	4,7	101,5	424,9	32,0	379,1	3,0	10,8
II	401,5	134,4	165,0	4,7	97,4	429,6	36,2	379,5	3,3	10,7
III	390,1	122,0	172,4	5,2	90,4	435,2	31,8	388,6	3,3	11,5
IV	397,8	142,6	181,2	4,7	69,3	446,3	32,0	399,2	3,3	11,9
2000 I	433,7	161,6	179,4	5,6	87,2	457,3	35,1	405,9	3,2	13,1
II	423,8	163,8	177,9	5,3	76,8	459,1	34,3	409,7	3,5	11,6
III ^(p)	417,3	152,0	184,1	5,1	76,2	462,4	34,3	411,9	3,7	12,5

3. Julkisyhteisöjen talletukset

	Julkisyhteisöt ²⁾																
	Valtio	Muut julkisyhteisöt															
		Osavaltiohallinto							Paikallishallinto					Sosiaaliturvarahastot			
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1998 IV	299,4	149,7	53,7	10,1	43,5	0,1	0,1	52,8	25,7	22,3	3,5	1,2	43,1	12,9	28,3	1,1	0,8
1999 I	253,8	133,4	25,6	7,4	17,9	0,1	0,2	52,9	24,1	23,9	3,2	1,7	41,9	14,3	25,6	1,0	1,0
II	254,5	125,0	27,3	8,1	18,9	0,2	0,1	54,4	26,1	24,1	3,4	0,7	47,9	18,2	27,6	1,1	1,0
III	262,0	133,2	27,8	8,7	18,7	0,1	0,2	54,4	24,5	25,4	3,3	1,1	46,6	17,1	27,2	0,9	1,5
IV	280,7	142,0	31,6	10,2	21,1	0,1	0,2	59,0	27,1	27,2	3,4	1,2	48,1	16,0	30,6	0,7	0,7
2000 I	269,8	130,2	28,7	8,3	20,2	0,1	0,1	58,3	25,7	27,5	3,3	1,8	52,6	18,7	31,9	0,7	1,4
II	300,2	146,4	32,2	10,5	21,5	0,1	0,1	62,4	28,6	28,4	3,1	2,3	59,2	23,0	32,7	0,5	3,0
III ^(p)	304,6	153,0	30,9	10,0	20,7	0,1	0,1	63,0	27,1	30,4	2,9	2,6	57,7	21,9	32,7	0,5	2,6

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vasta EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 3) Tammikuussa 1999 käyttöönotetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljännestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

Taulukko 2.7

Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Eurojärjestelmä²⁾

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1998 IV	84,4	70,0	13,1	1,2	120,8	2,3	116,2	2,3	0,6	0,1	0,5	12,8	12,1	0,4	0,4	
1999 I	108,4	97,1	8,4	2,9	185,4	3,9	178,7	2,9	0,4	0,1	0,3	91,9	89,6	0,4	1,8	
II	191,4	174,7	13,1	3,7	175,2	4,5	166,9	3,8	0,4	0,1	0,3	165,2	162,8	0,2	2,2	
III	108,1	99,0	6,8	2,3	176,2	4,0	168,1	4,1	0,4	0,1	0,3	82,6	80,6	0,4	1,5	
IV	59,6	45,6	10,5	3,5	193,9	5,7	184,4	3,8	0,6	0,1	0,5	43,2	39,8	0,3	3,2	
2000 I	92,9	81,8	8,9	2,2	199,7	4,8	189,2	5,7	0,5	0,1	0,4	68,3	66,7	0,2	1,4	
II	101,0	87,9	10,3	2,7	205,5	4,5	197,0	4,0	0,4	0,1	0,3	85,3	82,8	0,5	2,0	
III ⁽⁴⁾	83,7	72,7	8,2	2,7	221,9	5,3	211,2	5,5	1,0	0,1	0,9	67,9	64,6	1,0	2,4	

2. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1998 IV	1 253,0	890,4	70,1	292,5	272,4	64,5	89,4	118,5	55,2	21,9	33,3	1 501,9	1 139,6	39,2	323,0	
1999 I	1 267,7	895,7	63,9	308,1	299,8	72,5	104,1	123,2	58,2	22,1	36,1	1 618,0	1 204,4	70,7	342,9	
II	1 248,3	847,2	67,0	334,1	320,6	78,7	103,5	138,4	75,2	32,5	42,7	1 666,6	1 214,9	62,7	388,9	
III	1 254,4	850,4	67,1	336,9	319,5	88,0	88,8	142,7	77,7	39,0	38,7	1 688,5	1 231,6	62,2	394,8	
IV	1 280,3	862,9	68,2	349,2	338,7	93,8	88,4	156,4	81,5	37,4	44,1	1 774,7	1 279,6	72,0	423,1	
2000 I	1 333,3	889,2	70,4	373,6	369,7	108,3	98,6	162,9	99,5	46,0	53,6	1 991,2	1 442,4	71,2	477,7	
II	1 346,2	913,3	70,5	362,4	414,3	133,8	109,1	171,4	105,8	49,6	56,2	1 956,7	1 404,6	74,3	477,8	
III ⁽⁴⁾	1 406,0	935,5	71,7	398,8	441,1	146,4	109,1	185,6	122,5	55,4	67,1	2 104,2	1 490,1	80,3	533,7	

3. Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1998 IV	1 337,4	960,4	83,3	293,7	393,2	66,8	205,6	120,8	55,8	22,0	33,8	1 514,7	1 151,7	39,6	323,4	
1999 I	1 376,0	992,7	72,3	311,0	485,2	76,4	282,8	126,0	58,6	22,2	36,4	1 709,9	1 294,0	71,2	344,7	
II	1 439,7	1 021,9	80,1	337,8	495,8	83,2	270,4	142,2	75,6	32,6	43,0	1 831,8	1 377,7	62,9	391,2	
III	1 362,5	949,4	73,9	339,2	495,7	92,0	256,9	146,8	78,1	39,1	39,0	1 771,1	1 312,2	62,6	396,3	
IV	1 339,9	908,5	78,6	352,8	532,6	99,5	272,8	160,3	82,0	37,5	44,6	1 818,0	1 319,4	72,3	426,3	
2000 I	1 426,2	971,0	79,2	375,9	569,4	113,1	287,8	168,6	100,0	46,1	54,0	2 059,5	1 509,0	71,3	479,1	
II	1 447,1	1 001,2	80,8	365,2	619,9	138,4	306,1	175,4	106,2	49,7	56,6	2 042,0	1 487,5	74,8	479,8	
III ⁽⁴⁾	1 489,7	1 008,2	79,9	401,5	663,0	151,7	320,2	191,1	123,5	55,6	68,0	2 172,1	1 554,7	81,3	536,1	

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin.

Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Tammikuussa 1999 käyttöön otettujen uusien raportointisääntöjen vuoksi aikasarjoissa on katkos vuoden 1999 ensimmäisenä neljänneksenä.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

4) Lukuihin sisältyvät rahalaitosten talletukset euroalueen ulkopuolisissa pankeissa.

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1998 IV	3 405,4	3 024,3	41,3	339,8	237,7	27,3	50,3	24,5	5 025,5	4 878,3	19,9	127,2	91,2	13,2	13,2	9,7
1999 I	3 877,1	3 453,3	49,1	374,7	263,6	27,1	54,5	29,5	5 002,6	4 850,6	23,8	128,1	89,2	14,2	14,5	10,2
II	4 109,6	3 710,4	44,7	354,5	252,9	26,8	51,5	23,3	5 059,8	4 898,9	25,7	135,1	97,1	15,0	12,5	10,6
III	3 836,7	3 430,1	46,0	360,6	253,4	30,0	56,1	21,0	5 061,5	4 901,1	25,8	134,6	95,9	16,3	11,9	10,4
IV	3 856,5	3 447,8	42,4	366,3	258,1	33,9	54,1	20,2	5 191,3	5 027,2	24,0	140,1	100,8	17,3	11,5	10,5
2000 I	3 924,0	3 488,6	56,3	379,0	261,9	35,0	60,2	21,9	5 232,5	5 058,8	30,1	143,7	103,9	17,2	11,9	10,7
II	4 047,9	3 613,2	53,2	381,6	263,9	37,8	60,2	19,6	5 274,1	5 094,9	27,5	151,7	111,8	17,0	13,2	9,8
III ³⁾	3 931,0	3 472,6	56,8	401,6	280,8	39,6	60,8	20,5	5 300,4	5 111,7	28,8	159,9	120,2	17,0	12,6	10,1

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1998 IV	1 151,7	455,3	123,5	572,9	438,1	56,1	52,6	26,1	366,4	154,5	33,2	178,6	131,3	22,8	12,1	12,5
1999 I	1 294,0	556,5	128,4	609,1	470,4	52,9	53,1	32,7	415,8	178,1	37,5	200,3	149,2	24,2	12,9	13,9
II	1 377,7	614,8	134,2	628,7	500,8	39,2	52,3	36,5	454,1	193,5	40,8	219,8	168,8	24,5	11,7	14,8
III	1 312,2	553,8	131,5	626,9	495,6	43,9	53,5	33,9	458,8	199,8	43,4	215,7	162,0	27,5	11,4	14,8
IV	1 319,4	539,0	122,1	658,3	526,0	48,8	50,7	32,7	498,5	214,0	46,7	237,8	183,4	27,3	13,0	14,2
2000 I	1 509,0	598,5	157,2	753,3	589,9	64,1	64,5	34,9	550,5	237,0	54,3	259,2	198,5	32,8	12,5	15,4
II	1 487,5	587,9	143,0	756,6	592,1	66,2	61,1	37,2	554,5	234,4	52,0	268,1	204,5	32,3	15,8	15,5
III ³⁾	1 554,7	606,0	139,1	809,6	652,1	61,9	63,5	32,2	617,4	253,1	64,9	299,3	248,4	23,5	15,0	12,4

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeesen laskemat velka- ja rahamarkkinapaperit

	Velkapaperit								Rahamarkkinapaperit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1998 IV	2 121,3	1 903,5	27,7	190,1	106,6	35,4	33,2	15,0	169,4	155,4	0,6	13,4	11,3	0,9	1,1	0,1
1999 I	2 199,3	1 967,4	26,7	205,3	119,5	35,4	35,2	15,1	185,4	169,8	0,8	14,9	12,6	0,8	1,3	0,2
II	2 274,3	2 026,7	32,2	215,4	125,8	35,4	37,1	17,0	188,1	170,3	1,4	16,5	13,8	1,1	1,5	0,2
III	2 334,6	2 079,9	33,9	220,9	127,7	38,5	37,2	17,4	207,4	187,8	1,2	18,4	13,3	2,7	2,2	0,2
IV	2 369,2	2 108,8	35,4	225,0	128,0	42,4	36,9	17,6	245,4	220,5	1,5	23,4	17,2	3,6	2,3	0,4
2000 I	2 427,8	2 147,0	42,6	238,2	133,1	52,9	33,6	18,6	250,5	226,0	1,7	22,8	14,5	4,6	2,0	1,7
II	2 484,2	2 192,3	40,1	251,8	142,2	57,8	33,5	18,3	262,8	234,9	1,4	26,5	17,2	5,4	2,5	1,4
III ³⁾	2 556,1	2 233,8	47,6	274,7	154,1	63,6	38,1	18,9	272,5	233,9	2,4	36,2	25,8	6,1	2,8	1,6

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Sisältää euron kansalliset ilmentymät.
- 3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	3 386,1	-	-	-	-	-	-	-	5 937,5	5 764,0	26,6	147,0	79,0	15,4	48,8	3,8
1999 I	3 865,3	-	-	-	-	-	-	-	5 995,4	5 798,8	20,2	176,4	99,9	18,3	53,7	4,5
II	4 097,0	-	-	-	-	-	-	-	6 142,3	5 931,4	21,3	189,6	109,0	19,5	57,9	3,2
III	3 820,5	-	-	-	-	-	-	-	6 204,7	5 984,9	23,3	196,6	106,9	23,9	61,6	4,2
IV	3 842,3	-	-	-	-	-	-	-	6 364,3	6 132,0	22,3	210,0	114,7	28,3	62,4	4,6
2000 I	3 939,5	-	-	-	-	-	-	-	6 506,2	6 239,9	33,7	232,6	126,4	35,7	63,9	6,7
II	4 030,4	-	-	-	-	-	-	-	6 657,8	6 365,2	35,5	257,1	145,2	38,8	68,2	5,0
III ^(p)	3 938,4	-	-	-	-	-	-	-	6 764,3	6 454,6	33,2	276,5	159,3	44,2	69,3	3,7

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat								Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	722,4	680,9	17,8	23,6	15,8	3,6	1,8	2,5	1 377,9	1 341,0	10,6	26,3	14,7	8,2	2,3	1,1
1999 I	762,9	727,3	7,8	27,9	18,3	5,6	1,3	2,7	1 419,0	1 386,6	3,9	28,5	15,4	10,2	2,0	0,9
II	802,1	768,0	6,1	28,0	18,9	5,2	1,1	2,9	1 429,1	1 399,0	3,2	27,0	13,6	10,2	2,1	1,1
III	829,7	795,7	6,8	27,2	17,8	5,1	1,7	2,6	1 442,9	1 412,7	3,1	27,1	13,0	10,4	2,2	1,6
IV	829,4	794,8	7,3	27,3	18,2	4,8	2,3	2,0	1 435,3	1 402,8	5,4	27,1	12,7	10,3	1,9	2,2
2000 I	871,2	834,2	11,8	25,3	15,9	5,4	2,4	1,6	1 446,2	1 413,8	4,5	27,9	13,1	10,2	1,5	3,1
II	896,9	857,6	12,7	26,6	17,6	4,8	2,5	1,6	1 407,3	1 373,7	6,0	27,6	14,4	10,3	2,1	0,9
III ^(p)	942,5	897,9	10,6	34,1	24,3	5,3	2,7	1,8	1 384,3	1 350,9	3,8	29,7	16,4	11,1	1,2	0,9

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	960,4	371,8	74,5	514,1	374,7	74,7	26,6	38,1	373,6	147,5	26,9	199,3	172,7	8,3	13,7	4,5
1999 I	992,7	457,8	75,9	459,0	325,1	62,3	27,2	44,4	383,3	134,1	27,9	221,4	193,7	7,7	14,4	5,6
II	1 021,9	477,0	74,5	470,4	349,8	52,9	26,2	41,6	417,8	139,3	35,4	243,1	212,6	8,0	16,3	6,3
III	949,4	428,1	78,3	442,9	320,3	54,1	28,3	40,2	413,1	143,4	36,4	233,3	198,8	10,8	18,0	5,8
IV	908,5	388,8	75,2	444,5	323,3	53,9	30,0	37,4	431,4	138,3	39,6	253,5	217,0	11,1	18,8	6,7
2000 I	971,0	426,3	90,7	454,0	322,2	58,0	33,2	40,6	455,1	145,6	40,0	269,6	229,6	13,7	20,0	6,3
II	1 001,2	462,8	93,3	445,2	315,0	58,9	32,4	38,8	446,0	137,9	39,8	268,3	226,8	13,8	20,8	6,8
III ^(p)	1 008,2	451,3	93,9	463,1	347,3	43,9	35,4	36,4	481,5	148,0	43,1	290,4	248,0	13,9	22,0	6,4

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾								Muiden kuin pankkien liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	66,8	19,6	5,6	41,5	28,1	4,9	0,8	7,6	321,2	48,1	31,0	242,1	182,2	35,7	4,2	19,8
1999 I	76,4	19,4	6,7	50,3	35,0	5,3	0,9	9,1	408,8	52,4	30,0	326,4	255,1	37,2	4,3	29,7
II	83,2	21,5	7,0	54,6	39,1	5,6	1,2	8,8	412,6	66,9	32,5	313,2	248,7	37,1	4,9	22,5
III	92,0	33,8	6,7	51,5	38,1	5,9	1,0	6,5	403,7	80,6	30,9	292,2	237,4	33,5	4,5	16,8
IV	99,5	37,8	7,2	54,5	39,5	6,9	1,0	7,1	433,0	91,2	31,4	310,4	253,3	34,4	4,7	18,1
2000 I	113,1	43,3	7,0	62,8	49,0	6,6	1,4	5,8	456,4	94,4	28,5	333,4	278,8	34,3	6,1	14,2
II	138,4	50,0	12,3	76,0	61,8	6,3	1,6	6,3	481,5	98,4	27,9	355,2	304,7	31,8	5,0	13,7
III ^(p)	151,7	50,5	16,4	84,8	71,8	6,9	2,4	3,7	511,3	119,2	34,1	358,0	314,5	30,2	4,3	9,0

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

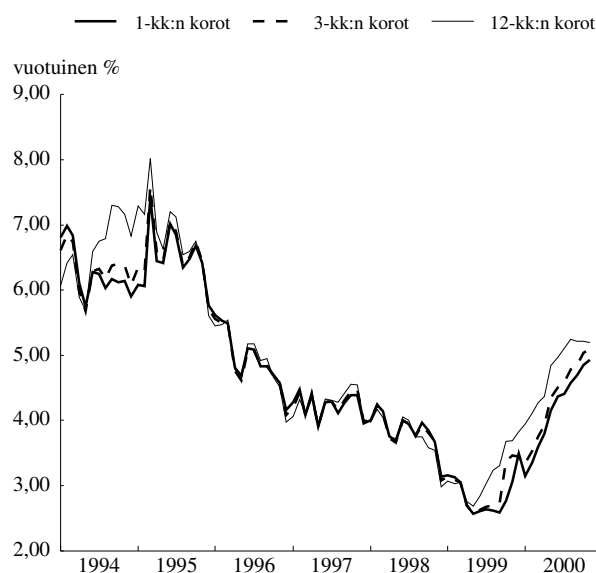
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾
	Yön yli -talletukset ^{2, 3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁶⁾	3 kk:n talletukset ⁷⁾
	1	2	3	4	5	6	7
1995	5,62	6,51	6,59	6,68	6,86	6,04	1,23
1996	4,04	4,95	4,92	4,89	4,93	5,51	0,57
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22
1999 marras	2,94	3,06	3,47	3,48	3,69	6,10	0,30
1999 joul	3,04	3,49	3,44	3,51	3,83	6,13	0,33
2000 tammi	3,04	3,15	3,34	3,56	3,95	6,04	0,15
2000 helmi	3,28	3,36	3,54	3,73	4,11	6,10	0,13
2000 maal	3,51	3,59	3,75	3,94	4,27	6,20	0,14
2000 huhti	3,69	3,80	3,93	4,09	4,37	6,31	0,12
2000 touko	3,92	4,15	4,35	4,53	4,84	6,75	0,10
2000 kesä	4,29	4,37	4,50	4,68	4,96	6,79	0,13
2000 heinä	4,31	4,41	4,58	4,84	5,11	6,73	0,22
2000 elo	4,42	4,57	4,78	5,01	5,25	6,69	0,32
2000 syys	4,59	4,70	4,85	5,04	5,22	6,67	0,41
2000 loka	4,76	4,85	5,04	5,10	5,22	6,78	0,52
2000 marras	4,83	4,92	5,09	5,13	5,19	6,75	0,55
2000 marras 3.	4,85	4,95	5,13	5,18	5,25	6,75	0,53
2000 10.	4,81	4,93	5,11	5,16	5,22	6,76	0,56
2000 17.	4,76	4,87	5,06	5,10	5,15	6,75	0,56
2000 24.	4,83	4,90	5,07	5,10	5,17	6,75	0,56
2000 joul 1.	4,84	5,02	5,02	5,03	5,05	6,69	0,57
2000 8.	4,83	4,97	4,96	4,93	4,91	6,57	0,63

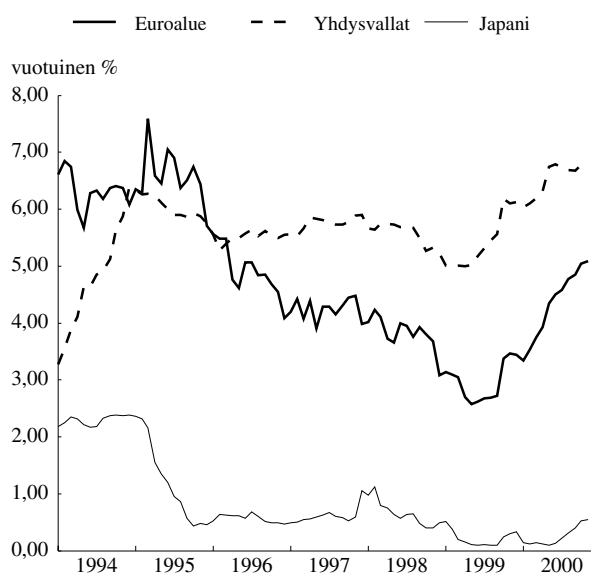
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuosittiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja joulukuuhun 1998 asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja siitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

Valtion lainojen tuotot ¹⁾

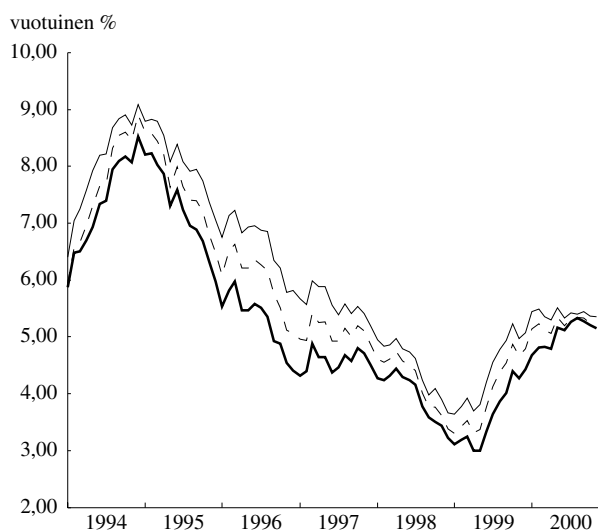
(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v	3 v	5 v	7 v	10 v	10 v	10 v
	1	2	3	4	5	6	7
1995	5,69	5,97	6,48	7,06	8,73	6,69	3,32
1996	4,17	4,41	5,06	5,82	7,23	6,54	3,03
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75
1999 marras	3,99	4,27	4,67	4,97	5,18	6,03	1,81
joulu	4,18	4,43	4,79	5,07	5,30	6,26	1,73
2000 tammi	4,38	4,68	5,14	5,44	5,70	6,66	1,71
helmi	4,55	4,82	5,23	5,49	5,66	6,52	1,83
maalis	4,59	4,83	5,12	5,35	5,49	6,26	1,81
huhti	4,58	4,79	5,06	5,30	5,41	6,00	1,75
touko	5,00	5,16	5,34	5,51	5,52	6,42	1,71
kesä	5,02	5,12	5,19	5,33	5,35	6,10	1,69
heinä	5,19	5,27	5,32	5,43	5,45	6,04	1,72
elo	5,28	5,34	5,35	5,40	5,40	5,83	1,77
syys	5,22	5,28	5,33	5,44	5,47	5,80	1,88
loka	5,17	5,20	5,24	5,37	5,42	5,74	1,83
marras	5,12	5,15	5,19	5,35	5,34	5,72	1,75
2000 marras 3.	5,18	5,21	5,26	5,41	5,39	5,80	1,83
10.	5,14	5,17	5,24	5,41	5,39	5,81	1,81
17.	5,10	5,14	5,17	5,36	5,35	5,70	1,76
24.	5,11	5,14	5,16	5,30	5,28	5,63	1,68
joulu 1.	4,95	4,97	4,99	5,17	5,15	5,49	1,63
8.	4,84	4,86	4,90	5,12	5,12	5,35	1,59

Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

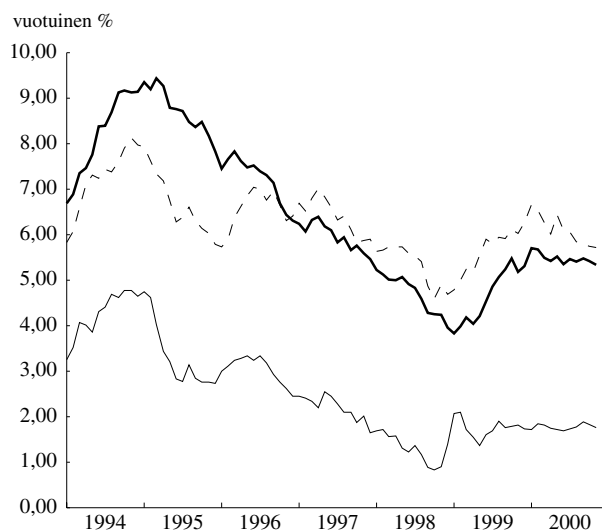
— 3 vuotta - - - 5 vuotta — 7 vuotta

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

— Euroalue - - - Yhdysvallat — Japani

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

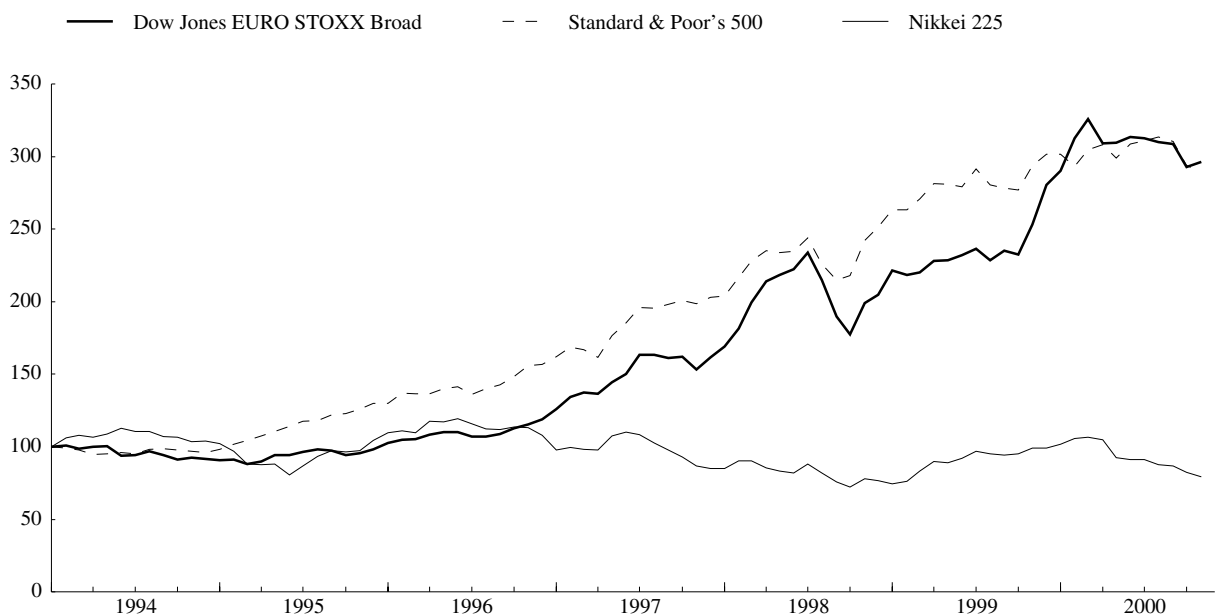
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit											
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykli- nen)	Kulutus- tavarat (ei- sykli- nen)	Energia	Rahoitus	Teolli- suus	Tek- niikka	Yleis- hyö- dylliset yhtiöt	Tele- vies- tintä	Ter- veyden- hoito		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1995	130,5	1 388,1	150,6	127,9	141,1	131,2	117,0	124,5	146,0	132,3	161,9	166,4	542,2	17 363,4
1996	151,6	1 657,5	181,1	146,8	180,6	159,5	129,9	134,7	150,0	166,3	202,4	230,2	671,2	21 061,7
1997	207,6	2 319,6	233,4	191,9	231,9	227,3	184,4	168,0	227,7	205,5	324,4	301,8	873,9	18 373,4
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,1	487,7	348,6	1 085,3	15 338,4
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,0	718,8	392,8	1 327,8	16 829,9
1999 marras	351,2	4 160,0	294,9	265,0	333,2	305,7	310,3	314,7	589,9	297,4	836,2	427,1	1 391,6	18 440,4
1999 joul	389,1	4 590,1	334,6	288,4	327,7	307,4	318,6	366,0	755,7	311,7	1 051,7	398,2	1 429,0	18 430,6
2000 tammi	402,4	4 714,7	338,2	296,9	319,8	300,6	318,9	379,8	836,4	310,1	1 143,2	366,6	1 427,5	18 905,6
2000 helmi	433,8	5 090,6	309,3	308,1	307,6	299,7	313,6	396,4	989,4	346,4	1 423,7	371,3	1 388,4	19 700,9
2000 maal	452,1	5 317,1	302,5	316,1	305,4	310,5	325,4	402,7	1 070,1	374,6	1 496,0	377,8	1 442,2	19 823,1
2000 huhti	428,6	5 149,1	306,8	293,7	313,3	329,1	339,0	382,2	957,4	353,9	1 236,7	411,1	1 459,7	19 517,7
2000 touko	429,4	5 174,7	304,2	294,5	322,3	353,1	340,0	388,0	1 004,4	356,4	1 135,1	435,5	1 416,7	17 222,5
2000 kesä	434,7	5 274,2	274,6	294,8	326,1	349,8	350,0	385,4	1 052,1	349,7	1 149,7	456,4	1 462,0	16 969,3
2000 heinä	433,8	5 227,8	283,1	297,8	328,2	345,7	360,4	384,3	1 044,6	333,9	1 083,0	502,2	1 472,1	16 961,1
2000 elo	429,9	5 152,0	290,0	301,3	331,1	363,1	375,9	380,3	982,6	334,1	951,6	545,8	1 485,5	16 329,9
2000 syys	428,1	5 132,9	280,3	298,7	329,5	376,4	371,4	371,8	1 015,4	335,1	910,2	553,4	1 470,6	16 170,4
2000 loka	406,4	4 893,2	281,2	278,4	331,5	373,7	366,3	349,4	864,6	336,3	824,3	561,2	1 390,1	15 342,7
2000 marras	410,8	4 962,5	302,9	274,9	346,0	365,0	379,7	359,6	864,7	339,6	796,2	571,6	1 373,8	14 743,5
2000 marras 3.	423,5	5 101,4	309,6	290,4	347,7	352,5	386,9	367,5	944,5	339,8	856,1	555,2	1 426,7	14 837,8
2000 10.	409,3	4 934,5	298,8	275,1	352,4	358,3	383,3	357,7	837,2	344,0	787,0	574,0	1 366,0	14 988,5
2000 17.	410,5	4 961,5	299,9	273,4	347,3	367,3	384,8	360,0	844,2	337,2	783,0	591,0	1 367,7	14 544,3
2000 24.	407,2	4 940,2	300,1	267,8	342,0	374,7	373,3	355,7	858,5	340,3	781,2	578,8	1 341,8	14 315,4
2000 joul 1.	398,9	4 839,3	305,4	260,7	343,9	353,8	369,5	354,1	841,2	336,4	736,8	575,2	1 315,2	14 835,3
2000 joul 8.	404,1	4 889,7	326,3	264,1	327,7	329,5	370,0	364,7	948,2	327,5	742,7	551,7	1 369,9	14 696,5

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuosittaiset tiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Taulukko 3.4

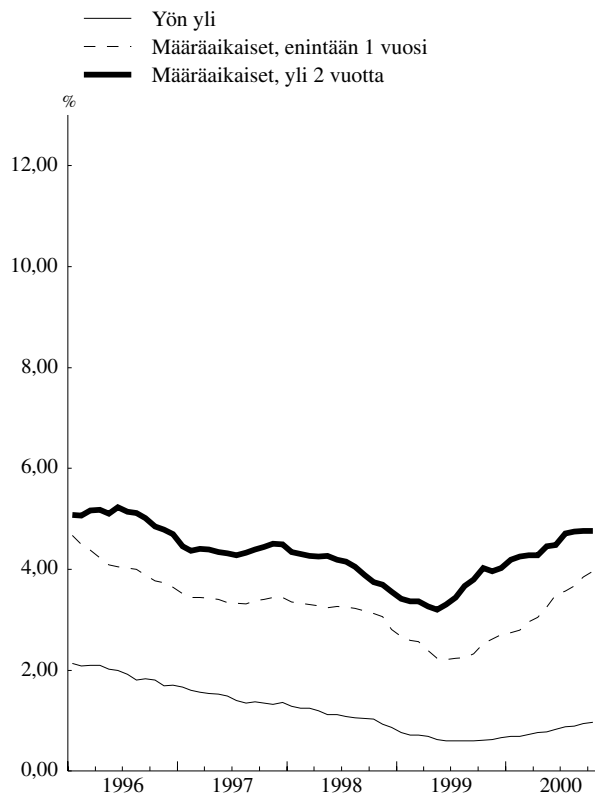
Pankkien luotto- ja talletuskorot

(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot				
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet		
		1	Enintään 1 vuosi 2	Enintään 2 vuotta 3	Yli 2 vuotta 4	Enintään 3 kk 5	Yli 3 kk 6	Enintään 1 vuosi 7	Yli 1 vuosi 8	Kulutus- luotot 9	Asunto- luotot 10
1997	1,46	3,41	3,63	4,40	2,80	3,09	7,59	6,64	10,61	6,63	
1998	1,10	3,20	3,22	4,06	2,61	3,25	6,74	5,80	10,05	5,87	
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,66	5,10	9,38	5,29	
1999	loka	0,61	2,52	2,52	4,03	2,00	2,93	5,58	5,55	9,36	5,79
	marras	0,63	2,62	2,62	3,97	2,02	3,01	5,74	5,54	9,36	5,77
	joulu	0,67	2,70	2,71	4,02	2,04	3,05	5,82	5,51	9,38	5,80
2000	tammi	0,69	2,74	2,74	4,19	2,05	3,18	5,92	5,74	9,51	6,03
	helmi	0,70	2,80	2,81	4,25	2,06	3,18	6,01	5,85	9,52	6,13
	maalis	0,73	2,96	2,96	4,28	2,07	3,33	6,08	5,85	9,55	6,10
	huhti	0,76	3,04	3,05	4,28	2,09	3,44	6,25	5,99	9,62	6,12
	touko	0,78	3,26	3,26	4,45	2,12	3,65	6,41	6,16	9,70	6,30
	kesä	0,83	3,49	3,49	4,48	2,15	3,87	6,57	6,23	9,81	6,34
	heinä	0,87	3,57	3,58	4,71	2,32	3,94	6,77	6,37	9,92	6,46
	elo	0,90	3,67	3,67	4,75	2,35	4,06	6,81	6,44	9,97	6,51
	syys	0,94	3,85	3,83	4,77	2,38	4,20	6,94	6,44	10,00	6,56
	loka	0,98	3,97	3,96	4,77	2,40	4,14	7,11	6,52	10,06	6,56

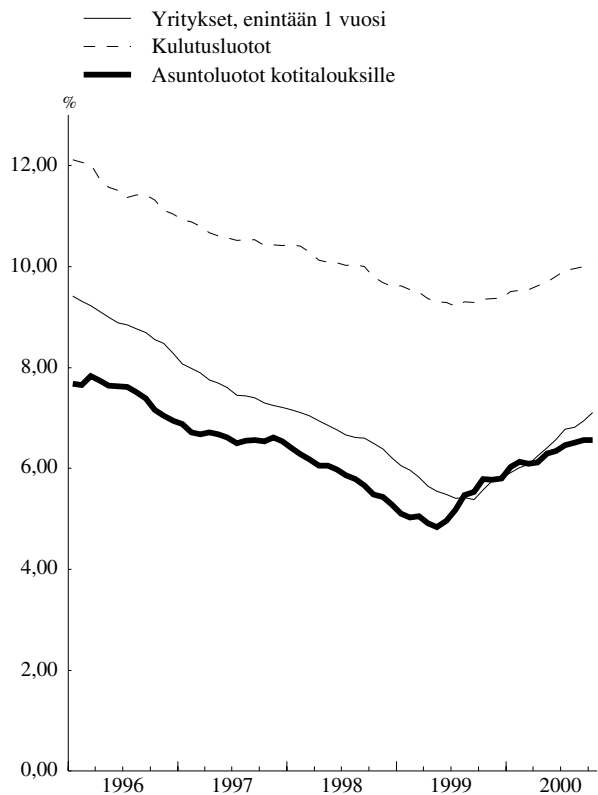
Talletuskorot

(kuukausittain)

Luottokorot

(kuukausittain)

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luottokannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset¹⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ²⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	syys	192,1	188,4	3,7	585,3	185,0	183,6	1,5	553,0	7,1	4,8
	loka	199,0	190,3	8,7	595,8	193,0	183,2	9,8	562,8	6,0	7,1
	marras	194,8	176,7	18,1	615,0	187,3	169,9	17,5	580,6	7,5	6,8
	joulu	171,7	169,2	2,6	618,6	163,0	163,4	-0,4	580,4	8,7	5,8
2000	tammi	251,1	266,3	-15,2	599,5	239,6	255,9	-16,3	562,4	11,4	10,4
	helmi	253,0	239,6	13,4	613,7	240,4	230,6	9,8	572,1	12,6	9,1
	maalis	270,0	249,1	20,8	633,7	257,8	239,8	18,0	590,9	12,2	9,3
	huhti	252,0	250,4	1,5	635,4	239,9	239,1	0,9	590,7	12,0	11,4
	touko	277,5	261,2	16,3	653,3	266,5	250,8	15,7	608,9	11,1	10,4
	kesä	258,8	257,1	1,6	656,2	242,6	246,7	-4,1	605,0	16,2	10,4
	heinä	286,3	281,1	5,1	664,0	269,4	265,4	4,0	610,1	16,9	15,7
	elo	276,1	275,8	0,3	667,4	261,0	258,6	2,4	613,0	15,2	17,3
	syys	311,3	314,6	-3,2	671,3	293,4	298,3	-4,9	611,3	17,9	16,3

2. Pitkäaikaiset¹⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ²⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	syys	138,4	75,0	63,4	5 870,7	123,4	67,0	56,3	5 433,7	15,0	8,0
	loka	115,9	75,3	40,6	5 917,7	107,3	69,4	37,9	5 472,7	8,6	5,9
	marras	103,4	78,6	24,7	5 950,3	94,8	71,9	22,9	5 495,7	8,5	6,7
	joulu	77,3	111,9	-34,6	5 922,3	70,6	97,7	-27,1	5 466,5	6,7	14,2
2000	tammi	109,9	97,7	12,2	5 942,7	101,8	89,7	12,1	5 482,4	8,1	8,0
	helmi	121,8	70,1	51,7	5 994,6	109,6	62,1	47,5	5 530,5	12,2	8,0
	maalis	127,3	94,1	33,2	6 042,0	114,8	83,8	31,0	5 563,4	12,5	10,2
	huhti	111,2	76,7	34,5	6 088,2	101,7	67,1	34,7	5 597,8	9,5	9,6
	touko	124,8	84,4	40,5	6 123,1	112,5	75,1	37,5	5 638,8	12,3	9,3
	kesä	103,3	63,8	39,5	6 160,1	90,5	53,4	37,0	5 678,2	12,8	10,4
	heinä	123,9	75,9	47,9	6 211,6	101,0	68,3	32,7	5 707,2	22,9	7,6
	elo	98,5	57,3	41,2	6 267,1	78,8	50,5	28,3	5 735,9	19,7	6,7
	syys	105,4	72,3	33,1	6 301,3	90,0	66,8	23,2	5 758,6	15,3	5,4

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ²⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	syys	330,5	263,4	67,1	6 456,0	308,3	250,6	57,8	5 986,7	22,2	12,8
	loka	314,9	265,6	49,3	6 513,5	300,3	252,6	47,7	6 035,5	14,6	13,0
	marras	298,2	255,4	42,8	6 565,3	282,1	241,8	40,4	6 076,3	16,0	13,5
	joulu	249,0	281,1	-32,0	6 540,9	233,6	261,1	-27,5	6 046,9	15,5	20,0
2000	tammi	360,9	364,0	-3,0	6 542,2	341,4	345,6	-4,2	6 044,8	19,5	18,4
	helmi	374,8	309,8	65,1	6 608,3	350,0	292,7	57,3	6 102,6	24,9	17,1
	maalis	397,3	343,2	54,1	6 675,7	372,6	323,6	49,0	6 154,4	24,7	19,6
	huhti	363,2	327,1	36,0	6 723,6	341,7	306,1	35,5	6 188,5	21,5	21,0
	touko	402,4	345,6	56,8	6 776,4	379,0	325,9	53,1	6 247,7	23,4	19,7
	kesä	362,1	320,9	41,1	6 816,3	333,1	300,2	32,9	6 283,2	29,0	20,8
	heinä	410,2	357,1	53,1	6 875,6	370,4	333,7	36,7	6 317,3	39,7	23,4
	elo	374,6	333,1	41,5	6 934,4	339,8	309,1	30,7	6 349,0	34,8	24,0
	syys	416,7	386,9	29,9	6 972,7	383,5	365,1	18,3	6 369,9	33,3	21,7

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

		Euroalueen ulkopoolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ²⁾				Euromääräiset yhteensä ²⁾					
Liikkeeseenlaskut	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
2,3	32,3	28,0	18,6	9,4	31,7	591,7	567,4	24,3	584,7	1999	syys
-1,1	33,0		loka
0,6	34,4		marras
3,0	38,2	21,8	20,0	1,8	34,6	565,1	536,5	28,6	615,0		joulu
1,1	37,3	2000	tammi
3,6	41,6		helmi
2,9	42,8	32,6	32,0	0,6	36,8	770,5	758,3	12,2	627,7		maalis
0,7	44,7		huhti
0,7	44,5		touko
5,8	51,2	37,5	31,0	6,5	43,2	786,5	767,7	18,8	648,3		kesä
1,1	53,9		heinä
-2,1	54,3		elo
1,6	60,1	38,1	39,5	-1,4	45,2	862,0	861,8	0,2	656,4		syys

		Euroalueen ulkopoolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ²⁾				Euromääräiset yhteensä ²⁾					
Liikkeeseenlaskut	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
7,1	437,0	63,7	12,5	51,1	566,0	370,8	202,4	168,4	5 999,7	1999	syys
2,7	444,9		loka
1,8	454,6		marras
-7,5	455,8	48,8	21,4	27,4	593,8	321,6	260,4	61,2	6 060,3		joulu
0,1	460,1	2000	tammi
4,2	464,1		helmi
2,2	478,5	65,7	21,5	44,2	638,1	391,8	257,1	134,8	6 201,5		maalis
-0,2	490,4		huhti
3,0	484,3		touko
2,4	481,7	45,5	23,7	21,8	660,0	350,3	219,3	131,0	6 338,4		kesä
15,2	504,4		heinä
13,0	531,1		elo
9,9	542,7	58,5	39,2	19,2	682,5	328,4	224,9	103,4	6 441,2		syys

		Euroalueen ulkopoolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ²⁾				Euromääräiset yhteensä ²⁾					
Liikkeeseenlaskut	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
9,4	469,3	91,7	31,1	60,6	597,7	962,5	769,8	192,7	6 584,4	1999	syys
1,6	477,9		loka
2,5	489,0		marras
-4,6	494,1	70,6	41,5	29,2	628,4	886,7	796,9	89,8	6 675,3		joulu
1,1	497,5	2000	tammi
7,8	505,7		helmi
5,1	521,3	98,3	53,5	44,8	674,9	1 162,3	1 015,3	146,9	6 829,2		maalis
0,5	535,1		huhti
3,7	528,7		touko
8,2	532,9	83,0	54,7	28,3	703,3	1 136,8	986,9	149,8	6 986,7		kesä
16,4	558,3		heinä
10,8	585,4		elo
11,5	602,8	96,6	78,8	17,9	727,7	1 190,3	1 086,7	103,6	7 097,6		syys

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset²⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 syys	553,0	200,6	6,7	64,6	278,6	2,5	31,7	11,2	12,0	7,3	
loka	562,8	213,8	6,2	66,2	273,6	3,0	
marras	580,6	237,2	6,4	67,5	266,0	3,5	
joulu	580,4	248,9	5,7	66,5	254,4	4,8	34,6	14,4	12,1	6,3	
2000 tammi	562,4	230,0	5,7	66,1	257,1	3,4	
helmi	572,1	240,5	6,1	65,8	256,7	3,0	
maalis	590,9	251,2	5,9	66,7	264,6	2,6	36,8	15,5	11,9	8,1	
huhti	590,7	245,8	5,8	72,2	264,1	2,8	
touko	608,9	259,8	5,1	76,1	265,7	2,2	
kesä	605,0	259,1	3,5	76,1	264,1	2,2	43,2	18,9	11,7	10,8	
heinä	610,1	264,8	3,8	78,0	260,6	2,9	
elo	613,0	263,8	3,8	79,7	263,5	2,3	
syys	611,3	256,2	3,7	81,5	267,1	2,8	45,2	15,0	12,9	15,7	

2. Pitkäaikaiset²⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 syys	5 433,7	1 964,2	184,6	195,7	2 994,3	94,9	566,0	153,0	75,9	101,1	
loka	5 472,7	1 983,7	187,3	199,0	3 009,1	93,7	
marras	5 495,7	1 993,9	194,9	198,4	3 014,3	94,2	
joulu	5 466,5	1 976,7	196,2	197,0	3 002,4	94,1	593,8	158,4	81,8	113,9	
2000 tammi	5 482,4	1 985,9	195,4	191,9	3 014,9	94,3	
helmi	5 530,5	2 003,8	197,4	192,3	3 041,8	95,1	
maalis	5 563,4	2 021,9	198,6	195,7	3 051,3	95,9	638,1	176,1	89,1	128,1	
huhti	5 597,8	2 042,5	201,3	201,9	3 055,2	96,9	
touko	5 638,8	2 066,5	204,6	204,7	3 065,0	98,1	
kesä	5 678,2	2 073,2	208,7	211,2	3 087,3	97,8	660,0	185,6	93,0	136,3	
heinä	5 707,2	2 088,3	216,8	218,2	3 084,9	98,9	
elo	5 735,9	2 100,4	220,6	221,9	3 092,8	100,3	
syys	5 758,6	2 114,7	221,3	225,0	3 097,1	100,5	682,5	191,3	101,4	145,1	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 syys	5 986,7	2 164,8	191,3	260,3	3 272,9	97,4	597,7	164,2	87,9	108,4	
loka	6 035,5	2 197,5	193,5	265,2	3 282,7	96,6	
marras	6 076,3	2 231,1	201,2	265,8	3 280,4	97,7	
joulu	6 046,9	2 225,7	202,0	263,5	3 256,8	98,9	628,4	172,8	93,9	120,2	
2000 tammi	6 044,8	2 215,9	201,1	258,1	3 272,1	97,7	
helmi	6 102,6	2 244,4	203,5	258,1	3 298,5	98,1	
maalis	6 154,4	2 273,1	204,5	262,4	3 315,8	98,6	674,9	191,7	101,0	136,2	
huhti	6 188,5	2 288,3	207,1	274,1	3 319,4	99,6	
touko	6 247,7	2 326,2	209,7	280,7	3 330,7	100,3	
kesä	6 283,2	2 332,2	212,2	287,3	3 351,4	100,0	703,3	204,5	104,7	147,1	
heinä	6 317,3	2 353,1	220,6	296,2	3 345,5	101,9	
elo	6 349,0	2 364,2	224,3	301,6	3 356,3	102,6	
syys	6 369,9	2 370,9	225,0	306,5	3 364,2	103,3	727,7	206,3	114,4	160,8	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
0,3	0,6	0,3	584,7	211,8	18,7	71,9	279,0	3,1	0,3	1999 syys
.	loka
0,3	0,6	0,8	615,0	263,3	17,8	72,8	254,7	5,5	0,8	marras
.	joulu
0,2	0,3	0,7	627,7	266,7	17,8	74,8	264,8	3,0	0,7	2000 tammi
.	helmi
0,2	0,4	1,2	648,3	278,0	15,2	86,9	264,2	2,6	1,2	maalis
.	huhti
0,2	0,5	0,8	656,4	271,2	16,7	97,2	267,3	3,2	0,8	touko
.	kesä
.	heinä
.	elo
.	syys

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
82,7	29,2	124,1	5 999,7	2 117,2	260,5	296,8	3 077,0	124,1	124,1	1999 syys
.	loka
86,6	29,1	124,0	6 060,3	2 135,1	278,0	310,9	3 089,0	123,3	124,0	marras
.	joulu
93,5	30,0	121,3	6 201,5	2 198,0	287,7	323,8	3 144,8	125,9	121,3	2000 tammi
.	helmi
96,6	29,9	118,7	6 338,4	2 258,7	301,7	347,5	3 184,0	127,7	118,7	maalis
.	huhti
97,4	30,6	116,8	6 441,2	2 306,0	322,7	370,1	3 194,5	131,1	116,8	touko
.	kesä
.	heinä
.	elo
.	syys

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
83,1	29,8	124,3	6 584,4	2 329,0	279,2	368,7	3 356,0	127,2	124,3	1999 syys
.	loka
86,9	29,8	124,8	6 675,3	2 398,5	295,9	383,7	3 343,7	128,7	124,8	marras
.	joulu
93,7	30,3	122,0	6 829,2	2 464,7	305,5	398,6	3 409,5	128,9	122,0	2000 tammi
.	helmi
96,8	30,3	119,9	6 986,7	2 536,7	316,9	434,5	3 448,2	130,3	119,9	maalis
.	huhti
97,6	31,1	117,6	7 097,6	2 577,2	339,4	467,3	3 461,8	134,4	117,6	touko
.	kesä
.	heinä
.	elo
.	syys

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset²⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
syys	185,0	105,1	1,2	37,9	40,0	0,8	28,0	9,7	10,6	6,7	
loka	193,0	107,3	1,6	41,4	41,2	1,5	
marras	187,3	117,7	1,5	33,6	32,5	2,0	
joulu	163,0	118,1	1,2	23,0	18,5	2,3	21,8	9,6	6,9	4,2	
2000											
tammi	239,6	155,1	2,0	40,0	41,2	1,4	
helmi	240,4	155,4	2,3	44,3	37,0	1,5	
maalis	257,8	169,9	1,8	45,1	40,0	0,9	32,6	14,0	10,2	7,5	
huhti	239,9	141,3	2,4	51,4	43,4	1,4	
touko	266,5	175,7	1,8	53,0	34,6	1,4	
kesä	242,6	159,7	2,6	46,6	32,8	1,0	37,5	16,6	9,3	10,0	
heinä	269,4	167,6	2,1	56,6	41,4	1,8	
elo	261,0	168,1	1,8	51,4	38,1	1,6	
syys	293,4	196,7	2,5	56,0	36,3	2,0	38,1	12,1	10,6	14,5	

2. Pitkäaikaiset²⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
syys	123,4	55,7	9,3	3,9	53,0	1,4	63,7	21,3	9,8	22,2	
loka	107,3	49,8	4,4	5,5	46,5	1,0	
marras	94,8	45,3	9,1	3,0	36,1	1,3	
joulu	70,6	39,3	4,7	1,6	23,5	1,5	48,8	13,2	7,8	15,9	
2000											
tammi	101,8	41,5	2,0	0,1	57,3	0,8	
helmi	109,6	48,4	3,6	3,9	51,7	2,0	
maalis	114,8	51,5	3,3	4,6	53,7	1,7	65,7	24,0	9,7	17,9	
huhti	101,7	45,7	5,1	7,4	41,6	1,9	
touko	112,5	53,8	5,2	4,4	47,6	1,5	
kesä	90,5	36,6	9,1	7,8	36,6	0,4	45,5	16,8	6,3	15,1	
heinä	101,0	44,6	10,6	8,6	35,1	2,1	
elo	78,8	36,7	5,0	3,9	31,5	1,7	
syys	90,0	42,8	1,8	3,7	40,7	1,0	58,5	19,6	10,7	20,9	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
syys	308,3	160,8	10,6	41,8	93,0	2,2	91,7	31,0	20,4	28,9	
loka	300,3	157,1	6,0	46,9	87,7	2,5	
marras	282,1	163,0	10,7	36,6	68,6	3,3	
joulu	233,6	157,4	5,9	24,6	42,0	3,8	70,6	22,8	14,8	20,1	
2000											
tammi	341,4	196,7	4,1	40,1	98,4	2,2	
helmi	350,0	203,8	5,9	48,2	88,6	3,4	
maalis	372,6	221,4	5,1	49,7	93,7	2,7	98,3	38,0	19,9	25,4	
huhti	341,7	187,1	7,5	58,8	85,0	3,4	
touko	379,0	229,5	6,9	57,4	82,3	2,9	
kesä	333,1	196,3	11,7	54,4	69,3	1,4	83,0	33,4	15,6	25,1	
heinä	370,4	212,2	12,7	65,1	76,5	3,9	
elo	339,8	204,7	6,8	55,3	69,6	3,3	
syys	383,5	239,5	4,3	59,6	77,0	3,0	96,6	31,7	21,3	35,5	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritely.

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
0,3	0,5	0,2	591,7	318,0	15,6	123,1	131,0	3,8	0,2	1999	syys	
.		loka	
0,2	0,2	0,7	565,1	352,7	11,2	102,1	92,4	5,9	0,7		marras	
.		joulu	
0,2	0,2	0,6	770,5	494,4	16,3	136,9	118,3	3,9	0,6	2000	tammi	
.		helmi	
0,1	0,3	1,1	786,5	493,3	16,1	160,9	110,9	4,1	1,1		maalis	
.		huhti	
0,2	0,4	0,4	862,0	544,4	17,1	178,4	115,9	5,8	0,4		touko	
.		kesä	
.		heinä	
.		elo	
.		syys	

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
5,0	2,1	3,2	370,8	140,1	30,3	36,7	155,8	4,8	3,2	1999	syys	
.		loka	
6,6	1,0	4,3	321,6	147,6	26,1	26,0	112,8	4,8	4,3		marras	
.		joulu	
9,5	1,9	2,6	391,8	165,5	18,7	26,6	172,1	6,4	2,6	2000	tammi	
.		helmi	
4,5	1,5	1,4	350,3	152,9	25,6	34,8	130,3	5,3	1,4		maalis	
.		huhti	
3,0	2,9	1,3	328,4	143,7	28,1	37,1	110,4	7,7	1,3		touko	
.		kesä	
.		heinä	
.		elo	
.		syys	

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
5,4	2,6	3,5	962,5	458,1	45,9	159,7	286,8	8,5	3,5	1999	syys	
.		loka	
6,8	1,1	5,0	886,7	500,3	37,3	128,2	205,2	10,7	5,0		marras	
.		joulu	
9,7	2,1	3,1	1 162,3	659,9	35,0	163,5	290,4	10,4	3,1	2000	tammi	
.		helmi	
4,7	1,8	2,5	1 136,8	646,2	41,7	195,7	241,2	9,5	2,5		maalis	
.		huhti	
3,2	3,2	1,7	1 190,3	688,1	45,2	215,5	226,3	13,5	1,7		touko	
.		kesä	
.		heinä	
.		elo	
.		syys	

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset²⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
syys	1,5	9,9	-0,2	2,2	-10,1	-0,4	9,4	3,1	3,5	2,4	
loka	9,8	12,7	-0,5	1,6	-4,5	0,5	
marras	17,5	23,5	0,2	1,3	-8,1	0,6	
joulu	-0,4	11,2	-0,4	-0,9	-11,6	1,3	1,8	2,8	-0,3	-1,3	
2000											
tammi	-16,3	-17,7	0,1	-0,4	2,0	-0,2	
helmi	9,8	10,7	0,4	-0,4	-0,5	-0,4	
maalis	18,0	9,9	-0,2	0,8	7,9	-0,4	0,6	0,5	-0,7	1,5	
huhti	0,9	-4,3	0,0	5,4	-0,4	0,1	
touko	15,7	12,6	-0,7	3,8	0,5	-0,6	
kesä	-4,1	-3,0	0,5	0,1	-1,7	0,0	6,5	3,4	-0,2	2,7	
heinä	4,0	4,6	0,3	1,9	-3,5	0,7	
elo	2,4	-1,4	-0,1	1,6	2,9	-0,6	
syys	-4,9	-7,9	0,0	1,9	0,7	0,4	-1,4	-5,4	0,4	4,0	

2. Pitkäaikaiset²⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
syys	56,3	25,9	7,5	1,3	20,7	0,9	51,1	17,1	7,1	20,1	
loka	37,9	18,2	2,8	3,4	14,8	-1,3	
marras	22,9	9,6	7,6	0,0	5,3	0,5	
joulu	-27,1	-15,4	1,4	-1,1	-11,9	0,0	27,4	5,1	6,0	12,8	
2000											
tammi	12,1	5,8	-0,9	-5,5	12,6	0,2	
helmi	47,5	17,2	2,0	0,4	27,0	0,8	
maalis	31,0	16,8	0,9	3,0	9,5	0,9	44,2	17,6	7,3	14,3	
huhti	34,7	20,4	2,6	6,2	4,6	0,9	
touko	37,5	22,8	3,5	2,8	7,2	1,3	
kesä	37,0	8,3	6,6	6,0	16,5	-0,3	21,8	9,4	3,8	8,2	
heinä	32,7	19,0	8,1	7,0	-2,4	1,2	
elo	28,3	12,0	3,5	3,5	7,9	1,3	
syys	23,2	12,1	0,7	3,0	7,2	0,2	19,2	4,4	8,3	7,7	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
syys	57,8	35,8	7,3	3,6	10,6	0,6	60,6	20,2	10,6	22,5	
loka	47,7	31,0	2,2	5,0	10,3	-0,8	
marras	40,4	33,1	7,7	1,3	-2,9	1,1	
joulu	-27,5	-4,2	1,0	-2,0	-23,6	1,2	29,2	7,9	5,7	11,5	
2000											
tammi	-4,2	-12,0	-0,8	-5,9	14,6	-0,1	
helmi	57,3	27,9	2,4	0,1	26,6	0,4	
maalis	49,0	26,7	0,7	3,8	17,3	0,5	44,8	18,1	6,6	15,8	
huhti	35,5	16,1	2,6	11,6	4,2	1,1	
touko	53,1	35,4	2,8	6,6	7,6	0,7	
kesä	32,9	5,3	7,1	6,0	14,8	-0,3	28,3	12,8	3,6	10,9	
heinä	36,7	23,6	8,4	8,8	-5,9	1,9	
elo	30,7	10,6	3,5	5,1	10,8	0,7	
syys	18,3	4,2	0,7	4,8	7,9	0,7	17,9	-0,9	8,7	11,8	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määriteltä.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,0	0,3	0,1	24,3	30,5	3,4	8,4	-17,9	-0,2	0,1	1999	
.	syys	
0,0	0,0	0,6	28,6	50,2	-1,0	0,7	-24,2	2,4	0,6	loka	
.	marras	
.	joulu	
-0,1	-0,3	-0,2	12,2	3,3	-0,4	1,6	9,3	-1,4	-0,2	2000	
.	tammi	
0,0	0,1	0,5	18,8	8,7	-0,4	12,0	-1,7	-0,3	0,5	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
0,0	0,1	-0,5	0,2	-10,1	0,6	9,4	0,2	0,6	-0,5	touko	
.	kesä	
.	heinä	
.	elo	
.	syys	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
4,6	1,8	0,4	168,4	53,3	20,8	28,0	62,9	3,1	0,4	1999	
.	syys	
3,9	-0,1	-0,3	61,2	17,6	17,7	15,1	12,0	-0,9	-0,3	loka	
.	marras	
.	joulu	
7,0	0,9	-2,9	134,8	57,4	9,3	12,1	56,1	2,7	-2,9	2000	
.	tammi	
3,1	-0,1	-2,6	131,0	60,8	16,5	23,2	31,4	1,8	-2,6	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
0,6	0,5	-2,3	103,4	47,5	20,6	21,2	13,2	3,2	-2,3	touko	
.	kesä	
.	heinä	
.	elo	
.	syys	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
4,6	2,1	0,6	192,7	83,7	24,1	36,4	45,1	2,9	0,6	1999	
.	syys	
3,9	-0,1	0,2	89,8	67,8	16,7	15,8	-12,2	1,5	0,2	loka	
.	marras	
.	joulu	
6,9	0,6	-3,1	146,9	60,7	8,9	13,8	65,4	1,3	-3,1	2000	
.	tammi	
3,1	0,0	-2,1	149,8	69,5	16,1	35,2	29,7	1,5	-2,1	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
0,7	0,6	-2,9	103,6	37,4	21,2	30,5	13,5	3,8	-2,9	touko	
.	kesä	
.	heinä	
.	elo	
.	syys	

4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

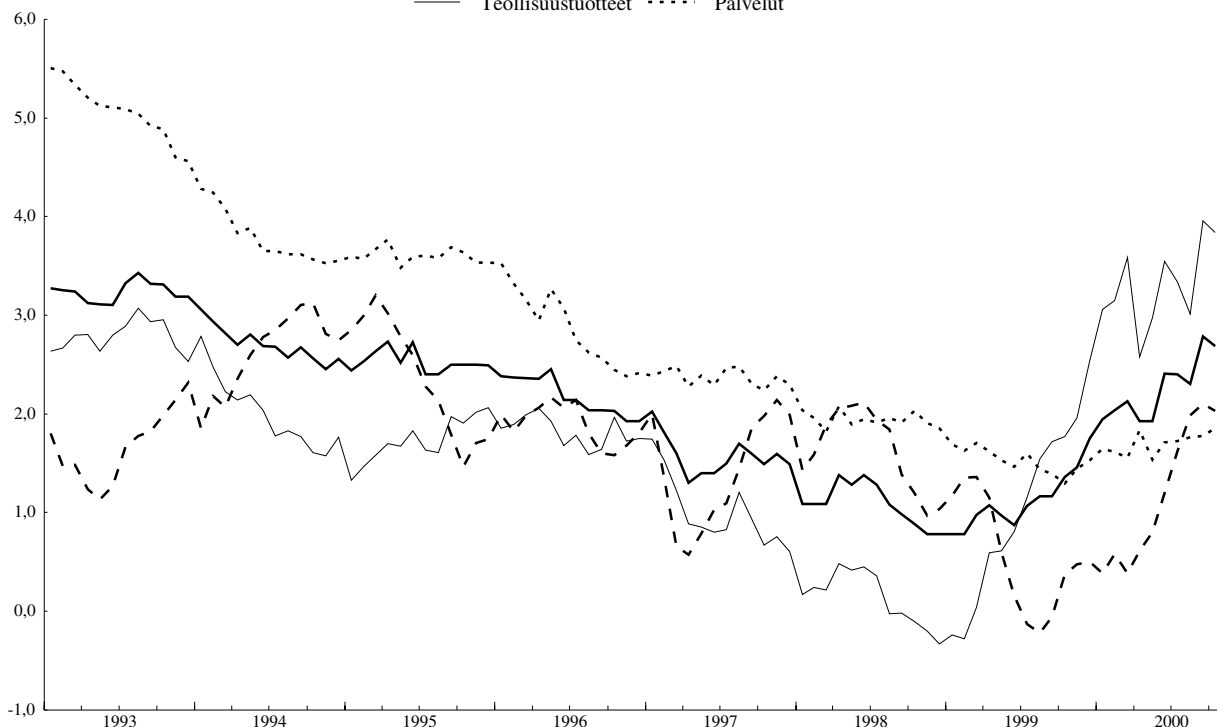
Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Kokonais- indeksi 1996 = 100	Kokonais- indeksi	Tavarat							Palvelut
			Elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostetut elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostamat- tomat elin- tarvikkeet	Teollisuus- tuotteet				
						Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia			
Paino kokonais- indeksissä (%) ³⁾	100,0	100,0	62,4	20,8	12,6	8,2	41,6	32,6	9,0	37,6
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1995	97,9	2,5	2,0	2,4	2,5	2,2	1,7	1,8	1,4	3,6
1996	100,0	2,2	1,9	1,9	1,9	1,7	1,8	1,5	3,0	2,9
1997	101,6	1,6	1,1	1,4	1,4	1,4	1,0	0,5	2,7	2,4
1998	102,7	1,1	0,7	1,6	1,4	1,9	0,1	0,9	-2,6	1,9
1999	103,8	1,1	0,9	0,6	0,9	0,0	1,0	0,6	2,4	1,5
1999 III	104,1	1,1	0,9	-0,1	0,7	-1,4	1,5	0,6	4,9	1,5
1999 IV	104,4	1,5	1,5	0,4	0,9	-0,3	2,1	0,6	7,9	1,4
2000 I	105,2	2,0	2,3	0,4	1,0	-0,4	3,3	0,6	13,7	1,6
2000 II	105,9	2,1	2,3	0,9	1,0	0,7	3,0	0,6	12,3	1,7
2000 III	106,7	2,5	2,9	1,9	1,1	3,1	3,4	0,7	13,6	1,8
1999 loka	104,2	1,4	1,3	0,4	0,9	-0,4	1,8	0,5	6,5	1,3
1999 marras	104,3	1,5	1,4	0,5	0,9	-0,2	2,0	0,6	7,3	1,4
1999 joulou	104,7	1,7	1,8	0,5	1,0	-0,3	2,5	0,6	10,1	1,5
2000 tammi	104,8	1,9	2,1	0,4	1,0	-0,6	3,1	0,7	12,1	1,6
2000 helmi	105,2	2,0	2,2	0,6	1,0	-0,1	3,1	0,5	13,6	1,6
2000 maalisk	105,6	2,1	2,5	0,4	1,0	-0,5	3,6	0,6	15,3	1,6
2000 huhti	105,7	1,9	1,9	0,6	0,9	0,1	2,6	0,5	10,2	1,8
2000 touko	105,8	1,9	2,2	0,8	1,0	0,5	3,0	0,6	12,0	1,5
2000 kesä	106,3	2,4	2,7	1,2	1,0	1,5	3,5	0,6	14,5	1,7
2000 heinä	106,5	2,4	2,8	1,6	1,0	2,6	3,3	0,6	13,4	1,7
2000 elo	106,5	2,3	2,7	2,0	1,1	3,3	3,0	0,6	11,9	1,8
2000 syys	107,0	2,8	3,3	2,1	1,3	3,3	4,0	0,8	15,5	1,8
2000 loka	107,0	2,7	3,2	2,0	1,2	3,2	3,8	0,9	14,5	1,9

— YKHI yhteensä - - - Elintarvikkeet²⁾
 — Teollisuustuotteet ····· Palvelut

Lähde: Eurostat. Kansallisiin kuluttajahintaindeksihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia vuodesta 1995 käytettävissä olleen YKHI-indeksin kanssa.

- 1) Kattavuutta on laajennettu tammikuusta 2000 alkaen. Muutos vaikuttaa vuotuisen prosenttimuutokseen vuonna 2000. Muutosta on selitetty lyhyesti tilastoliitteen Yleistä-osassa.
- 2) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.
- 3) Viittaa ajanjaksoon 2000.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat									Raaka-aineiden maailmanmarkkina-hinnat ²⁾		Öljyn hinta ³⁾ (euroa/ barreli)
	Teollisuus yhteensä pl. rakennusteollisuus		Tehdasteollisuus						Rakentaminen ¹⁾	Kokonaisindeksi	Kokonaisindeksi pl. energia	
	1995 = 100			Väli-tuotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutus-tavarat	Kestävät					
							Kestävät	Ei-kestävät				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1995	100,0	3,7	4,1	3,2	.	0,2	2,1	13,0
1996	100,3	0,3	0,9	-0,6	1,3	2,1	2,1	2,2	1,2	6,5	-6,9	15,9
1997	101,4	1,1	0,8	1,4	0,3	1,0	0,4	1,4	1,0	10,0	12,9	17,1
1998	100,6	-0,7	-0,6	-2,6	0,6	0,6	0,3	0,7	0,2	-21,2	-12,5	12,0
1999	100,2	-0,4	0,2	-0,5	0,2	0,2	0,5	0,1	0,6	17,8	-3,1	17,1
1999 III	100,6	0,1	0,8	0,9	0,0	0,2	0,4	0,1	0,8	31,0	1,1	19,7
1999 IV	101,7	2,1	2,7	5,4	0,2	0,6	0,6	0,6	0,6	61,5	14,0	23,0
2000 I	103,3	4,3	4,6	10,3	0,5	0,9	1,0	0,9	1,7	78,3	19,9	27,1
2000 II	104,8	5,2	5,2	11,4	0,6	1,4	1,1	1,5	1,9	53,7	18,3	29,1
2000 III	106,4	5,7	5,4	12,1	0,7	1,6	1,3	1,8	.	46,7	18,0	33,9
1999 marras	101,7	2,1	2,6	5,3	0,2	0,6	0,6	0,7	.	60,4	11,9	23,5
1999 joul	102,2	2,9	3,4	7,3	0,3	0,6	0,7	0,6	.	81,3	19,3	24,8
2000 tammi	102,8	3,8	4,0	9,1	0,5	0,8	0,9	0,7	.	76,2	19,4	24,9
2000 helmi	103,3	4,4	4,7	10,5	0,6	0,9	1,0	0,9	.	87,6	20,0	27,6
2000 maal	103,8	4,8	5,1	11,2	0,6	1,0	1,0	1,0	.	72,0	20,2	28,4
2000 huhti	104,1	4,6	4,7	10,3	0,6	1,2	1,0	1,3	.	43,9	19,4	24,6
2000 touko	104,8	5,3	5,3	11,6	0,6	1,5	1,0	1,7	.	61,9	22,8	30,4
2000 kesä	105,3	5,6	5,5	12,3	0,7	1,4	1,2	1,5	.	55,2	12,9	31,5
2000 heinä	105,8	5,6	5,3	11,8	0,8	1,6	1,3	1,7	.	42,0	14,3	30,6
2000 elo	106,1	5,5	5,1	11,4	0,7	1,6	1,3	1,8	.	47,5	18,3	33,6
2000 syys	107,2	6,1	5,9	13,0	0,7	1,7	1,3	1,9	.	50,3	21,4	37,4
2000 loka	107,8	6,3	5,8	13,4	0,6	1,9	1,4	2,1	.	56,6	23,1	36,8
2000 marras	45,6	18,2	38,0

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit ja työvoimakustannukset

	Bruttokansantuotteen deflaattorit ⁴⁾ (kp.)								
	BKT		Kotimäinen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Vienti ⁵⁾	Tuonti ⁵⁾	
	1995 = 100								
	13	14	15	16	17	18	19	20	
1995	100,0	2,7	2,6	2,9	2,9	1,7	2,9	2,7	
1996	102,1	2,1	2,1	2,4	2,2	0,9	0,9	0,8	
1997	103,6	1,5	1,7	1,9	1,6	0,9	1,8	2,5	
1998	105,3	1,6	1,2	1,4	1,5	0,7	0,0	-1,4	
1999	106,5	1,1	1,3	1,2	2,3	0,7	-0,3	0,2	
1998 II	105,2	1,7	1,4	1,7	1,6	1,0	0,8	-0,4	
1998 III	105,6	1,7	1,1	1,2	1,6	0,7	-0,4	-2,4	
1998 IV	105,8	1,4	0,8	0,9	1,4	0,4	-1,7	-3,8	
1999 I	106,2	1,4	0,8	0,9	2,0	0,4	-1,9	-3,8	
1999 II	106,4	1,2	1,2	1,1	2,3	0,4	-1,3	-1,4	
1999 III	106,6	1,0	1,4	1,2	2,4	0,8	0,2	1,4	
1999 IV	106,8	1,0	1,9	1,5	2,4	1,3	2,0	4,8	
2000 I	107,2	1,0	2,3	1,9	1,9	2,0	3,9	8,1	
2000 II	107,3	0,8	2,2	1,7	1,4	2,4	4,5	8,8	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 10 ja 11 (HWWA, Institut für Wirtschaftsforschung, Hampuri), sarakkeessa 12 (International Petroleum Exchange) ja sarakkeissa 13–20 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

4) Vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin deflaattoreihin.

5) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
	1	2	Yksityinen kulutus 3	Julkinen kulutus 4	Kiinteän pääoman brutto- muodostus 5	Varastojen muutokset ²⁾ 6	7	Vienti ³⁾ 8	Tuonti ³⁾ 9
1995	5 308,9	5 210,8	2 998,6	1 093,8	1 092,3	26,2	98,1	1 569,6	1 471,5
1996	5 534,4	5 408,7	3 143,7	1 142,4	1 121,2	1,4	125,7	1 658,0	1 532,3
1997	5 648,0	5 498,7	3 198,5	1 150,7	1 136,9	12,6	149,2	1 828,8	1 679,5
1998	5 874,5	5 733,4	3 324,8	1 177,0	1 197,3	34,2	141,1	1 944,7	1 803,6
1999	6 127,4	6 019,6	3 475,5	1 229,6	1 278,0	36,4	107,8	2 038,7	1 930,9
1999 II	1 521,8	1 495,2	863,9	306,4	316,3	8,6	26,6	497,4	470,8
1999 III	1 539,4	1 513,1	873,1	308,8	324,0	7,3	26,2	518,9	492,7
1999 IV	1 557,1	1 531,5	881,9	310,9	326,1	12,6	25,6	541,4	515,7
2000 I	1 576,8	1 553,6	894,5	314,4	335,0	9,7	23,2	564,2	541,0
2000 II	1 591,3	1 575,3	904,3	315,9	339,9	15,1	15,9	582,9	567,0
2000 III

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
	10	11	Yksityinen kulutus 12	Julkinen kulutus 13	Kiinteän pääoman brutto- muodostus 14	Varastojen muutokset ²⁾ 15	16	Vienti ³⁾ 17	Tuonti ³⁾ 18
1995	5 308,9	5 210,8	2 998,6	1 093,8	1 092,3	26,2	98,1	1 569,6	1 471,5
1996	5 383,4	5 262,9	3 046,0	1 111,4	1 105,5	0,0	120,5	1 637,7	1 517,2
1997	5 505,1	5 350,6	3 092,5	1 121,7	1 130,0	6,4	154,5	1 807,7	1 653,3
1998	5 656,3	5 532,4	3 184,1	1 134,0	1 184,1	30,3	123,8	1 933,8	1 809,9
1999	5 796,5	5 698,3	3 270,5	1 151,3	1 246,3	30,2	98,2	2 024,0	1 925,8
1999 II	1 440,7	1 419,2	814,1	287,2	309,4	8,4	21,6	496,9	475,3
1999 III	1 454,5	1 427,7	819,8	288,3	315,4	4,1	26,9	513,5	486,6
1999 IV	1 468,6	1 438,7	824,8	289,4	316,2	8,4	29,9	530,8	500,9
2000 I	1 482,1	1 450,1	832,0	291,3	321,7	5,0	32,0	544,8	512,8
2000 II	1 494,3	1 463,3	837,9	291,9	324,7	8,8	31,0	557,0	526,0
2000 III	1 504,4	1 475,8	841,2	292,4	328,9	13,3	28,6	573,8	545,2

(vuotuinen prosenttimuutos)

1995	2,2	2,0	1,8	0,7	2,3	–	–	7,9	7,5
1996	1,4	1,0	1,6	1,6	1,2	–	–	4,3	3,1
1997	2,3	1,7	1,5	0,9	2,2	–	–	10,4	9,0
1998	2,7	3,4	3,0	1,1	4,8	–	–	7,0	9,5
1999	2,5	3,0	2,7	1,5	5,3	–	–	4,7	6,4
1999 II	2,1	3,0	2,7	1,5	5,6	–	–	2,4	5,1
1999 III	2,6	3,0	2,6	1,6	5,8	–	–	5,7	7,1
1999 IV	3,3	2,9	2,6	1,5	5,4	–	–	10,2	9,2
2000 I	3,5	2,6	2,5	1,7	5,4	–	–	12,8	10,8
2000 II	3,7	3,1	2,9	1,6	4,9	–	–	12,1	10,7
2000 III	3,4	3,4	2,6	1,4	4,3	–	–	11,7	12,0

Lähde: Eurostat.

1) Yleistä-osan alussa selostetaan lyhyesti käyvin hinnoin ilmaistuja tietoja, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toiminnoittain¹⁾

3. Käyvin hinnoin

(1995 = 100; kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ²⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesi- huolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
Osuus (%) ³⁾	100	2,6	23,7	6,0	20,7	25,3	21,7		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1995	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1996	104,1	105,9	102,2	99,7	102,7	107,3	104,8	102,7	105,0
1997	106,0	105,2	103,8	96,6	105,3	110,9	105,9	102,1	108,7
1998	109,8	105,6	106,9	97,2	110,3	116,2	109,3	102,2	115,2
1999	114,1	104,1	108,5	101,5	114,5	123,2	113,7	103,8	124,0
1999 I	112,5	106,3	107,2	99,7	113,1	120,9	112,4	103,1	120,9
II	113,4	103,6	107,6	100,8	113,7	122,3	113,6	103,6	122,9
III	114,6	102,2	109,2	102,1	114,8	124,0	114,2	103,8	124,8
IV	115,8	104,1	110,3	103,5	116,2	125,6	114,8	104,6	127,2
2000 I	117,4	106,6	111,9	105,6	117,3	127,6	116,3	105,6	127,2
II	118,4	103,5	113,7	105,5	118,9	128,5	116,9	106,5	128,7

4. Kiintein hinnoin⁴⁾

(1995 = 100; kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ²⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesi- huolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
Osuus (%) ³⁾	100	2,6	23,7	6,0	20,7	25,3	21,7		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1995	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1996	101,5	105,8	99,7	98,1	100,8	103,7	101,8	102,6	101,4
1997	103,8	106,9	102,8	96,3	104,0	107,0	102,8	106,1	103,5
1998	106,7	109,4	105,1	96,2	107,9	111,3	104,4	109,9	106,5
1999	109,2	112,0	106,8	97,9	111,3	115,3	105,6	113,8	110,5
1999 I	108,0	110,6	105,1	96,9	110,2	113,6	105,1	111,8	109,1
II	108,6	111,4	106,1	97,6	110,6	114,7	105,4	112,7	109,3
III	109,7	112,7	107,4	98,2	111,6	115,9	105,8	114,7	110,7
IV	110,6	113,3	108,5	98,9	112,8	117,2	106,2	116,0	112,8
2000 I	111,9	111,7	110,3	100,1	114,3	118,8	106,7	117,1	111,4
II	112,7	111,6	111,3	99,2	115,5	119,7	107,3	118,4	113,7

(vuotuinen prosenttimuutos)

1995	2,3	0,9	3,0	-0,3	2,3	3,1	1,6	-0,3	0,6
1996	1,5	5,8	-0,3	-1,9	0,8	3,7	1,8	2,6	1,4
1997	2,3	1,0	3,1	-1,9	3,2	3,2	0,9	3,5	2,1
1998	2,8	2,3	2,2	0,0	3,8	4,0	1,6	3,5	2,9
1999	2,4	2,4	1,6	1,7	3,1	3,6	1,2	3,6	3,7
1999 I	1,8	1,2	-0,1	-0,4	3,0	3,3	1,5	3,1	3,2
II	2,1	1,5	0,8	2,1	2,9	3,4	1,1	3,5	3,1
III	2,5	3,4	1,9	2,1	2,9	3,8	1,1	3,8	3,7
IV	3,2	3,5	3,8	3,0	3,6	3,9	1,1	3,8	4,8
2000 I	3,7	1,0	4,9	3,3	3,7	4,6	1,5	4,8	2,1
II	3,7	0,1	5,0	1,7	4,5	4,4	1,8	5,0	4,0

Lähde: Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Arviot perustuvat epätäydellisiin kansallisiin tietoihin, ja siksi ne esitetään indekseinä.

2) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan välituotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

3) Jokaisen toimialan osuus kokonaisarvonlisäyksestä vuonna 1995.

4) Arvonlisäys vuoden 1995 hintoina.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaali-talouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ml. rakentaminen)		Yhteensä (pl. rakentaminen)		Tehdasteollisuus						Rakenta- minen
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)		Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestokulutus- tavarat	Ei- kestokulutus- tavarat		
	1	2	3	4						5	
1995	100,1	2,8	100,1	3,5	3,7	2,6	7,3	-0,7	-1,2	1,8	0,5
1996	100,1	-0,1	100,4	0,3	0,0	-0,2	1,5	-0,1	0,0	-0,4	-2,3
1997	103,7	3,7	104,6	4,2	4,8	5,3	4,8	3,3	3,4	2,6	0,0
1998	107,6	3,7	109,0	4,2	4,7	4,0	6,5	5,6	6,3	1,9	0,3
1999	109,8	2,0	111,0	1,9	1,9	2,3	1,5	3,0	3,2	1,5	2,8
1999 III	110,6	2,6	111,8	2,5	2,4	3,3	1,6	3,3	3,6	2,0	2,7
1999 IV	112,0	4,2	113,4	4,2	4,6	5,5	2,7	5,4	5,7	3,5	4,5
2000 I	113,4	5,1	114,6	4,8	5,1	5,7	6,7	6,6	7,7	0,1	4,9
2000 II	114,6	5,5	116,6	6,0	6,3	6,3	8,5	7,6	8,3	2,7	-0,1
2000 III	.	.	117,8	5,8	6,3	5,3	9,9	6,8	7,7	1,8	0,5
1999 loka	112,1	4,2	113,6	4,3	4,8	5,3	3,0	5,3	5,6	3,8	3,7
1999 marras	112,7	5,7	113,7	5,5	6,0	7,6	3,2	7,8	8,5	4,1	7,4
1999 joulukuu	111,9	3,0	113,7	3,2	3,2	4,4	4,7	3,7	4,8	-2,1	1,7
2000 tammi	114,3	6,9	114,6	5,8	6,5	6,6	7,2	8,7	9,9	1,5	13,5
2000 helmikuu	114,0	5,2	115,6	5,4	5,5	6,0	7,9	7,1	8,2	0,7	0,7
2000 maaliskuu	113,9	5,6	116,3	6,2	6,6	6,0	8,1	9,0	9,9	3,5	-1,0
2000 huhtikuu	116,5	7,8	117,0	8,2	8,4	8,9	11,6	9,7	10,8	3,2	2,7
2000 toukokuu	113,5	3,4	116,5	3,8	4,1	4,2	6,2	4,1	4,6	1,5	-2,0
2000 kesäkuu	.	.	117,1	5,4	5,7	5,0	8,1	6,8	7,8	1,6	.
2000 heinäkuu	.	.	117,6	6,5	7,2	6,2	11,9	8,7	10,5	1,4	.
2000 elokuu	.	.	118,6	5,7	6,1	4,8	10,1	5,7	6,2	2,3	.
2000 syyskuu
2000 loka
2000 marras

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)								Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin		Kiintein hinnoin						Tuhansia ²⁾ (kp.)	
	Yhteensä		Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
	1995 = 100		1995 = 100			Tekstiilit, vaatteet, jalkineet	Kotitalous- esineet			
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1995	100,0	.	100,0	777	0,8
1996	101,9	1,9	100,5	0,5	0,6	.	-1,0	0,1	826	6,2
1997	104,1	2,2	101,7	1,2	1,1	1,3	0,6	1,5	861	4,2
1998	107,8	3,6	104,7	2,9	2,1	3,5	2,1	4,5	923	7,2
1999	111,4	3,4	107,4	2,6	3,2	2,3	1,4	3,1	973	5,4
1999 III	111,8	2,9	107,7	2,3	3,2	1,8	-1,1	4,0	995	6,6
1999 IV	113,4	4,2	108,8	3,0	3,5	2,6	2,8	3,7	953	-0,4
2000 I	114,0	3,7	109,0	2,4	3,1	1,7	1,2	5,4	981	1,5
2000 II	115,7	4,7	110,2	3,3	3,3	2,8	1,5	5,1	978	0,2
2000 III	116,7	4,4	110,7	2,8	2,4	2,4	3,1	4,4	922	-7,8
1999 marras	113,6	3,7	108,9	2,4	3,0	2,1	1,6	3,7	957	-1,8
1999 joulukuu	113,4	4,1	108,6	2,8	2,6	2,8	2,7	3,7	923	-2,7
2000 tammi	113,6	3,9	108,8	2,6	3,6	1,7	-0,3	4,6	976	0,8
2000 helmikuu	114,8	5,1	109,6	3,7	3,3	3,8	6,8	6,8	994	5,3
2000 maaliskuu	113,8	2,2	108,6	1,0	2,5	-0,5	-2,7	4,6	972	-0,9
2000 huhtikuu	115,1	4,7	109,9	3,6	3,3	3,5	1,8	5,9	971	-1,7
2000 toukokuu	116,3	5,9	110,6	4,2	5,0	3,9	3,3	5,9	977	1,4
2000 kesäkuu	115,7	3,6	109,9	2,0	1,7	1,1	-0,6	3,4	984	1,1
2000 heinäkuu	116,0	3,7	110,4	2,4	2,1	1,5	0,7	5,2	883	-14,4
2000 elokuu	116,7	4,3	110,7	2,5	2,5	2,1	1,5	2,8	936	-4,3
2000 syyskuu	117,4	5,3	111,1	3,4	2,6	3,4	7,3	5,2	946	-1,6
2000 loka	912	-7,1
2000 marras	929	-3,4

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 20–21 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

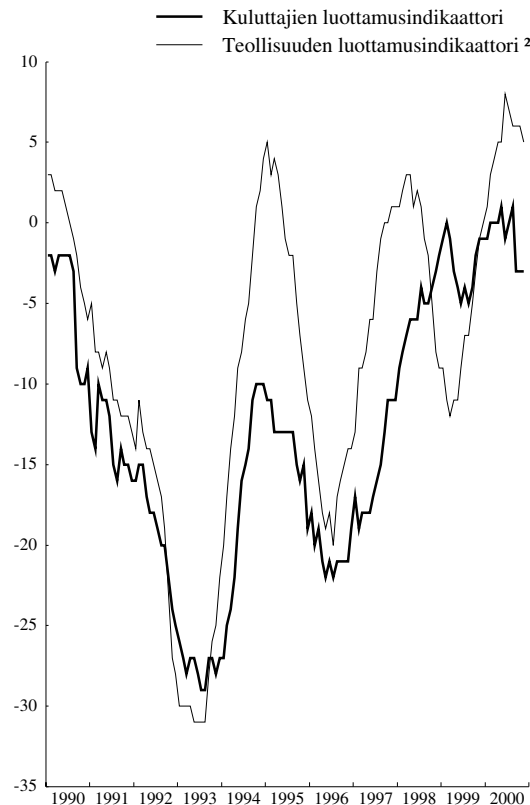
Suhdannekyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Tehdasteollisuus				Rakentamisen luottamus- indikaattori	Vähittäiskaupan luottamus- indikaattori	Kuluttajien luottamus- indikaattori
	Luottamus- indikaattori	Tuotanto- odotukset	Tilaukanta	Kapasiteetin käyttöaste ¹⁾ (%)			
	1	2	3	4	5	6	7
1995	-16	-1	-30	80,6	-36	-11	-21
1996	-4	11	-15	81,0	-33	-9	-15
1997	-1	11	-5	83,0	-19	-3	-5
1998	-7	7	-17	81,8	-7	-5	-3
1999	.	.	.	83,8	.	.	.
1999 IV	-1	14	-9	81,9	-3	-7	-1
2000 I	3	15	-2	83,0	0	0	0
II	6	17	5	83,7	2	3	0
III	6	18	5	83,9	2	-2	-1
IV	.	.	.	84,7	.	.	.
1999 marras	-1	15	-9	-	0	-9	-1
joulu	0	13	-6	-	-4	-2	-1
2000 tammi	1	13	-4	-	2	-2	-1
helmi	3	16	-2	-	-2	-3	0
maalis	4	15	1	-	0	5	0
huhti	5	15	3	-	3	-3	0
touko	5	16	4	-	1	4	1
kesä	8	19	8	-	3	7	-1
heinä	7	19	5	-	2	-3	0
elo	6	18	4	-	5	-3	1
syys	6	18	5	-	-1	-1	-3
loka	6	19	5	-	2	-1	-3
marras	5	17	4	-	-1	-3	-3

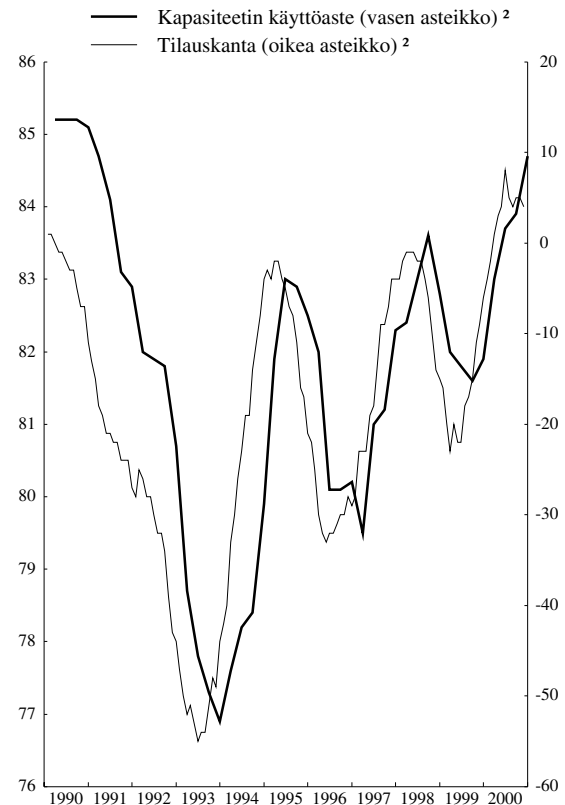
Kuluttajien ja teollisuuden luottamusindikaattorit

(saldoprosenttia, kuukausittain, kausivaihtelusta puhdistettu)

Kapasiteetin käyttöaste ja tilaukanta

(kapasiteetin käyttöaste, prosenttia, neljännesvuosittain; tilaukanta, saldoprosenttia, kuukausittain; kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisten kyselyjen keskiarvoja.

2) Tehdasteollisuus.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Työllisyys						Työttömyys (kp.)			
	Koko kansantalous				Teollisuus (pl. rakentaminen)	Palvelut	Yhteensä		Aikuisväestö ²⁾	Nuoriso ³⁾
	1995 = 100		Palkan- saajat	Yrittäjät			Miljoonaa	% työvoimasta	% työvoimasta	% työvoimasta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1995	100,0	14,321	11,3	9,5	23,3
1996	100,1	0,1	0,5	0,5	-1,2	1,2	14,724	11,5	9,8	23,9
1997	100,9	0,8	0,9	0,2	-0,4	1,4	14,822	11,6	9,9	23,2
1998	102,5	1,6	1,8	0,8	1,1	2,1	14,082	10,9	9,4	21,3
1999	104,3	1,7	2,1	-0,4	0,1	2,5	13,008	10,0	8,7	19,1
1999 III	104,9	1,7	2,2	-0,8	-0,1	2,6	12,902	9,9	8,6	18,9
1999 IV	105,4	1,7	2,2	-0,5	0,1	2,5	12,609	9,7	8,5	18,2
2000 I	105,9	1,9	2,3	-0,1	0,2	2,6	12,356	9,5	8,3	18,0
2000 II	106,6	2,2	2,5	0,4	0,8	2,9	11,956	9,2	8,0	17,5
2000 III	11,753	9,0	7,9	17,4
1999 loka	-	-	-	-	-	-	12,680	9,7	8,5	18,4
1999 marras	-	-	-	-	-	-	12,589	9,6	8,5	18,2
1999 joul	-	-	-	-	-	-	12,557	9,6	8,5	18,1
2000 tammi	-	-	-	-	-	-	12,490	9,6	8,4	18,1
2000 helmi	-	-	-	-	-	-	12,375	9,5	8,3	18,1
2000 maal	-	-	-	-	-	-	12,203	9,4	8,2	17,9
2000 huhti	-	-	-	-	-	-	12,088	9,3	8,1	17,7
2000 touko	-	-	-	-	-	-	11,964	9,2	8,0	17,5
2000 kesä	-	-	-	-	-	-	11,815	9,1	8,0	17,3
2000 heinä	-	-	-	-	-	-	11,767	9,0	7,9	17,3
2000 elo	-	-	-	-	-	-	11,799	9,0	7,9	17,5
2000 syys	-	-	-	-	-	-	11,693	9,0	7,8	17,3
2000 loka	-	-	-	-	-	-	11,553	8,9	7,8	17,1

2. Työvoimakustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työvoimakustannusindeksit ja aluerät ³⁾					Palkat työntekijää kohden tehdas- teollisuudessa
	Yksikkötyö- kustannukset	Työvoima- kustannukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Palkat ja palkkiot	Muut	Teollisuus (pl. rakenta- minen)	Palvelut	
							Yhteensä	Yhteensä	
	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1995	1,5	3,2	1,7	-	-	-	-	-	3,8
1996	1,9	3,0	1,1	3,4	3,0	4,6	3,7	4,0	3,7
1997	0,7	2,3	1,6	2,5	2,4	2,8	2,4	2,6	2,6
1998	0,2	1,4	1,2	1,8	2,0	1,2	1,9	1,4	2,9
1999	1,3	1,9	0,7	2,2	2,4	1,7	2,3	1,9	2,4
1998 II	0,2	1,1	1,0	1,9	2,1	1,1	2,9	1,5	3,1
1998 III	0,5	1,2	0,8	1,7	1,8	1,2	1,5	1,2	2,9
1998 IV	1,0	1,2	0,2	1,8	1,9	1,4	2,1	1,3	3,2
1999 I	1,6	1,6	0,0	2,1	2,2	1,4	2,3	1,7	2,7
1999 II	1,6	2,1	0,5	2,1	2,2	1,5	1,7	2,1	2,5
1999 III	1,1	1,7	0,7	2,3	2,4	1,9	2,6	2,1	2,4
1999 IV	0,3	1,7	1,4	2,4	2,6	1,9	2,6	1,8	1,9
2000 I	0,6	2,3	1,7	3,6	3,7	3,1	3,7	3,0	2,8
2000 II	0,5	1,8	1,3	3,7	3,8	3,2	3,5	3,0	2,7

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een. Kattavuuserojen vuoksi neljännesvuositilastot eivät täysin täsmää vuositilastojen kanssa. Työttömyys-tilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja siitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.

3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

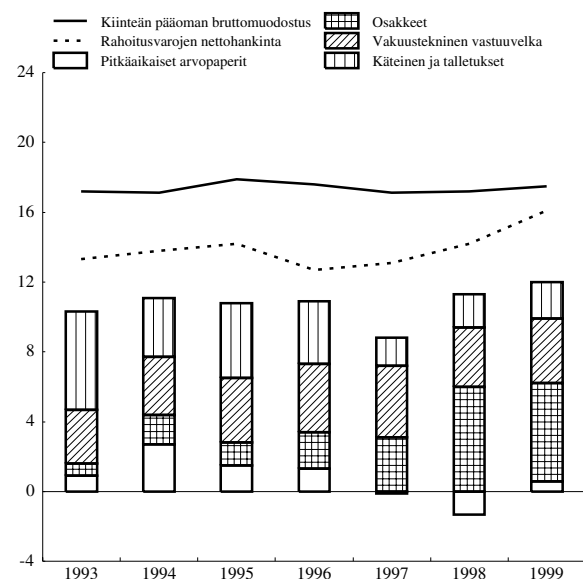
	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) investoinnit ^{1), 2)}							
	Brutto-säästäminen	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Nettoluotonanto rahaliiton ulkopuolisille	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Yritykset (pl. rahoitussektori)	Rahoitusvarojen nettohankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkääikaiset arvopaperit	Osakkeet	Vakuustekninen vastuvelka
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1992	21,3	22,5	-0,9	18,8	11,8	13,5	4,0	1,6	0,4	1,4	2,9
1993	20,4	20,7	0,6	17,2	10,4	13,3	5,6	0,5	0,9	0,7	3,1
1994	20,8	20,3	0,3	17,1	10,2	13,8	3,4	2,5	2,7	1,7	3,3
1995	22,5	21,2	0,5	17,9	11,3	14,2	4,3	1,8	1,5	1,3	3,7
1996	22,0	20,7	1,0	17,6	11,1	12,7	3,6	0,3	1,3	2,1	3,9
1997	22,1	20,1	1,6	17,1	10,9	13,1	1,6	-0,5	-0,1	3,1	4,1
1998	22,1	20,1	1,2	17,2	11,1	14,2	1,9	-2,1	-1,3	6,0	3,4
1999	21,6	20,5	0,3	17,5	11,4	16,1	2,1	0,2	0,6	5,6	3,7

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1), 2)}							Nettorahoitusinvestoinnit ³⁾	Rahoitusinvestoinnit, % bruttoinvestoinneista ⁴⁾	Nettovelkaantuminen, % rahoituksesta ⁵⁾	
	Brutto-säästäminen	Kotitaloudet	Nettovelkaantuminen	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkääikaiset arvopaperit	Osakkeet	Lainat				
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1992	21,0	13,1	10,2	0,7	0,6	1,4	6,7	4,7	3,3	41,8	32,7
1993	20,7	12,7	7,9	1,3	1,4	1,5	3,6	4,4	5,4	43,6	27,6
1994	20,7	11,9	9,6	1,0	1,1	1,8	3,9	4,0	4,2	44,7	31,7
1995	22,2	11,9	7,7	-1,8	-1,8	1,3	5,0	3,7	6,5	44,2	25,8
1996	21,7	11,4	8,8	0,2	0,0	1,7	5,8	4,9	3,9	41,9	28,9
1997	20,4	10,8	9,2	0,1	0,1	1,3	5,8	4,6	3,9	43,4	31,1
1998	19,2	10,1	11,6	0,3	0,2	2,3	6,9	5,4	2,6	45,2	37,7
1999	18,0	9,7	13,9	0,6	0,3	2,0	8,7	7,0	2,2	47,9	43,6

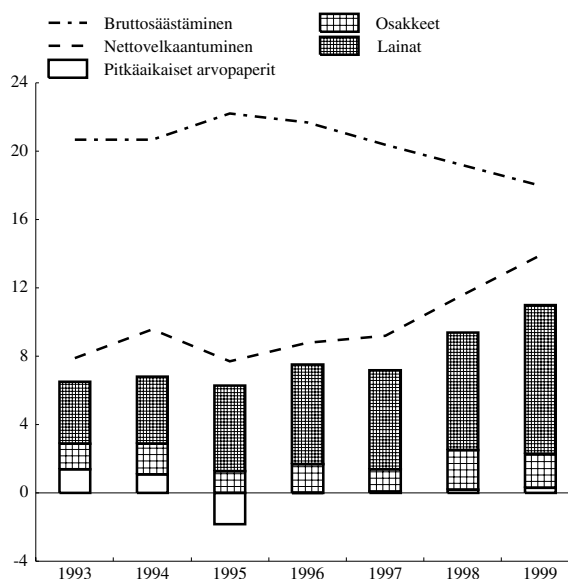
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1), 2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen eriä.

2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3) Sarakkeet 6–14.

4) Sarake 6: (sarakeet 4+6).

5) Sarake 14: (sarakeet 12+14).

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7.1

Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot										Pää- oma- tulot	Pää- oma- verot	Lisä- tieto: verot yhteen- sä ²⁾
		Väli- tömmät verot	Koti- taloudet	Yritykset	Väli- liset verot	EU:n toimi- elinten	Sosiaali- turva- maksut	Työn- antaja	Vakuu- tettu	Myynnit				
											3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	46,4	46,0	11,9	9,6	2,3	13,0	0,9	16,7	8,5	5,3	2,3	0,3	0,2	41,8
1992	47,6	46,9	11,9	9,8	2,0	13,0	0,9	17,1	8,6	5,5	2,4	0,7	0,6	42,6
1993	48,3	47,8	12,1	10,0	2,1	13,3	0,8	17,5	8,7	5,7	2,5	0,5	0,3	43,2
1994	47,7	47,3	11,6	9,6	2,0	13,5	0,8	17,5	8,5	5,7	2,4	0,4	0,2	42,8
1995	47,2	46,6	11,6	9,5	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,7	2,5	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,6	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,7	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,3	47,6	12,2	9,6	2,6	13,6	0,7	17,6	8,7	5,7	2,5	0,7	0,4	43,7
1998	47,8	47,3	12,4	9,9	2,4	14,2	0,7	16,5	8,5	5,0	2,4	0,5	0,3	43,4
1999	48,4	47,8	12,8	10,1	2,6	14,4	0,6	16,4	8,5	5,0	2,4	0,6	0,3	44,0

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot								Pää- oma- menot	Inves- toinnit	Pää- oma- siirrot	EU:n toimi- elinten maksat	Lisä- tieto: perus- menot ⁴⁾
		Yhteensä	Palkan- saaja- korvauk- set	Väli- tuote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- etuudet ja avustuk- set ³⁾	Tuki- palkkiot	EU:n toimi- elinten maksat					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	50,8	46,0	11,2	5,3	5,1	24,4	20,5	2,5	0,6	4,8	3,3	1,6	0,0	45,7
1992	52,2	47,4	11,4	5,4	5,6	25,1	21,5	2,3	0,5	4,7	3,2	1,5	0,0	46,6
1993	53,8	49,1	11,6	5,5	5,8	26,1	22,4	2,5	0,6	4,7	3,1	1,7	0,1	48,0
1994	52,7	48,3	11,3	5,3	5,5	26,1	22,5	2,4	0,6	4,4	2,9	1,5	0,0	47,2
1995	52,2	47,7	11,2	5,2	5,7	25,7	22,4	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,5
1996	52,2	48,2	11,2	5,2	5,7	26,2	22,9	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,5
1997	50,8	47,1	11,0	5,1	5,1	25,9	22,8	2,1	0,5	3,7	2,4	1,3	0,1	45,8
1998	49,9	46,0	10,7	5,0	4,7	25,6	22,3	2,0	0,5	3,9	2,4	1,5	0,1	45,2
1999	49,7	45,6	10,7	5,1	4,3	25,5	22,3	2,0	0,5	4,1	2,5	1,6	0,1	45,4

3. Euroalue – alijäämä / ylijäämä, perusalijäämä / -ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perus alijää- mä (-) / ylijää- mä (+) ⁵⁾	Julkinen kulutus ⁶⁾							
	Yhteensä	Valtio	Osa- valtio- hallinto	Paikal- lis- hallinto	Sosiaali- turva- rahasot		Yhteensä	Palkan- saaja- korvauk- set	Väli- tuote- käyttö	Luon- toismuo- toiset tulonsiirrot	Kiinteän pääoman kulu- minen	Myynnit (miinus)	Kollek- tiiviset kulutus- menot	Yksi- lölliset kulutus- menot
1991	-4,4	-4,2	-0,3	-0,1	0,3	0,7	20,2	11,2	5,3	4,6	1,7	-2,3	8,8	11,5
1992	-4,6	-4,0	-0,3	-0,2	-0,1	1,0	20,7	11,4	5,4	4,8	1,7	-2,4	8,9	11,8
1993	-5,5	-4,9	-0,5	-0,2	-0,1	0,3	21,1	11,6	5,5	4,9	1,8	-2,5	9,1	12,1
1994	-5,0	-4,3	-0,5	-0,2	0,0	0,5	20,8	11,3	5,3	5,0	1,7	-2,4	8,8	12,0
1995	-5,0	-4,1	-0,5	-0,1	-0,3	0,7	20,5	11,2	5,2	5,1	1,8	-2,5	8,6	11,9
1996	-4,3	-3,6	-0,4	-0,1	-0,2	1,4	20,6	11,2	5,2	5,1	1,8	-2,5	8,6	12,0
1997	-2,6	-2,3	-0,4	0,1	0,1	2,5	20,3	11,0	5,1	5,1	1,8	-2,5	8,4	11,9
1998	-2,1	-2,1	-0,3	0,2	0,1	2,6	20,0	10,7	5,0	5,1	1,7	-2,4	8,3	11,8
1999	-1,3	-1,6	-0,1	0,2	0,3	3,0	20,1	10,7	5,1	5,1	1,7	-2,4	8,3	11,8

4. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	-3,8	-3,4	-5,0	-4,1	-0,2	-7,1	2,6	-1,8	-3,8	-4,0	-3,2
1997	-1,9	-2,7	-3,2	-3,0	0,7	-2,7	3,4	-1,1	-1,7	-2,6	-1,5
1998	-0,9	-2,1	-2,6	-2,7	2,1	-2,8	3,7	-0,7	-2,3	-2,3	1,3
1999	-0,7	-1,4	-1,1	-1,8	1,9	-1,9	4,4	1,0	-2,1	-2,0	1,9

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Tulot, menoja ja alijäämää (-) / ylijäämää (+) koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. Tiedot vuoteen 1995 asti eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuosia koskevien tietojen kanssa. Euroalueen maiden ja EU:n toimielinten väliset tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen maiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.

2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

3) Sosiaalietuudet, markkinatuottajien välittämät luontaismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot ja tulonsiirrot kotitalouksia palveleville voittotelemattomille yhteisöille.

4) Kokonaismenot miinus korkomenot.

5) Kokonaisalijäämä (-) / ylijäämä (+) pl. korkomenot.

6) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.

Taulukko 7.2

Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkinen velka rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaade				Velkoja				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1991	57,4	2,6	16,1	8,3	30,4	48,1	24,9	7,2	16,0	9,3
1992	60,9	2,6	16,7	8,7	32,9	50,3	26,7	7,5	16,1	10,7
1993	67,3	2,7	17,6	8,2	38,9	52,6	27,9	8,6	16,0	14,7
1994	70,0	2,9	16,6	8,3	42,1	56,1	29,9	9,7	16,5	13,8
1995	74,1	2,9	18,2	7,7	45,3	58,5	30,5	10,9	17,1	15,6
1996	75,3	2,9	17,7	7,6	47,1	59,1	30,3	13,1	15,7	16,2
1997	74,7	2,9	16,9	6,4	48,5	57,1	29,0	14,4	13,6	17,6
1998	73,0	2,8	15,7	5,5	49,0	53,5	27,0	16,2	10,4	19,5
1999	72,1	2,9	14,7	4,5	50,0	50,4	25,3	15,1	10,0	21,7

2. Euroalue – julkinen velka liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ³⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutta		Muut valuutat
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahas-tot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtu-vakor-koinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutta ⁵⁾	Ei-koti-maan valuutta	
1991	57,4	46,3	4,5	6,3	0,3	11,7	45,7	4,5	17,6	18,5	21,4	56,3	1,7	1,1
1992	60,9	49,4	4,7	6,3	0,4	12,1	48,8	6,0	17,8	21,0	22,1	59,7	2,1	1,3
1993	67,3	54,9	5,2	6,6	0,6	12,0	55,3	6,4	18,5	24,3	24,4	65,6	2,7	1,7
1994	70,0	57,5	5,4	6,4	0,7	11,2	58,7	7,1	16,6	26,5	26,9	68,0	2,7	1,9
1995	74,1	61,3	5,7	6,3	0,8	10,6	63,5	6,5	17,6	26,2	30,3	72,2	2,7	2,0
1996	75,3	62,5	6,1	6,2	0,5	10,2	65,1	6,0	19,2	25,2	30,9	73,3	2,5	2,0
1997	74,7	61,9	6,3	5,9	0,6	8,8	65,9	5,6	18,6	25,1	31,0	72,6	2,5	2,1
1998	73,0	60,7	6,3	5,7	0,3	7,7	65,3	5,2	16,3	25,8	30,9	71,2	2,8	1,8
1999	72,1	60,0	6,2	5,6	0,3	7,0	65,2	4,7	14,5	26,7	30,9	70,3	-	1,8

3. Euromaat – julkinen velka

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	130,9	59,8	68,2	57,1	74,3	122,1	6,2	75,2	69,1	62,7	57,1
1997	125,4	60,9	66,9	59,3	65,1	119,8	6,0	70,0	64,5	59,4	54,1
1998	119,6	60,7	65,1	59,7	55,0	116,2	6,4	66,6	64,0	55,7	48,7
1999	116,1	61,1	63,7	58,9	50,1	115,1	6,0	62,9	65,2	55,8	46,6

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-fylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Tiedot vuoteen 1995 asti eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuosia koskevien tietojen kanssa. Julkisen sektorin nimellinen konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 eumääräinen velka kotimaan valuuttana ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttoina.

Taulukko 7.3

Velan muutos¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisen velan muutos aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaade				Velkoja			Muut luotonantajat ⁷⁾
		Rahoitus-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokit-telu-muutok-set ⁴⁾	Aggre-gaatti-vaiku-tus ⁵⁾	Kolikat ja talle-tukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Koti-mainen luoton-antaja ⁶⁾	Raha-laitokset	Muut rahoitus-laitokset	
											11	12	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1991	5,0	5,1	0,0	0,2	-0,2	0,1	1,1	-0,1	3,8	.	.	.	
1992	6,6	5,6	0,3	0,7	0,0	0,1	1,5	0,8	4,1	4,8	3,1	0,7	
1993	7,9	7,5	0,3	0,1	0,0	0,2	1,2	-0,3	6,8	3,5	2,0	1,3	
1994	5,9	5,1	0,2	0,7	-0,1	0,4	-0,1	0,6	5,1	6,1	3,3	1,5	
1995	7,7	5,6	0,2	2,2	-0,3	0,2	2,4	-0,2	5,3	5,2	2,2	1,7	
1996	3,7	4,2	-0,2	0,1	-0,4	0,1	0,1	0,2	3,3	2,6	0,8	2,6	
1997	2,2	2,3	0,2	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,9	3,2	0,1	-0,1	1,8	
1998	1,5	1,8	-0,2	0,0	-0,1	0,1	-0,5	-0,7	2,6	-1,1	-0,8	2,4	
1999	1,7	1,3	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,4	-0,8	2,7	-1,2	-0,7	-0,5	

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijää-mä (-) / ylijää-mä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁸⁾											Muut ¹⁰⁾
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset							Arvos-tus-tekijät	Valuutta-kurssi-vaiku-tukset	Luokit-telu-muu-tokset	
				Yhteensä	Käteinen ja talle-tukset	Arvo-paperit ⁹⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityis-tämis-tulot	Pääoma-sijoituk-set				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	5,0	-4,4	0,6	1,1	0,3	0,1	0,4	0,2	-0,1	0,2	0,0	0,1	0,2	-0,6
1992	6,6	-4,6	2,0	0,8	0,2	0,1	0,3	0,1	-0,1	0,2	0,3	0,3	0,7	0,2
1993	7,9	-5,5	2,4	1,4	1,0	0,2	0,4	-0,2	-0,3	0,2	0,3	0,3	0,1	0,6
1994	5,9	-5,0	0,9	0,2	0,0	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,2	0,0	0,7	-0,2	-0,2
1995	7,7	-5,0	2,7	0,6	0,0	-0,1	0,5	0,1	-0,4	0,2	0,0	2,2	-0,3	-0,3
1996	3,7	-4,3	-0,6	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,2	-0,2	-0,1	0,1	-0,4
1997	2,2	-2,6	-0,4	-0,5	0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,8	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,1
1998	1,5	-2,1	-0,6	-0,3	0,2	0,0	0,0	-0,6	-0,8	0,3	-0,2	0,0	0,0	-0,1
1999	1,7	-1,3	0,4	-0,1	0,5	0,0	0,1	-0,6	-1,0	0,2	0,3	0,2	0,0	0,2

Lähteet: EKP.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Tiedot vuoteen 1995 asti eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuosia koskevien tietojen kanssa. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: $(\text{velka } [t] - \text{velka } [t-1]) / \text{BKT } (t)$.
- 2) Luotonotto vastaa määritelmän mukaan julkiseen velkaan kohdistuvia transaktioita.
- 3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- 4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.
- 5) Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja maittaisten velkojen muutosten summan välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 1999 useita eri valuuttakursseja.
- 6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 8) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- 9) Ei sisällä johdannaisia.
- 10) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat transaktiot (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

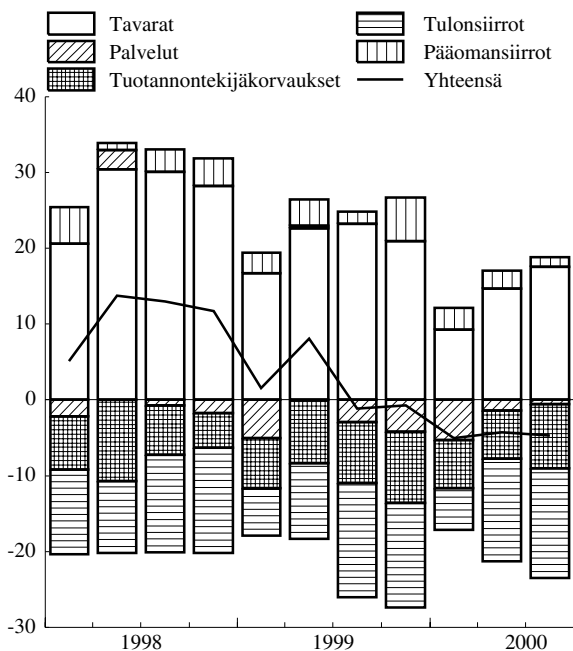
Maksutase^{1), 2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot		Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvo- paperi- sijoitukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	61,5	115,7	3,1	-15,2	-42,2	13,0	.	-44,5	-24,3
1998	31,1	109,3	-2,0	-28,8	-47,4	12,4	-61,2	-83,2	-99,7	-7,5	120,9	8,2	17,8
1999	-5,8	83,4	-11,8	-32,4	-45,0	13,5	19,1	-120,6	-41,7	8,1	163,1	10,2	-26,8
1999 III	-2,8	23,2	-2,9	-8,1	-15,0	1,6	-1,4	-12,2	21,7	6,5	-17,4	0,0	2,6
1999 IV	-6,5	20,9	-4,2	-9,4	-13,8	5,7	2,6	-46,6	-2,7	-0,4	52,8	-0,5	-1,9
2000 I	-7,9	9,3	-5,3	-6,3	-5,5	2,8	47,8	148,0	-192,6	2,5	91,3	-1,4	-42,7
2000 II	-6,6	14,7	-1,4	-6,3	-13,5	2,4	-2,9	-18,2	51,9	4,8	-45,3	3,8	7,2
2000 III	-5,9	17,6	-0,6	-8,5	-14,4	1,2	-0,4	-91,3	13,2	-1,8	74,6	4,9	5,0
1999 heinä	2,3	13,6	-1,1	-5,5	-4,6	0,7	1,6	-3,1	6,6	2,0	-2,9	-1,0	-4,6
1999 elo	-1,8	4,6	-0,7	-0,8	-5,0	0,6	15,8	-9,2	3,1	3,0	18,6	0,4	-14,6
1999 syys	-3,3	5,0	-1,1	-1,8	-5,4	0,3	-18,8	0,1	12,0	1,5	-33,1	0,7	21,8
1999 loka	-0,5	9,1	-0,4	-5,0	-4,1	1,6	8,4	-9,3	-14,6	-2,2	34,2	0,3	-9,5
1999 marras	-2,1	6,3	-2,3	-1,7	-4,4	1,2	1,5	-17,0	11,2	1,9	5,4	0,0	-0,6
1999 joulou	-3,9	5,5	-1,5	-2,7	-5,2	3,0	-7,3	-20,3	0,7	-0,2	13,3	-0,8	8,2
2000 tammi	-9,0	-0,5	-2,1	-5,0	-1,3	1,4	19,2	0,8	-5,3	-0,8	26,7	-2,2	-11,6
2000 helmi	0,0	4,2	-2,1	-1,0	-1,2	0,1	-1,9	146,0	-152,9	1,9	2,8	0,3	1,8
2000 maalisk	1,2	5,6	-1,1	-0,3	-3,0	1,3	30,5	1,1	-34,4	1,4	61,8	0,5	-32,9
2000 huhti	-5,9	4,3	-1,3	-3,8	-5,1	1,5	2,7	1,1	-5,9	2,1	5,1	0,2	1,6
2000 touko	-0,1	4,4	-0,3	-1,0	-3,1	0,6	10,5	-8,7	1,9	0,3	15,7	1,3	-11,0
2000 kesä	-0,6	5,9	0,2	-1,5	-5,3	0,2	-16,2	-10,6	55,8	2,3	-66,1	2,3	16,5
2000 heinä	-2,2	8,4	0,6	-5,7	-5,5	0,5	7,0	-11,3	-5,9	-3,2	28,0	-0,5	-5,3
2000 elo	-2,2	4,6	0,3	-1,6	-5,6	0,1	-3,9	-45,7	15,3	-0,6	25,9	1,2	6,1
2000 syys	-1,5	4,5	-1,5	-1,1	-3,4	0,7	-3,5	-34,3	3,9	2,0	20,6	4,2	4,3

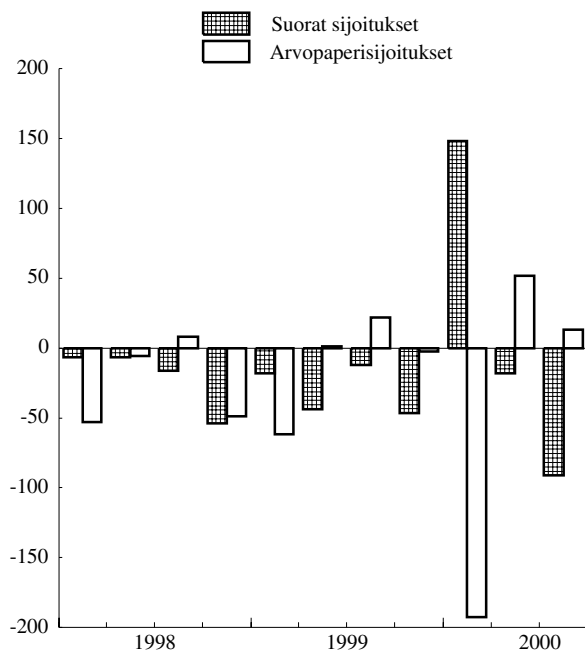
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vieni (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], bruttovirrat)

	Vaihtotase										Pääomansiirrot	
	Yhteensä		Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1997	1 212,9	1 151,4	749,1	633,4	214,2	211,0	189,5	204,7	60,1	102,3	18,9	5,9
1998	1 270,2	1 239,2	779,2	669,9	229,8	231,9	198,5	227,3	62,7	110,0	17,7	5,3
1999	1 335,6	1 341,4	814,5	731,1	241,5	253,3	213,2	245,6	66,4	111,5	19,7	6,2
1999 III	331,0	333,8	205,4	182,2	64,3	67,2	48,6	56,7	12,8	27,8	3,2	1,6
1999 IV	357,7	364,1	227,1	206,2	63,0	67,3	52,5	61,9	15,0	28,8	7,8	2,0
2000 I	359,5	367,4	221,2	211,9	58,5	63,8	54,7	61,0	25,2	30,7	4,3	1,4
2000 II	387,7	394,3	239,0	224,3	66,8	68,3	66,9	73,2	14,9	28,4	4,7	2,4
2000 III	386,2	392,1	244,8	227,2	70,4	71,0	59,9	68,4	11,1	25,5	3,2	2,0
1999 heinä	117,9	115,6	74,3	60,7	22,5	23,6	16,6	22,1	4,6	9,3	1,3	0,6
1999 elo	100,6	102,4	60,4	55,7	20,8	21,5	15,3	16,1	4,1	9,1	1,0	0,4
1999 syys	112,5	115,8	70,7	65,8	20,9	22,0	16,7	18,5	4,1	9,5	0,9	0,5
1999 loka	116,7	117,1	75,2	66,1	20,8	21,3	15,8	20,8	4,9	9,0	2,1	0,5
1999 marras	117,9	120,0	76,2	70,0	20,1	22,5	16,9	18,6	4,6	9,0	1,9	0,7
1999 joul	123,2	127,0	75,7	70,2	22,1	23,6	19,8	22,5	5,6	10,8	3,8	0,9
2000 tammi	111,9	121,0	64,5	65,0	18,2	20,4	16,4	21,4	12,9	14,2	1,9	0,5
2000 helmi	115,8	115,8	72,9	68,7	18,6	20,7	17,4	18,4	6,8	8,0	0,5	0,4
2000 maal	131,8	130,6	83,8	78,2	21,7	22,8	20,9	21,1	5,5	8,5	1,8	0,5
2000 huhti	116,1	121,9	72,2	67,9	20,4	21,7	18,9	22,7	4,5	9,6	2,1	0,5
2000 touko	137,7	137,8	84,8	80,4	23,0	23,3	23,9	24,9	6,1	9,2	1,7	1,1
2000 kesä	133,9	134,5	82,0	76,1	23,5	23,2	24,2	25,6	4,3	9,6	1,0	0,8
2000 heinä	132,2	134,4	83,9	75,5	24,8	24,2	19,7	25,4	3,9	9,4	1,1	0,6
2000 elo	120,8	123,0	75,5	70,9	23,4	23,1	18,5	20,1	3,4	9,0	0,9	0,8
2000 syys	133,2	134,7	85,3	80,9	22,3	23,7	21,8	22,9	3,8	7,2	1,2	0,6

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	213,2	245,6	12,4	5,0	200,8	240,6	44,1	45,4	64,1	105,9	92,6	89,4
1999 II	60,9	69,2	3,0	1,3	57,9	67,9	14,4	11,7	18,4	32,9	25,2	23,3
1999 III	48,6	56,7	3,1	1,4	45,5	55,2	8,9	10,1	15,5	24,5	21,2	20,6
1999 IV	52,5	61,9	3,3	1,4	49,1	60,5	11,7	13,0	15,1	23,8	22,4	23,7
2000 I	54,7	61,0	3,1	1,1	51,5	59,9	13,3	13,5	13,5	21,7	24,8	24,7
2000 II	66,9	73,2	3,0	1,4	64,0	71,9	19,2	13,8	17,2	30,8	27,6	27,3

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
	Oman pääoman tuotot		Korot		Osingot		Korot velkapapereista					
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Joukkolainat		Rahamarkkinapaperit	
							Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1999	37,7	41,5	6,4	3,8	9,6	32,5	54,5	73,4	51,7	71,7	2,9	1,7
1999 II	13,0	10,7	1,4	1,0	3,3	15,0	15,0	17,9	14,2	17,2	0,9	0,7
1999 III	7,4	9,2	1,5	1,0	2,4	6,4	13,1	18,0	12,6	17,6	0,5	0,4
1999 IV	9,7	11,9	2,0	1,1	2,3	5,9	12,8	17,9	12,1	17,9	0,7	0,0
2000 I	11,0	12,0	2,3	1,5	1,9	5,8	11,6	15,9
2000 II	16,9	12,2	2,3	1,6	3,5	17,2	13,7	13,5

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Ulkomaille			Euroalueelle		
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja
	1	2	3	4	5	6
1997	-93,1	.	.	48,6	.	.
1998	-175,0	.	.	91,8	.	.
1999	-286,8	-212,2	-74,6	166,2	126,8	39,5
1999 III	-30,5	-33,2	2,8	18,2	12,5	5,7
1999 IV	-139,6	-124,7	-14,9	93,0	90,1	2,9
2000 I	-63,3	-33,2	-30,1	211,3	191,3	20,0
2000 II	-71,9	-44,8	-27,1	53,7	19,3	34,5
2000 III	-110,8	-102,7	-8,2	19,5	17,5	2,1
1999 heinä	-4,9	-11,7	6,7	1,9	2,9	-1,0
1999 elo	-13,6	-11,8	-1,8	4,4	3,3	1,1
1999 syys	-11,9	-9,7	-2,2	12,0	6,4	5,6
1999 loka	-16,5	-14,8	-1,7	7,1	1,2	5,9
1999 marras	-26,6	-15,9	-10,7	9,6	8,4	1,2
1999 joul	-96,6	-94,0	-2,6	76,3	80,5	-4,2
2000 tammi	-7,0	-6,4	-0,5	7,8	7,4	0,4
2000 helmi	-20,1	-13,6	-6,5	166,1	159,1	7,1
2000 maalis	-36,2	-13,1	-23,1	37,3	24,8	12,6
2000 huhti	-16,0	-7,4	-8,6	17,1	5,1	12,0
2000 touko	-33,8	-15,2	-18,6	25,1	11,4	13,7
2000 kesä	-22,1	-22,2	0,2	11,5	2,7	8,8
2000 heinä	-9,9	-21,2	11,3	-1,5	9,2	-10,7
2000 elo	-53,7	-55,3	1,6	8,0	3,6	4,4
2000 syys	-47,2	-26,2	-21,1	13,0	4,7	8,3

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain²⁾

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1998	-327,6	227,9	-105,5	105,9	-222,1	-203,8	-18,2	122,0	108,3	13,7
1999	-309,6	267,8	-155,4	106,0	-154,1	-153,6	-0,5	161,8	109,0	52,8
1999 III	-60,1	81,8	-34,6	29,4	-25,4	-25,8	0,4	52,5	42,1	10,4
1999 IV	-86,4	83,7	-55,4	44,3	-31,0	-15,4	-15,5	39,5	17,4	22,1
2000 I	-153,9	-38,8	-116,9	-105,7	-37,0	-38,6	1,6	67,0	46,8	20,2
2000 II	-85,2	137,0	-54,3	52,4	-30,9	-24,6	-6,3	84,6	50,7	33,9
2000 III	-79,1	92,3	-47,8	28,5	-31,3	-30,2	-1,2	63,8	74,4	-10,5
1999 heinä	-19,4	25,9	-9,7	13,4	-9,7	-13,0	3,3	12,6	9,9	2,7
1999 elo	-24,2	27,4	-14,3	5,3	-9,9	-9,9	0,0	22,1	15,1	7,0
1999 syys	-16,5	28,5	-10,6	10,7	-5,8	-2,9	-2,9	17,8	17,1	0,7
1999 loka	-21,4	6,8	-13,3	9,7	-8,1	-2,7	-5,4	-2,9	2,4	-5,3
1999 marras	-31,3	42,4	-18,6	15,8	-12,7	-7,7	-4,9	26,6	17,6	9,0
1999 joul	-33,7	34,5	-23,5	18,7	-10,2	-5,0	-5,2	15,7	-2,6	18,4
2000 tammi	-23,5	18,2	-21,8	7,2	-1,7	-8,8	7,1	11,0	11,8	-0,9
2000 helmi	-87,2	-65,7	-68,7	-92,5	-18,6	-15,7	-2,8	26,9	12,8	14,1
2000 maal	-43,2	8,7	-26,5	-20,4	-16,7	-14,1	-2,6	29,1	22,2	6,9
2000 huhti	-28,0	22,2	-17,5	-2,9	-10,5	-9,1	-1,4	25,1	13,0	12,1
2000 touko	-28,1	29,9	-18,6	8,4	-9,5	-6,1	-3,4	21,5	18,4	3,1
2000 kesä	-29,1	84,9	-18,2	47,0	-10,9	-9,4	-1,5	38,0	19,3	18,7
2000 heinä	-30,8	24,9	-22,2	7,7	-8,6	-7,1	-1,6	17,2	25,6	-8,4
2000 elo	-21,6	36,9	-17,5	17,5	-4,2	-4,0	-0,2	19,4	15,5	4,0
2000 syys	-26,6	30,5	-8,1	3,3	-18,5	-19,1	0,6	27,2	33,3	-6,1

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	0,1	-2,1	-1,7	-151,8	0,1	-1,7	-15,2	-136,8	0,9	-0,1	-7,5	6,2
1999 II	0,0	-0,3	-3,3	-38,7	-0,2	-0,3	-11,6	-51,4	0,5	0,0	1,1	8,0
1999 III	0,0	-0,5	0,5	-34,6	-0,3	-0,6	-0,7	-24,3	-1,0	-0,2	-0,9	2,5
1999 IV	0,0	-0,9	-1,0	-53,5	-0,4	-0,3	-4,3	-10,4	-0,4	0,1	-4,7	-10,6
2000 I	0,0	-0,7	1,7	-117,9	-1,2	-0,1	-15,5	-21,7	1,2	0,1	3,2	-2,8
2000 II	0,0	-0,7	1,5	-55,1	0,6	-0,7	-7,7	-16,8	0,0	0,0	1,3	-7,5

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain^{1), 2)}

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-82,3	203,2	-0,7	3,5	-1,0	-7,6	-22,6	192,5	-37,6	40,5	15,0	152,0	-58,0	14,9
1999	-25,0	188,0	-4,0	8,6	2,8	-12,5	18,2	159,6	-46,4	54,4	64,6	105,2	-41,9	32,3
1999 III	-27,5	10,0	-3,3	0,4	1,2	-2,1	-7,6	12,1	-12,3	13,8	4,8	-1,7	-17,7	-0,4
1999 IV	11,7	41,1	0,2	2,1	0,5	-3,9	-0,2	39,0	-5,0	7,6	4,7	31,3	11,2	4,0
2000 I	-86,6	177,9	-7,7	2,6	-6,0	-2,7	-30,0	163,1	-11,2	20,0	-18,8	143,1	-42,8	14,9
2000 II	-29,6	-15,7	-0,3	3,3	1,0	-0,3	-21,1	-20,7	-4,9	7,6	-16,2	-28,3	-9,3	2,0
2000 III	-26,8	101,4	-0,3	-2,8	-4,1	-1,0	-12,5	76,2	-8,1	8,1	-4,4	68,1	-10,0	28,9
1999 heinä	-11,5	8,6	3,2	1,2	-0,7	-1,1	-8,3	5,9	-4,1	7,8	-4,2	-1,9	-5,6	2,6
1999 elo	-12,2	30,8	-5,1	-1,8	1,1	0,3	-6,8	31,8	-5,7	1,5	-1,1	30,3	-1,5	0,5
1999 syys	-3,7	-29,4	-1,4	0,9	0,8	-1,3	7,5	-25,5	-2,5	4,6	10,1	-30,1	-10,6	-3,5
1999 loka	-22,0	56,1	-1,6	0,5	-1,1	-1,1	-21,9	51,8	-3,7	3,6	-18,2	48,2	2,6	4,9
1999 marras	-58,7	64,1	1,5	-1,3	1,2	-2,0	-56,6	63,2	1,7	1,4	-58,3	61,8	-4,8	4,2
1999 joul	92,4	-79,1	0,3	2,9	0,4	-0,8	78,3	-76,0	-3,0	2,6	81,3	-78,7	13,4	-5,2
2000 tammi	-24,1	50,8	-3,0	3,1	-2,9	-1,0	-2,6	43,4	-3,9	6,2	1,4	37,2	-15,6	5,3
2000 helmi	-32,4	35,2	-2,3	0,5	-2,7	-0,3	-17,4	26,4	-4,9	7,7	-12,5	18,7	-10,0	8,6
2000 maal	-30,1	91,9	-2,5	-1,0	-0,4	-1,4	-10,0	93,3	-2,3	6,1	-7,7	87,2	-17,2	1,0
2000 huhti	-35,3	40,4	-0,3	3,4	0,4	-0,5	-30,8	37,1	-5,4	5,7	-25,5	31,4	-4,5	0,4
2000 touko	-16,6	32,3	-2,7	0,3	0,5	0,6	-9,1	27,8	-0,5	-0,8	-8,5	28,7	-5,4	3,6
2000 kesä	22,3	-88,4	2,7	-0,4	0,2	-0,4	18,8	-85,7	1,0	2,6	17,8	-88,3	0,6	-2,0
2000 heinä	10,4	17,6	-0,1	-1,3	3,5	0,1	9,8	19,2	-1,9	6,8	11,7	12,4	-2,8	-0,5
2000 elo	-32,6	58,5	-0,2	-1,5	-1,5	0,1	-22,0	26,6	-3,8	-1,0	-18,2	27,6	-8,9	33,3
2000 syys	-4,7	25,3	0,0	0,0	-6,2	-1,2	-0,3	30,4	-2,4	2,3	2,1	28,1	1,8	-4,0

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat			
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	
							1
1999		-2,6	8,1	5,5	-1,4	0,5	-0,9
1999 II		-0,5	2,1	1,6	0,0	0,0	0,0
1999 III		-3,2	0,3	-2,9	-0,1	0,1	0,0
1999 IV		0,2	2,1	2,4	0,0	0,0	0,0
2000 I		-7,7	2,6	-5,1	-0,1	0,0	0,0
2000 II		0,0	3,1	3,0	-0,2	0,2	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999	0,0	0,0	0,0	3,9	-12,6	-8,7	-1,2	0,2	-1,0
1999 II	0,0	0,0	0,0	2,4	-1,9	0,4	-1,3	-0,2	-1,6
1999 III	0,0	0,0	0,0	1,2	-2,1	-0,8	-0,1	0,0	-0,1
1999 IV	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,9	-3,9	0,4	0,0	0,4
2000 I	0,0	0,0	0,0	-5,9	-2,3	-8,2	-0,1	-0,4	-0,5
2000 II	0,0	0,0	0,0	1,2	-0,5	0,7	-0,2	0,2	0,0

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999	17,7	158,9	176,6	0,5	0,7	1,2
1999 II	19,9	35,5	55,5	-1,5	1,2	-0,3
1999 III	-6,7	11,3	4,6	-0,9	0,9	0,0
1999 IV	0,5	37,5	37,9	-0,7	1,5	0,8
2000 I	-27,7	163,0	135,3	-2,2	0,1	-2,1
2000 II	-22,3	-21,5	-43,8	1,2	0,8	2,0

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1999	-6,4	3,4	-3,0	-13,2	17,5	4,3	-22,4	11,4	-11,0
1999 II	-1,8	-1,8	-3,6	-7,6	14,0	6,4	-7,9	1,8	-6,1
1999 III	-1,6	-0,1	-1,7	-12,6	-2,0	-14,6	-3,5	1,7	-1,8
1999 IV	-1,3	2,1	0,8	16,6	0,2	16,8	-4,0	1,7	-2,3
2000 I	-4,3	2,9	-1,4	-38,1	18,4	-19,8	-0,4	-6,4	-6,8
2000 II	-3,9	0,3	-3,6	-5,3	2,8	-2,5	-0,1	-1,0	-1,1

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	10,2	0,3	1,0	2,0	7,1	2,3	-1,0	0,2	3,6	2,1	-0,1	0,0
1999 II	5,4	0,0	-1,1	-0,1	6,5	-4,7	-2,6	0,0	10,0	3,8	0,0	0,1
1999 III	0,0	0,0	0,2	1,9	-2,4	4,2	-2,8	0,2	-3,4	-0,6	0,0	0,3
1999 IV	-0,5	0,3	-0,7	0,2	-0,3	1,0	3,0	0,0	-1,9	-2,3	-0,1	-0,1
2000 I	-1,4	0,7	0,2	0,2	-2,8	2,3	-4,5	0,0	2,6	-3,1	0,0	0,2
2000 II	3,8	0,0	-0,1	3,3	0,7	-0,9	0,2	0,0	-3,7	5,3	-0,2	-0,1

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.7

Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	32,7	177,6	148,6	29,1	-724,7	-358,7	-366,0	-339,8	-26,2	-5,9	222,4	79,8	51,3	91,4	363,3
1998	-175,3	136,4	112,7	23,7	-704,6	-476,0	-228,6	-205,4	-23,2	2,2	61,5	99,7	-102,1	63,9	329,2
1999	-131,0	373,4	290,8	82,6	-730,9	-596,8	-134,1	-72,7	-61,4	1,9	-147,8	112,6	-340,4	80,0	372,3

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2. Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset	
	Yhteensä	Kulta	Miljoonaa troy-unssia	Erityiset nosto-oikeudet	Varantosuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset									Muut saamiset
						Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdannaiset		
							Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1998 jouluku ³⁾	329,2	99,6	404,131	5,2	23,2	199,9	12,6	18,3	169,0	0,0	116,6	52,4	0,0	1,3	7,6
1999 jouluku	372,3	116,4	402,762	4,5	24,3	225,1	12,8	21,7	190,5	0,0	134,0	56,5	0,0	2,1	14,4
2000 tammi ⁴⁾	378,1	116,2	401,639	4,3	24,4	231,4	14,4	28,4	188,5	-	-	-	0,2	1,9	14,7
helmi ⁴⁾	383,2	121,1	400,503	4,4	23,9	231,9	12,0	26,2	193,5	-	-	-	0,2	2,0	16,1
maalisku	385,4	116,0	400,503	4,4	24,8	238,9	12,7	26,0	200,1	-	-	-	0,2	1,2	17,0
huhtiku	399,7	121,3	400,503	4,3	22,7	249,8	18,2	28,4	203,0	-	-	-	0,2	1,7	18,1
toukoku	388,9	117,2	400,503	4,5	21,1	244,6	16,2	29,0	199,2	-	-	-	0,2	1,4	19,1
kesäku	385,8	120,8	400,503	4,5	20,5	238,3	14,4	25,8	198,0	-	-	-	0,1	1,7	18,6
heinäku ⁴⁾	391,4	119,6	399,539	4,5	20,9	244,4	10,5	27,1	206,7	-	-	-	0,2	1,9	17,5
eloku	402,6	124,3	399,539	4,8	20,9	251,9	10,9	25,5	215,3	-	-	-	0,2	0,8	17,3
syysku	408,1	124,7	399,539	4,9	21,3	255,9	11,2	24,3	220,1	-	-	-	0,3	1,3	16,6
lokaku ⁴⁾	416,2	125,6	399,538	4,7	21,5	263,1	10,3	24,4	228,1	-	-	-	0,3	1,4	16,3

3. Euroopan keskuspankin valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset^{1),5)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset	
	Yhteensä	Kulta	Miljoonaa troy-unssia	Erityiset nosto-oikeudet	Varantosuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset									Muut saamiset
						Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdannaiset		
							Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1999 jouluku	49,3	7,0	24,030	0,0	0,0	40,9	0,3	6,4	34,3	0,0	28,0	6,3	0,0	1,4	2,6
2000 tammi	50,0	7,0	24,030	0,0	0,0	41,7	0,4	7,6	33,7	-	-	-	0,0	1,3	3,2
helmi	48,1	7,3	24,030	0,0	0,0	39,5	0,4	6,5	32,6	-	-	-	0,0	1,3	4,2
maalisku	49,8	7,0	24,030	0,0	0,0	42,0	0,4	7,4	34,1	-	-	-	0,0	0,9	4,3
huhtiku	52,8	7,3	24,030	0,0	0,0	44,3	1,1	8,1	35,1	-	-	-	0,0	1,2	4,3
toukoku	50,1	7,0	24,030	0,0	0,0	42,1	1,7	6,2	34,3	-	-	-	0,0	0,9	4,5
kesäku	50,6	7,2	24,030	0,0	0,0	42,2	1,0	7,7	33,5	-	-	-	0,0	1,2	4,1
heinäku	51,0	7,2	24,030	0,0	0,0	42,9	0,5	5,5	36,8	-	-	-	0,0	1,0	4,1
eloku	55,0	7,5	24,030	0,0	0,0	46,8	0,6	7,8	38,3	-	-	-	0,0	0,8	4,1
syysku	52,4	7,5	24,030	0,0	0,0	43,7	0,7	6,1	36,9	-	-	-	0,0	1,2	3,7
lokaku	53,8	7,6	24,030	0,0	0,0	44,9	0,7	6,4	37,7	-	-	-	0,0	1,4	4,0

Lähde: EKP.

1) Valuuttavarantoa ja valuuttamääristä likviditeettiä koskevan raportointimallin mukaisia lisätietoja on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

2) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuun.

3) Tilanne 1.1.1999.

4) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

5) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Vienti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], fob-arvo)

	Yhteensä 1	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka 2	Raaka- aineet 3	Energia 4	Kemi- kaalit 5	Muut teollisuus- tuotteet 6	Koneet, kuljetus- laitteet 7	Muut 8	Vienti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾ 9	Määrä ²⁾ 10	Yksikkö- arvo 11
1996	669,7	49,2	14,2	13,1	85,5	195,5	295,9	16,3	107,6	104,7	102,8
1997	762,8	52,8	16,3	14,4	99,0	216,6	342,8	20,9	122,5	115,9	105,7
1998	796,3	56,1	15,8	12,6	104,4	221,7	371,1	14,7	127,9	120,0	106,6
1999	831,6	55,6	16,4	13,6	114,0	225,4	384,7	21,9	133,6	122,6	109,0
1997 I	170,7	12,0	3,8	3,7	22,6	48,9	74,7	5,0	109,7	104,2	105,3
1997 II	191,8	13,4	4,1	3,6	25,1	53,9	86,4	5,3	123,3	117,3	105,1
1997 III	193,5	13,0	4,2	3,4	25,6	55,6	86,5	5,1	124,3	116,6	106,6
1997 IV	206,8	14,4	4,2	3,7	25,6	58,2	95,1	5,5	132,9	125,7	105,7
1998 I	194,5	13,8	4,2	3,4	26,7	54,7	88,0	3,7	125,0	115,9	107,8
1998 II	204,5	14,6	3,9	3,3	27,0	56,6	95,5	3,7	131,4	123,1	106,8
1998 III	195,9	13,5	3,9	3,0	25,8	55,3	91,0	3,6	125,9	118,2	106,5
1998 IV	201,4	14,2	3,8	2,9	25,0	55,1	96,7	3,7	129,4	122,8	105,4
1999 I	187,8	12,4	3,8	2,6	25,8	51,3	86,7	5,1	120,7	112,6	107,2
1999 II	203,2	13,5	4,0	3,1	27,9	55,1	94,4	5,2	130,6	119,9	108,9
1999 III	209,5	14,0	4,1	3,9	29,7	56,9	95,5	5,5	134,6	122,9	109,5
1999 IV	231,1	15,7	4,5	4,1	30,6	62,1	108,1	6,0	148,5	134,9	110,1
2000 I	229,7	13,6	4,8	4,8	32,5	62,2	105,3	6,5	147,6	128,6	114,8
2000 II	247,4	14,9	5,1	5,2	34,1	64,9	116,5	6,8	159,0	136,7	116,3
2000 III	249,3	160,2	134,1	119,5
1998 tammi	58,6	4,3	1,3	1,2	8,4	16,3	26,0	1,2	112,9	104,8	107,7
1998 helmi	63,8	4,5	1,4	1,0	8,6	18,1	28,9	1,2	123,0	114,1	107,8
1998 maaliskuu	72,1	5,0	1,5	1,2	9,6	20,3	33,1	1,3	139,0	128,7	108,0
1998 huhti	68,2	4,9	1,3	1,1	9,2	19,0	31,3	1,3	131,4	122,9	106,9
1998 touko	65,9	4,8	1,3	1,1	8,7	18,3	30,7	1,2	127,1	118,9	106,9
1998 kesä	70,5	4,9	1,3	1,1	9,1	19,3	33,5	1,2	135,9	127,3	106,7
1998 heinä	73,0	4,8	1,3	1,1	9,3	21,1	34,2	1,2	140,8	131,7	106,9
1998 elokuu	56,7	4,2	1,2	1,0	7,7	15,6	25,9	1,1	109,3	103,2	105,9
1998 syys	66,2	4,5	1,3	0,9	8,8	18,5	30,9	1,3	127,6	119,7	106,6
1998 loka	69,0	4,8	1,3	1,0	8,6	19,6	32,5	1,2	133,1	125,8	105,8
1998 marraskuu	67,1	4,8	1,3	1,0	8,1	18,2	32,5	1,3	129,3	123,3	104,8
1998 joulukuu	65,3	4,6	1,2	0,9	8,2	17,3	31,7	1,2	125,8	119,3	105,5
1999 tammi	54,3	3,7	1,1	0,8	7,7	14,7	24,9	1,3	104,8	98,1	106,8
1999 helmi	60,2	4,0	1,2	0,8	8,3	16,5	27,4	1,9	116,1	108,6	106,9
1999 maaliskuu	73,2	4,7	1,5	1,0	9,8	20,0	34,4	1,9	141,2	130,9	107,9
1999 huhti	65,9	4,4	1,3	1,0	9,1	17,8	30,7	1,5	127,0	116,6	108,9
1999 touko	63,7	4,5	1,3	1,0	9,0	17,4	29,0	1,7	122,9	113,2	108,5
1999 kesä	73,6	4,7	1,3	1,1	9,8	19,9	34,7	2,0	141,9	129,8	109,3
1999 heinä	76,2	4,6	1,4	1,2	10,3	20,9	35,6	2,2	146,8	132,8	110,6
1999 elokuu	61,1	4,3	1,3	1,2	9,2	16,2	27,4	1,6	117,7	107,0	110,0
1999 syys	72,3	5,1	1,4	1,5	10,1	19,8	32,5	1,7	139,3	129,0	108,0
1999 loka	77,4	5,3	1,5	1,4	10,1	21,0	36,2	2,0	149,1	135,7	109,9
1999 marraskuu	77,6	5,4	1,5	1,2	10,7	20,9	36,0	1,9	149,5	137,3	108,9
1999 joulukuu	76,2	5,1	1,6	1,5	9,8	20,2	35,9	2,2	146,9	131,8	111,4
2000 tammi	66,0	4,0	1,4	1,5	9,4	17,6	30,1	2,1	127,3	111,8	113,9
2000 helmi	75,2	4,4	1,6	1,6	10,8	20,9	33,9	2,1	145,1	125,5	115,6
2000 maaliskuu	88,4	5,2	1,8	1,7	12,3	23,7	41,2	2,4	170,4	148,7	114,6
2000 huhti	73,4	4,4	1,6	1,6	10,3	19,5	34,1	2,0	141,5	122,2	115,8
2000 touko	89,1	5,4	1,9	1,8	12,0	23,2	42,3	2,4	171,8	147,7	116,3
2000 kesä	85,0	5,0	1,6	1,7	11,8	22,2	40,1	2,4	163,8	140,1	116,9
2000 heinä	84,0	4,8	1,5	1,7	11,5	23,2	39,2	2,1	162,0	136,1	119,0
2000 elokuu	77,7	4,9	1,5	1,9	11,6	20,4	35,1	2,2	149,7	126,2	118,6
2000 syys	87,7	169,0	139,9	120,8

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

2. Tuonti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], cif-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Tuonti-indeksejä, 1995 = 100			
									Arvo ²⁾	Määrä ²⁾	Yksikkö- arvo	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1996	593,9	46,6	36,5	71,6	54,1	167,0	193,6	24,6	105,5	102,9	102,6	
1997	674,2	49,7	41,3	81,2	62,0	188,1	228,8	23,1	119,8	110,3	108,6	
1998	711,0	55,1	41,3	58,5	68,0	202,0	270,1	16,1	126,3	123,0	102,7	
1999	780,3	52,4	39,4	77,7	71,4	211,2	307,5	20,8	138,7	130,4	106,3	
1997	I	159,1	11,4	9,7	21,2	14,7	44,6	51,8	5,8	113,1	106,0	106,7
	II	168,0	12,6	11,0	18,6	16,0	46,5	57,5	5,7	119,4	111,4	107,2
	III	166,6	12,2	10,0	20,0	15,2	48,9	55,6	4,7	118,5	106,9	110,8
	IV	180,4	13,5	10,6	21,4	16,1	48,2	63,8	6,8	128,2	117,0	109,6
1998	I	179,9	13,7	10,9	16,4	17,7	51,6	65,3	4,3	127,9	119,2	107,3
	II	179,2	13,7	11,1	15,1	17,3	50,4	67,2	4,3	127,4	121,6	104,7
	III	171,1	13,4	9,7	13,8	16,4	50,8	63,4	3,6	121,6	119,5	101,8
	IV	180,8	14,3	9,6	13,2	16,5	49,2	74,1	3,9	128,5	131,9	97,4
1999	I	179,2	12,4	9,2	13,8	17,0	50,3	71,6	5,0	127,4	128,8	98,9
	II	189,5	12,9	10,2	16,8	17,7	50,8	76,0	5,1	134,7	129,8	103,8
	III	193,9	12,9	9,5	21,2	17,3	54,4	73,7	4,9	137,8	126,0	109,4
	IV	217,6	14,2	10,4	25,9	19,4	55,7	86,1	5,9	154,7	137,5	112,5
2000	I	231,1	12,5	11,3	31,7	20,1	60,6	87,4	7,5	164,2	136,1	120,7
	II	242,9	13,8	12,5	32,3	21,3	62,1	93,1	7,8	172,6	137,1	125,9
	III	241,4	171,6	131,1	130,9
1998	tammi	57,7	4,5	3,5	5,7	5,6	16,6	20,4	1,4	123,0	114,3	107,6
	helmi	57,9	4,3	3,5	5,4	5,6	16,7	20,8	1,6	123,4	114,4	107,9
	maalis	64,3	4,9	3,8	5,3	6,5	18,3	24,1	1,3	137,1	128,6	106,6
	huhti	60,1	4,8	3,7	5,2	5,8	16,8	22,6	1,3	128,2	121,5	105,5
	touko	56,9	4,4	3,5	5,2	5,6	15,8	21,2	1,2	121,4	115,7	104,9
	kesä	62,1	4,6	3,9	4,7	6,0	17,8	23,4	1,8	132,5	127,8	103,7
	heinä	59,3	4,7	3,6	4,7	6,0	17,8	21,2	1,3	126,4	123,6	102,2
	elo	50,1	4,1	2,8	4,4	4,7	15,0	18,1	1,0	106,9	105,7	101,1
	syys	61,8	4,6	3,3	4,7	5,8	17,9	24,1	1,4	131,7	129,2	101,9
	loka	62,5	4,8	3,3	4,7	5,8	17,4	25,1	1,4	133,2	133,9	99,5
	marras	59,7	4,6	3,1	4,2	5,4	16,2	24,9	1,3	127,3	131,8	96,6
	joulu	58,6	5,0	3,1	4,3	5,3	15,7	24,2	1,2	125,0	130,2	96,0
1999	tammi	55,0	3,9	3,0	4,6	5,1	15,5	21,4	1,5	117,4	119,5	98,2
	helmi	56,4	3,9	2,9	4,2	5,4	16,1	22,1	1,7	120,3	122,1	98,5
	maalis	67,8	4,7	3,3	5,0	6,4	18,6	28,0	1,7	144,6	144,7	99,9
	huhti	61,6	4,2	3,3	5,6	5,8	16,1	24,9	1,7	131,4	128,3	102,4
	touko	62,4	4,3	3,3	5,7	5,8	16,5	25,2	1,6	133,1	127,2	104,6
	kesä	65,5	4,4	3,5	5,4	6,2	18,2	25,9	1,8	139,7	133,5	104,6
	heinä	64,5	4,4	3,4	6,7	5,7	18,4	24,3	1,6	137,4	127,3	108,0
	elo	58,5	4,0	2,7	7,0	5,2	16,3	21,9	1,5	124,8	113,5	110,0
	syys	70,9	4,4	3,5	7,6	6,4	19,6	27,6	1,8	151,3	137,3	110,2
	loka	70,4	4,5	3,4	7,9	6,5	18,9	27,3	2,1	150,2	134,9	111,3
	marras	74,3	4,8	3,6	8,5	6,7	18,8	29,8	2,1	158,4	142,9	110,8
	joulu	72,9	4,9	3,5	9,5	6,2	18,0	29,1	1,7	155,6	134,8	115,4
2000	tammi	71,0	4,0	3,5	10,3	5,8	18,5	26,5	2,4	151,4	128,0	118,3
	helmi	75,4	4,0	3,6	10,2	6,8	20,1	28,2	2,5	160,9	133,6	120,4
	maalis	84,6	4,5	4,2	11,1	7,5	22,0	32,7	2,6	180,5	146,7	123,0
	huhti	73,0	4,2	3,7	9,6	6,5	18,3	28,3	2,4	155,7	127,1	122,5
	touko	87,9	5,0	4,7	11,3	7,5	22,7	33,8	2,8	187,4	147,9	126,7
	kesä	82,0	4,6	4,1	11,3	7,3	21,1	31,0	2,6	174,9	136,4	128,2
	heinä	78,9	4,4	4,0	11,9	6,7	20,9	28,2	2,8	168,2	131,6	127,8
	elo	78,2	4,4	3,6	12,4	6,7	20,5	28,4	2,2	166,7	127,9	130,4
	syys	84,3	179,8	133,9	134,3

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

3. Kauppatase¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], vienti (fob) – tuonti (cif))

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemikaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8
1996	75,8	2,7	-22,3	-58,5	31,4	28,5	102,3	-8,3
1997	88,6	3,2	-25,0	-66,8	37,0	28,5	114,0	-2,2
1998	85,3	1,0	-25,5	-45,9	36,4	19,7	101,0	-1,4
1999	51,3	3,2	-23,0	-64,1	42,6	14,2	77,2	1,0
1997 I	11,6	0,6	-5,8	-17,5	7,9	4,3	22,8	-0,8
II	23,8	0,7	-6,9	-15,0	9,1	7,4	28,9	-0,4
III	26,8	0,9	-5,9	-16,6	10,4	6,8	30,9	0,3
IV	26,3	1,0	-6,4	-17,7	9,5	10,0	31,3	-1,3
1998 I	14,6	0,1	-6,7	-13,0	9,0	3,2	22,7	-0,7
II	25,4	0,9	-7,2	-11,7	9,6	6,1	28,2	-0,6
III	24,8	0,1	-5,8	-10,9	9,3	4,5	27,6	0,0
IV	20,6	-0,1	-5,7	-10,3	8,5	5,9	22,6	-0,2
1999 I	8,5	0,0	-5,4	-11,2	8,8	1,0	15,1	0,2
II	13,7	0,6	-6,2	-13,7	10,2	4,3	18,3	0,1
III	15,6	1,1	-5,4	-17,4	12,4	2,5	21,8	0,6
IV	13,5	1,5	-5,9	-21,8	11,2	6,4	21,9	0,1
2000 I	-1,4	1,1	-6,6	-26,9	12,4	1,6	17,9	-0,9
II	4,6	1,1	-7,4	-27,1	12,8	2,8	23,4	-1,0
III	7,9
1998 tammi	0,9	-0,2	-2,2	-4,6	2,8	-0,3	5,6	-0,2
helmi	5,9	0,3	-2,2	-4,3	3,1	1,4	8,1	-0,4
maalis	7,8	0,1	-2,3	-4,1	3,1	2,0	9,0	0,0
huhti	8,0	0,1	-2,4	-4,1	3,4	2,2	8,7	0,0
touko	9,0	0,4	-2,3	-4,1	3,1	2,4	9,5	-0,1
kesä	8,3	0,3	-2,6	-3,5	3,1	1,5	10,1	-0,5
heinä	13,8	0,0	-2,2	-3,6	3,3	3,3	13,0	0,0
elo	6,6	0,1	-1,6	-3,5	3,0	0,6	7,7	0,1
syys	4,4	-0,1	-2,0	-3,8	3,0	0,5	6,8	-0,1
loka	6,6	0,0	-2,0	-3,7	2,8	2,2	7,4	-0,2
marras	7,4	0,2	-1,9	-3,3	2,7	2,0	7,7	0,0
joulu	6,6	-0,3	-1,9	-3,3	2,9	1,7	7,5	0,1
1999 tammi	-0,7	-0,2	-1,8	-3,8	2,6	-0,8	3,5	-0,2
helmi	3,8	0,1	-1,7	-3,3	2,9	0,4	5,3	0,2
maalis	5,4	0,0	-1,9	-4,0	3,4	1,4	6,4	0,2
huhti	4,2	0,1	-2,0	-4,6	3,4	1,8	5,7	-0,2
touko	1,3	0,2	-2,1	-4,8	3,2	0,8	3,8	0,1
kesä	8,1	0,2	-2,2	-4,3	3,6	1,7	8,8	0,3
heinä	11,7	0,2	-2,0	-5,5	4,6	2,5	11,3	0,6
elo	2,5	0,2	-1,4	-5,8	4,0	-0,2	5,5	0,1
syys	1,3	0,7	-2,1	-6,1	3,8	0,2	4,9	-0,1
loka	6,9	0,8	-1,9	-6,5	3,6	2,1	8,9	-0,1
marras	3,3	0,6	-2,1	-7,2	4,0	2,1	6,2	-0,2
joulu	3,2	0,2	-1,9	-8,1	3,6	2,2	6,8	0,4
2000 tammi	-5,0	0,0	-2,2	-8,8	3,6	-0,9	3,6	-0,3
helmi	-0,2	0,4	-2,0	-8,6	4,0	0,7	5,7	-0,4
maalis	3,8	0,6	-2,4	-9,4	4,8	1,7	8,6	-0,2
huhti	0,4	0,2	-2,1	-8,0	3,7	1,1	5,8	-0,4
touko	1,2	0,4	-2,8	-9,5	4,6	0,4	8,5	-0,3
kesä	3,0	0,5	-2,5	-9,6	4,5	1,2	9,1	-0,2
heinä	5,2	0,4	-2,5	-10,1	4,8	2,3	11,0	-0,7
elo	-0,5	0,5	-2,0	-10,5	4,9	0,0	6,7	-0,1
syys	3,3

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.1). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999/I = 100 [efektiivinen])

	Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾						Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾			
	Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Englannin punta
	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen: teollisuuden tuottaja-hinta-indeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1996	107,9	108,8	107,5	112,3	95,4	105,9	1,270	138,1	1,568	0,814
1997	99,1	99,4	99,2	100,9	90,4	96,6	1,134	137,1	1,644	0,692
1998	101,5	101,3	101,6	99,6	96,6	99,1	1,121	146,4	1,622	0,676
1999	95,7	95,7	95,7	95,4	96,6	95,8	1,066	121,3	1,600	0,659
1999 I	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	1,122	130,7	1,599	0,687
1999 II	96,1	96,0	96,0	96,1	96,5	96,0	1,057	127,7	1,600	0,658
1999 III	94,6	94,7	94,5	94,0	95,5	94,6	1,049	118,7	1,602	0,655
1999 IV	92,2	92,2	92,2	91,4	94,2	92,6	1,038	108,4	1,600	0,636
2000 I	89,0	89,6	89,7	87,9	91,1	89,5	0,986	105,5	1,607	0,614
2000 II	86,0	86,6	87,0	85,6	88,4	86,6	0,933	99,6	1,563	0,610
2000 III	84,7	85,7	86,2	84,4	87,3	85,3	0,905	97,4	1,544	0,612
1999 tammi	102,0	101,8	101,8	-	101,4	101,4	1,161	131,3	1,605	0,703
1999 helmi	99,9	99,9	99,8	-	100,0	100,0	1,121	130,8	1,598	0,689
1999 maaliskuu	98,3	98,3	98,4	-	98,7	98,6	1,088	130,2	1,595	0,671
1999 huhti	97,1	96,9	97,0	-	97,5	97,2	1,070	128,2	1,602	0,665
1999 touko	96,6	96,5	96,4	-	96,9	96,4	1,063	129,7	1,603	0,658
1999 kesä	94,7	94,7	94,7	-	95,1	94,4	1,038	125,3	1,595	0,650
1999 heinä	94,8	95,2	94,8	-	95,0	94,5	1,035	123,7	1,604	0,658
1999 elokuu	95,4	95,6	95,4	-	96,3	95,5	1,060	120,1	1,600	0,660
1999 syys	93,6	93,4	93,4	-	95,2	93,8	1,050	112,4	1,602	0,647
1999 loka	94,4	94,2	94,3	-	96,3	94,7	1,071	113,5	1,594	0,646
1999 marras	92,0	92,0	92,1	-	94,0	92,4	1,034	108,2	1,605	0,637
1999 joulukuu	90,1	90,4	90,3	-	92,2	90,7	1,011	103,7	1,601	0,627
2000 tammi	90,2	90,8	90,9	-	92,4	90,8	1,014	106,5	1,610	0,618
2000 helmi	89,2	89,8	89,9	-	91,2	89,5	0,983	107,6	1,607	0,615
2000 maaliskuu	87,7	88,3	88,4	-	89,7	88,1	0,964	102,6	1,604	0,611
2000 huhti	86,1	86,6	86,9	-	88,4	86,7	0,947	99,9	1,574	0,598
2000 touko	84,5	85,0	85,6	-	86,9	85,1	0,906	98,1	1,556	0,602
2000 kesä	87,4	88,1	88,4	-	89,9	88,1	0,949	100,7	1,561	0,629
2000 heinä	86,9	88,0	88,1	-	89,4	87,6	0,940	101,4	1,551	0,623
2000 elokuu	84,6	85,5	86,0	-	87,0	85,1	0,904	97,8	1,551	0,607
2000 syys	82,8	83,6	84,6	-	85,3	83,3	0,872	93,1	1,531	0,608
2000 loka	81,6	82,3	83,3	-	84,4	82,1	0,855	92,7	1,513	0,589
2000 marras	82,3	83,1	84,1	-	85,1	82,6	0,856	93,3	1,522	0,600
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾										
2000 marras	0,9	0,9	1,0	-	0,8	0,6	0,1	0,6	0,6	1,9
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾										
2000 marras	-10,6	-9,7	-8,7	-	-9,5	-10,6	-17,2	-13,8	-5,2	-5,8

Lähde: EKP.

- 1) EKP:n laskelmat. Tiedot perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Suppeaan maaryhmään kuuluvat ne maat, joiden valuutat on esitetty taulukossa. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit lasketaan kuluttajahintaindeksin, tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten pohjalta. Jos deflaattoreita ei ole saatavissa, käytetään arvioita.
- 2) Joulukuuhun 1998 asti euron valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.
- 3) Koska EKP ei ilmoittanut virallisia viitekursseja näille valuutoille ennen lokakuuta 2000, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit syyskuuhun 2000 saakka.
- 4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista.

Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾										
Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Kreikan drakma	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19		
8,51	7,36	305,5	8,20	1,731	1,623	9,68	1 007,9	1,765	1996	
8,65	7,48	309,3	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678	1997	
8,92	7,50	330,7	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876	1998	
8,81	7,44	325,8	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806	1999	
8,98	7,44	322,7	8,60	1,696	1,770	8,69	1 342,6	1,911	1999	I
8,90	7,43	325,0	8,24	1,557	1,618	8,19	1 258,8	1,810		II
8,71	7,44	326,1	8,22	1,558	1,613	8,14	1 252,8	1,772		III
8,65	7,44	329,2	8,19	1,528	1,613	8,07	1 217,4	1,737		IV
8,50	7,45	332,7	8,11	1,434	1,564	7,68	1 109,8	1,674	2000	I
8,28	7,46	336,2	8,20	1,381	1,585	7,27	1 042,0	1,608		II
8,40	7,46	337,6	8,10	1,341	1,576	7,06	1 009,5	1,569		III
9,08	7,44	323,6	8,65	1,765	1,839	8,99	1 362,4	1,950	1999	tammi
8,91	7,44	322,0	8,65	1,679	1,751	8,68	1 330,2	1,905		helmi
8,94	7,43	322,5	8,51	1,651	1,726	8,43	1 336,2	1,881		maalis
8,91	7,43	325,5	8,32	1,594	1,668	8,30	1 292,2	1,834		huhti
8,97	7,43	325,2	8,23	1,553	1,605	8,24	1 272,1	1,820		touko
8,83	7,43	324,2	8,17	1,524	1,580	8,05	1 212,6	1,775		kesä
8,74	7,44	325,0	8,18	1,540	1,576	8,03	1 229,4	1,756		heinä
8,75	7,44	326,4	8,26	1,583	1,645	8,23	1 269,1	1,779		elo
8,63	7,43	327,0	8,23	1,552	1,619	8,15	1 260,1	1,781		syys
8,73	7,43	329,2	8,29	1,581	1,641	8,32	1 289,9	1,793		loka
8,63	7,44	328,7	8,19	1,516	1,618	8,04	1 215,9	1,727		marras
8,59	7,44	329,7	8,10	1,491	1,580	7,86	1 149,6	1,694		joulu
8,60	7,44	331,1	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697	2000	tammi
8,51	7,45	333,2	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674		helmi
8,39	7,45	333,9	8,11	1,408	1,583	7,51	1 076,1	1,654		maalis
8,27	7,45	335,2	8,15	1,389	1,588	7,38	1 051,4	1,620		huhti
8,24	7,46	336,6	8,20	1,355	1,570	7,06	1 015,3	1,566		touko
8,32	7,46	336,6	8,25	1,402	1,597	7,40	1 061,1	1,641		kesä
8,41	7,46	336,9	8,18	1,389	1,598	7,33	1 047,9	1,636		heinä
8,39	7,46	337,3	8,10	1,341	1,557	7,05	1 007,6	1,556		elo
8,41	7,46	338,6	8,03	1,295	1,575	6,80	973,2	1,517		syys
8,52	7,45	339,5	8,00	1,292	1,618	6,67	965,1	1,498		loka
8,63	7,46	340,2	8,00	1,320	1,639	6,68	990,6	1,497		marras
1,2	0,1	0,2	-0,1	2,2	1,3	0,2	2,6	-0,1	Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾	2000 marras
0,0	0,3	3,5	-2,4	-12,9	1,3	-16,9	-18,5	-13,3	Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾	2000 marras

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko II

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden ali-jäämä (-)/yli-jäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto-velka, % BKT:stä	Valtion pitkä-aikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valuttakurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääomataase, % BKT:stä	Yksikkötyö-kustannukset ³⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyyymi-indeksi ⁴⁾	Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1997	1,9	0,5	61,4	6,25	7,48	0,6	1,4	3,1	5,3	5,6	4,7	3,73
1998	1,3	1,2	55,8	4,94	7,50	-0,9	2,6	2,5	2,2	5,2	4,6	4,27
1999	2,1	2,8	52,6	4,91	7,44	2,3	3,4	1,7	1,8	5,2	4,2	3,44
1999	III	2,3	-	-	5,35	7,44	2,4	3,2	1,4	-0,3	5,2	3,4
	IV	2,8	-	-	5,57	7,44	2,2	0,2	2,5	4,4	4,9	4,1
2000	I	2,8	-	-	5,79	7,45	1,4	2,5	2,6	3,2	4,9	2,2
	II	2,9	-	-	5,67	7,46	1,5	2,3	3,6	7,7	4,8	1,3
	III	2,6	-	-	5,69	7,46	.	.	.	8,1	4,9	2,3
2000	touko	2,8	-	-	5,77	7,46	-	-	-	11,4	4,8	1,5
	kesä	2,9	-	-	5,67	7,46	-	-	-	0,4	4,9	3,3
	heinä	2,8	-	-	5,76	7,46	-	-	-	6,2	4,9	0,5
	elo	2,2	-	-	5,64	7,46	-	-	-	8,7	4,9	2,5
	syys	2,7	-	-	5,66	7,46	-	-	-	9,0	5,0	4,0
	loka	2,8	-	-	5,57	7,45	-	-	-	4,9	.	2,5
	marras	2,7	-	-	5,49	7,46	-	-	-	.	.	5,55
												5,50
Kreikka												
1997	5,4	-4,6	108,3	9,92	309,3	-4,1	8,4	3,5	1,8	7,9	11,8	12,48
1998	4,5	-3,2	105,5	8,48	330,7	-3,1	5,5	3,1	8,3	10,0	10,2	13,53
1999	2,1	-1,8	104,6	6,30	325,8	-4,1	2,5	3,4	3,4	.	7,6	10,08
1999	III	1,4	-	-	6,56	326,1	-	-	-	4,7	.	6,6
	IV	2,0	-	-	6,68	329,2	-	-	-	0,0	.	6,3
2000	I	2,6	-	-	6,44	332,7	-	-	-	7,8	.	5,1
	II	2,3	-	-	6,12	336,2	-	-	-	5,8	.	8,9
	III	2,8	-	-	6,06	337,6	-	-	-	0,1	.	10,4
2000	touko	2,6	-	-	6,19	336,6	-	-	-	6,0	.	8,0
	kesä	2,2	-	-	6,06	336,6	-	-	-	3,6	.	9,3
	heinä	2,6	-	-	6,08	336,9	-	-	-	0,6	.	9,7
	elo	2,9	-	-	6,04	337,3	-	-	-	-0,4	.	9,7
	syys	3,0	-	-	6,05	338,6	-	-	-	0,0	.	12,0
	loka	3,8	-	-	5,97	339,5	-	-	-	.	.	13,5
	marras	4,0	-	-	5,87	340,2	-	-	-	.	.	6,88
												6,13
Ruotsi												
1997	1,8	-2,0	75,0	6,62	8,65	-	0,4	2,0	7,0	9,9	4,2	4,43
1998	1,0	1,9	72,4	4,99	8,92	3,3	1,6	3,0	3,8	8,3	3,5	4,36
1999	0,6	1,9	65,7	4,98	8,81	1,6	0,1	3,8	2,0	7,2	6,8	3,32
1999	III	0,7	-	-	5,48	8,71	2,8	0,3	3,8	1,5	7,1	6,1
	IV	1,0	-	-	5,69	8,65	0,8	-0,8	3,8	2,7	6,8	9,1
2000	I	1,2	-	-	5,79	8,50	3,0	6,7	4,0	6,0	6,5	8,7
	II	1,2	-	-	5,30	8,28	1,5	5,2	3,9	11,2	6,0	8,9
	III	1,3	-	-	5,30	8,40	.	.	.	9,3	5,7	5,1
2000	touko	1,3	-	-	5,34	8,24	-	-	-	7,1	6,0	11,0
	kesä	1,4	-	-	5,13	8,32	-	-	-	12,6	6,0	6,1
	heinä	1,3	-	-	5,31	8,41	-	-	-	8,0	5,6	5,9
	elo	1,4	-	-	5,31	8,39	-	-	-	9,4	5,9	4,4
	syys	1,3	-	-	5,27	8,41	-	-	-	10,0	5,5	5,1
	loka	1,3	-	-	5,23	8,52	-	-	-	.	5,4	1,2
	marras	.	-	-	5,13	8,63	-	-	-	.	.	4,03
												4,02
Iso-Britannia												
1997	1,8	-2,0	51,1	7,13	0,692	0,9	2,9	3,5	1,3	7,0	11,2	6,92
1998	1,6	0,4	48,0	5,60	0,676	0,0	2,9	2,6	0,8	6,3	9,7	7,42
1999	1,3	1,3	45,7	5,01	0,659	-1,1	3,6	2,2	0,6	6,1	5,3	5,54
1999	III	1,2	1,3	45,6	5,39	0,655	-1,8	3,3	2,3	1,8	6,0	3,5
	IV	1,2	1,5	45,4	5,46	0,636	-0,3	3,0	2,9	2,1	5,9	3,6
2000	I	0,8	6,6	43,6	5,60	0,614	-1,3	2,7	3,0	1,9	5,8	3,8
	II	0,6	-0,3	43,9	5,31	0,610	-0,8	1,1	3,2	2,5	5,5	5,6
	III	0,8	2,3	42,6	5,31	0,612	.	.	2,9	0,6	.	8,2
2000	huhti	0,5	-1,3	43,2	5,41	0,602	-	-	-	2,4	5,5	5,1
	touko	0,8	-1,4	43,9	5,21	0,629	-	-	-	3,3	5,4	6,6
	kesä	1,0	7,7	43,5	5,24	0,623	-	-	-	0,4	5,3	6,8
	heinä	0,6	-1,9	44,0	5,32	0,607	-	-	-	1,2	5,4	8,7
	elo	1,0	0,9	42,6	5,38	0,608	-	-	-	0,1	.	9,1
	syys	1,0	7,4	42,2	5,20	0,589	-	-	-	0,7	.	6,16
	loka	.	.	.	5,11	0,600	-	-	-	.	.	6,09

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 ja 10 pl. Kreikka), Euroopan komissio (talous- ja raha-asioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain]), 4, 5, 7 [pl. Ruotsi], 10 [Kreikka] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

- Ajanjakson keskiarvoja.
- Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.
- Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työntelijän sosiaaliturvamaksuja.
- Yhteensä (rakentamista lukuun ottamatta); korjattu työpäivien määrällä.
- Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Kreikan ja Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

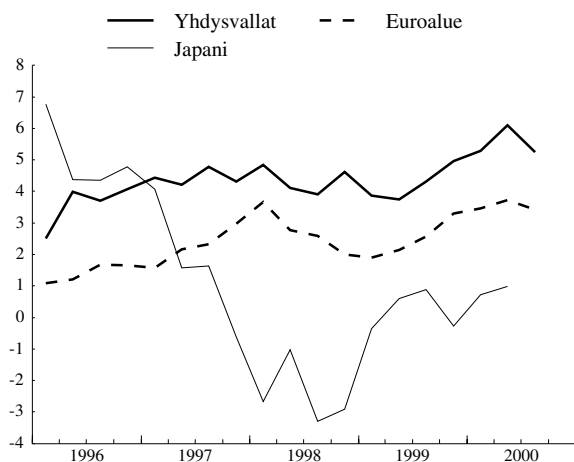
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- myysaste, % työ- voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien- välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-) ⁵⁾ ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁶⁾ , % BKT:stä	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Yhdysvallat												
1996	2,9	-2,3	3,6	4,7	5,4	4,8	5,51	6,54	1,270	-2,2	58,8	
1997	2,3	0,0	4,4	7,0	4,9	4,9	5,76	6,45	1,134	-0,9	56,4	
1998	1,6	0,7	4,4	4,9	4,5	7,4	5,57	5,33	1,121	0,3	53,3	
1999	2,2	-1,7	4,2	4,2	4,2	7,4	5,42	5,64	1,066	1,0	50,3	
1999	II	2,1	-1,4	3,8	4,1	4,3	8,0	5,07	5,54	1,057	0,9	51,2
	III	2,3	-0,8	4,3	4,4	4,2	7,4	5,44	5,88	1,049	1,3	50,4
	IV	2,6	-3,1	5,0	4,8	4,1	5,9	6,14	6,13	1,038	1,3	50,3
2000	I	3,2	-3,7	5,3	5,9	4,1	5,6	6,11	6,48	0,986	2,0	49,2
	II	3,3	-4,4	6,1	6,6	4,0	5,7	6,63	6,18	0,933	2,2	46,4
	III	3,5	-5,4	5,3	6,5	4,0	5,6	6,70	5,89	0,905	2,3	45,1
2000	kesä	3,7	-	-	6,8	4,0	5,4	6,79	6,10	0,949	-	-
	heinä	3,7	-	-	6,4	4,0	5,2	6,73	6,04	0,940	-	-
	elo	3,4	-	-	6,5	4,1	5,4	6,69	5,83	0,904	-	-
	syys	3,5	-	-	6,6	3,9	6,2	6,67	5,80	0,872	-	-
	loka	3,4	-	-	5,6	3,9	6,1	6,78	5,74	0,855	-	-
	marras	.	-	-	.	4,0	.	6,75	5,72	0,856	-	-
Japani												
1996	0,1	-1,9	5,1	2,3	3,4	3,3	0,57	3,03	138,1	-2,9	-	
1997	1,7	-2,2	1,6	3,6	3,4	3,1	0,62	2,15	137,1	-2,7	-	
1998	0,6	6,3	-2,5	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-10,3	-	
1999	-0,3	-2,5	0,2	0,8	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-10,4	-	
1999	II	-0,3	-1,6	0,6	-0,6	4,1	0,12	1,53	127,7	-	-	
	III	0,0	-5,0	0,9	3,1	4,7	0,10	1,78	118,7	-	-	
	IV	-1,0	-6,0	-0,3	4,8	4,6	0,29	1,77	108,4	-	-	
2000	I	-0,7	-7,0	0,7	6,2	4,8	0,14	1,79	105,5	-	-	
	II	-0,7	-7,3	1,0	7,1	4,7	0,12	1,72	99,6	-	-	
	III	-0,7	.	.	5,4	4,6	1,9	0,32	1,79	97,4	-	-
2000	kesä	-0,7	-7,5	-	7,3	4,7	1,9	0,13	1,69	100,7	-	-
	heinä	-0,5	-4,5	-	4,2	4,7	2,0	0,22	1,72	101,4	-	-
	elo	-0,8	.	-	8,3	4,6	1,8	0,32	1,77	97,8	-	-
	syys	-0,8	.	-	3,9	4,7	2,0	0,41	1,88	93,1	-	-
	loka	-0,9	.	-	6,7	4,7	2,1	0,52	1,83	92,7	-	-
	marras	.	.	-	.	.	2,1	0,55	1,75	93,3	-	-

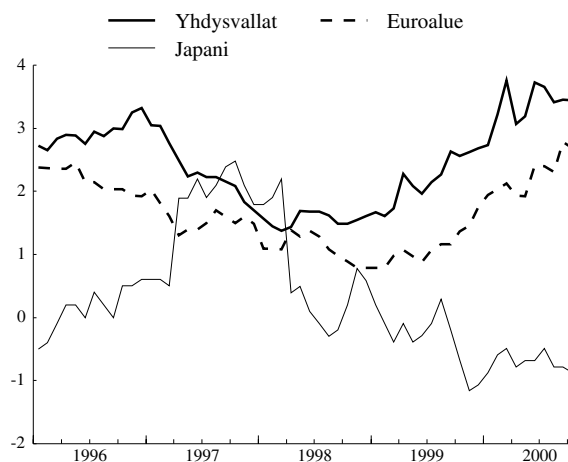
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Japania koskevat tiedot: vuoden 1998 alijäämä sisältää valtion vastuulle ottaman suuren velan; vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilin rahoitustilinpitotilastoihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

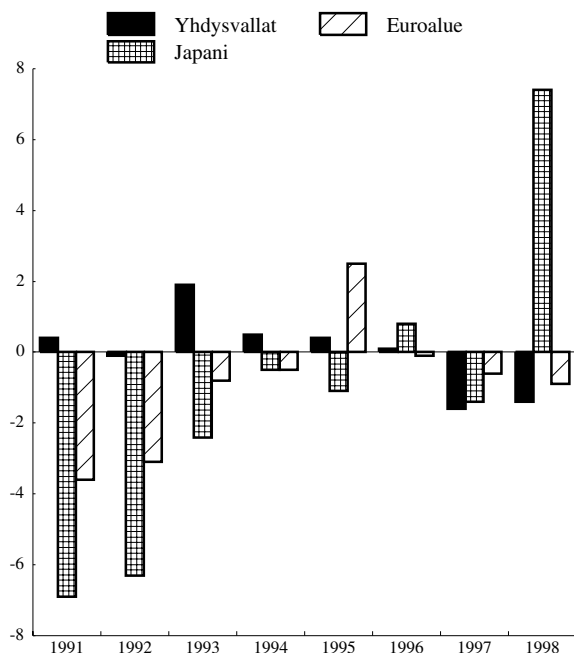
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1996	17,3	19,1	-1,4	8,8	8,4	5,2	8,7	5,1	1,0	11,5	5,7	12,8	4,9
1997	18,1	19,9	-1,5	9,4	8,6	1,8	8,7	3,4	1,8	11,7	3,7	12,4	4,7
1998	18,8	20,8	-2,3	9,6	8,8	3,9	8,5	5,4	1,7	12,3	5,8	12,7	5,8
1999	18,5	21,1	-3,4	9,8	9,3	7,3	8,7	8,8	3,6	12,6	5,2	11,4	6,7
1998 IV	18,6	20,9	-2,6	9,7	9,0	1,6	8,4	3,3	-1,0	12,6	4,4	12,6	6,1
1999 I	18,8	21,0	-2,7	9,6	9,1	8,3	8,7	9,7	6,3	12,4	4,6	11,9	6,6
II	18,4	20,8	-3,2	9,6	9,5	7,9	8,7	9,6	0,4	12,7	5,0	11,6	6,9
III	18,4	21,1	-3,6	9,8	9,3	7,2	8,6	8,6	3,6	12,6	4,8	11,1	6,4
IV	18,3	21,4	-3,9	10,0	9,3	5,9	8,7	7,4	4,2	12,6	6,5	10,9	7,1
2000 I	18,2	21,4	-4,0	9,9	9,6	7,7	8,8	9,0	5,8	12,8	4,4	10,1	8,2
II	18,5	22,0	-4,1	10,3	9,6	5,8	9,0	7,4	3,3	12,5	4,4	10,0	5,9
III	18,4	21,9	-4,5	10,4	9,8	5,7	9,1	7,3	2,0	12,4	2,3	9,6	5,7
Japani													
1996	31,3	29,8	1,4	16,1	15,6	1,7	15,1	0,3	1,0	6,7	6,4	13,3	1,1
1997	31,2	28,7	2,6	16,6	16,1	3,3	13,7	1,2	0,1	5,4	7,1	13,4	0,7
1998	29,3	26,4	3,1	14,5	14,6	-6,6	15,1	-9,4	-1,5	5,0	5,6	13,7	-0,4
1999	.	26,0	.	.	.	2,6	.	-2,4	1,4	.	6,8	.	-0,5
1998 IV	.	26,9	.	.	.	13,4	.	-6,9	-7,0	.	11,3	.	-0,8
1999 I	.	26,9	.	.	.	0,8	.	-14,9	-2,2	.	-3,6	.	6,3
II	.	24,2	.	.	.	-16,5	.	-17,7	1,9	.	14,4	.	-7,2
III	.	26,4	.	.	.	9,9	.	-1,4	1,5	.	4,3	.	1,4
IV	.	26,9	.	.	.	15,0	.	21,1	4,1	.	11,8	.	-2,2
2000 I	.	26,3	.	.	.	7,2	.	-6,1	-4,4	.	2,9	.	8,4
II	.	24,8	.	.	.	-23,7	.	-18,8	0,3	.	3,9	.	-8,8
III	.	27,1

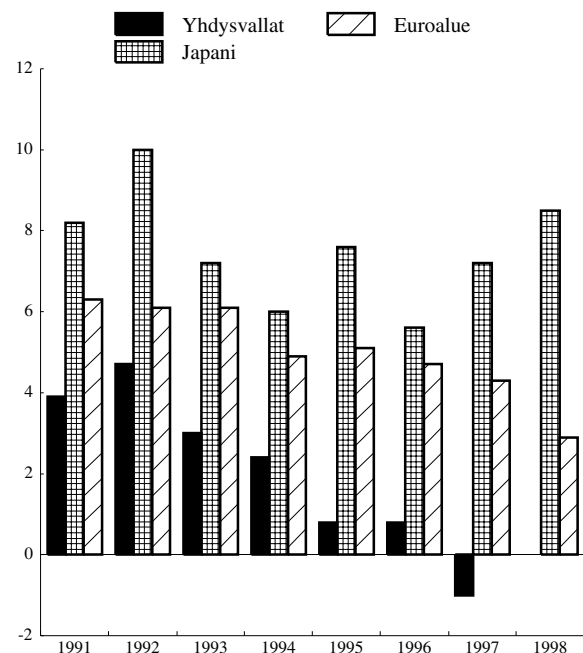
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic Planning Agency.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Tekninen huomautus

taulukoon 2.4

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihtelusta

Raha-aggregaattitiedot puhdistetaan kausivaihtelusta joko X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2¹) tai TRAMO/SEATS-ohjelmalla² (beetaversio, heinäkuu 1998). Kausitasoituksessa käytetään menetelmien multiplikaatiivisia malliversioita. Teknisistä syistä on päädytty julkistamaan X-12-ARIMAn tulokset virallisina tietoina. Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2-M1) ja (M3-M2) kausivaihtelusta puhdistetut sarjat, jotta aluerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihtelusta puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan kantojen, korjauksien ja virtojen kausipuhdistetut arvot (taulukko 2.4.1).

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko (a) virtatietojen tai (b) kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t suhteellista muutosta kuukaudessa t , eli $X_t = (F_t/L_{t-1} + 1)$, ja jos I_t on kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos viimeisten 12 kuukauden aikana laskea seuraavasti

$$(a) \quad a_t = \left(\frac{X_t * X_{t-1} * X_{t-2} * X_{t-3} * X_{t-4} * X_{t-5} * X_{t-6} * X_{t-7} * X_{t-8} * X_{t-9} * X_{t-10} * X_{t-11}}{I_t / I_{t-12}} - 1 \right) * 100$$

$$(b) \quad a_t = (I_t / I_{t-12} - 1) * 100$$

Pyöritysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n Internet-kotisivulta (<http://www.ecb.int>) sivun "Euro area statistics-download" csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

taulukoihin 2.5–2.8

Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tammikuussa 1999 käyttöönotetun uuden raportointimenetelmän vuoksi taulukoiden 2.5–2.8 tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa. Lisäksi neljännesvuosittaisia virtatilastoja ei voida laskea millekään tilastoidulle ajanjaksolle, koska uudelleenluokittelun ja arvostusmuutosten vaikutuksia ei vielä ole koottu. Taulukkoja 2.5–2.8 voidaan käyttää rakenneanalyysiin, mutta niissä esitettyjen kasvuvauhtien yksityiskohtainen analyysi ei ole suositeltavaa.

1 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2" (joulukuu 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

2 Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Yleistä

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat toukokuussa 2000 julkaistuun asiakirjaan ”Statistical information collected and compiled by the ESCB”, jolla päivitetään heinäkuussa 1996 julkaistua asiakirjaa ”Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)”. Päivitetystä asiakirjasta kuvataan tilastojen nykyistä tuottamista. Siinä käsitellään raha- ja pankkitilastoja sekä niihin liittyviä tilastoja, kuten maksetasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja ja rahoitustilinpitoa. Sen sijaan ne EKP:n vaatimukset, jotka koskevat hinta- ja kustannustilastoja, kansantalouden tilinpitoa, työmarkkina-tilastoja, julkisen talouden tulo- ja menotilastoja, lyhyen aikavälin tarjonta- ja kysyntätilastoja sekä yrittäjiä ja kuluttajia koskevia suhdannekyselyitä, esitetään elokuussa 2000 julkaistussa asiakirjassa ”Statistical requirements of the ECB in the field of general economic statistics”.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilla (<http://www.ecb.int>), ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n

neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 13.12.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyörästysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Yhteenveto

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan. Taulukot 1.2 ja 1.3 kuvaavat siirtymistä vaihtuvakorkoihin huutokauppoihin kesäkuussa 2000. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä, rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioiden ei ole esitetty, mutta niiden saamisten ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 on rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joidakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuositilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltyinä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 on neljännesvuositilastot euroalueella olevien talletuksista rahalaitoksiin ja taulukossa 2.7 neljännesvuositilastot euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvista rahalaitosten saamisista ja veloista. Taulukossa 2.8

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksusetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain. Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohteisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsikirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EMI, huhtikuu 1998) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot on kerätty ja laadittu 1.1.1999 lähtien rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa tilastot, jotka koskevat rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä (taulukot 3.1–3.3), sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

Arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskevat tilastot esitetään taulukoissa 3.5 ja 3.6. Taulukossa 3.5 esitetään liikkeeseen lasketut arvopaperit, kuoletukset ja kannat eriteltyinä lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin arvopapereihin. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun ja muiden muutosten vuoksi. Taulukossa 3.6 eritellään sektoreittain euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijat (jotka sijaitsevat sekä euroalueella että sen ulkopuolella). Euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen.² Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuus-

deksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Euroalueen ulkopuolella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden luokituksessa termillä ”pankit (ml. keskuspankit)” tarkoitetaan euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä). Euroopan investointipankki sisältyy luokitukseen ”kansainväliset järjestöt”. (Euroopan keskuspankki sisältyy eurojärjestelmään).

Taulukossa 3.6 yhteismäärät (sarakkeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakkeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakkeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi.

Hinnat ja reaaliatalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Yleensä tuoreimmista tilastoista saa vertailukelpoisinta tietoa.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. Kansallisiin kuluttajahintaindekseihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tammikuusta 2000 alkaen YKHIin sisältyvät terveydenhoito- ja koulutuspalvelujen kustannukset. Laajennetun YKHIn mukaisia tietoja ei yleensä ole saatavissa tammikuuta 2000 edeltävältä ajalta. Tammikuusta 2000 alkaen YKHI sisältää myös euro-

² Sektorijaottelu on EKT 95:n mukainen. Kuukausikatsauksen taulukoissa käytetyt sektoriluokitukset ovat: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

alueella vierailevien kulutuksen, joka ei aiemmin ole sisällynyt kaikkien jäsenmaiden YKHLiin.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitajärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 on muita keskeisiä reaali-talouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano kasvattaa käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Koska kaikki euroaluetta koskevat tiedot eivät olleet käytettävissä tätä Kuukausikatsausta laadittaessa, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Rahatalouden analysointia ja rahapolitiikan tutkimusta täydentämään tarvitaan yksityiskohtaisia tietoja euroalueen rahoitustaloustoimista ja rahoitustaseista. Tarkoituksena on julkaista laaja, joskaan ei täydellinen, EKT 95:n mukainen euroalueen rahoitustilinpito raha- ja pankki-, maksutase-, pääomamarkkina-, rahoituslaitosten (ilman rahalaitoksia) ja julkisyhteisöjen rahoitustilastojen perusteella. Taulukossa 6 esitetään kansallisiin pääomatilastoihin ja rahoitustilinpitoon perustuvat euroalueen aggregaatit.

Yksityiskohtaisemmat ja yhtenäisemmät euroalueen rahoitustilinpitoa koskevat tilastot julkais-taneen EKP:n Kuukausikatsauksessa vuoden 2001 alkupuolella.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukoissa 7.1–7.3 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii euroalueen aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tiedot, jotka koskevat euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa, voivat siten poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista.

Taulukossa 7.1 esitetään julkisyhteisöjen tulot ja menot EKT 95:n määritelmien mukaisesti sellaisina kuin ne on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000. Taulukossa 7.2 esitetään konsolidoitu julkisen talouden bruttovelka nimellisarvoisena liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä käsittelevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Taulukoissa 7.1 ja 7.2 esitetään yhteenedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat tärkeitä vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta. Taulukossa 7.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutase-käsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n toukokuussa 2000 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2000/4) ja Eurostatin ohjeita.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu ecui-na. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin.

Tilastot, jotka perustuvat osittain arvioihin, eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa. Tällaisia tilastoja ovat maksutaseen rahoitustasetilastot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta, palvelusetilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta, tuotannontekijäkorvausten taseen kuukausikehitystä koskevat tilastot vuosilta 1997–1998 ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta. Taulukossa 8.5.2 on jaoteltu euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.7.1) on saatu laskemalla yhteen kansalliset nettomääräiset tiedot. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja. Laskennassa ei kuitenkaan otettu huomioon suorien sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat esitetään taulukossa 8.7.2. EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset esitetään taulukossa 8.7.3. Taulukoiden 8.7.2 ja 8.7.3 tiedot ovat IMF:n/BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Valuuttavarantotilastot vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täy-

sin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa. Eurojärjestelmän valuuttavarannon tilastointia käsittelevä julkaisu on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen ulkomaankauppa sekä kokonaisvientä ja -tuontia koskevat indeksit, joita ovat arvo, määrä ja yksikköarvo. Arvoindeksin laskee EKP. Määräindeksi lasketaan Eurostatin ilmoittaman yksikköarvoindeksin ja arvoindeksin perusteella. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakauppan eriin (taulukot 8.1 ja 8.2).

Taulukossa 10 esitetään euron nimellinen ja reaalin efektiivinen valuuttaindeksi. Taulukossa esitetään reaaliset indeksit deflatoituina kuluttajainhinoilla, tehdasteollisuuden tuottajainhinoilla ja yksikkötyökustannuksilla suhteessa niihin 13 valuuttaan, joita EKP käyttää ”suppean” efektiivisen valuuttakurssin laskennassa. EKP:n julkaisee päivittäisiä viitekursseja näille ja joillekin muille valuutoille. Lisäksi taulukossa esitetään kuluttajainhinoilla deflatoitu reaalin indeksi sekä nimellinen indeksi, jotka on laskettu laajemmasta, 39 valuutan ryhmästä.

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat sääntämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvalloissa ja Japanissa (taulukko 12.2.), on ryhmitelty samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot taulukossa 6.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessaakin suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

16.3.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 22.3.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,5 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 2,5 prosenttiin 17.3.2000 lähtien.

30.3., 13.4.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,5 %, maksuvalmiusluoton korko 4,5 % ja talletuskorko 2,5 %.

27.4.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 4.5.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 28.4.2000 lähtien.

¹ Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet vuonna 1999 on esitetty EKP:n vuosikertomuksessa vuodelta 1999 sivuilla 172–175.

11.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

25.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.6.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja soveltaa sitä kahteen (kiinteäkorkoisena huutokauppana toteutettavaan) operaatioon, joiden maksut suoritetaan 15. ja 21.6.2000. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.6.2000 lähtien.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa käytetään monikorkoista menettelyä. EKP:n neuvosto päättää asettaa näissä operaatioissa tehtäville korkotarjouksille alarajan, joka on 4,25 %. Siirtymisellä vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin ei ole tarkoitus muuttaa eurojärjestelmän rahapolitiikan viritystä. Uudella huutokauppanenettelyllä pyritään vastaamaan huomattavaan ylikysyntään, johon tähänastinen kiinteäkorkoisen huutokauppanenettelyn soveltaminen on johtanut.

19.6.2000

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti Ecofin-neuvosto päättää, että Kreikka täyttää artiklan 121 kohdassa I esitettyihin kriteereihin perustuvat vaatimukset, ja kumoaa Kreikkaa koskevan poikkeuk-

sen 1.1.2001 lukien. Ecofin-neuvosto teki päätöksensä ottaen huomioon Euroopan komission ja EKP:n kertomukset Ruotsin ja Kreikan edistymisestä talous- ja rahaliiton jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden täyttämässä ja kuultuaan Euroopan parlamenttia ja keskusteltuaan valtion- tai hallitusten päämiesten kokouksessa kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston kanssa.

Toimien yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja kyseisen jäsenvaltion kanssa Ecofin-neuvosto – Euroopan komission esityksestä ja EKP:tä kuultuaan – vahvistaa myös Kreikan drakman ja euron välisen peruuttamattoman muuntokurssin, joka tulee voimaan 1.1.2001. Kreikan drakman ja euron välisen muuntokurssin (joka vastaa drakman valitsevaa keskuskurssia euroon nähden ERM II -valuuttakurssimekanismissa) määrittämisen jälkeen EKP ja Kreikan keskuspankki ilmoittavat, että ne tulevat seuraamaan Kreikan drakman ja euron välisen markkinakurssin lähentymistä drakman euromuuntokurssiin. Lähentyminen tulisi saavuttaa viimeistään 29.12.2000 mennessä.

21.6.2000

EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko on edelleen 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %. Neuvosto toistaa, että – kuten 8.6.2000 ilmoitettiin – eurojärjestelmän tulevat perusrahoitusoperaatiot tullaan toteuttamaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppanenettelyä käyttäen ja että operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja on 4,25 %.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että vuoden 2000 loppupuolella toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa eurojärjestelmä aikoo jakaa 15 miljardia euroa operaatiota kohden. Tässä määrässä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän ennakoitujen likviditeettitarpeet vuoden 2000 loppupuolella ja eurojärjestelmän halukkuus myöntää edelleen suurin osan rahoitussektorin rahoituksesta perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.7., 20.7., 3.8.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

31.8.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 1.9.2000 lähtien.

14.9.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

5.10.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan

11.10.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,75 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin 6.10.2000 alkaen.

19.10., 2.11., 16.11., 30.11.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

14.12.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää rahan määrän kasvun eli lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon $4\frac{1}{2}$ prosentissa. Päätös perustuu siihen, että käytettävissä olevat tiedot tukevat edelleen niitä taustaoletuksia, joiden perusteella viitearvo alun perin määritettiin joulukuussa 1998 ja vahvistettiin uudelleen joulukuussa 1999. Oletukset ovat, että M3:n kiertonopeuden hidastumistrendi on keskipitkällä aikavälillä $\frac{1}{2}$ –1 % vuodessa ja potentiaalisen tuotannon trendikasvuvauhti 2–2 $\frac{1}{2}$ % vuodessa. EKP:n neuvosto tarkistaa viitearvon seuraavan kerran joulukuussa 2001.

TARGET-maksujärjestelmä

TARGETin käytettävyyss-tietojärjestelmä

TARGETissa otettiin käyttöön 23.10.2000 järjestelmä, jonka avulla kaikki TARGETin osapuolet voivat välittömästi saada standardoitua tietoa TARGETin käytettävyydestä Reutersin, Telerate/Bridgen ja Bloombergin kautta. Järjestelmästä saadaan ajantasaista tietoa TARGETin kansallisista osista ja siitä nähdään, onko TARGET kokonaisuudessaan toiminnassa ja jos ei, missä osassa on häiriötä ja kuinka kauan häiriön arvioidaan kestävän. Käytettävyyss-tietojärjestelmä ei korvaa nykyisiä kotimaisia tiedonvälityskanavia.

TARGETin korvausjärjestelmä

TARGETin korvausjärjestelmä astuu voimaan 1.1.2001, ja sitä sovelletaan aina kun TARGETissa ei pystytä käsittelemään maksumääräyksiä saman päivän aikana. Järjestelmän on tarkoitus korvata osapuolille lisäkustannuksia, joita niille

aiheutuu siitä, että ne joutuvat käyttämään toimintahäiriön takia eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää. Osapuolten tasavertaisen kohtelun varmistamiseksi järjestelmää sovelletaan myös euroalueen ulkopuolisten kansallisten keskuspankkien euromääräisiin reaaliaikaisiin bruttoselvitysjärjestelmiin (RTGS-järjestelmät). Korvausjärjestelmän oikeudellinen perusta on ilmaistu ns. TARGET-suuntaviivoissa, jotka julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä ja jotka ovat piakkoin saatavissa EKP:n kotisivuilta. TARGETin korvausjärjestelmää koskevat säännöt liitetään myös TARGETiin osallistuvia RTGS-järjestelmiä koskeviin kansallisiin oikeudellisiin asiakirjoihin.

TARGET-maksuliikenne

Kesälomakauden vaikutus näkyi TARGET-maksuliikenteessä vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä. Toisen neljänneksen maksuliikenteeseen verrattuna kaikkien kotimaisten ja maasta toi-

Taulukko I.

TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä suoritettujen maksumääräykset: suoritusten määrä

(maksujen lukumäärä)

	1999 II	1999 III	1999 Yhteensä	2000 II	2000 III
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	10 289 259	10 759 496	42 257 784	11 889 208	11 876 872
Päivittäinen keskiarvo	158 296	163 023	163 014	191 761	182 721
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	1 837 435	1 980 267	7 453 326	2 551 112	2 561 044
Päivittäinen keskiarvo	28 268	30 004	28 702	41 147	39 401
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	8 451 824	8 779 229	34 804 458	9 338 096	9 315 828
Päivittäinen keskiarvo	130 028	133 019	134 312	150 614	143 320
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	4 250 282	4 726 750	17 646 284	6 241 239	6 123 837
Päivittäinen keskiarvo	65 389	71 617	67 895	100 665	94 213
Euro Access Frankfurt (EAF)					
Yhteensä	2 948 742	3 037 469	12 096 875	3 204 424	3 208 671
Päivittäinen keskiarvo	45 365	46 022	46 705	51 684	49 364
Paris Net Settlement (PNS) ¹⁾					
Yhteensä	1 318 159	1 248 698	5 197 215	1 254 662	1 258 003
Päivittäinen keskiarvo	20 279	18 920	20 083	20 236	19 354
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SEPI)					
Yhteensä	289 174	260 327	1 101 742	241 952	238 434
Päivittäinen keskiarvo	4 449	3 944	4 260	3 902	3 668

¹⁾ PNS korvasi Système Net Protégén (SNP) 19.4.1999.

seen TARGET-järjestelmässä suoritettujen maksujen määrä supistui 5 % ja arvo 6 %. TARGET-maksujen lukumäärän päiväkeskiarvo oli 182 721 ja maksujen arvo noin 1 000 miljardia euroa. Maasta toiseen suoritettavien maksujen määrä supistui 4 % (päiväkeskiarvo oli 39 401 maksua) ja arvo 6 % (päivittäinen keskimääräinen arvo oli 425 miljardia euroa). Kolmannella neljänneksellä eniten maksuja maasta toiseen suoritettiin 29.9.2000, jolloin välitettiin 60 770 maksua. Niiden yhteisarvo oli 580 miljardia euroa. Vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä asiakasmaksujen osuus maasta toiseen suoritettavista TARGET-maksuista oli noin 34,9 % ja osuus kokonaisarvosta 3,7 %. Asiakasmaksun keskimääräinen arvo oli 1,2 miljoonaa euroa

ja pankkien välisen maksun keskimääräinen arvo 16 miljoonaa euroa.

TARGET-järjestelmän käytön lisääntyminen näkyi selvästi, kun verrataan vuoden 2000 kolmannen neljänneksen ja vuoden 1999 kolmannen neljänneksen käyttöä. Kaikkien TARGET-järjestelmässä suoritettujen maksujen lukumäärän päiväkeskiarvo kasvoi 12 % ja arvo 13 %. Maasta toiseen suoritettavien maksujen määrä kasvoi vielä tätäkin enemmän. Niiden määrän päiväkeskiarvo kasvoi 31 % ja päivittäinen keskimääräinen arvo 20 %.

Lisätietoja TARGETista on saatavissa EKP:n verkkosivuilla (<http://www.ecb.int>).

Taulukko 2.

TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä suoritettujen maksumääräykset: suoritusten arvo

(mrd. euroa)

	1999 II	1999 III	1999 Yhteensä	2000 II	2000 III
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	58 861	58 346	239 472	66 245	65 015
Päivittäinen keskiarvo	906	884	926	1 068	1 000
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	22 838	23 365	93 236	28 121	27 635
Päivittäinen keskiarvo	351	354	360	454	425
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	36 023	34 981	146 236	38 124	37 380
Päivittäinen keskiarvo	554	530	566	615	575
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	10 777	11 056	44 215	12 758	12 421
Päivittäinen keskiarvo	166	168	171	206	191
Euro Access Frankfurt (EAF)					
Yhteensä	9 587	9 331	39 041	10 786	9 918
Päivittäinen keskiarvo	147	141	151	174	152
Paris Net Settlement (PNS) ¹⁾					
Yhteensä	6 125	5 869	24 041	5 309	5 111
Päivittäinen keskiarvo	94	89	93	86	78
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SEPI)					
Yhteensä	226	204	941	124	92
Päivittäinen keskiarvo	3	3	4	2	1

1) PNS korvasi Système Net Protégé (SNP) 19.4.1999.

Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n lehdistöpalvelusta (Press Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivuiltamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdentyminen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaatioisältö rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin. Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välittymismekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit. Lokakuu 2000.

EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin. Lokakuu 2000.

EKP:n rahapolitiikan strategian kaksi pilaria. Marraskuu 2000.

Elektronisen rahan käyttöönoton vaikutuksia. Marraskuu 2000.

Occasional Paper Series

- 1 Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 De Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.

- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and auto-correlation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Eurosystem? Helmikuu 2000.
- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.
- 20 De Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.
- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Ronde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.
- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US leading indicators lead. Elokuu 2000.
- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.
- 29 Fabiani S., Locarno A., Oneto G. ja Sestito P., The sources of unemployment fluctuations: an empirical application to the Italian case. Syyskuu 2000.
- 30 Coenen G. ja Wieland V., A small estimated euro area model with rational expectations and nominal rigidities. Syyskuu 2000.
- 31 Gropp R. ja Kostial K., The disappearing tax base: Is foreign direct investment eroding corporate income taxes? Syyskuu 2000.
- 32 De Fiore F., Can indeterminacy explain the short-run non-neutrality of money? Syyskuu 2000.

- 33 Trecroci C. ja Vega J.L., The information content of M3 for future inflation in the euro area. Lokakuu 2000.
- 34 Castrén O. ja Takalo T., Capital market development, corporate governance and the credibility of exchange rate pegs. Lokakuu 2000.
- 35 De Bandt O. ja Hartman P., Systemic risk: a survey. Marraskuu 2000.
- 36 Morana C., Measuring core inflation in the euro area. Marraskuu 2000.
- 37 Vermeulen P., Business fixed investment: evidence of a financial accelerator in Europe. Marraskuu 2000.
- 38 De Fiore F., The optimal inflation tax when taxes are costly to collect. Marraskuu 2000.
- 39 Brand C. ja Cassola N., A money demand system for euro area M3. Marraskuu 2000.
- 40 Mojon B., Financial structure and the interest rate channel of ECB monetary policy. Marraskuu 2000.

Muita julkaisuja

- The TARGET service level. Heinäkuu 1998.
- Report on electronic money. Elokuu 1998.
- Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.
- Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.
- Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKPJ:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.
- Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.
- Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.
- Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.
- Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.
- Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.
- The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.
- Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.
- Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.
- Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.
- European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.
- Money and Banking Statistics Compilation Guide, Addendum I: Money market paper. Marraskuu 1999.
- Money and Banking Statistics Sector Manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999. (Ei saatavissa painettuna; julkaisun sähköinen versio on nähtävissä EKP:n Internet-sivuilla.)

Cross-border payments in TARGET:A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Interlinking: Data dictionary, version 2.02. Maaliskuu 2000.

Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.

EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.

Correspondent central banking model (CCBM). Heinäkuu 2000.

Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics. Elokuu 2000.

Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area. Elokuu 2000.

Improving cross-border retail payment services. Syyskuu 2000.

Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves. Lokakuu 2000.

European Union balance of payments / international investment position statistical methods. Marraskuu 2000.

Information guide for credit institutions using TARGET. Marraskuu 2000.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasikirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Marraskuu 2000.

EU banks' margins and credit standards. Joulukuu 2000.

Mergers and acquisitions involving the EU banking industry: facts and implications. Joulukuu 2000.

Esitteitä

TARGET. Heinäkuu 1998.

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.

Euroopan keskuspankki. Kesäkuu 2000.

The ECB payment mechanism. Elokuu 2000.

Eurosetelit ja -metallirahat. Elokuu 2000.

The euro: integrating financial services. Elokuu 2000.

TARGET. Elokuu 2000.